

De gouden rivier

**26 nieuwe verhalen van
Christian Deterink**

| De Gouden Rivier

| 26 nieuwe verhalen van
Christian Deterink

Februari 2008

© Christian Deterink

Omslagontwerp: (Bewerkte) Foto van de Seine in Parijs

| Inhoudsopgave

Ataraxia	7
Tristan da Cunha	17
La Hollande Burlesque	27
Schaakmat	33
Ontwaken Deel 1	39
De moord op Balkenende	45
De eieren	49
Het Beest I	59
Aankomst	67
De Hondsdagen	71
Ontwaken Deel 2	87
K.I.T.A.	93
Ponderosa	99
Scherven brengen geluk	107
Het Beest II	113
Ontwaken Deel 3	121
Een Venetiaanse zomer	127
Het Huis	137
Vlielanders' zelfportret	143
Sirius	153
De nieuwe Gachet	163
Ontwaken Deel 4	175
Het Hol van Azazel	183
Poort 2	191
Het koolmeesje	195
De gouden rivier	203

| Ataraxia

Terwijl de internetpagina nog ingeladen werd, wist hij al dat hij eindelijk gevonden had wat hij al dagen zocht. Dat wat zijn bestaan geheel kon veranderen en hem het goede leven kon brengen. Of, om het in één woord te zeggen: “geluk”. Dat de internetsite *HetHoogsteGoed.nl* heette, vond hij dan ook volstrekt voor de hand liggen.

De portal van de site verscheen op het beeldscherm en bestond uit een afbeelding van een weelderig vormgegeven smeedijzeren poort, die slechts op een kier open stond. Door de spijlen was een glimp zichtbaar van wat daarachter verscholen was, iets wat een heel goede benadering moest zijn van een hemelse lusthof. Sappige groene weiden vol bloemen, rijkbebladerde bomen met takken die doorbogen onder het gewicht van hun eigen vruchten en op de achtergrond een smal rustig kabbelend riviertje. Boven de poort was, temidden van een barokke versiering, een tekst aangebracht: “Vreemdeling, hier is het goed toeven, hier is genot het hoogste goed”. Pieter’s hand trilde toen deze zich naar de muis bewoog. Hij klikte op de poort en het plaatje maakte plaats voor een site die zich tergend langzaam opbouwde. Pieter kon zijn ongeduld maar nauwelijks bedwingen en merkte niet dat hij zijn hoofd steeds dichterbij het beeldscherm bewoog. Eindelijk werden een menubalk en een tekst zichtbaar. Het betrof een inleiding van de maker van de site, van wie een fotootje was bijgevoegd, onder de voor Pieter onbekende titel Ataraxia. Maar dat kon Pieter allemaal niet echt boeien. Zijn ogen gleden al haastig de menu-balk af, tot hij vond wat hij zocht.

“Ja”, prevelde hij, terwijl hij de muis richting de knop *Muziek* bewoog, “ja”. Hij klikte op de knop met zo’n kracht dat het bovenste eindje van zijn wijsvinger wit werd. Een nieuw scherm opende zich en Pieter zag een lijst verschijnen met vijf namen, alle voorzien van een *Windows Media Player* logo.

Pieter hijgde nu, terwijl hij bleef prevelen “Ja, ja, ja”. Dat er zich zweet op zijn voorhoofd begon te vormen, merkte hij niet. Hij ging razendsnel de lijst af en zag tot zijn immense voldoening dat slechts één titel hem bekend voorkwam. Dit was de titel die hij nu bijna een week geleden, nog volstrekt onwetend, bij toeval had gedownload. Nog steeds gejaagd drukte hij op één van de onbekende titels. Een aantal seconden gebeurde er niets; seconden die voor Pieter, die zijn adem inhield en zijn ogen strak op het beeld gericht hield, leken te worden uitgerekt tot uren. Maar toen begonnen zich eindelijk spookachtige en sferische klanken door zijn kamer te verspreiden. Pieter zakte achteruit in zijn bureaustoel en zuchtte weldadig.

Extatisch liet hij zich meevoeren door de muziek.

—

Het bestand “Samotian Garden Sound Sculptures – part 1.mp3”, daar was het allemaal mee begonnen. Bij toeval had Pieter het bestand gevonden op het muziekwissel-platform *LimeWire*. Zonder er lang over na te denken had hij het bestand samen met een hele hoop andere gedownload naar zijn computer. En daar, op de *120 Gieg* harde schijf was het bestand tussen duizenden andere, ongetwijfeld in vergetelheid geraakt, als Pieter niet op een gegeven moment had besloten het af te spelen. En toen was er iets heel bijzonders gebeurd.

Pieter kon het nog steeds niet verklaren, maar de muziek had hem meteen gegrepen. Maar dan niet op de manier zoals dat hem, als muzikliefhebber, wel vaker was gebeurd als hij bepaalde liedjes voor het eerst draaide. Maar op een veel, véél directer manier. Hij was in een soort extatische toestand geraakt, die had voortgeduurd tot zelfs nadat de muziek al was gestopt. Niets had ooit zo'n uitwerking op Pieter gehad. Het was een ongelooflijke ervaring geweest.

En toch was dit niet eens het belangrijkste geweest; dat was wat er daarna gebeurde. Want de twee dagen erna had Pieter ervaren alsof hij in een andere wereld leefde, alsof hij in de hemel was beland.

Alhoewel hij nog nooit drugs had gebruikt, wist hij instinctief dat het meer was dan alleen zo'n soort roes. Het was ook veel basaler; meer alsof Pieter een geheel ander mens was geworden. Een veel prettiger mens, rustig, tevreden. Vrij van de kleine en wat grotere angsten, verlangens en frustraties waar hij, zoals al zijn leeftijdgenoten - pubers - onder gebukt ging. Het had bijna gevoeld alsof hij grondig was gereinigd, alsof alle onnodige ballast die hij in zijn zestien levensjaren had verzameld, waren weggespoeld. Hij had twee dagen gelééfd in de letterlijkste zin van het woord, genietend van alles wat voorviel, het leven louterend, niet bezwaard door wat dan ook. Het was fantastisch geweest...

—

Het was juist hierom, dat het zo ontzettend frustrerend was, dat was gebleken dat het allemaal slechts tijdelijk was. Na twee dagen had het geleden alsof de muziek was uitgewerkt en het geluk was opgeraakt. Het had gevoeld alsof hij weer was weggezakt in de modder, het slijk van de gewone beslommeringen, onzekerheden, ergernissen en zorgen.

Natuurlijk had Pieter geprobeerd die fantastische ervaring te herhalen door de muziek opnieuw te draaien. En inderdaad was hij opnieuw in de volstrekt ongekennde extase geraakt. Maar deze keer had die nog geen etmaal geduurd. En na de derde draaibeurt was het “goede gevoel” zoals hij het was gaan noemen, al na een kwartier uitgedoofd...

Sindsdien had hij droog gestaan. Pieter had gesnakt naar de louterende werking van de muziek als een verslaafde zijn shot. En zoals deze waarschijnlijk zijn dealer zou opzoeken, zo was Pieter het internet opgegaan.

Uren-, misschien wel dagenlang had hij online gezeten en gezocht naar andere, soortgelijke, muziek. Zonder enig succes. Van wie de muziek was en waar die vandaan kwam, het was volstrekt onbekend. Totdat hij uiteindelijk, ergens diep weggestopt in het forum van een site waarvan hij de naam alweer had vergeten, een halve verwijzing had gevonden naar iets dat het “Het Hoogste Goed” werd genoemd. En zo was hij uiteindelijk op de bewuste site gekomen, waar hij niet één nieuwe track had gevonden, maar zelfs vier.

—

En zo kon Pieter weer terugkeren naar het “goede leven”. Tenminste: voor zo lang het duurde. Want zit er niet in elke idylle tenminste één klein haarscheurtje? Twee weken lang verliep zijn leven als een droom. De lichtheid van het bestaan leek te zijn ontstaan doordat zijn geest “leeg” was, niet bezwaard door wat dan ook. Twee weken lang genoot Pieter en ontdekte hij wat het geluk inhield. Twee weken lang lachte het leven Pieter toe en toen... toen was het voorbij... Toen waren ook de nieuwe tracks “opgebruikt”. Toen leek het geluk voorgoed uitgedoofd...

—

De eerste nacht na de ontluisterende ontzuivering van het “gewone leven”, kroop Pieter rond de klok van drieën achter zijn computer. Hij kon niet alleen de slaap niet vatten, het leek onmogelijk om dat ooit nog te kunnen.

Het was geheel stil in huis; zijn ouders en broertje sliepen natuurlijk al wel. Geen van hen kon ook maar vermoeden wat er met hem aan de hand was. Natuurlijk hadden ze gemerkt hoe levenslustig Pieter was geweest, maar hé; dat is geen reden voor iemand om zich zorgen te maken, toch?

Het was maar goed dat Pieter’s ouders hem niet zó zagen, bedacht hij. De andere kant van de medaille. Hij trilde en dat was niet alleen van de kou. Op zijn gezicht moest ongetwijfeld iets af te lezen zijn van de pijn die hij voelde en het ongelooflijk sterke verlangen dat in hem brandde.

Eenmaal in Internet Explorer typte hij snel het internetadres in. Na zijn eerste bezoek, toen hij alle vier de nieuwe tracks gedownload had, had hij Het Hoogste Goed nooit meer bezocht. Waarom zou hij ook? Maar nu was alles anders, nu was de site opeens zijn laatste strohalm.

Pieter beet ongedurig op zijn nagels, ingekrompen voor het beeldscherm, wachtend tot de site opgevraagd was. Het duurde en duurde en het blauwe balkje onderin het scherm groeide slechts tergend langzaam. Tot opeens de mededeling op het scherm verscheen: “site niet gevonden”.

Als door een adder gebeten schoot Pieter overeind. Zijn vingers roffelden over het toetsenbord. Maar ook een tweede en een derde poging leverden niets nieuws op. Noch een andere webbrowser en een snelle Google-search. Na een kwartier koorstachtig werken moest Pieter concluderen dat de site gewoon niet meer in de lucht was. Verdwenen, als sneeuw voor de zon.

Minutenlang staaarde hij alleen maar wezenloos naar het scherm en toen ontstak zich in hem opeens een woedende razernij. Hij greep de koffiemok op zijn bureau en gooide het ding, onder het schreeuwen van enkele flinke verwensingen, kapot tegen de muur. Een pennenbak vloog er achteraan.

Zijn gealarmeerde moeder vond hem ineengedoken zittend op het bed, met zijn hoofd steunend op zijn armen.

—

“Ligusterlaan 13B”. Hij herhaalde het adres keer op keer, zijn handen krampachtig het stuur vasthoudend en zijn ogen tot spleetjes toegeknepen. De ruitenwissers zwoegden over de voorruit, in een bij voorbaat mislukte poging de enorme hoeveelheden sneeuw weg te vegen. Heel zuidelijk Nederland ging gebukt onder, zoals de KNMI het noemde, één van de ergste sneeuwstormen van de eeuw. Uitgerekend nu...!

Pieter kon door de voorruit weinig meer zien dan massa's sneeuw, die door de ijsskoude wind tot grote snelheden werden voorgestuwd. Hij probeerde te begrijpen waar hij was en belangrijker, waar hij naar toe moest. Maar de verkeersborden waren nauwelijks leesbaar en hij had al zijn aandacht nodig om alleen al op de weg te blijven.

Maar ondanks de moeilijke omstandigheden twijfelde Pieter geen moment aan zijn missie. De diefstal van zijn vader's auto, zijn hachelijke tocht door het noodweer, het feit dat hij reed zonder rijbewijs en zonder ooit maar eerder in een auto te hebben gereden, het was in zijn ogen allemaal volstrekt gerechtvaardigd om zijn doel te bereiken.

De Ligusterlaan 13B.

Voor Pieter was het volstrekt vanzelfsprekend dat hij zijn ouders van niets van alles deelgenoot had gemaakt. Het idee alleen al! Zijn gealarmeerde moeder had hij die rampzalige nacht, nu al weer bijna een week geleden, wijsgemaakt dat zijn gefrusteerde schreeuw was ingegeven doordat zijn computer was gecrasht, wat ze als digibeet zowaar had geloofd. En daar was het bij gebleven. Ach, eigenlijk was dat het beste voor alle partijen; de waarheid zouden ze toch niet geloven... In een plots opdoemende bocht moest Pieter abrupt remmen. Hij merkte te laat dat juist hier het wegdek was veranderd in een spekgladde ijsbaan. De auto gleed door tot het van de weg raakte en de flank hard tegen een boom knalde. Pieter schreeuwde van de

schrik en zijn hoofd knalde tegen het zijraampje. Door de klap stuitte de auto weer terug de weg op. Pieter draaide wanhopig met het stuur om de auto weer in het gareel te krijgen. Juist op tijd kregen de banden weer een beetje grip. Pieter wist bij te sturen en een nieuwe crash te voorkomen. Langzaam glibberde hij door.

Nog trager vervolgde hij zijn weg. Zelfs in de verhitte hersenen van Pieter begon langzaam het besef door te dringen dat het waanzin was, waar hij mee bezig was. Maar juist op dit moment vond hij het verkeersbord dat hij zocht. Het stond uit de wind en daardoor was de plaatsnaam nog redelijk goed leesbaar. Nog drie kilometer...

Met hernieuwd vertrouwen reed hij door.

—

Er waren al drie uren verstreken sinds hij was weggegaan van huis toen hij de Ligusterlaan 13B eindelijk bereikte. Volstrekt belachelijk voor een afstand van nog geen 25 kilometer, maar dat kon Pieter weinig meer schelen, toen hij de zwaar beschadigde auto (hij had nog enkele andere, minder zware, touchés gehad) eindelijk stilzette aan de kant van de weg.

Schuin voor hem was een riante villa zichtbaar. Op de poort aan de straat stond het nummer 13B. Enigszins verwonderd merkte hij op dat de weelderig vormgegeven poort enigszins leek op die op de site had gestaan.

Hij trok de rits van zijn jas dicht en stapte uit. De striemende wind kreeg direct vat op hem en verkilde hem bijna meteen. Vechtend tegen de harde wind en de sneeuw die in zijn gezicht sloeg werkte hij zich richting de villa. Toen hij uiteindelijk de poort had bereikt voelde hij zich bijna alsof hij een pooltocht had volbracht. Met zijn handen op zijn ogen probeerde hij iets te zien.

“Prof. Dr. H.P.W. Rochus”, las hij op een koperen plaatje. Schuin daarboven hing een bordje dat aangaf dat het hele complex voorzien was van een veiligheidssysteem. Pieter probeerde de poort, maar die was natuurlijk op slot.

Daarin leek de poort nou juist weer niet op dat plaatje op de site, bedacht hij. Voor het overige leek de villa te zijn omgeven door hetzelfde ondoordringbare manshoge hek. Pieter gromde een verwensing tussen zijn tanden, niet de eerste sinds die verdoemde nacht toen hij had uitgevonden dat de site niet meer bestond.

Nog steeds inwendig vloekend begon hij langs het hek te lopen, het inspecterend op een zwakte waar hij zou kunnen binnendringen. Hij moest doorlopen tot helemaal achter de villa tot hij iets vond waar hij wat aan had. Het was een tweede, kleinere poort. De scharnieren, deurklink en enkele dwarsverbindingen tussen de spijlen boden hem het houvast om hier overheen te klimmen. Pieter was dankbaar voor het feit dat de plek enigszins beschut lag onder de bomen van het bos dat de villa

omringde. Hier had de sneeuwstorm in ieder geval geen vrij spel. Hij zette zich schrap en begon te klimmen.

Pas veel te laat kwam hij erachter dat zich onder de sneeuw die zich op de bovenkant van de poort had verzameld vlijmscherpe metalen zaagtanden verborgen. Hij haalde zijn hand open en schreeuwde van de pijn. Alleen zijn ijzeren vastbeslotenheid zorgde ervoor dat hij niet losliet. De pijn verbijtend klom hij door. Toen hij eenmaal aan de andere kant van de poort stond had hij naast een bloedende hand een lelijke jaap in een dijbeen en in zijn zij. Zijn kleren waren op diverse plaatsen gescheurd. Samen met de hoofdwond die hij al in de auto had opgelopen moest hij eruit zien als de overlevende van een vreselijke ramp. Pieter steunde zijn handen op zijn knieën en blies buiten adem uit. Zijn lijf dampte en hij merkte dat hij ondanks de ijzige kou zweette.

Toen hij weer opkeek, nog steeds hijgend, werd hij bevestigd in zijn eerdere impressie dat de villa er toch wel verlaten uitzag. Achter geen van de ramen scheen licht. Een vreselijke gedachte maakte zich van hem meester. Rochus was toch wel thuis? Dit was toch niet allemaal voor niets geweest? De moed begon hem in de schoenen te zinken, tot hij opeens een fleempje licht ontdekte in één van de kamers op de begane grond, als een streepje licht dat zich tussen dichtgetrokken gordijnen had weten te persen. Dus toch! Verbeten grijnzend ging Pieter met hernieuwde moed op pad.

—

De man had een rode kamerjas aan en stond bij de lange rijen boekenkasten. Hij was van middelbare leeftijd, had grijs haar en een ringbaardje. Hij leek een beetje op een docent bij hem op school, bedacht Pieter zich verwonderd. De man leek bezig te zijn boeken in rondom hem opgestelde verhuisdozen te pakken en schrok pas op toen de zware deur achter Pieter in het slot viel. Toen zijn blik op hem viel, las Pieter daarin verbijstering en ongeloof.

“Hoe- hoe ben je binnengekomen?”, hijgde de man. Het vermoeden dat dit Herman Rochus wel moest zijn, werd nog eens versterkt doordat Pieter hem vagelijk meende te herkennen van het plaatje dat destijds op die site had gestaan.

Pieter zei niets, maar stapte dichterbij, ondertussen de kamer monsterend. Met de hoge zoldering, antieke meubels, parketvloer en de grote boekenkasten had de ruimte uitstekend kunnen dienen als filmlocatie voor de studeerkamer van de waanzinnige geleerde. Maar wie zei Pieter dat Rochus dat niet was?

“Het beveiligingssysteem is natuurlijk uitgevallen door de storm”, beantwoordde Rochus zelf zijn vraag. Zijn blik gleed naar beneden, naar Pieter's voeten. Pieter merkte dat hij bloed lekte op het ongetwijfeld dure Perzische tapijt.

“ I-ik... wil”, begon Pieter, haperend. Hij leek te worden bevangen door de hitte in de kamer en voelde zich opeens krachteloos. Hij probeerde zichzelf te vermannen, zo dicht bij zijn doel kon hij niet falen!

Rochus zuchtte en legde de boeken die hij nog in zijn hand had weg. “Ik weet wat je wilt”, de spijt in zijn stem was goed hoorbaar, “Ik had zo gehoopt dat ik er van af was... Maar het is me blijkbaar niet gegeven.” Hij leek in zichzelf te praten. “Ik moet het hebben”, hijgde Pieter, terwijl hij zijn jas openritste, nog steeds hevig zwetend. “De epicurische muziek, natuurlijk”, zei Rochus. Schijnbaar de schrik teboven en iets beter op zijn gemak wandelde hij naar zijn enorme bureau en ging zitten in een zware stoel. Hij wees naar de stoel tegenover het bureau. “Als je zo vriendelijk wilt zijn, voor je het tapijt helemaal ruïneert.”

Schoorvoetend deed Pieter wat hij zei en ging zitten. Hij wist niet of hij zin had in het uitgebreide keuvelgesprek dat deze man blijkbaar voor ogen had. Hij wilde resultaten, en snel! Nu hij eindelijk, na urenlang onderzoek op internet, had uitgevonden dat dit de man achter de site *HetHoogsteGoed.nl* was, de man die de muziek had gemaakt, kon hij geen langer uitstel meer dulden.

“Verschrikkelijk, wat zie je eruit”, zei Rochus en hij wierp hem een grote katoenen zakdoek toe. Pieter drukte hem tegen zijn bebloede hand.

“Ik hoop dat je begrijpt dat het nooit allemaal zo bedoeld was”, zei Rochus op een toon alsof hij met een vakgenoot aan het delibereren was, “het is allemaal op een vreselijke manier misgegaan.”

Pieter keek hem niet-begrijpend aan.

Rochus zuchtte, alsof hij een trage leerling was, “Okee, laten we bij het begin beginnen. Ik ben Herman Rochus, zoals je al wel wist. Ik ben epicurisch filosoof, maar dat zegt je waarschijnlijk niets. Maar toch heeft dit alles met hem te maken, Epicurus.”

“E-epicurus?”, stamelde Pieter verward. Hij begon de pijn in zijn lijf te voelen en vroeg zich af waar Rochus in hemelsnaam heen wilde.

“Een klassieke Griekse filosoof”, zei Rochus docerend, “Het hoogste doel van Epicurus was een zo aangenaam mogelijk leven leiden met zoveel mogelijk plezier en zo weinig mogelijk ellende. Dat is ook wat ik als filosoof nastreef. En dit is allemaal te bereiken door gemoedsrust, een rust die alleen maar toeneemt wanneer een mens erin slaagt zijn behoeften te matigen. Dat is de weg tot het echte geluk: door nuchter te redeneren, door uit te zoeken wat er achter elke voorkeur en afwijzing zit, door de gedachten uit te bannen die je het meest in de war brengen.” Dit was herkenbaar voor Pieter, en zijn interesse was gewekt. Rochus omschreef op zijn eigen wetenschappelijke manier dat wat hij als het “goede leven” was gaan noemen.

“Wat Epicurus wilde was gemoedsrust”, ging de man door, “een ‘onverstoorde staat van de ziel’. *Ataraxia*.”

Pieter veerde op, “Wacht, die naam ken ik.”

Rochus knikte, “Van de site natuurlijk. Maar zover ben ik nog niet. Zoals ik zei probeer ik al mijn hele academische leven vorm te geven aan het epicurische principe. Ik probeerde een manier te vinden waarop ik mensen in een ataraxische toestand kon brengen. De laatste jaren experimenteerde ik met muziek, of beter gezegd, geluidslandschappen. En ruim een jaar geleden lukte het me; ik wist enkele stukken te componeren die precies dat effect op mensen hadden.”

“Ja, ja, de muziek”, hijgde Pieter, het hart bonkend in de keel van opwinding.

Rochus keek hem aan met enige afkeer, alsof hij een gedrocht zag dat hijzelf geschapen had. Hij boog het hoofd, “Maar blijkbaar was ik zelf te ijdel, nou juist volstrekt on-epicurisch. Want ik wilde erkenning voor mijn prestatie, roem, en besloot de muziek op internet te zetten, zodat mensen het zouden kunnen oppikken... En doordat ik nooit grondig onderzoek naar de precieze effecten had gedaan, kwam ik er pas laat achter dat de muziek slechts een tijdelijke werking heeft. Veel te laat.”

Pieter knikte heftig.

Rochus wees naar hem, “Weet je wel de hoeveelste je bent, die me smekend heeft aangeklampt om meer? Ik ben de tel kwijt. Maar ik weet wel dat ik gefaald heb. Juist die muziek heeft iets in al die mensen naar boven gebracht wat Epicurus zo erg verfoeide. Het verlangen. Het verlangen naar iets onbereikbaars.”

Pieter’s wantrouwen was nu gewekt, “Hoezo onbereikbaar?”

Rochus stond op uit zijn stoel en liep naar het raam.

“Ik heb het experiment afgeblazen”, Rochus maakte een weids armgebaar, “zie je niet dat ik aan het verhuizen ben? Morgen ben ik hier weg om voorgoed spoorloos te verdwijnen. Om vergeten te worden, net als mijn muziek, hopelijk...” Na een stilte waarin hij afwezig het gordijn een stukje opzij deed om zijn blik over zijn tuin te laten glijden, bromde hij, “...uiteindelijk.”

Pieter sprong op uit zijn stoel en liep om de werktafel heen, “En de muziek dan, wat gebeurt er met de muziek?”

Rochus draaide zich om en glimlachte triest, “Weet je dat ik al meer dan vijftig stukken had gecomponeerd...?”

“Ja, ja...”, zei Pieter ongeduldig.

“Ik heb ze allemaal vernietigd. Gewist, verbrand.”

De mededeling kwam bij Pieter aan als een mokerslag. Enkele tellen was hij verdoofd, totdat hij uiteindelijk kon uitbrengen, “Vernietigd?”

Rochus knikte langzaam, “Het was mijn levenswerk, maar het moest...”

“Nee...”, bromde Pieter, “nee...” Een enorm gevoel van verlies maakte zich van hem meester. Hij was zover gekomen en toch bleek het allemaal uiteindelijk voor niets te zijn geweest. Het was... zo onrechtvaardig!

“Luister, jongen”, zei Rochus, terwijl hij heel licht een hand op zijn schouder legde, alsof hij een roofdier was waar hij niet helemaal bij op zijn gemak was, “het spijt me, maar je zult zonder verder moeten. Je moet zonder hulp proberen je Ataraxia te bereiken, Er zit niets anders op...” De hand gleed krachteloos weg, met verwondering bracht hij uit: “Luister naar mij, ik weet niet eens hoe je heet!”

De boodschap viel bij Pieter in slechte aarde en woede ontstak opeens in hem, als een krachtig vuur, net als die nacht achter zijn computer. Hij hief zijn hoofd op en snauwde: “Mijn naam gaat je niets aan, ik wil je muziek!”

Rochus zag de razernij in zijn ogen en deed verschikt een stap opzij, “Maar, heb je me niet gehoord?”

“Ja, maar ik het geloof het niet! Je houdt het verborgen voor me. Voor jezelf!”, de woorden kwamen eruit met de verwoestende kracht van kogels. Pieter werd steeds kwader; deze man onthield hem dat ene in zijn leven waar hij hevig naar verlangde. De enorme klootzak!

Rochus deed nog een stap achteruit, “Nee, nee, je snapt het niet. Je bent buiten zinnen!” Zijn angst maakte plaats voor paniek. Op de een of andere manier werkte juist dat als een trigger voor Pieter.

“Zie je wel dat je iets te verbergen hebt!”, schreeuwde hij en hij vloog hem aan. Rochus verloor door de verrassing het evenwicht en viel achterover op de vloer, Pieter in zijn val meesleurend. Doordat hij op hem viel werd alle lucht uit de longen van de filosoof gedrukt. Hij slaakte een luid “oef”.

“Zeg me waar de muziek is”, gilte Pieter hysterisch, “zeg het me”. Hij had Rochus stevig vastgepakt.

Het rode hoofd van de filosoof schudde voor zover dat mogelijk was in zijn beknelde toestand, “H-het is er niet... meer... “

Dat was een antwoord waar Pieter geen genoeg mee kon nemen. Hij legde zijn handen om de hals van de filosoof, “Zeg het me, zeg het me!”, gromde hij.

Rochus kon alleen nog maar een piepend geluid voortbrengen, terwijl zijn hoofd steeds roder werd. Pieter legde alle opgekropte woede en frustratie in zijn handen en kneep door zo hard hij kon. Rochus begon zwakjes te spartelen, maar Pieter liet niet los. Zelfs niet toen het verzet allang weggevloeid was.

“Zeg het me...”, herhaalde Pieter nog steeds, maar nu zachter en opeens veel wanhopiger. Langzaam liet hij zijn handen van de keel van Rochus glijden. De woede vloeide net zo plotseling weg uit zijn lijf als die gekomen was. Wat er over bleef was een ontzettend leeg gevoel ... en de knagende wetenschap dat hij een mens had vermoord. Het gezicht van Rochus had een licht blauwige gloed gekregen

en in de starende ogen zag hij de verbazing, alsof Rochus nog steeds niet kon geloven hoe hij ten onder gegaan was aan zijn eigen schepping. Het duurde heel lang voor Pieter opstond.

—

Het ironische van de situatie ontging Pieter niet toen hij met de sleutel die hij in Rochus' broekzak had gevonden, de poort opende en de stoep op stapte. Ja, hij ging nu eindelijk door de poort, maar alleen de verkeerde kant op. Hij draaide het slot weer dicht, liet de sleutel in een opwelling in zijn broekzak glijden en stapte de straat op. Tot zijn opluchting was de storm iets geluwd. Hij draaide zich om en hij zag de vlammen oplaaien vanachter de ramen van de villa. Het vuur dat hij had aangestoken had zich snel verspreid. Het was het teken dat hij nodig had: nu wist hij zeker dat het hele huis zou afbranden, inclusief het lijk van Rochus het meeste bewijsmateriaal. Zeker in een barre nacht als deze zou de brandweer nooit op tijd kunnen zijn. De rest van de sporen zou wel worden uitgewist in de nog steeds voortwoedende storm.

Het was tijd om te gaan, bedacht hij zich. Verdoofd en met een enigszins onwerkelijk gevoel sjokte hij richting de auto. Hij merkte niet dat onder hem het bloed in heldere rode druppels op de parelwitte sneeuw viel. Het lekte door de zakdoek die hij als provisorisch verband om zijn hand had gelegd.

Hij draaide zich nog één keer om. De vlammen grepen snel om zich heen in het huis. Spoedig zou er door burens alarm worden geslagen, dus hij zou zich moeten haasten. Plotseling viel zijn oog weer op de poort. Nu pas, nu de ergste sneeuwstorm geluwd was, zag hij dat erboven in een sierlijke letter de tekst "Vreemdeling, hier is het goed toeven, hier is genot het hoogste goed" stond te lezen. Pieter glimlachte triest.

Vroeger misschien, dacht hij wrang en intens droevig, maar Rochus en Epicurus hebben gefaald. Ernstig gefaald. En Ataraxia is verder dan ooit...

Hij liep snel naar de auto, opende de deur en stapte in. Met slippende banden reed hij weg. Hij keek niet meer om.

|

| **Tristan da Cunha**

De storm die in het najaar van 2006 drie dagen lang in het zuiden van de Atlantische Oceaan woedde, zou Jonas Priem nog lang blijven heugen. Niet zozeer omdat hij in die tijd toevallig in dit gebied aanwezig was –hetgeen had gekund gezien zijn werk als internationaal verslaggever bij RTL. En al zeker niet omdat hij nu zo geïnteresseerd was in bijzondere meteorologische fenomenen –sterker nog, er waren weinig dingen die hem zo weinig boeiden als het weer. Nee, die storm in de zuidelijke Atlantische Oceaan in die bewuste drie dagen, was om een geheel andere reden ingrijpend. Waarschijnlijk omdat hij, als hij het later nog eens had over die bewuste storm, eigenlijk op iets anders doelde dan het weersverschijnsel. Maar daarvoor moeten we beginnen bij het begin.

—

Op het internet bewoog hij zich onder het pseudoniem “Cassander_06”. De eerste keer dat Jonas met hem in contact kwam, was op een internationaal forum over wereldnieuws en journalistiek. Cassander_06 had zich op het forum opgeworpen als voorstander van een journalistiek die veel meer was ingegeven door idealisme. Jonas had zich hier tegen gekeerd en uit het levendige debat dat was ontstaan was een lange correspondentie met hem voortgekomen. En uiteindelijk zelfs een vriendschap.

Jonas moest toegeven dat hij gefascineerd was door de persoon die schuilging achter de naam Cassander_06. Hij bleek Tigo Repetto te heten, was van beroep internet-specialist en noemde zichzelf amateur-filosoof. Maar het meest interessante aan de man was wel dat hij een geboren en getogen inwoner van het eiland Tristan da Cunha was.

Jonas moest toegeven dat hij in eerste instantie niet eens wist waar dit eiland zich bevond –hij gokte in eerste instantie op één van de Canarische Eilanden. Na een korte zoektocht op internet kwam hij er echter achter dat het een eenzaam eilandje was in het midden van de Atlantische Oceaan. Een puistje in het midden van de machtige oceaan die Amerika en Afrika van elkaar scheidde. Een verfspatje op een blauw doek, alsof een foutje van de goden was.

Tigo wees hem op de website van het eiland, die hijzelf had gelanceerd. Deze noemde Tristan da Cunha de meest geïsoleerde samenleving ter wereld. Jonas begreep dat het niet veel meer moest zijn dan een kale barre rots die opstak uit het water en het hele jaar door werd geïsoleerd door wind en regen. Door het totale

gebrek aan geschikte landbouwgrond of zelfs maar een geschikte plaats voor een haven, had het eiland tot op de dag van vandaag slechts een kleine 300 inwoners. Deze hielden zich ternauwernood in leven met het houden van vee, de visserij en de verkoop van -curieus genoeg- postzegels. Na het instorten van de wereldmarkt voor rivierkreeft, was het eiland zelfs afhankelijk geworden van financiële steun van haar moederland, Engeland.

Jonas was meteen gegrepen door dit volledig geïsoleerde oord en haar bijzondere geschiedenis. Een eiland waar de hoofdstad de dichterlijke naam “Edinburgh-of-the-Seven-Seas” droeg, dat moest wel wat bijzonders zijn. Hij speelde zelfs al een beetje met het idee om een documentaire over het eiland te gaan maken.

Maar dat was niet de enige reden om contact te houden met Tigo Repetto. Al bijna even gefascineerd was hij door deze man, die naar eigen zeggen nog nooit van zijn eiland was afgeweest en zijn ideeën. Over hoe slecht de mens om sprong met de wereld en hoe gevaarlijk het was dat de mensheid het contact met de aarde had verloren. Jonas begon in Tigo de wereldvreemde naïeveling met de verheven ideeën te zien die hij naadloos kon verweven in zijn idyllische portret van dit door iedereen vergeten oord.

Maar dat was allemaal voordat de storm zou opsteken.

—

Op de avond van de 28e november kwam Jonas laat thuis in zijn Amsterdamse appartement. Hij had eerder die avond een concert van de Britse band Muse bijgewoond en neuriede terwijl het licht aan deed in zijn werkkamer nog goedgeluimd een stukje uit één van hun meest bombastische songs: Come on, it's time for something biblical.

Het computerscherm ging aan na een korte beweging met de muis en Jonas zag dat hij vier nieuwe berichtjes had, waaronder maar liefst drie van Cassander_06. Verbaasd door dit ongebruikelijke aantal, opende hij de eerste nog voor hij goed en wel op zijn bureaustoel plaats nam.

Vervolgens duurder het meer dan een uur voor Jonas zijn blik weer van het scherm kon rukken.

—

“Ja?”

“Mels, ben jij dat?”

“Jezus, Jonas, wat moet jij op dit onganse uur?”

“Je moet iets voor me nagaan.”

“Het is twee uur 's nacht, godverdomme!”

“Maar het is belangrijk!”

“Waar denk je dat ik mee bezig ben rond dit uur? Naast de telefoon zitten te wachten op collega’s die hun werk niet rond kunnen krijgen? Of is het misschien... slàpen?” Mels sprak het laatste woord met overdreven nadruk uit. “Je moet proberen contact te maken met Tristan da Cunha”, ging Jonas door alsof hij niets gehoord had. Mels hakte: “W-wie?” “Dat eiland in de Atlantische Oceaan”, zei Jonas op een toon alsof hij dit algemene basiskennis beschouwde, “Ze lijken totaal afgesloten daar van de buitenwereld!”

Het duurde even voordat Mels antwoordde, “Waarom wil jij godshemelsnaam zonodig om twee uur in de nàcht”, dit laatste woord sprak hij wederom met nadruk uit, “contact krijgen met iemand op zo’n roteilandje. Ben je verdomme gek geworden?”

“Er woedt een storm daar en ik kan er daar niemand bereiken per telefoon”, verontschuldigde Jonas zich bijna.

“Ja, en?”, Mels schreeuwde nu bijna.

“Ik heb sterke aanwijzingen dat er daar iets vreselijks aan de hand is: een afschuwelijke moordpartij!”

Het werd stil aan de andere kant van de lijn.

—

De centrale redactiekamer van het RTL-nieuws bevond zich op de hoogste verdieping van het hoofdkantoor van de omroep in Aalsmeer. Dit was normaal gesproken de plek waar zo rond zessen besloten werd over de inhoud en opzet van de nieuwsuitzending van half acht.

Deze keer waren de verantwoordelijke redacteuren echter vroeger dan normaal samen gekomen. In totaal zaten er zes mensen rond de grote vergadertafel. De meeste hoofden waren gericht op Jonas, die op speciale uitnodiging hier aanwezig was en zojuist begonnen was zijn verhaal te doen. Enkele anderen, waaronder Mels Roeckel, hadden zich gebogen over de waaier van printjes die over de vergadertafel was uitgespreid.

“We moeten onder ogen gaan zien dat het wel eens kan zijn dat er op dat eiland, juist nu het gebukt gaat onder die storm, een vreselijke slachting gaande is”, besloot Jonas zijn verslag. Hij had zojuist verteld wat er allemaal was gebeurd vanaf de vorige nacht toen hij thuis was gekomen. Verschillende aanwezigen keken hem met een geschokte en verbijsterde blik aan.

“Onmogelijk”, mompelde iemand, “Waanzin”, een ander, voor er een beladen stilte inviel...

“Dus”, zei de hoofdredacteur, een nerveuze man, tenslotte, “nog even resumerend.” Jonas kon ondanks de situatie een glimlach nauwelijks onderdrukken. Dit was het zinnetje waarom de man vermaard was en dat hij -zo zei men- minstens dertig keer

per bespreking gebruikte. “Je contact -euh, vriend- op Tristan da Cunha heeft je vanaf gisteravond dus bestookt met die verontrustende e-mailtjes.”

Jonas knikte. In een snelle beweging bracht de hoofdredacteur een printje omhoog en begon te lezen: “Beste Jonas, We zitten hier allemaal heel erg in de rats om die moord van het hele gezin van Marc Swain. Ik was net bij Maggy over de vloer, die de lijken heeft gezien en zij zegt dat ze onherkenbaar verminkt waren. Buren zeggen dat ze donkere schaduwen hebben gezien, die leken te verdwijnen in het niets. We beseffen ons allemaal dat we misschien wel zijn overgeleverd aan een groep mysterieuze moordenaars. En dat juist in deze vreselijke storm!”

Jonas knikt, “Zijn derde mail. Ik heb nog twee eerdere e-mails van hem. Hierin zei hij al dat verschillende mensen donkere schimmen hadden opgemerkt en dat er iemand vermoord zou zijn. Ook zei hij dat alle communicatiemiddelen met de buitenwereld waren uitgevallen en -” “Op zijn internetverbinding na dus”, onderbrak één van de redacteurs hem scherp met een cynische toon.

“Dat is te verklaren”, zei Jonas meteen, “Tigo belt niet in bij de telefooncentrale van het eiland zelf -die dus door de storm is uitgevallen- maar heeft een eigen satellietverbinding met een server in Brazilië.”

De hoofdredacteur brak in: “Dit punt lijkt me op dit moment niet ter discussie. We hebben reeds onze kanalen gebruikt en betrouwbare bronnen bevestigen dat elk contact met het eiland is verbroken. Zo uitzonderlijk blijkt dat overigens niet eens te zijn: het is wel eens vaker gebeurd dat die centrale uit viel. Maar het ergste is dat het door die storm ook onmogelijk is geworden het eiland nog te bereiken; per schip noch per helikopter.”

“En zo gek is het niet hoor, dat ik nog contact heb met Tigo”, ging Jonas door met zijn eigen betoog, “hij is internet-professional en had het blijkbaar als enige er voor over zo’n geavanceerde schotelinstallatie te betalen.”

“Waarom gebruiken anderen niet zijn installatie om vrienden of zo te bereiken? En waarom is de politie nog niet ingeschakeld?”

“De politie? Welke politie?”, verweerde Jonas zich, “De politie daar bestaat uit één veldwachter! De politie in een buurland dan? En wat zouden die met zo’n verhaal aan moeten, denk je? Ze zouden hem weghonen! Nee, ik vind het wel begrijpelijk dat hij hulp zoekt bij vrienden.” Jonas zocht tussen de stapel papieren een andere uitdraai van een e-mail, “En wat betreft je vraag waarom niemand anders contact zoekt met vrienden of familie: misschien dat deze e-mailtje van nog geen uur geleden die vraag beantwoordt:” -Hij begon te lezen- “Jonas, dank voor je steun, maar helaas wordt de situatie hier steeds slechter. Ik was net nog bij de Lavarello’s thuis. Juist op dat moment kwam John terug van het huis van Bill Glass. Iedereen is er vermoord, zei hij. Minstens vijftien personen; mannen, vrouwen en kinderen. Ook Bill had het weer over donkere schimmen die verdwenen in de storm.

Verschrikkelijk... We raakten in paniek, niemand weet nu nog wie er in Edinburgh dood is of nog leeft. Sommigen werden echt hysterisch! Wij zouden de volgende wel zijn. Iemand opperde dat de schimmen steeds lijken toe te slaan bij de grootste gezinnen, alsof ze ons heel methodisch aan het opruimen zijn en met de grootste getallen zijn begonnen. Dit idee bleef rondzingen en uiteindelijk heeft John -die zichzelf niet meer was- iedereen zijn huis uit gegooid. We moesten het allemaal zelf maar zien te rooien. Sindsdien zit ik hier alleen achter de computer, terwijl alles om me heen in stort. Jonas, je bent mijn beste vriend van buiten Tristan da Cunha. Regel alsjeblieft hulp, voor het te laat is! Tigo.”

Iedereen liet de woorden bezinken en de stilte die viel in de redactiekamer was zwaar. Jonas beseftte dat iedereen probeerde zich voor de geest te halen wat de situatie daar moest zijn: mensen die zich verschansten in hun eigen huis, terwijl buiten de storm raasde en donkere moordende schimmen door het dorp waarden, op zoek naar nieuwe slachtoffers. Hij kreeg een idee en begon weer tussen de papieren te zoeken. Al snel hield hij een A4-tje omhoog, “Tigo voegde toe dat hij bij de Glass-familie is wezen kijken en foto’s heeft gemaakt. Die heeft hij meegezonden.”

Mels pakte het blaadje van hem af en bekeek de twee afdrukken peinzend. Toen vertrok zijn gezicht en zwijgend gaf hij het blaadje door aan zijn buurman. Ook deze leek enigszins aangedaan en hij mompelde nauwelijks verstaanbaar: “Die lijken op de vloer zijn helemaal zwart, alsof ze verkoold zijn. Dit kan geen normale moord zijn geweest!”

“Wat is er daar gebeurd?”, vroeg iemand op onnatuurlijk hoge toon, “ze kunnen toch niet verbrand zijn?”

“Nee”, zei Jonas, “maar Tigo zegt er iets over in een eerdere mail. Iemand had een moordpartij van een afstandje gezien. Wat ik begreep van hem, was het alsof die schimmen de lichamen van hun slachtoffers binnen drongen. Slechts een paar tellen, maar genoeg om op de een of andere manier elke afzonderlijke cel in hun lichamen te laten sterven. Seconden nadat de dode lichamen op de grond waren gevallen, was hun lijk al begonnen zwart te kleuren...” Jonas wist hoe surreëel dit verhaal moest klinken en voegde een beetje lamlendig toe: “Je weet wel, als het vingerkootje van een bergbeklimmer dat door de kou is afgestorven.”

“Belachelijk”, riep iemand meteen, “Wie verzint dit soort onzin? Jezus man, is die Tigo een horror-fan of zo?”

“Ja, wie zegt eigenlijk dat die Tigo geen fantast is?”

Jonas spreidde bijna verontschuldigd zijn handen, “We kunnen het aan niemand vragen hè, op dit moment. En ik geloof hem!” Jonas beseftte dat dat maar al te waar was. Daarvoor waren de e-mails van zijn vriend te oprecht, was zijn verhaal te vreselijk en waren de foto’s te sprekend. Wie had dat ook alweer gezegd: *Het is zo ongeloofwaardig, dat het wel waar moet zijn?*

“En dat is uiteindelijk waar het allemaal om gaat, natuurlijk”, nam de hoofdredacteur het heft weer in handen, “want ik heb Jonas niet voor niets naar deze bespreking geroepen. Als dit waar is, dan hebben we een internationale scoop te pakken. Een wereldschokkende primeur! Denk je eens in! Tenminste: als we besluiten dit nieuws naar buiten te gaan brengen.”

De woorden leken te blijven hangen in de kamer en niemand durfde iets te zeggen.

—

Jonas zat achter zijn bureau in de redactieruime en rekte zich uit. Het was inmiddels laat op de avond en hij besepte dat hij al ruim twee etmalen niet meer geslapen had. Zijn ogen brandden en er begon zich een nare bonzende hoofdpijn te ontwikkelen. Met samengeknepen ogen tuurde hij naar het scherm, om alleen maar te zien dat er geen nieuwe e-mails waren binnengekomen. Hij begon zich zorgen te maken. Het was alweer vele uren geleden dat hij voor het laatst iets had gehoord van Tigo. Hij merkte dat Mels, opgewonden zijn naam roepend, op hem af kwam lopen.

“Moet je zien”, hijgde deze, terwijl hij een afstandbediening van Jonas’ bureau griste en haastig een kanaal zocht op één van de televisies die hier de hele dag ingeschakeld stonden. Hij stopte bij CNN. Jonas zag het meteen: Breaking News. Net als bij 9-11 of de inval van Irak, besepte hij met kloppend hart. Maar nu stond er onder in beeld: Island Massacre, the Tristan da Cunha Tragedy. Twee nieuwslezers waren zojuist bezig één van Tigo’s foto’s van commentaar te voorzien.

“Het is nu echt wereldwijd”, grijnsde Mels opgewonden, “zo’n enorme primeur hebben we nog nooit meegemaakt! Overal worden we genoemd!”

Jonas wist met moeite een glimlach te produceren. Zijn blijdschap om de enorme mediagekte die hun nieuwsitem over Tristan da Cunha veroorzaakte, werd overschaduwd door de wetenschap dat zich op dit moment op dat eiland nog steeds een vreselijke slachtpartij aan het voltrekken was. Shit, hij wist niet eens of zijn vriend nog wel leefde.

“We willen het late nieuws straks bijna helemaal hieraan gaan wijden”, ging Mels onverstoorbaar door, zonder Jonas’ stemming op te merken, “en we willen een interview met jou. De wereld moet zien wie je bent!”

Jonas zuchtte diep. Wrang bedacht hij zich dat hij ervoor had gezorgd dat de storm die nog steeds in de Atlantische Oceaan woedde, zich snel aan het uitbreiden was.

—

Hij was in slaap gedommeld achter zijn bureau, maar toen het voor hem zo herkenbare “ting”-geluidje klonk, was Jonas meteen weer klaar wakker. Nieuw bericht! Met een snelle tik op het toetsenbord bracht hij het computerscherm tot leven. Een nieuwe mailtje van Cassander_06, zag hij meteen.

“Nieuwe mail”, riep Jonas schor naar Mels, die even verderop blijkbaar bezig was de naderende nachtuitzending voor te bereiden. Opgewonden klikte hij het icoontje aan en begon opgewonden te lezen:

—

“Jonas, dit kan wel eens mijn laatste bericht aan je worden. Het kan nu niet lang meer duren voor de schimmen ook mij zullen gaan bezoeken. De dood omringt me: de Lavarello’s, Maggy Green en haar hele familie, ze zijn allemaal dood. Het kan wel eens zijn dat ik de enige levende ziel ben die nog over is. Waarom ik nog leef? Geen idee. Misschien werken die schimmen inderdaad wel van groot naar klein. Ach, wat maakt het ook uit als je toch ten dode bent opgeschreven?

Ik heb de schimmen weer gezien! Ze verlieten net het huis van de Greens, die ze allemaal hadden omgebracht. Het zijn zeker geen mensen, zoveel is wel duidelijk. Het waren er vier of vijf en ze leken me niet op te merken. Ik besloot hen te volgen in de storm. Er gebeurde iets heel gek. Buiten Edinburgh stopten ze en een moment later vielen ze ineen. Desintegreerden ze! Ik stapte naderbij en wat denk je dat ik zag op de grond? Kleine hoopjes zwarte aarde. Alsof ze uit niet meer bestaan dan dat: aarde. Alsof de aarde ons aan het vermoorden is!

Je zult me niet geloven, maar het wordt nog vreemder. Op de terugweg ben ik gaan kijken bij het huis van Marc Swain, één van de eerste gezinnen die vermoord is. Ik heb foto’s bijgevoegd van wat ik heb aangetroffen. Eerst dacht ik nog dat de lijken waren weggehaald. Maar toen zag ik verspreid in de kamer hun kleren liggen, gevuld met hoopjes aarde. Zwarte aarde ja! Bizar, alsof de lijken supersnel waren ontbonden. Ik moest denken aan die zin in de bijbel: Stof zijt gij en tot stof zult ze wederkeren, zoiets.

Ik ben bang, Jonas. En nu ik hier zo alleen zit in mijn werkkamer en deze mail typ, wachtend op mijn onafwendbare lot, ben ik gaan nadenken. Over wat hier allemaal aan het gebeuren is. En ik denk dat ik het begin te begrijpen. Dat het allemaal een betekenis heeft. Het heeft een symboliek in zich: dat we worden vermoord door aardse wezens, om vervolgens zelf ook weer uiteen te vallen in aarde.

Wat als hier een boodschap in schuilt? Ik moest denken aan Moeder Aarde. Misschien bestaat er wel zo’n aardegodin, een Gaia... Wat nou als zij een daad wil stellen? Al de mensen hier verandert in de basismaterie van waaruit ze zijn ontstaan: aarde. Wat nou als ze voor eens haar onmetelijke macht wil laten gelden om iets duidelijk te maken? Dat ze vindt dat het genoeg is geweest hoe de mensen haar hebben misbruikt de laatste eeuwen. Hebben verkracht. Kun jij je niet voorstellen hoe pissed off ze niet zou zijn? Is het dan niet begrijpelijk dat ze een keer de hooghartigheid van de mens een halt wil toeroepen? En waar kan ze beter een voorbeeld stellen als hier, een oord waar de mensen het meest weerloos zijn en het

meeste overgeleverd zijn aan de grillen van de aarde? Waar het pijnlijk duidelijk wordt hoe onbeduidend en machteloos de mensen eigenlijk zijn.

Misschien vind je me belachelijk, maar ik besef opeens iets anders. Misschien is dat wel de reden waarom ik tot het laatst ben over gelaten, om te dienen als spreekbuis voor Gaia, Moeder Aarde. Dan laat het zo zijn. Ik weet één ding: als ik straks over enkele seconden deze mail verstuur, heb ik mijn plicht vervuld. En daarna doe ik mijn computer uit om in alle rust te wachten op de wrekende aarde.

Vaarwel,
Tigo.”

—

De redactieruimte stond vol en het was warm en benauwd. Iedereen keek zonder wat te zeggen naar één van de televisieschermen die naast elkaar aan een zijde van de ruimte stonden opgesteld. Jonas stond ergens in het midden van de ruimte en kon zijn blik niet afhouden van wat hij op televisie zag.

Het was inmiddels ruim twee dagen na het allereerste mailtje van Tigo en ruim een dag sinds zijn laatste. Twee nachten had hij niet of nauwelijks geslapen. En nu was het vijf uur 's ochtends en keken ze naar een live-reportage op CNN van de cameraploeg die op het punt stond aan te komen op Tristan da Cunha.

Een knap staaltje werk, had ook iedereen bij RTL moeten toegeven. Zij hadden als enige tijdig kunnen aanmonsteren op een schip van de Britse marine dat vanaf de Falklands was vertrokken op het moment dat de storm voldoende in kracht had ingeboet. En dat betekende dat zij de eersten zouden zijn die de het eiland zouden bereiken dat inmiddels al anderhalve dag het wereldnieuws domineerde. Op de wild bewegende camerabeelden waren inmiddels de eerste contouren van het eiland zichtbaar: de typische vorm van de inmiddels gedoofde vulkaan die het eiland eigenlijk was.

Jonas kon ondanks de opwindende zijn ogen met moeite openhouden. De laatste dagen waren een gekkenhuis geweest. Hij was een speelbal geworden van iedereen die hem wilde spreken of interviewen en was op diverse internationale nieuwsprogramma's en in nog meer kranten te zien geweest. Elke keer had hij weer zijn verhaal gedaan en telkens had hij zijn verhaal afgesloten met het laatste mailtje dat Tigo had verstuurd.

Er was heel verschillend gereageerd op zijn vermoedens dat het de Aarde zelf was geweest die de gehele plaatselijke bevolking, inclusief waarschijnlijk Tigo, had uitgemoord. Natuurlijk was er lacherig op gereageerd en was het door velen weggehoond. Maar anderen hadden het serieuzer genomen en er was een heuse discussie ontstaan over de vraag of het echt zo kon zijn dat er door de aardgodin, Gaia, een daad was gesteld om de mensheid tot de orde te roepen.

Maar of men dit nu geloofde of niet: heel veel mensen hadden de gebeurtenissen op Tristan da Cunha aangegrepen om meningen kracht bij te zetten. Massaal hadden ze hun afschuw uitgesproken over de verspilling van de aardse rijkdommen, de alsmaar voortdurende verwoesting van de natuur en de opwarming van het klimaat. En de oproep dat de ramp op Tristan da Cunha een keerpunt moest vormen en een les moest betekenen, was steeds sterker geworden. Nog nooit was er op wereldschaal zoveel over dit soort onderwerpen gepraat, wist Jonas zeker; en dat was geen slecht iets, vond hij. Ondanks dat hij zich nog helemaal overdonderd voelde, bemerkte hij bij zichzelf ook een zeker gevoel van trots dat hij -door de berichten van Tigo te verspreiden- deze storm had veroorzaakt.

“Je kunt de eerste huizen zien”, riep iemand.

Jonas schrok op en keek naar het scherm. Het eiland vulde nu het hele beeld en inderdaad was Edinburgh-of-the-seven-Seas nu goed zichtbaar, een zeer bescheiden nederzetting dat zich leek vast te klemmen op de rand van het licht hellende plateau dat uit zee oprees. Jonas herkende het van de foto's die Tigo wel eens had opgestuurd. Het beeld draaide richting het oosten, waar Boatharbour Bay, de zeer bescheiden haven van het eiland, zich bevond.

“Mijn God, ik weet niet eens zeker of ik wel wil zien wat voor een slagveld ze aantreffen”, zei een vrouw. Ze leek de gedachten van velen te verwoorden in de beklemmende sfeer van angstige afwachting die was ontstaan.

Inmiddels waren de schepen die waren aangemeerd in de haven goed zichtbaar en kon Jonas de verschillende individuele houten huizen onderscheiden.

“Ik zie iemand bewegen”, werd geroepen.

“Dat kan niet”, zeiden anderen.

Iedereen hield zijn adem in toen de schokkende camera nog meer inzoomde.

Onmiskenbaar was er beweging te zien op enkele schepen. Verschillende stemmen klonken door elkaar heen: “Hebben de schimmen het eiland overgenomen?”

“Het zijn mensen, volgens mij zijn het mensen!”

Jonas moest zich aan de rand van een bureau vasthouden toen ook hij menselijke vormen onderscheidde. Het leek wel alsof ze gewoon aan het werk waren.

“Wat is dit? Waar komen zij vandaan?”, werd geroepen.

Maar inmiddels spraken de beelden voor zichzelf. Wat ze zagen was de normale bedrijvigheid in een visserijhaven vlak voor de schepen na de storm weer voor het eerst zouden uitvaren. Jonas meende te zien dat sommigen bezig leken te zijn met het gereedmaken van de netten.

Iedereen begon nu door elkaar te roepen, maar de blik van Jonas bleef gefixeerd op het scherm. Een koude rilling trok over zijn rug en de gebeurtenissen van de laatste dagen tolden door zijn hoofd. Had Tigo gelogen? Was dit allemaal een zieke grap? Maar dat kon toch niet? Tigo had vaker dan eens foto's gestuurd die bewezen dat hij

op Tristan da Cunha woonde. Nooit had hij daaraan getwijfeld. En dat van die hele moordpartij, dat kon toch niet allemaal bedacht zijn? Die foto's dan die hij had gestuurd van de lijken? Die vage foto die hij had weten te maken van die schimmen zelf? Dat konden toch niet allemaal vervalsingen zijn?

Maar ondanks dat Jonas zich nog steeds niet kon voorstellen dat alles een leugen was, waren de televisiebeelden maar al te duidelijk. Er leefden onmiskenbaar nog mensen op het eiland, te zien aan al die drukte op de kade. Sommigen begonnen zelfs richting de camera te zwaaien. Anderen staakten hun werkzaamheden, alsof het verschijnen van het marineschip hen verbaasde.

Wezenloos kon Jonas alleen nog maar toekijken. Het duurde naar zijn idee een eeuwigheid voor het schip de haven binnenvoer en er eindelijk werd aangemeerd. Tenslotte werd de loopplank uitgeschoven en stapte de commandant met een geleide van vijf of zes soldaten van boord, op de voet gevolgd door de hijgerige CNN-reporter en de cameraman. Twintig of dertig mensen hadden zich inmiddels verzameld bij het schip. De camera schoot langs hen heen: mannen in werkkleding met nieuwsgierige blikken in hun ogen.

“Wie kan me vertellen wat de toestand is hier”, begon de commandant, die zich duidelijk geen raad wist met de situatie, “We hebben bericht gehad over een moordpartij.”

Hij oogstte alleen maar verbaasde en geschokte gezichten, die door de cameraman vakkundig in beeld werden gebracht. Een moordpartij?, las Jonas in hun blikken, wij weten nergens van! Niemand leek echter van zins de commandant te beantwoorden, tot een smalle man naar voren stapte. Hij was gekleed in een donkergroene parka en behoorde duidelijk niet tot het gewone werkvolk. Jonas' adem stokte in zijn keel toen hij hem herkende.

“Ik denk dat ik u daar meer over kan vertellen”, begon de man, “Maar laat ik me eerst voorstellen, mijn naam is Tigo Repetto.”

Er ging een zucht van ontstelling door de redactieruimte en iedereen keek toe hoe de camera naar de man toe zwenkte en op hem inzoomde. Duidelijk was te zien hoe een glimlach zich op het smalle gezicht van de man aftekende, “Ik ben blij om te zien dat ik ben geslaagd in mijn opzet! En nu u toch hier bent, heb ik een boodschap die ik met de hele wereld wil delen!”

|

| La Hollande Burlesque

Het appartement was uitgelicht als een etalage. De minstens tien meter brede gevel bestond -net als de appartementen erboven, onder en naast- geheel uit glas. Een gouden rechthoek van licht, waarin duidelijk een woonkamer te zien was, met een ruime living, daarachter de keuken en nog verder daarachter de badkamer en entree. Aan de rechter zijde de grote slaapkamer annex studeerkamer, waar Teun achter de computer achter zijn bureau zat. Hiervoor het nu lege balkon, dat doorliep over de volle breedte van de woning. In de woonkamer lag Amélie behaaglijk op de bank te kijken naar de televisie. RTL-Boulevard moest dat zijn, op dit tijdstip van de dag. Het appartement van zijn burens deed Tim altijd denken aan een poppenkast, waarbij de woonruimtes aan één kant waren opengewerkt. Hierdoor was hij -in eerste instantie ongewild- een deelgenoot geworden van een deel van hun beider levens. Ze waren er vorige zomer komen wonen. Tim wist het zich nog goed te herinneren, alhoewel hij maar weinig had gezien van hun verhuisactiviteiten. Iets waar hij later spijt van had gekregen. Want hoe was die verhuizing gegaan? Wie had hen geholpen? Hadden ze ruzie gehad? Had die grote koelvriescombinatie al in hun woning gestaan, of hadden ze die zelf drie trappen opgesleept? Het was een lacune in zijn kennis over hen die hem stoorde.

Tim keek toe hoe Amélie opstond van de bank en naar de keuken liep. Ze ging een sapje halen in de keuken, waarschijnlijk gewoon een jootje, of anders van dat bittere grapefruitsap, dat Tim zelf verafschuwde.

Toch een jootje, constateerde Tim, toen Amélie weer terug kwam lopen. Hij zoomde weer uit met zijn verrekijker om te bekijken waar Teun mee bezig was. Nog steeds aan het computeren. Doordat zijn scherm wat schuin stond vanavond kon Tim moeilijk zien wat hij aan het doen was. Waarschijnlijk één van die beleggingsites; het was nog te vroeg op de avond voor de porno waar hij zich geregeld aan bezondigde.

Tim verzat in zijn stoel. Hij draaide de verrekijker -hij had drie maanden geleden een bijzonder exemplaar voor vogelaars op statief weten te bemachtigen- van hem weg en droomde weg bij de aanblik van Amélie op de bank.

Hoe voelde ze zich vandaag, vroeg hij zich af? Ze had de laatste week onder hoogspanning gestaan en zij en Teun hadden diverse malen flinke woordenwisselingen gehad. Wellicht had het iets te maken met het werk, want op internet had Tim verontrustende berichten gehoord over haar bedrijf (iets met een naderend faillissement). Maar het kon ook zijn dat Amélie eindelijk iets vermoedde

over Teun's schuinsmarcheerderij. Hoe het ook zij, sinds enkele dagen leek de storm weer wat te zijn geluwd.

Tim rekte zich uit, stond op en liep naar de slaapkamerdeur. In de hal sloot hij deze omzichtig achter zich, voor hij de deur naar de woonkamer opende. Te allen tijde moest voorkomen worden dat er licht in de kamer viel. Zijn "donkere kamer" noemde Tim deze voor hem zelf, want in zekere zin was het de ontwikkelingsruimte waarin hij zijn eigen, nooit eindigende film ontwikkelde. "The Teun and Amélie Show". Zoiets. Hij rommelde wat in de keuken en legde een plastic bak met lasagne in de magnetron. Hierna liep hij naar de woonkamer en deed de tv aan. Niet dat hij echt van plan was te gaan kijken, hij deed het meer voor de show. Ook in zijn appartement bevonden zich immers geen gordijnen. Hij had ooit wel eens overwogen deze op te hangen, maar ergens beviel de gedachte hem wel dat hij hier net zo zichtbaar was voor Amélie en Teun, als zij voor hem. Kijken en bekeken worden. Niet dat deze zich ooit voor hem geïnteresseerd leken te hebben, maar ze moesten niet het idee krijgen dat hun overbuurman een zonderling zou kunnen zijn. Dat zou namelijk wel eens het einde van de show kunnen betekenen. En daarom moest hij zich naturel gedragen...

Hij kon zich niet bedwingen voor hij ging zitten heel even naar het raam te lopen en een snelle blik te werpen. Weinig nieuws aan de zon: Amélie en Teun hadden zich nog niet geroerd.

Het piepje van de magnetron klonk en Tim liep weer naar de keuken. Hij at zijn maaltijd op achter de tv terwijl hij afwezig een actualiteiten-programma bekeek. Hij betrapte zichzelf erop dat hij zelfs nu dacht aan Amélie en Teun en moest zich inhouden om niet sneller te eten.

—

Een klein half uur later, nadat hij de half opgegeten bak lasagne had weggegooid en de vuile vaat in de afwasmachine had gezet, zat Tim al weer op zijn vertrouwde stekje in zijn geheel verduisterde kamer. Hij voelde zich opgewonden en had het gevoel dat er iets bijzonders stond te gebeuren. Hij probeerde te voorspellen wat: een definitieve ruzie? Misschien wel een verzoening? Hij hoopte stiekem toch op het laatste, want beide lagen hem inmiddels dicht aan het hart.

Tim pakte de verrekijker en zag dat Amélie nu keek naar *Onderweg Naar Morgen*; haar vaste soap. De serie kon hem niet boeien, maar ergens begreep Tim toch wat Amélie bewoog het te volgen. Want deed hij zelf niet hetzelfde? Zijn burens namen in zijn leven inmiddels een belangrijke plaats in.

Hoe hij aan hen verslingerd was geraakt, wist hij al niet eens precies meer. In eerste instantie was hij waarschijnlijk vooral gefascineerd geweest door het feit dat ze de buitenwereld zo binnen lieten in hun privébestaan. Het huishouden open en bloot,

alsof ze moesten bewijzen dat ze niets te verbergen hadden. Tim had moeten denken aan de verwondering die dit fenomeen had opgewekt bij buitenlanders, zoals een zekere Fransman die door W.F. Hermans eens was aangehaald. Tim had de passage erbij gezocht: "Wij Nederlanders doen dit, zegt de Fransman Miraud in zijn boekje *La Hollande burlesque* om bij onze medeburgers niet de vunze gedachte te doen opkomen dat we, zodra het lamplicht brandt en we ons achter gesloten gordijnen veilig wanen, gaan eten met open mond, smakken, op de grond spugen, onze echtgenoten uitkleden om lichaamsstraffen toe te dienen, of onze broeken naar beneden doen om met ieder die zich grijpbaar onder ons dak bevindt, ontuchtige handelingen te verrichten." Tim had de betekenis van het woord "burlesque" achterhaald, dat zowel "bizar" als "kolderiek" kon betekenen en zich dikwijls afgevraagd wat Amélie en Teun zouden antwoorden als hij zou zeggen dat ze de hoofdrol speelden in een klucht. Maar eigenlijk begreep hijzelf nog steeds niet goed wat nou was bedoeld met "La Hollande Burlesque".

Het had hem er niet van weerhouden om Teun en Amélie te blijven bespieden. Het had nog enkele maanden geduurd voor het begrip bij Tim was doorgesijpeld dat het meer een soort desinteresse was. Voor henzelf, in dat goed verlichte appartement was er immers geen buitenwereld, maar een, 's avonds vaak donkere, omgeving die hen net zo min aanging als een landschapje aan de muur. Zij kwamen niet op het idee om gordijnen op te hangen, omdat ze niet op het idee kwamen dat die ergens voor nodig waren.

Op dit moment had Tim nog kunnen stoppen met zijn geloer en gespied. Maar toen was hij al een brug gepasseerd: hij had Teun en Amélie inmiddels goed leren kennen. Hij wist waar ze werkten, hij herkende hun vrienden en had op allerlei manieren (internet, de burens, een doos oud papier van hen die hij ooit in handen had gekregen) zich in hun levens ingegraven.

Nog steeds had het niet hoeven door te gaan, maar juist in deze tijd was Tim ontslagen. Opeens had hij tijd over gehad en als vanzelfsprekend was hij de leemte in zijn eigen leven gaan invullen met zijn Teun en Amélie.

En wat volgde in de maanden was een tafereel waar volgens Tim geen soap tegenop kon. De eerste echtelijke ruzie bijvoorbeeld. Het feestje dat uit de hand liep en waarbij Teun vanaf zijn eigen balkon kotste. Hoe ze steeds minder vaak seks met elkaar hadden (alhoewel ze het licht altijd uitdeden, kon ook Tim dit nog goed volgen omdat ze dan ook nooit de gordijnen sloten).

En toen was er een nieuwe vrouw ten tonele verschenen. Teun had haar altijd overdag meegenomen naar het appartement en hun seks was aanmerkelijk woester en zichtbaarder. Alsof ze ervan uitgingen dat de burens, net als Amélie, wel niet thuis zouden zijn. Het was een wending geweest die het voyeurisme van Tim alleen nog maar deed toenemen. En zo had hij bijna niets gemist van Teun's smeerlapperij en

de immer voortdurende ruzies. Hoe Teun steeds vaker weg was en Amélie dan uithuilde bij vriendinnen. Waarschijnlijk over haar verslechterde relatie, of had ze zijn ontrouw doorzien? Het was een vraag die Tim tot op de dag van vandaag had gekweld.

—

De soap was inmiddels afgelopen en Amélie liep naar de keuken om koffie te zetten. Dat deed ze altijd als ze samen thuis waren, om daarna samen het RTL4 nieuws te kijken. De ruzies begonnen vaak pas daarna, alsof die ook inmiddels deel uitmaakten van hun dagschema.

Teun kwam de woonkamer binnen lopen. Hij vouwde de krant op en bracht wat spullen naar de keuken. Hierna zaten ze naast elkaar neer op de bank, beide een mok in de hand (kopjes en schoteltjes gebruikten ze alleen bij bezoek). Na het nieuws ontstond er een geanimeerd gesprek en Tim vroeg zich af wat hun gespreksonderwerp was. In tegenstelling tot vaker de laatste tijd leek de sfeer niet te verslechteren. Sterker nog, na een uurtje ging de tv weer aan en vleide Amélie zich tegen Teun aan. Een verzoening? Tim zat op het puntje van zijn stoel toe te kijken. Ze lachten. Amélie streek Teun's hals. Teun drukte een kus op haar wang. Ze bewogen zich dicht tegen elkaar en begonnen elkaar te zoenen. Tim's hoofd tolde: blijkbaar hadden ze het uitgepraat. Was die maîtresse buitenspel gezet? Was Teun weer teruggekeerd bij zijn eigen vrouw? Het leek erop, want de opgelaaide passie was voelbaar. Amélie lag inmiddels op Teun en diens handen bewogen over haar lichaam.

Tim drukte zijn oog nog dicht tegen de verrekijker toen het stel traag zoenend overeind kwam van de bank. Amélie lachte toen Teun haar in zijn armen naar de slaapkamer droeg. Tim bewoog zijn verrekijker mee en zag hoe Amélie in de slaapkamer achterwaarts op het bed werd gegooid. Ergens onderweg was haar bloesje al opengegaan en ze trok deze snel uit, terwijl Teun op haar klom. Andere kledingstukken volgden. Ze doen de gordijnen toch wel dicht, dacht Tim verward. ...of het licht toch wel uit? Maar geen van beide gebeurde: het leek alsof het stelletje in de hervonden passie haar omgeving vergeten was. Teun lag intussen tussen Amélie's gespreide benen en zoende haar ontblote borsten. Ze kronkelde toen Teun zijn weg naar beneden vervolgde. Niet veel later richtte Teun zich op om zich in enkele bruuske bewegingen te ontdoen van zijn broek en boxer. Even leek het alsof hij met zijn door lust verteerde blik recht naar Tim keek. Toen werd hij door zijn vrouw alweer omlaag getrokken.

Tim moest verzitten op zijn stoel en merkte enigszins verbaasd op dat het tafereel hem allesbehalve onberoerd liet. Hij streek over zijn kruisstreek en overwoog ondertussen hoe erg het was als hij net als Teun zijn broek liet zakken. Ach, niemand

zag hem toch? Haastig gespte hij de riem open. Ondertussen kon Tim zijn ogen niet van het schouwspel afhaken. Wat zich daar in die slaapkamer afspeelde was volstrekt ongekend: de seks was ongelooflijk. Onderuit gezakt op zijn stoel had hij nog met slechts één hand de verrekijker vast. Hij merkte niet dat hij licht hijgde en keek toe het stel tekeer ging.

Amélie zat inmiddels voorover op haar hurken, terwijl Teun vanachter tegen haar aan schokte. De twee lijven bewogen als één. Tim merkte dat zijn eigen opwinding al een hoogtepunt naderde. Amélie had haar blik naar buiten -nee, naar hem!- toegekeerd en het leek wel alsof ze verbonden waren. Hij strekte zich nog meer uit op de stoel en juist op het moment dat hij voelde dat zijn eigen hoogtepunt niet meer was af te wenden en hij één arm boven zich had gestrekt, schampte zijn linkerhand de muur en de lichtknop.

Hetzelfde moment baadde zijn eigen kamer in het licht. Beschenen door een 60 watt peertje en intussen klaarkomend achter zijn verrekijker, zag Tim dat Amélie hem meteen opmerkte en verstarde. Een moment later Teun ook en hun bewegende lijven stokten als een vastgelopen machine. Paniek maakte zich meester van Tim. Wanhopig schoot zijn vrije hand achterwaarts over de muur maar op de één of andere manier kon hij de lichtknop niet meer vinden. Machteloos keek Tim toe hoe Teun opsprong en hem met rood hoofd iets toeriep. Amélie had zich met geschokte sturende ogen opgericht en probeerde zichzelf te bedekken. Teun liep nog steeds schreeuwend naar het raam en Tim meende "vuile klootzak" op zijn lippen af te lezen. En als zijn boodschap al niet duidelijk mocht zijn, bewoog hij hierna een hand in een horizontale beweging langs zijn hals. Tenslotte trok hij met woeste bewegingen de gordijnen dicht.

Tim ging rechter op zitten in zijn stoel. Hij voelde hoe het bloed naar zijn hoofd was getrokken en hij zweette. Zijn hart klopte als een dolle. Alles kapot, dacht hij, alles kapot! De schande! Onwillekeurig schoot die term weer door zijn hoofd. "La Hollande Burlesque". Het bizarre, kolderieke Holland. Tim besepte dat hij nu pas ten volle begreep wat die Fransman had bedoeld.

| Schaakmat

“Pion naar E4.”

Het duurde even voordat Siger de stem herkende, “Jitske, ben jij dat?”

“Ja natuurlijk. Ik vroeg me af of je zin hebt in een potje schaak.”

Siger moest glimlachen. Het scheen dat Jitske heel vaak met mannen uit zijn schaakclub telefonisch schaakpartijtjes speelde. Natuurlijk woonde ze ook ver weg. Maar het was de eerste keer dat ze hem belde. Hij wist niet eens hoe ze aan zijn mobiele nummer was gekomen. Vast van een clubgenoot.

“Vooruit, ik heb wel even tijd”, zei hij. Wat heet, hij had zich domweg zitten vervelen toen ze belde.

“Mooi, wat een eer”, zei Jitske. Streelde ze hem nu, of zat er een spoor van ironie in haar stem. Hij wist het niet zeker. “Waar zit je?”, vroeg hij.

“Ik ben nu in het Vondelpark”, zei Jitske. Siger fronste zijn wenkbrauwen. Dat was ongebruikelijk, wat hij begrepen had was dat ze normaliter toch gewoon thuis speelde. Ze woonde toch in Alkmaar? Ach, het was natuurlijk haar lunchpauze op haar werk en ze zat natuurlijk aan één van die schaaktafels. Zo’n tafel waar het schaakbord al in het beton is uitgehakt. Tenslotte was het ook mooi weer.

“Oké, geef me een seconde om een bord te pakken”, zei Siger.

“Waar zit je?”

“Wat dacht je. In De Willige Dame natuurlijk”, zei Siger. Hij hoefde haar niet uit te leggen wat hij bedoelde. Ze had immers, als één van de weinige vrouwen, ook al een paar keer het café bezocht dat de grootste schaakclub van Amsterdam huisvestte. Zijn schaakclub.

“Borden genoeg dus!”, vond Jitske die allerminst verrast klonk, “Nou, wat wordt je eerste zet?”

“Hold your horses”, zei Siger, die zijn mobiel tussen zijn hoofd en schouder had geklemd en de schaakstukken haastig begon op te zetten.

“Kom, je kunt jouw zet nu toch al wel vast doen?”, vroeg Jitske plagend.

Siger knorde, “Vooruit: E5.”

“Paard F3”, zei Jitske meteen, alsof ze dat al verwacht had. Koortsachtig zette Siger de laatste stukken op hun plaats.

Waarom haar voorbeeld niet volgen?, dacht hij, toen hij de opstelling voor zich zag:

“Paard F6”.

Vrijwel direct klonk het: “Paard C3.”

Siger fronste zijn wenkbrauwen, “Ben je van plan je hele cavalerie naar voren te brengen?”, vroeg hij.

Jitske lachte, “Nou waarom ook niet? Ik ga met je mee. Paard naar F6.”

“Doe mij eens niet steeds na”, zei Jitske, “Ik zal je krijgen: paard D5.” Siger beseftte dat ze frontaal in de aanval ging. Ze had er overduidelijk zin in. Maar dat kon hij niet over zich heen laten gaan en hij sloeg haar paard.

“Dat zet ik je betaald”, zei Jitske.

Ze hield haar woord: enkele zetten later waren al de vier de paarden al van het bord verdwenen. Jitske had zelfs haar dame al naar voren moeten brengen. Siger antwoordde meteen door ook zijn dame in stelling te brengen.

Siger hoorde iemand brommen en zag dat Igor, een schaakvriend, naast zijn tafeltje was komen staan. “Niet zo best”, gromde die temidden van een enorme wolk sigarenrook. Verstoord en een beetje geïrriteerd keek Siger weer naar zijn bord en zag dat hij misschien wel gelijk had. De dame stond alleen maar in de weg en dreigde de ontwikkeling van zijn spel te verstoren.

“Tegen wie speel je?”

“Jitske”, zei Siger. Igor trok een moeilijk gezicht die Siger alleen nog maar meer irriteerde. Igor leek dat te begrijpen en liep weg.

“Jij bent aan zet”, zei Jitske.

“Pardon?”

“Wel opletten hè? Ik heb al een pion verplaatst. D3.”

Siger monsterde snel het bord en zag dat het een vrij onschuldige zet was; hij kreeg alle gelegenheid om de dame uit de weg te krijgen, “Dame F6.” De beide dames stonden nu recht tegenover elkaar, alsof ze elkaar uitdaagden.

“Zo: pittig”, smaalde Jitske, “jij laat ook niet over je heen lopen!”

De ironie in haar stem was duidelijk hoorbaar en Siger voelde zich aangevallen. Hij voelde de irritatie weer in zich opborrelen. Hoe haalde ze het in haar hoofd hem zo toe te spreken. Hij! De clubvoorzitter en clubkampioen. En zij, een ... vrouw!

“Let op je woorden, Jitske. Je bent toch niet vergeten wat je aan mij te danken hebt?”

Jitske moest weten waar hij op doelde. De schaakclub accepteerde geen vrouwen en alleen door tussenkomst van hem had ze zich mogen aansluiten. Alhoewel ze een begaafd speler was gebleken, wist Siger nog steeds niet goed waarom hij het had toegestaan. Misschien wel om zijn standpunt te bewijzen. Vrouwen die schaak speelden, het was als grootmeester de marathon te ...

“Dame G3.”, onderbrak Jitske zijn gedachten.

Siger keek naar het bord en glimlachte. Ze stapte opzij met haar dame en verbrak de *Mexican Standoff*, als een gebaar van nederigheid. Maar nu liet hij haar niet zo makkelijk weggemen: “Dame G6”. Hij zette de dame opnieuw tegenover de hare. Het leek wel of de beide stukken in een bokswedstrijd waren verzeild geraakt.

“E5. Schaak”, zei Jitske. Siger schrok op. Dat betekende dat ze zijn pion had geslagen.

“Niets aan de hand”, zei hij vol zelfvertrouwen, “Je moet met wat beters komen”. En hij zette een loper voor zijn koning. Er volgden nog een aantal zetten en tot zijn irritatie moest Siger constateren dat Jitske haar stelling beter had weten te ontwikkelen. Dat geschuif met zijn dame had hem tempoverlies bezorgd. Hij besloot in de aanval te gaan met zijn dame, maar moest vervolgens toestaan hoe haar dame diep doordrong in zijn stelling en hem een loper ontnam. Hij moest terugtrekken en kon vervolgens niets anders dan een dame-ruil toe te staan.

Maar opeens lag er een opening voor hem open.

“E1. Schaak”, zei hij. Hij moest zichzelf inhouden om niet te triomfantelijk te klinken. De kansen leken te keren. Jitske moest zich terugtrekken met haar loper om haar koning te dekken.

“Je denkt dat je van me kan winnen, hè?”, zei Jitske.

“Natuurlijk”, zei Siger. Hij had nog nooit van haar verloren. Alhoewel hij nog maar twee keer tegen haar gespeeld had, waarvan één remise en één winst, twijfelde hij niet aan zijn superioriteit.

“Je bent niet zo goed als mensen denken, Siger”, ging Jitske door, “Naar mijn idee ben je al veel te lang clubkampioen. Ik kan van je winnen.”

“Kolder”, gromde hij.

“Ik weet wat je denkt, Siger. Dat vrouwen niet kunnen schaken. Dat hun hersenen er niet voor toegerust zijn. Geen ruimtelijk inzicht. Nou, ik zeg je, het is onzin!”

“Nou...”, sputterde Siger maar zwak tegen. Het mocht niet gezegd worden, maar eigenlijk dacht hij dat inderdaad.

“Sterker nog”, ging Jitske met stemverheffing door, “Ik kan zelfs blind van je winnen!”

“Bullshit!”, zei Siger die de opwinding bij zich voelde toenemen. Natuurlijk had hij wel eens gezien hoe mensen een schaakpartij speelden zonder het bord ook maar te zien. Maar dat waren grootmeesters. Mannen. Maar zij? Het idee was te bespottelijk voor woorden.

Opeens wilde hij heel graag de partij zo snel mogelijk beëindigen en plaatste een pion naar voren. Het was stil aan de andere kant van de lijn en Siger begon een heel ongemakkelijk gevoel te krijgen. Hij boog zich voorover naar het bord en even werd hem de adem ontnomen. Hij had zojuist een enorme blunder begaan.

“Loper E8”, klonk de afgemeten stem van Jitske.

“Godverdomme”, vloekte Siger in de wetenschap dat hij een toren had prijsgegeven, “Je moet me ook niet uit mijn concentratie brengen met al dat gepraat.”

“Pardon, heb ik iets verkeerd gezegd?”

Opeens wist Siger het. Ze deed het expres, om hem te tergen. Ze had hem uit de tent weten te lokken. Al vanaf het begin. Maar dan werd het nu menens!

“D6”, beet hij haar in zijn mobiel toe. Beheerst gaf ze hem de volgende zet door. Het spel ontwikkelde zich verder. Weg was de speelse vrolijkheid en wat ervoor in de plaats kwam was de grimmige, verbeterde sfeer, van twee spelers die elkaar niets gunden. Siger wist dat hij zich niet kon veroorloven te verliezen. Zijn eer stond op het spel.

Hij besloot haar nu ook te gaan tergen: “Ik denk inderdaad dat vrouwen niet kunnen schaken en ik snap ook eerlijk gezegd niet wat je bij ons doet! Je zult nooit een waardige tegenstander zijn! Pion C4.”

“Wat een starre geest voor een schaker”, schamperde Jitske, “Loper B5!”

“Bewijs het maar eens! Koning F8.”

“Is winnen vandaag genoeg? Loper C4!”

Tot zijn ergernis zag Siger hoe ze weer een pion van hem sloeg, “Misschien. A5.”

“Niet dus. Dat dacht ik al. Daarom heb ik nog een verrassing voor je in petto. Loper naar F4.”

Siger moest tot zijn ergernis toezien hoe Jitske hem steeds meer begon in te sluiten. Ze speelde een heel strakke volwassen partij, dat was duidelijk. Zijn mogelijkheden namen snel af. “A4”, gromde hij, wanhopig zoekend naar de meesterzet die hem uit de penarie zou brengen.

“Zit je weer aan je vaste tafeltje bij het raam?”, vroeg Jitske.

Het drong nauwelijks door wat ze tegen hem zei. “Ja... ja”, zei hij tenslotte afwezig, niet wetend waar ze heen wilde.

“Kijk eens naar buiten”, ging Jitske door, “de Baarsjesweg in.”

“Hè?”, Siger snapte het nu echt even niet meer.

“Loper naar D6. Schaak. Kom, kijk eens.”

Siger verzette de loper en keek toen op. Zijn ogen knipperden tegen het felle licht dat door de ramen scheen. Vanuit zijn positie kon hij een heel eind de straat in kijken.

“Wat bedoel je?”

“Sta eens op. Zie je daar iemand zwaaien?”

“Wat een onzin”, zei hij boos, “We zijn aan het spelen! Koning E8!”

“Kom, werk eens mee. Toren E1. Schaak!”

Hij werd alweer schaak gezet! Ongelooflijk! Siger kon zijn blik nauwelijks van het bord halen, vol ongeloof over hoe het spel zich ontwikkelde, maar uiteindelijk stond hij met tegenzin op. Wat wilde ze nou? Was dit haar nieuwe strategie om hem uit zijn concentratie te halen?

“De gele jas. Rechts van de weg.”

Siger wilde net tegen Jitske uitvallen dat ze gek was geworden, toen hij haar herkende. Een paar honderd meter verderop. De gele jas, haar blonde, bijna witte haar, een mobieltje tegen haar oor gedrukt. Met haar vrije hand zwaaide ze naar hem en ze liep naar hem toe.

Siger bracht iets onverstaanbaars uit. Hij begreep het niet meer. Hoe kon ze daar rondlopen terwijl ze midden in een schaakpartij zat. Was ze hiernaartoe gekomen vanuit het Vondelpark? Het was mogelijk, maar alleen als ze...

“Kom, doe je zet.”

Het lukte enige tijd voor Siger zich herpakte. Toen zei hij: “Koning D7.”

Ze moest hulp hebben. Misschien dat iemand haar alles had ingefluisterd. Misschien dat ze wel gewoon hier vlakbij had gezeten. Maar dan zou ze toch nu door de mand vallen. Ze kon onmogelijk uit haar hoofd, lopend door deze straat, de volgende zet weten.

Maar Jitske antwoordde tot zijn verbijstering in een oogwenk: “Loper F4.”

De adem stakte in zijn keel. Het was de zet die hij ook zou hebben gedaan. Hoe kon ze het weten? Vol ongeloof keek hij weer op en zag haar nog steeds lopen, dichterbij nu. Dit was belachelijk!

“Nou?”, vroeg Jitske op hoge toon.

“Pion B5”, barstte hij woedend uit, “dit is echt larie. Je kunt onmogelijk...”

“Loper B5”, onderbrak ze hem met bitse stem.

Siger hoorde zichzelf een hoog verontwaardigd lachje uitbrengen. Ze had hem wéér schaak gezet. Opgejaagd wild, dat was hij! Hij keek weer naar buiten en ze was nu dichtbij, haar blonde haar opwaaiend in de wind. Hij dacht zelfs dat hij de boze frons in haar gezicht al kon zien.

“Godverdomme”, gromde hij woedend, “Koning D8.”

Hij hoorde Jitske schamperend lachen, “Je weet al wat ik ga zetten, toch?”, vroeg ze.

Siger keek verward naar het bord. Wat kon ze doen? Toen zag hij het. Het was afgelopen, als ze het zag...

Op hetzelfde moment hoorde hij hoe de deur openging. Hij keek op en zag Jitske al in de deuropening staan. Met rode wangen van de wandeling. Of misschien ook van iets anders... Ze bracht de mobiel naar beneden en keek hem recht aan. Haar blik gleed geen moment naar het bord toen ze hem toe beet: Toren E8!

Siger was opgestaan uit zijn stoel en boog zich naar het bord. Hij had nog nooit zo letterlijk gevoeld hoe het hart hem in de schoenen zonk. Hij hoorde hoe achter hem Igor en een paar anderen al opgewonden aan het smoezelen waren. Hij zuchtte, pakte de witte toren en liet hem het hele bord oversteken. Als de guillotine van een onbarmhartige beul.

Siger merkte hoe Jitske op zijn tafeltje toe stapte. Hij keek toe en volgde haar hand toen die zich naar het bord bewoog. Ze glimlachte hem koud toe, sloeg zijn koning omver en verkondigde wat hij en iedereen in het café al had gezien:

“Schaakmat!”

| Ontwaken - Deel 1

De wereld drong zich langzaam aan hem op, alsof jaloezieën voor een raam in een donkere kamer langzaam werden opengedraaid. Het aanzwellende licht deed pijn aan zijn ogen en hij kneep zijn ogen zo ver mogelijk dicht. De vage donkere vormen die hij om hem heen zag bewegen verscherpten zich geleidelijk tot menselijke gedaantes; twee dichtbij hem, de rest wat verder naar achteren.

“Hij komt bij”, klonk een stem.

“Ik zie zijn oogleden trillen”, klonk een andere.

Er ontstond wat opgewonden geroezemoes. “Allah zij geloofd”, verstond hij nog net. De pijn in zijn ogen werd minder en hij kon ze verder openen. Hij merkte dat hij lag, op een bed waarschijnlijk. Hij bevond zich in een vrijwel geheel witte kamer, met boven hem een draaiende ventilator. Vlak naast hem bij het bed stond een man in witte jas, een dokter misschien. Aan de andere kant zat een vrouw op het bed, haar hand in de zijne. Het gezicht onder haar hoofddoek was rood, en ze hilde. *Wie zijn die mensen? Wat doe ik hier? Wat is er gebeurd?* Maar hij kwam er niet aan toe deze vragen die door zijn hoofd schoten te beantwoorden: zijn brein voelde aan als gemalen pulp en zijn gedachten waren traag als dikke stroop.

“Oh Behruz, mijn geliefde”, snikte de vrouw en ze viel voorover en drukte haar hoofd tegen zijn borst. Hij merkte dat ze heftig hilde.

Hij voelde zich ongemakkelijk dat deze onbekende vrouw hem vast hield en moest zich bedwingen haar niet van zich af te drukken. Ik moet haar toch kennen? Waarom noemt ze me anders haar geliefde? Maar het gewroet in zijn geheugen leverde niets op. Vertwijfeld keek hij om zich heen, op zoek naar hulp. Iemand die zich op de achtergrond had bevonden, vatte dat blijkbaar op als teken, want hij stapte naar voren en zei krachtig: “Hooggeachte sjeik!” De man was gekleed in een jurk die hem bijna geheel bedekte; traditioneel Arabische kleding die een *jebala* werd genoemd. Hij had verder een *kefiyya* om zijn hoofd gebonden en om zijn heupen zat een wapengordel, waardoor hij veel weg had van een soldaat, een strijder. Maar ook deze man herkende hij niet. Wanhopig zocht hij in diens gezicht naar iets dat hem bekend voorkwam, maar hij vond niets. Intussen merkte hij maar al te goed dat de soldaat blijkbaar op een bevel wachtte. Maar wat moest hij zeggen? Opnieuw drong zich wanhoop in hem op.

“Ik ... ik...”, bracht hij met moeite uit. Hij viel stil. Tot zijn opluchting stapte de dokter naar voren en zei: “Hij is nog te zwak. Laat hem rusten.”

Goddank, dacht hij terwijl hij zijn ogen sloot en probeerde zichzelf tot rust te manen. Hij merkte hoe ook de vrouw zich van hem verwijderde en hoorde geroezemoes en geschuifel. Slechts flarden drongen tot hem door: “laten rusten”, hoorde hij en: “zwaar gewond” en “verward”. Uiteindelijk hoorde hij een zachte bons, als een deur die dicht viel, en was het stil.

Voorzichtig opende hij zijn ogen en hij zag dat iedereen weg was. Wezenloos bleef hij naar de rondtollende ventilator staren, het enige dat nu nog bewoog. Een grote last viel van hem af, maar meteen schoot zijn hoofd weer vol met de vragen die hij zichzelf deels al eerder had gesteld. Waar was hij? In een ziekenhuis klaarblijkelijk, maar welke en waar? En hoe was hij hier terecht gekomen? Wat was er gebeurd? Hij probeerde rustig te blijven, nauwkeurig te redeneren en vooral niet in paniek te raken. Maar zijn brein bleef leeg, blanco. Hij moest toch wel weten wat er was gebeurd? Wat was het laatste dat hij nog wist? Wat had hij gedaan? Tot zijn afgrijzen moest hij ook die vraag onbeantwoord laten. Hij wist niet eens wie hij was. Want wat was zijn naam? De vrouw had hem wel Behruz genoemd, maar dat zei hem niets... “Bij Allah”, mompelde hij, merkend dat zijn hart als een idioot sloeg, “Ik weet helemaal niets. Ik ben blanco, een onbeschreven blad... Ik had vandaag geboren kunnen worden...” Opeens had hij het gevoel dat hij geen adem meer kreeg. Wanhopig werkte hij zichzelf overeind en hij sloeg de dekens weg. Hij schoof de benen, die nauwelijks deel van hem leken uit te maken, alsof hij niet alleen was afgesneden van zijn eigen verleden, maar ook van zijn eigen lijf, over de rand van het bed. Hij probeerde op te staan, maar op het moment dat zijn benen hem moesten dragen, viel hij krachteloos als een lappenpop op de grond. Zijn hoofd kwam hard met iets in aanraking en meteen werd alles zwart voor hem.

—

Toen hij weer bijkwam, bleek hij weer in het bed te liggen. De kamer was leeg op twee personen na: een wachtpost bij de deur met een halfautomatisch wapen in zijn gekruiste armen en een verpleger in lichte kleding bij zijn voeteneind na. De vreselijke waarheid die hij had ontdekt (“Ik weet niets meer!” “Ik ben alles kwijt!”) sloeg hem als een mokerslag en opeens ademloos worstelde hij in zijn dekens om overeind te komen. De verpleger stapte snel op hem toe en drukte hem neer in het bed, over zijn schouder om hulp roepend. Buiten zinnen probeerde hij zich uit de omklemming te bevrijden. Ergens ver weg klonk gekrijs en het duurde even voor hij beseftte dat hij het zelf was die dat voortbracht. Even leek hij zichzelf te kunnen loswringen, maar toen drukte ook de wachtpost hem bij de schouders tegen de matras, hoezeer hij ook tegenstribbelde. Tot zijn verbazing zag hij hoe één van zijn armen en één van de benen die hij had losgeschopt onder de dekens, ingezwachteld

waren. Hij had nauwelijks nog pijn opgemerkt, maar was dus gewond! Het maakte hem nog hysterischer. Hij moest weg, weg uit dit alles!

“Kalmere, sjeik Mazin, in de naam van Allah!”, riep de wachtpost.

Ergens ver weg hoorde hij hoe een deur werd opengeslagen en even later doemde een arts, dezelfde als de vorige keer, boven hem op, met een grote spuit in zijn handen.

“Hou hem rustig”, beet deze de wachtpost en de verpleger toe. De spuit werd in zijn dij gestoken en er verspreidde zich een brandende pijn.

“Ik... ik ... ben afgesneden, van alles, alles!”, schreeuwde hij wanhopig, “ik ben alles kwijt”.

“Rustig maar”, zei de arts op kalmerende toon.

Hij sputterde nog wat onverstaanbaars, maar voelde zichzelf steeds zwaarder worden. De matras leek vloeibaar te worden, en hij zakte erin weg, dieper en dieper. Naar het binnenste van de aarde. Verzwolgen door de wereld.

—

Wederom kwam hij bij, nog steeds liggend in dat verfoeide bed, in die vervloekte kamer. Hij was alleen, op de wachtpost bij de deur na. Hij voelde zich zwak en breekbaar en concentreerde zich de eerste minuten alleen op zijn ademhaling. Nu voelde hij ook pijn, zeurend, dof en kloppend. Instinctief wist hij dat hij herstellende was van zware, heel zware, verwondingen.

Heel langzaam nam hij zijn situatie door, proberend rustig te redeneren. Oké, hij wist niets meer, hij kende niemand, wist niet wat er was gebeurd en zelfs niet wie hij was. Alhoewel hij sjeik Behruz Mazin genoemd was, zei die naam hem helemaal niets. Hem was iets ergs overkomen, zoveel was wel duidelijk, zo erg dat waarschijnlijk niet alleen zijn lichaam, maar nu ook zijn hoofd hem in de steek liet. Geheugenverlies; dat was de dramatische stand van zaken.

Maar, bedacht hij, waarschijnlijk was het allemaal maar tijdelijk. Zou het niet zo zijn dat zijn geheugen geleidelijk terug zou komen? Tenslotte wist hij nu ook bepaalde dingen nog wel: hij kende de taal die men had gesproken, had de arts van de soldaat en de verpleger kunnen onderscheiden, was nog bekend met het begrip ziekenhuis. Hij was niet alles kwijt, verre van dat. Hij was alleen tijdelijk wat ... verward.

Hij schaamde zich er opeens voor hoe hysterisch hij zich had gedragen. Hij had geschopt en geslagen, gevloekt! Bij Allah, wat niet? Maar nu moest hij zich zien te vermennen; was hij tenslotte niet *sjeik* genoemd? Men verwachtte het waarschijnlijk van hem!

In een poging zijn gedachten weer op een rij te krijgen bleef hij doodstil met gesloten ogen op het bed liggen. Hij besloot tenslotte dat hij er het beste aan deed niemand te vertellen over wat er nu met hem aan de hand was. Hij moest de schijn ophouden, in

ieder geval tot zijn geheugen weer bij hem zou terugkomen. Zo moeilijk kon het toch niet zijn? Tenslotte verwachtte men op zekere hoogte van hem dat hij nog verward zou zijn, na wat er met hem was gebeurd. En als hij slim formuleerde wat hij zei, kon hij indirect een boel te weten komen.

Hij merkte hoe voor het eerst sinds zijn eerste ontwaken, weer een beetje vertrouwen begon terug te krijgen. Het ergste was nu voorbij, nam hij zichzelf voor, het was nu zaak zijn verstand en rust te bewaren en de zaken naar zijn hand te zetten.

Enkele minuten bleef hij rustig liggen in zijn bed, tot hij hoorde hoe de deur werd geopend. Toen hij zijn ogen opende, zag hij dat het de arts was.

“Goedemorgen”, zei hij zo kalm mogelijk.

“Aha, sjeik Mazin”, zei de arts zichtbaar opgelucht, “ik ben verheugd te zien dat u weer een stuk opgeknapt bent.”

“Bedankt voor de zorgen”, zei hij en besloot een voorzichtige gok te nemen: “wilt u zo vriendelijk zijn mijn vrouw bij me te roepen?”

De arts knikte dankbaar en beval over zijn rug naar de soldaat bij de deur; “Haal Rachida!” Hierna draaide hij zich weer naar hem om, “Verder nog iets naar uw wens, sjeik?”

“Iets lichts te eten, en water”, glimlachte hij, sjeik Mazin voor iedereen behalve zichzelf. Terwijl hij het zei besefte hij inderdaad dat hij honger had. Zijn maag rammelde.

Het volgende moment stormde de vrouw de kamer binnen, die al eerder haar hoofd tegen zijn borst had gedrukt. Ze hilde weer, maar had nu een andere hoofddoek om. Tot zijn verbazing volgden in haar kielzog drie kinderen, als kuikentjes achter de moederkloek. Had zij kinderen? Was hij dus hun vader? Hoe heetten ze? Hij drukte de plotseling opkomende paniek weg en strekte zijn armen uit.

“Rachida...”

“Oh, Behruz”, bracht zij uit, terwijl ze hem in de armen vloog. Ze kuste hem en hoe vreemd het voor hem ook voelde, hij beantwoordde haar kus. Na enkele momenten fluisterde hij: “Laat me de kinderen zien.”

Rachida stond langzaam op en zakte op een stoel bij het hoofdeind, zijn hand nog steeds vasthoudend. Ze wenkte de kinderen nabij, die bedremmeld een paar stappen naar voren deden. Ze leken niet op hun gemak, waarschijnlijk omdat hun vader er zo bijlag en door de hele entourage. Of waren ze stiekem een beetje bang van hem? Wat voor een vader zou hij zijn geweest?, vroeg hij zich af.

Hij probeerde zo warm mogelijk te glimlachen terwijl hij hen in zich opnam. De oudste twee waren jongens, van misschien acht en zes jaar oud, schatte hij. Het jongste was een meisje, een peuter nog. Ze keken hem verwachtingsvol en eerbiedig aan.

“Mijn kinderen”, glimlachte hij. Het stormde door zijn hoofd, hoe moest hij zich uit deze situatie redden? Gelukkig bood Rachida een uitweg: “Zeg je vader gedag, Farid. En jullie ook!” De oudste jongen, Farid, zei zachtjes: “Hallo pappa” en de anderen vielen hem bij.

“Bescherm je je moeder goed in mijn plaats, Farid?”, vroeg hij, niet wetend wat anders te zeggen. Maar hij had goed geschoten. Farid zwol op van trots en zei wat luider: “Ja vader!”

“Goed zo”, zei hij en hij keek naar Rachida. Die vatte dat op als een teken en maakte een vlug handgebaar, “En nu weg kinderen, jullie vader heeft nog meer te doen.”

De kinderen draaiden zich om en liepen vlot weg, bijna alsof ze blij waren weg te kunnen. Hij keek ze na en zag nu pas dat de in een jebala geklede man, waarvan hij dacht dat het een soldaat of een strijder was, de kamer was binnenkomen. Hij deed een paar stappen tot het voeteneinde van het bed, groette hem kort, en bleef verwachtingvol staan.

Heel even verstijfde hij van angst in zijn bed, maar toen vermande hij zich, “Waar wacht je nog op”, zei hij op een toon die hopelijk autoritair overkwam, “Breng je verslag uit.”

En dat deed de soldaat, of wat hij ook was, zonder te aarzelen. Hij was bijna twintig minuten aan het woord, zo nu en dan onderbroken door een listig geformuleerde vraag van hem, de man die sjeik werd genoemd. En een ongelooflijke waarheid opende zich voor hem, zo vreselijk, zo veelomvattend, zo bizar, dat het hem de grootste moeite kostte zijn kalmte te bewaren. Hoe lang had het geduurd sinds hij bij was gekomen? Twee, drie dagen? Zo’n korte tijd en nu al stond hij op het punt een leven ingezogen te worden waarvan hij nauwelijks kon voorstellen dat het het zijne was...

>

| De moord op Balkenende

De politiestaat. Alhoewel Willem Smit er al meer dan eens over had geschreven, had hij nooit verwacht dat het ooit echt waarheid zou worden. Wat hij schreef - en wat hij altijd schreef - was en bleef immers bovenal fictie. Dicht bij de waarheid, maar te speculatief, hyperbolisch en onwaarschijnlijk om in het echt te kunnen gebeuren. Tenminste, zo had hij altijd gedacht.

Hij schreef, zoals hij graag uitgebreid uit de doeken deed bij de vele feestjes en gelegenheden die zij zo graag frequenteerde, fictie. Een uit Amerika overgewaaide term (wat waaide er niet uit Amerika over) die een mengvorm was tussen fictie en facts – feiten. Hij definieerde het zelf altijd graag als verhalen die zouden kunnen gebeuren. Met de nadruk op zouden en kunnen. Verhalen dus die weliswaar aansloten op de actualiteit, maar verder gingen dan waar de feiten ophielden...

Zoiets. Hij moest glimlachen terwijl hij de kale wanden van zijn cel met een afwezig soort concentratie inspecteerde, op zoek naar... ja, wat? Bloedsporen van de vorige verdachte die in deze cel had gezeten en hier door zijn verhoorders was afgetuigd? Dat leek wat al te paranoïde. Nee, beter gezegd, gisteren zou hem dat paranoïde hebben geleken. Nu leek de werkelijkheid opeens een stuk... vloeibaarder.

Hoe had hij ooit kunnen bevroeden dat wat hij schreef geen fictie meer zou zijn, en al helemaal geen fictie? Hij kreeg het opeens koud. Kippenvel vormde zich op zijn armen en hij kroop verder ineem op de harde brits. Hoe had ooit zo ver kunnen komen? En waar was het begonnen?

—

De *Hofstad-groep*, daar was het natuurlijk mee begonnen. Het proces tegen dit door de AIVD in verband gebrachte groepje individuen, dat terroristische aanslagen zou hebben beraamd, had hem mateloos geboeid. Waarom? Niet omdat de Hofstad-groep nou zelf zo interessant was. Het leek hem een ongeregeld zootje onvolwassen verwrongen etterbakjes met dito ideeën over zichzelf en de wereld om hen heen. Nee, wat hem met name had geïnteresseerd was de manier waarop het proces voltrok. De Hofstadters werden namens niet berecht voor het uitvoeren van terroristische aanslagen – zelfs de moord op Van Gogh leek hem niet bepaald een schoolvoorbeeld van een terroristische aanslag, maar dat terzijde – maar voor het beramen ervan. Anders gesteld: ze werden aangeklaagd voor het feit dat ze zichzelf het idee in het hoofd hadden gehaald aanslagen te plegen.

Willem herinnerde zich dat hij een aantal jaren geleden eens een science fiction verhaal had geschreven over de Mind Police, een soort stasi-achtige veiligheidsdienst, die iedereen arresteerde die wellicht mogelijk in de toekomst misdaden zou plegen. Goed beschouwd was het een stompzinnig verhaaltje, waarin de Dienst, verscholen in een geblindeerd busje, met groteske walkie-talkie achtige apparaten de gedachten van willekeurige voorbijgangers op straat kon afluisteren. Belachelijk, had hij toen gedacht. Toch leek dit absurde toekomstbeeld opeens niet meer zo ver weg.

—

Willem had zich weinig verdiept in de nieuwe anti-terrorisme wetten die het proces tegen de Hofdstadgroep mogelijk maakten, maar hij had vrijwel meteen geweten dat dit een onderwerp waarover hij moest schrijven. En zo was hij begonnen met zijn verhaal, dat in het verlengde moest liggen van de actualiteit. Zijn verhaal, dat de titel De Moord op Balkenende had moeten krijgen, moest vertellen hoe de protagonist door de geheime Dienst al wordt opgepakt voordat hij nog maar iets strafbaars heeft gedaan.

—

Er zou hoogstwaarschijnlijk niets aan de hand zijn geweest, als hij maar niet toen had besloten zijn vriend Abdurraman had opgebeld. Als hij dat maar niet had gedaan, dan had hij gewoon dat stomme verhaaltje afgemaakt en gepubliceerd op zijn eigen web-site met korte verhalen. Waar toch geen hond op kwam, als je heel eerlijk was. Eventueel had hij het nog geplaatst op andere verhalensites. Misschien zouden zo toch nog een handvol mensen het verhaal hebben gelezen. Maar onvermijdelijk zou vervolgens het verhaal al snel in de vergetelheid raken. Tenslotte gebeurde dat met alle verhalen die hij als amateur-schrijvertje schreef. Maar niet nu, want hij was dus zo dom geweest Abdurraman te bellen. Abdur, die een verleden had als vrijheidsstijder op Timor en na bijna te zijn gedood een nieuw leven was begonnen in Nederland. Abdur, die Willem kende als een begenadigd schrijver van korte, vaak zeer gewelddadige, oorlogsverhalen. Hij gebruikte Abdur wel vaker als klankbord en had in dit, noodlottige, gesprek met hem gesproken over de beraming van de moord op Balkenende.

—

Willem wist nog steeds niet wiens lijn nou was afgeluisterd door de AIVD. Die van Abdur, zoals hij vermoedde, of die van hem. Goed beschouwd was het niet onmogelijk dat hij in hun systeem voor kwam. Tenslotte had hij in zijn jeugdige onwetendheid deel uitgemaakt van een obscuur politiek groepje met communistische sympathieën. Geheel onschuldig, maar ja, vond de AIVD ook?

—

Ach. Wat maakte het uit hoe of wat? Het enige wat telde was dat hij op wat aanvankelijk nog een doodnormale maandagochtend leek, plotsklaps uit zijn klas was gelicht en was gearresteerd. Ten overstaan van de hele school was hij, geliefd geschiedenisleraar en con-rector, in een arrestantenbusje gestopt en afgevoerd. De schande! Hoe kon hij zich na deze beschamende vertoning ooit weer op school vertonen? Hij wist het niet. Het leek op dit moment ook nog niet uit te maken. Wat deed er werkelijk toe als je gevangen zat? Alle beslommeringen in de echte wereld (“Hoe zal mijn vrouw dit doorstaan?” “Zullen mijn kinderen me ooit nog helemaal vertrouwen?” en zelfs: “Wie zingt er nu morgen voor tijdens het optreden van mijn koor in de Oude Kerk?”) waren geheel naar de achtergrond gedrukt door de knagende onzekerheid die hij nu als gedetineerde voelde. Het leek wel alsof hij in een andere wereld was terecht gekomen... Een wereld waarin de dimensies tijd en ruimte zich aan andere regels leken te houden...

—

“Waarom beraamde u de moord op premier Balkenende?” Dat was de vraag geweest die men hem keer op keer had gesteld bij de ondervraging die hij had moeten ondergaan. Ondanks dat de drie verbeterde verhoorders, die elkaar continu afwisselden, nogal bedreigend op hem overkwamen, was hij in staat geweest zijn kalmte te bewaren en had hij hen telkens keurig hetzelfde antwoord gegeven. *Nee, hij beraamde niet de moord op Balkenende, hij schreef een verhaal over een man die de moord op Balkenende beraamde! Hij schreef! Factie!*

Het had geleken alsof hij tegen een muur praatte. Ze hadden maar doorgevraagd. Waarom bent u de gangen van de premier nagegaan? Waarom heeft u informatie verzameld over het concertgebouw waar Balkenende over een paar dagen een toespraak zal houden? Waarom bent u in Capelle, de woonplaats van de premier, geweest?

Research, had hij natuurlijk gezegd. Regel 1 voor een factie-schrijver was immers dat je je feiten op orde moest hebben. Hij probeerde hen ervan te overtuigen dat hij zijn schrijvelarij doodserieus nam en altijd probeerde alles te weten te komen over het onderwerp waarover hij schreef...

Maar de vragenstroom was niet gestopt. Schrijver? Kunt u dat bewijzen? Heeft u ooit iets gepubliceerd? En waarom heeft u op internet sites over wapens (met name halfautomatische pistolen) bezocht? Wat is de aard van uw contacten met Abdur Djinko? Weet u over zijn radicale verleden? Het verhoor oneindig geweest en Willem had mentaal en fysiek helemaal stukgezeten toen hij uiteindelijk naar zijn cel was gebracht...

—

En nu, rillend in zijn cel, besepte Willem, dat er voorgoed iets was veranderd. Iets stukgemaakt, wat niet meer kon worden gemaakt. Hij bedacht zich dat hij, ondanks zijn speculatieve fictie, altijd een ijzeren vertrouwen in de Nederlandse rechtsstaat had gehad. Hij had geschreven over geheime diensten die over de schreef gaan, politiestaten, geheime complotten tussen overheidsorganen en misdaadsyndicaten, maar altijd met het comfortabele en veilige idee dat hij dat allemaal kon schrijven in een veilige, evenwichtige maatschappij en solide rechtsstaat, waarin dat soort dingen nooit voor zouden komen. Maar tot zijn schrik besepte Willem dat dat vertrouwen weg was. Misschien was dat wel erger dan alles wat hem al was aangedaan (de ontorende arrestatie, de angst bij zijn gezin, de kille cel waarin hij moest verblijven, de tergende onzekerheid), dat hij niet langer erin kon geloven dat zijn factie altijd factie zou blijven.

Willem kroop nog verder ineen en lag bijna als een foetus ineengerold op zijn brits. En hij bleef zo liggen tot hij hij hoorde hoe het slot van zijn celdeur werd opengemaakt, ongetwijfeld om hem op te halen voor een tweede verhoor. Willem besepte opeens dat zijn toekomst geheel open lag... Werkelijk alles zou kunnen gebeuren... Elk baken, elke zekerheid was nu weggeslagen... Hij was een vogelvrije in een dolgedraaide wereld. In een land dat hij niet meer kende. Een politiestaat. Heel langzaam, met gebogen hoofd, stond hij op...

|

| De eieren

Het was allemaal begonnen toen ze op die warme zondagse namiddag besloten een boswandeling te maken. Als Tekla ooit had kunnen bevroeden waar die vervloekte beslissing toe had geleid, zou ze hartstochtelijk gewent hebben die te kunnen terug draaien. Maar daarvoor was het natuurlijk al veel te laat. De dingen gaan zoals ze gaan, zegt men dan, of: soms heb je geluk en soms pech. En de pech van John en Tekla was dat ze op die noodlottige zondagmiddag besloten een stukje te gaan wandelen in de bossen.

—

“Kijk eens wat ik hier vind”, zei John. Dat was waar het allemaal mee begonnen. Hij was de struiken ingelopen, vlak naast de omgevallen boomstam waarop Tekla zich vermoeid had neergezet. Zijn rode t-shirt was nog net zichtbaar tussen de bladeren. “Wat is het, schat?”, vroeg Tekla nauwelijks geïnteresseerd, terwijl ze met anatomische precisie een mandarijntje pelde. Ze had behoefte aan een pauze. Na een wandeling van anderhalf uur waren ze nogal ver afgedwaald in het bos. Er was waarschijnlijk geen levende ziel in de wijde omgeving.

“Het zijn eieren”, klonk de gesmoorde stem van haar man vanuit de bosjes.

“Kom je fruit nou opeten...”, zei Tekla met een vleugje irritatie.

“Nee, kom eens. Dit is echt...” John maakte zijn zin niet af en slaakte een verschrikte kreet. Tekla legde het mandarijntje weg en stond verontrust op.

“John?”

Ze hoorde niets en zag hem ook niet meer. Meer geërgerd dan echt bang schudde ze haar hoofd en werkte zichzelf door de bosjes. Opgelucht zag ze dat John gehurkt zat voor de brede stam van een forse eik.

Haar man draaide zijn hoofd naar haar om, met een verbaasde blik in zijn ogen.

“I-ik kreeg iets in mijn gezicht, toen ik één van die eieren wilde pakken. Het leek wel...”

Hij maakte zijn zin wederom niet af, blijkbaar afgeleid door het ei dat hij in zijn hand had.

“Wat leek het wel?”, vroeg Tekla vermoeid, die wilde dat ze ergens anders was.

“Alsof die eieren ter verdediging iets in mijn gezicht spoten.”

Tekla lachte, “Dat is bespottelijk, John.” Haar blik viel op het ei dat John aaide alsof het een huisdier was. Het was een raar ei, dat moest ze nageven. Zo groot dat John

het met twee handen nauwelijks kon omvatten. Groenig, met zwarte punten erop. Ze had geen idee van welk dier deze moest zijn.

“Het maakt ook niet uit, het deed geen pijn”, vervolgde John, terwijl hij het ei weer teruglegde in een wirwar van takken en twijgen dat met een beetje fantasie was aan te merken als een nest.

Tekla draaide zich al weer half om, “Gaan we?”

John, nog steeds gebogen boven het hief zijn hand achterwaarts op, zoals hij altijd deed als hij bezeten was door iets. “Nog even.”

“Nog even wat?” Tekla’s irritatie was nu duidelijk hoorbaar.

“Ik denk uit hoe ik ze allemaal mee krijg.”

Tekla draaide zich als door een wesp gebeten om. “Je gaat me toch niet vertellen dat je ze meeneemt, hè?”

John keek haar glimlachend aan, “Ik kan ze hier toch niet onbeschermd achterlaten? Wie weet wat er dan mee gebeurt...”

Tekla keek hem verbaasd aan. Ze was inmiddels bekend met John’s tijdelijke bevliegingen, maar tot nu waren die beperkt gebleven tot elektronische gadgets of dingen met de computer of de auto. Mannendingen. Maar nog nooit had John enige bijzondere interesse getoond in de levende natuur.

“Ik heb het, geef me je tas.”

Ze wist even niet waar hij het over had. Toen merkte ze dat ze de rugzak om haar schouder had geslagen. Zo goed als leeg, want alle etenswaren lagen uitgestald bij de omgevallen boomstam.

“Die vieze dingen in mijn goeie tas?”, zei ze vol walging.

“Ja, dat maken we thuis wel schoon. Kom nu maar!” John had nu die onverbeterlijke blik in zijn ogen die hij altijd had als hij zijn zinnen op iets had gezet. Tegenstribbelen was zinloos, wist ze.

Met een nijdige zwaai gooide ze de tas zijn kant uit. John begon er uiterst omzichtig de eieren in te leggen. Er was iets in zijn blik dat ze niet kon thuisbrengen. Iets onbekends, waar ze bijna bang van werd...

Ze begon terug te lopen naar haar picknick-plek en besloot er niet meer aan te denken.

—

Die maandagavond had Tekla net het avondeten gereed, toen John de woonkamer kwam binnenlopen. Hij had twinkelende ogen van opwinding en een grote doos onder zijn armen geklemd.

“Hoi. Kijk eens wat ik heb gekocht?”

Tekla veegde haar handen af aan haar schort en liep dichterbij. John zette de doos op de grond en maakte die aan de bovenkant open. Een machine, was alles wat

Tekla ervan kon maken. Was John weer eens gegrepen door een nieuw elektronisch snufje? Het was bijna geruststellend: John doet weer normaal.

“En, weet je wat het is?”, vroeg John enthousiast. Ze schudde met haar hoofd.

“Het is een broedmachine!”

“Een wat...?”

John keek haar monter aan, “Ik ga proberen de eieren uit te broeden. Zien wat er gebeurt... Het is ook zonde ze zo in de garage te laten liggen...”

Tekla was die gekke eieren alweer bijna vergeten.

“Gooi die toch in de bio-bak, John. Wat hebben we eraan? Het zijn vast wat gewone ganzeneieren of zo....”

John keek haar verontwaardigd en verwijtend aan, alsof hij wilde zeggen: “Hoe heb je dat nou kunnen zeggen?”

Tekla maakte een boze armbeweging. “Als je het zonde vind, ga je er toch mee naar een kinderboerderij of zo? Ik wil zo’n broedmachine hier niet.”

“Hij staat maar in de garage”, zei John. Hij pakte de doos alweer op om ermee we te lopen. “Hou jij het eten even warm, dan installeer ik dit beestje even. Zo gepiept!”

En voor Tekla het wist was hij alweer weg. Ze bleef een tijd staan, serieus overwegend of haar man zijn verstand begon te verliezen.

—

Het was ergens diep in de nacht van woensdag op donderdag toen Tekla met een schok overeind schoot in bed. Ze zweette over haar gehele lichaam en voelde haar hart bonzen. Ze probeerde haar ademhaling weer onder controle te krijgen, terwijl ze in het duister staarde. Zo’n nachtmerrie had ze nog nooit gehad. Ze wreef in haar ogen. Godallemachtig...

John lag nog naast haar te slapen, maar eveneens nauwelijks rustig. Zelfs in het donker zag ze de vetrokken grimas op zijn gezicht en de wilde bewegingen van zijn ogen onder de oogleden.

Verontrust schudde ze hem wakker. Hij slaakte wat verwarde kreten en keek toen Tekla verwonderd aan.

“Nachtmerrie?”, fluisterde ze.

John knikte langzaam. “Jij ook”, zei hij als een constatering.

“De hevigste ooit”, zei Tekla. “Het ging over... monsters ... met van die grote vleugels als van vleermuizen...”

John knikte. Tekla vertelde door over wat ze allemaal in haar droom had gezien. Hoe de monsters weerloze mensen aanvielen. En hoe ze met hun afzichtelijke malende kaken die vervolgens verslonden en leegzogen.

“Maar het meest erge van alles, waren die...”

“...wezenloze felrode ogen”, vulde John aan, “van die ogen zoals vliegen die hebben...”

Tekla keek hem verbaasd aan, “Hoe weet je dat?”

John legde een arm om haar schouder, “Omdat ik dezelfde droom heb gehad.”

Ze bleven lange tijd roerloos liggen, diep onder de dekens en elkaar stevig vasthoudend.

—

Het was zaterdag toen Tekla in haar auto (*Honda Visstick*, noemde ze ‘m altijd) terug van haar werk op de kaasboerderij naar huis reed. Ze repeteerde nog eens wat ze tegen haar man wilde zeggen als ze thuis kwam. *John, ik wil die eieren het huis uit. Als niet vandaag dan wel dit weekend! Op de één of andere manier vind ik ze echt heel onplezierig, naar zelfs. En die stomme broedmachine neemt ook veel te veel plaats in in de garage. Weet je eigenlijk wel dat we allebei slecht slapen sinds we die verdomde eieren in huis hebben? Nachtmerries hebben? Ik heb er gewoon een slecht gevoel over, John. Het is die eieren eruit, of ik eruit!*

Zoiets zou het moeten worden. Als ze het er al allemaal tegen hem uit kreeg, want John leek de laatste tijd nauwelijks nog aandacht voor haar te hebben. De laatste avonden dat ze thuis waren, ging hij wel drie of vier keer kijken hoe “de eieren erbij lagen”, zoals hij het zelf zei. Ze hadden gisteravond nog afgezegd voor de verjaardag van een vriendin, zogenaamd door een buikgriepje van John. Maar ze vroeg zich af hoe ziek hij echt was geweest. Ook die avond was hij bijna niet bij de eieren weg te slaan geweest.

Tekla reed hun straat in en zag de Lexus van John meteen geparkeerd langs de straat staan. Hij was dus gewoon thuis. Een beetje zenuwachtig draaide ze het inrit van hun woning op en zag dat de deur van de garage wagenwijd open stond. Nog vreemder was dat de broedmachine leek te zijn weggehaald. Vreugde maakte zich van haar meester. Zou John ook zelf eindelijk tot de enige verstandige conclusie zijn gekomen?

Eenmaal uitgestapt zag ze dat de broedmachine inderdaad weg was. Goddank, dacht ze. Ze liep het huis binnen, maar ze kon John nergens vinden. Ze begon hem te roepen. Tenslotte klonk er een gesmoord antwoord van boven.

Ze rende de trap op en vond hem in de logeerkamer. Haar adem stakte in haar keel. Het logeerbed was op haar kant gezet, en op die plaats stond nu de broedmachine. En hierin lagen de eieren, die verdomde eieren.

“W-wat?”, haperde ze.

John stond op en klopte zijn handen af aan zijn broek. “Hoe vind je het?”

“Hoe vind je het?”, herhaalde ze hem, “Verschrikkelijk! Ik wil dat ding hier weg, meteen!”

“Hier zijn de eieren veiliger en warmer”, deelde John haar mee, alsof hij haar protest niet had gehoord. Tekla hapte naar adem en kon niets meer uitbrengen.

“En ze zijn dichterbij, zodat ik ze beter kan beschermen”, voegde John hier aan toe.

“Ik wil die eieren het huis uit!”, gilde Tekla nu woedend. John schrok op alsof hij in een soort roes had gezeten en keek haar verwonderd aan. Toen veranderde zijn blik in een mengeling van woede en angst.

“Je blijft van de eieren af, Tekla!” De manier waarop hij het zei, gaf Tekla kippenvel. Het was bijna... boosaardig... Voor het eerst in hun vijf jaar huwelijk was ze bang voor John. En dan maakte haar weer boos.

“Oh, je zoekt het maar uit...”, gromde ze en ze draaide zich op haar hakken om en liep weg.

—

Die nacht kwam ze pas laat thuis. Ze was wezen uithuilen bij Karin, een vriendin. Kannen thee hadden ze samen gedronken, terwijl Tekla haar hele verhaal had verteld. En Karin had tenslotte haar verzekerd dat er toch niets ergs kon zijn aan een paar eieren en dat ze moest proberen in een goed gesprek met haar man tot een verstandige oplossing te komen. Een huwelijk kon toch niet stuk lopen op een paar eieren?

Om John niet wakker te maken, deed ze het licht in de slaapkamer niet aan en kleepte zich in het donker uit. Net toen ze onder de lakens wilde glijden, schrok John wakker.

“De eieren”, bracht hij uit. “Je hebt toch niet...”

Tekla voelde de woede weer in haar opborrelen. “Zou je niet eerst vragen waar ik geweest ben en of alles goed met me is, voor je weer...” Ze stopte halverwege in haar zin. John luisterde niet eens, hij was al uit bed verdwenen en snelde de kamer uit. Met een verloren gevoel trok Tekla de lakens zo ver mogelijk over zichzelf heen en probeerde het weer warm te krijgen. Ze beseftte dat ze er voor het eerst serieus over nadacht haar man te verlaten.

John kwam even later de kamer weer binnen, blijkbaar gerustgesteld dat zijn dierbare eieren onbeschadigd waren. Hij kroop weer het bed in.

“Ik beloof je Tekla, als je aan die eieren komt, zwaait er wat!” Hierna draaide John zich van haar af om door te slapen. Tekla bleef stijf liggen en liet de ijzige mededeling nog vele malen door haar hoofd spoken voor ze in een verwarde slaap viel.

—

Opnieuw kreeg ze een nachtmerrie, nog veel heftiger dan tevoren. In deze droom was ze er niet meer getuige van hoe de gevleugelde monsters andere mensen verslonden. Nee, nu was ze zelf het slachtoffer. Ze bevond zich in een naamloze,

donkere stad en door welke straat of steeg ze ook probeerde te vluchten, overal doken de vreselijke roodogige wezens op. Met de vleermuismonsters achter zich probeerde ze over een gazen hek te klimmen, maar gleed weg. Ze viel hard achterover op de straatstenen. Felle pijn flitste door haar lijf. Voor ze iets kon doen landde er zo'n monstervleermuis boven op haar. Hij boorde zijn klauwen diep in haar vlees en ze besepte dat ze geen kant meer uit kon. Het beest maakte een hoog geluid, als een overwinningskreet. Toen boog het zijn kop naar voren. De kaken, bestaand uit vier roofdierachtige tanden, bewogen zich uiteen, klaar om haar vlees uiteen te rijten en te verslinden en haar bloed te drinken.

Op dit moment werd ze wakker. Het duurde even voor ze besepte dat het hoge geluid dat ze hoorde haar eigen gegil was. Ze trilde over haar hele lijf, voelde haar hart als een bezetene bonken en was doorweekt van het zweet.

Zonder dat ze het wilde herinnerde ze zich weer die vreselijke monsters. Vol afschuw draaide ze zich om en schudde woest John's arm. Toch duurde het nog even voor hij wakker werd.

"John, de monsters, de monsters!" Ze had zich half opgericht naast hem en ratelde over haar nachtmerrie.

Haar man glimlachte en legde een hand op haar schouder. "Rustig, maar, het was maar een nachtmerrie, ga maar weer slapen".

Hij praatte als een leraar tegen een trage leerling en niet als de verschrikte echtgenoot die hij had moeten zijn.

"Slapen?", Tekla gilte bijna, "Hoe kan ik in hemelsnaam nog slapen? John, help me..."

John streek met zijn hand langs haar natte haren, "Tekla toch", glimlachte hij, "morgen is alles goed. Morgen wordt een mooie dag. Dan komen de eieren uit, dat weet ik zeker!"

Tekla sloeg woest zijn hand weg, "Hou toch op met die vervloekte eieren!" Beseffend dat ze aan John geen enkele steun had, stapte ze uit bed.

Die nacht zou ze niet meer in bed komen. Voor ongeveer een uur bleef ze rusteloos door de woonkamer ijsberen, niet wetend wat te doen. Tenslotte besloot ze televisie te kijken om haar malende gedachten tot rust te krijgen. Uiteindelijk viel ze in een roes op de bank in slaap.

—

Toen Tekla wakker werd door het heldere licht dat door de kieren van de gordijnen de woonkamer in scheen, was haar eerste gevoel er bijna één van opluchting: ze had de dag gehaald. Meteen besepte ze hoe absurd dat was. Ja, ze had de ochtend gehaald, bedacht ze cynisch, maar hoe: ze voelde zich geradbraakt en tien jaar ouder.

Na meer dan een kwartier voor zich uit te hebben gestaard, stond ze op en liep naar boven, proberend haar zenuwen in toom te houden. Het verbaasde haar niet eens dat ze John in de logeerkamer aantrof op zijn knieën voor de broedmachine.

“Zo, heeft meneer wèl goed geslapen?”

John keek haar verstoord aan en leek zich geenszins schuldig te voelen. Hij stond op en spreidde zijn armen.

“Ik wil dat je weggaat uit deze kamer”, zei hij toonloos, “ik wil niet dat je de eieren beschadigt.”

“Eieren, eieren?” De woede barstte in volle hevigheid los in Tekla, “Jij denkt alleen maar aan die eieren? Krijg de klere, klootzak!” Ze had niet verwacht het ooit tegen John te zeggen, maar hij leek niet in het minst aangedaan. Hij liep met gespreide armen op haar toe, als een voetbalsteward, die een amokmakende supporter van de aanhang van de andere club weg houdt. Het maakte haar nog woester.

“Stik er maar in, John!” Ze stapte naar voren en duwde hem met onvermoede kracht omver. Hij viel achterover en moest een rare halve pirouette in zijn val maken om niet midden op de broedmachine te vallen. Hij raakte het ding toch nog half met zijn arm. Het apparaat schudde hevig op het tafeltje waar het op stond maar bleef ternauwernood staan.

En nu, eindelijk, werd John boos. Hij sprong op en voor Tekla het wist sloeg hij haar hard in het gezicht. Met zijn vuist! Ze viel achterover de overloop op en op hetzelfde moment werd de deur van de logeerkamer met een harde klap dicht gesmeten.

“Verdwijn!”, brulde hij haar na, met een stem die ze niet eens als de zijne herkende. Maar dat was precies wat Tekla ook wilde. Met een van pijn kloppende kaak en tranen die brandden achter haar ogen, graaide snel wat kleren bij elkaar en maakte dat ze weg kwam.

Toen ze met een woedende snelheid haar Visstick achterwaarts de inrit af reed, zag ze met een half oog dat haar buurman verbaasd op keek vanuit zijn tuin. Ze wist wat hij dacht: *Zo kennen we haar toch niet, het is toch zo'n keurige meid.* Maar het deerde haar niet; daarvoor waren haar huidige problemen veel te groot. Ze gaf een dot gas en spoot weg de straat uit. Met tranen die rijkelijk over haar wangen vloeiden vluchtte ze van haar huis, haar huwelijk en John. Maar bovenal vluchtte ze voor de eieren.

—

Naderhand had Tekla zich meer dan eens afgevraagd of ze op dat moment iets had kunnen doen om de rampzalige ontwikkelingen die zich zouden gaan voltrekken te voorkomen. Ze had de politie erbij kunnen halen natuurlijk. Ze had een troep vrienden kunnen optrommelen om John weg te slepen van zijn broedmachine. Het

zou niet onmogelijk zijn geweest hem te overheersen en om vervolgens de broedmachine en zijn kwaadaardige inhoud te vernietigen.

Maar dat alles had Tekla niet gedaan. Omdat ze bang was natuurlijk, maar vooral omdat ze niets van dit alles begreep! Ze was totaal verward door het volstrekt irrationele gedrag van John. Waarom had hij zelf niet ook gevoeld dat er iets boosaardigs was aan die eieren? Hij had dezelfde nachtmerries gehad! Waarom had hij haar niet gesteund in haar oordeel de eieren weg te doen? Waarom had hij haar afgelopen nacht niet getroost, na die vreselijke nachtmerrie? Ze wist het niet, ze kon er eenvoudigweg niet bij. En daarom, omdat ze feitelijk een volstrekt verward emotioneel wrak was, had ze niet gedaan wat nodig was, en was slechts gaan uithuilen bij Karin.

Ach, had ze toen maar geweten wat ze inmiddels wist. Maar ja, de dingen gaan zoals ze gaan, zeggen ze. En toen ze het uiteindelijk besepte, die vroege zondagavond, was het al te laat geweest...

—

Ze zaten die vroege zondagavond op de bank in Karin's woonkamer: Tekla ineengedoken en zacht snikkend en haar vriendin met een beschermende arm om de schouder. Dit tafereel had wellicht nog even kunnen doorgaan, als ze niet werden opgeschrikt door het geluid van een dichtklappende deur. Het was Karel, de vriend van Karin, die de woonkamer kwam binnen lopen.

"Wat is er hier aan de hand?", vroeg hij oprecht bezorgd.

Karin streek Tekla's haren recht en zei veelzeggend: "problemen met haar man... alweer..."

"Mijn God", zei Karel zacht terwijl hij neerzakte op een stoel, "en ernstige ook, zo te zien..."

"Vertel je verhaal nog een keer, Tekla. Toe, dat lucht op", drong Karin aan.

En Tekla begon te vertellen. Ze vertelde over de wandeling, dat John was weggelopen, had geroepen dat ze moest komen kijken en toen...

Ze stakte. Het idee dat ze kreeg stond opeens haarscherp op haar netvlies. Hoe had ze dit tot nu toe over het hoofd kunnen zien? Het had een onbetekenend detail geleken, maar opeens...

"Waar denk je aan?", vroeg Karel zacht.

"John, h-hij schrok ergens van", bromde Tekla, wiens hoofd omtolde van de gedachten, "Toen ik bij hem kwam zei hij dat hij in zijn gezicht was gespoten door de eieren. Belachelijk dacht ik natuurlijk, maar..."

"Maar?", vroeg nu ook Karin.

"Wat nu als dat niet zo was?" Tekla hief zich overeind uit de bank, "Wat nou als er echt iets in zijn gezicht spoot?"

“Gif...”, opperde Karel.

“Nee. Geen gif. Wat nou als dat een soort... drug was? Dat zou zijn gedrag kunnen verklaren...”

“Maar eieren die drugs spuiten...”, mompelde Karin, “dat is echt bespote...”

Tekla hief haar hand op om haar de mond te snoeren, “Nee, opeens wordt alles duidelijk voor me. In zekere zin was dat goedje dat in John’s gezicht werd gespoten een soort verdedigingsmechanisme. Denk je eens in... De persoon die de eieren bedreigt, door er te dicht in de buurt te komen, wordt bespote met een soort drug. En die zorgt ervoor dat diegene opeens juist heel beschermend voor die eieren wordt. Denk je eens in...”

Karin en Karel keken haar sprakeloos aan.

“Dat verklaart alles. Waarom John persé die eieren mee wilde nemen en er steeds verder in ging ze te beschermen... Zelfs ten opzichte van mij...”

Tekla voelde zich gloeien van opwinding. Eindelijk begreep ze het. En tot haar grote vreugde was John, de man waarvan ze nog steeds hield, niet zelf dader, maar eerder een slachtoffer... *Arme, arme John...*

Opeens verstarde ze door wederom een plots opkomende gedachte. Ze sprong op uit de bank.

“We moeten naar mijn huis, nu!”

“Maar...” Karin keek haar aan alsof ze vermoedde dat ook zij nu haar verstand had verloren.

“De eieren, ze zouden vandaag uitkomen! Maar misschien is het nog niet te laat!”

“Te laat? Waarvoor?”

“De vleermuismonsters”, zei Tekla voor wie alles nu zonneklaar was, “die uit mijn dromen. Daar zijn die eieren van! En John broedt die monsters uit!”

—

Nog geen tien minuten later stopte Karel de auto vlak voor het huis. Er was op het eerste oog niets bijzonders te zien. Tekla sprong uit de auto en rende het pad naar de voordeur op. Toen ze omkeek zag ze dat Karin bij de auto was blijven staan. Ze was zo te zien doodsbang.

“Wacht maar hier”, riep Tekla.

Karel stapte de auto uit, “Nee, wacht, ik ga mee!” Hij rende op haar toe, de bezorgde waarschuwingen van Karin grotendeels negerend.

Tekla wachtte ongeduldig, terwijl de angst om John haar keel dichtkneep. Tenslotte liep ze samen met Karel op naar het huis. Tekla draaide voorzichtig de sleutel om, alles verwachtend. Maar het was muisstil toen ze de hal in stapten. Doods. Ze riep John’s naam, maar kreeg geen enkele reactie. *Ik ben te laat!*, dacht ze.

Ze maakte voor Karel een gebaar richting de trap, om de een of andere reden niet tegen hem pratend, en begon die te beklimmen. Ze vreesde heel erg dat zo'n vreselijk vleermuismonster haar op de trap zou bestormen. Maar alles bleef rustig... Met Karel op een meter afstand bereikte ze de overloop. De deur van de logeerkamer stond open, zag ze. Op haar tenen liep ze er naar toe. Toen ze bij de deuropening was aangekomen nam ze eerst een teug adem voor ze het aandurfde een blik in de ruimte te werpen. Niets. Zelfs geen gebrom van de broedmachine, want die stond uit... Maar dat was ook niet meer nodig. In de broedmachine lagen alleen nog een paar opengebroken schalen. Wat het ook was wat er in had gezeten, het was weg... "Shit", vloekte ze binnensmonds.

"Wat zie je?", vroeg Karel veel te hard.

"De eieren, ze zijn uitgekomen."

Karel keek nu ook de logeerkamer in, "Oh, dan komen we vast in de badkamer een stel vrolijke gansjes tegen, durf ik te wedden..." Hij probeerde te glimlachen, maar zijn lach zag eruit als een grimas. Ook Karel voelde dat er meer aan de hand was. In het huis hing een naargeestige sfeer. Zoals je moest voelen als agent als je op de plaats rondliep waar een moord was gepleegd, dacht ze onbewust.

"De slaapkamer", fluisterde Tekla. Ze vreesde heel erg wat ze daar zou aantreffen, maar ze móest het weten.

Ze liep voorzichtig verder tot ze voor de slaapkamerdeur stond, die op een kier open stond. Met één hand duwde ze de deur helemaal open. Toen verstijfde ze en kon ze geen woord meer uitslaan.

"Wat is er?", vroeg Karel gealarmeerd. Hij bewoog zich half langs haar heen om de kamer in te kunnen kijken. Hij slaakte een verbijsterde kreet van afschuw en even later nog één. Zonder blijkbaar nog macht te hebben over zijn benen wankelde hij achteruit en belandde met een klap tegen een muur. Toen zakte hij ineens op de vloer.

Tekla zag het allemaal in een ooghoek, want ze kon haar blik niet van het tafereel in de slaapkamer halen. Het waren beelden die ze al eerder had gezien in de nachtmerries, maar nu waren ze echt geworden. Wat ze zag was een bed waarvan de lakens waren doordrenkt met bloed. Midden op het bed lag een bloederige massa, waarvan ze alleen de benen, armen en het hoofd nog kon herkennen. De hele romp lag open en leek wel te zijn kaalgevreten... Ze zag de ribben van de opengebroken borstkas. Het hoofd van John lag iets naar achteren, maar Tekla kon de verbouwereerde blik in zijn ogen goed herkennen. Hij was klaarblijkelijk geheel overvallen. Overvallen door de monsters die hij had uitgebroed, voor hij door hen was verslonden. Haar blik viel op de gordijnen van de ramen, die opwaaiden. De ruiten waren op diverse plaatsen vernield. Daar waren de jonge vleermuismonsters door gevluht, besefte ze. De wijde wereld in. Op zoek naar meer slachtoffers.

Toen begon ook zij te gillen.

—

Dingen gaan zoals ze gaan en soms heb je pech. En Tekla had dubbel pech. Niet alleen had ze haar man verloren, ze had ook een heleboel uit te leggen. Eindeloos werd ze, als verdachte, verhoord op het politiebureau en pas na een slopende en verschrikkelijke tijd werd ze vrij gelaten.

Het dossier van de moord op haar man werd uiteindelijk gesloten. Wie of wat de moord op John had gepleegd zou voor altijd een mysterie blijven. Biologen hadden de eierschalen onderzocht, maar hadden niet kunnen uitwijzen van welk dier deze waren. Maar voor Tekla was het zeker wat haar man had gedood.

Ze verhuisde. Een andere stad, een ander huis. Maar toch duurde het nog een hele tijd voor ze weer normaal kon slapen. En toen ze eindelijk zo ver was, bleef een deel van haar altijd alert gedurende de nacht. Want ze wist dat ze er altijd beducht op zou moeten zijn dat ze op een nacht zou worden overvallen door een vleermuismonster. En op dat moment moest ze voorbereid zijn. Tekla sliep haar nachten tegenwoordig met een halfautomatisch pistool onder haar kussen.

|

| Het Beest I

“Heb je het gehoord, van die hoer die laatst vermoord is ?” Het was Wichai Thongwiangchan, één van zijn vaste klanten die de vraag stelde. Hij keek er nogal verontwaardigd bij en zelfs gegriefd, alsof hij persoonlijk was geraakt door die moord. Het was maar een hoer, dacht Pencak. Maar hij was verstandig genoeg om dat niet uit te spreken.

“Ja het is wat”, zei hij zonder veel vuur, terwijl hij het blad van zijn toonbank met zijn hand schoon veegde.

“Het is ook niet de eerste...”, zei Wichai, alsof dat de zaak veel ernstiger maakte. De forsgebouwde uitbater van één van de restaurantjes aan de boulevard, als het die naam mocht dragen, fronste zijn wenkbrauwen. Zoals een kind zou doen als die iets niet snapt.

“... en het zal niet de laatste zijn...”, maakte Pencak de gedachte nonchalant voor zichzelf af. Toen hij merkte dat Wichai, dat kind in een mannenlichaam, hem enigszins bevreemd aankeek, begon Pencak te vermoeden dat hij die laatste opmerking te ongevoelig had uitgesproken. Alsof het hem niet uitmaakte, of sterker nog, alsof hij er blij mee was. Wat natuurlijk ook ergens zo was, maar daar ging het hem nu niet om.

“... wat natuurlijk vreselijk zou zijn”, haastte hij zich daarom te zeggen.

Wichai knikte, nog steeds met de die frons op zijn gezicht, en draaide zich om, alsof hij diep in gedachten was. Het tasje met de drogisterij-artikelen hield hij achteloos en half-vergeten in één van zijn knuisten.

“Tot later, Pencak”, bromde hij nog, en toen liep hij de winkel uit. Het belletje van de deur rinkelde hem tot ziens.

—

Pencak keek op zijn horloge. Al over twaalven. Zoals gewoonlijk moest Wichai weer net binnen komen in de middagpauze, terwijl hij van twaalf tot half twee gesloten hoorde te zijn. Hij zuchtte geërgerd en kwam traag vanachter zijn toonbank vandaan. Hij langs de schappen vol kruidenierszaken en draaide de deur op slot. Het bordje achter het glas draaide hij om.

Normaal gesproken, bedacht Pencak zich, zou dit het moment geweest waarop Hernini, zijn vrouw, met haar onberispelijke gevoel voor timing, vanachter het kraaltjesgordijn “Eten!” zou hebben geroepen. Maar niet nu... Hernini was een half

jaar geleden, na een miserabel ziekbed, gestorven aan aids. *Aids!* Van alle ziektes, juist Aids! Het maakt hem nog steeds razend...

Zonder enige haast sjokte Pencak langs het kraaltjesgordijn zijn bescheiden keuken binnen. Sober, maar keurig, had hij altijd gezegd. Daar hield hij van. Zelfs nu zijn vrouw er niet meer was hield hij zijn huis vlekkeloos schoon. Hij moest en zou het vuil van de buitenwereld buitenhouden. Een propere thuishaven in een ranzige wereld. Maar helaas, bedacht hij zichzelf wrang, was het vuil op een andere manier al lang zijn huis binnen gekomen.

Hij zette zich neer aan een stoel en plantte zijn armen op tafel. Toen sloeg hij een kruis, vouwde zijn handen ineen, en begon te bidden tot God. De almachtige Vader, zijn hoeder en leidsman, zoals hij altijd zei.

Barmhartige God, bad hij, geef me kracht om deze beproeving te doorstaan. Ik ben radeloos en dolend. Hoe moet ik verder gaan? Hoe kan ik verder gaan? Geef me een teken, God, geef me een teken, want ik ben dolende in de woestijn. Kijk naar de wereld om me heen, o Vader. Hoe verwacht u van me te leven in Sodom en Gomorra tegelijk? God, leid me. Leid me naar de verlossing en het licht. Amen.

Gedurende het gehele gebed had Pencak had hij zijn ogen stijf dicht gehouden en zijn hoofd opgericht naar boven. Nu openden zijn ogen zich weer, langzaam, alsof hij de aanblik van de wereld met tegenzin toeliet. Hij pakte het brood van tafel, sneed er enkele dikke sneden af en begon te eten met lange, trage happen.

—

Pencak sliep die nacht slecht. Maar eigenlijk was dat weinig bijzonders. Hij sliep alleen nog maar slecht sinds de dood van zijn vrouw. Hoe kon hij ook goed slapen? Hoe kon je sowieso nog goed slapen in deze tijd?

Zelfs met de ramen stijf dicht kon Pencak het lawaai horen vanaf de straat. Dronken mensen die naar huis wankelden, hoeren op de straat die vulgaire dingen riepen. Het stoorde Pencak. Het ergerde hem zo erg dat elke keer dat hij weer een lallende stem hoorde, een flard gezang of gesmoord geschreeuw, hij overeind schoot in bed en zijn bloed voelde koken. Zijn hart bonkte dan in zijn keel, terwijl hij ziedend die mensen, die goddelozen, die ontspoorde, vervloekte.

Als Pencak dan uiteindelijk toch even indommelde droomde hij. Vaak van de plaats waar hij vandaan kwam. Tha Loei, een boerendorp in de buurt van de stad Yala, in het zuiden van Thailand. Hij zag dan de glooiende groene velden, de milde zon en de kabbelende rivier levensecht voor zich. Maar wat hij zich vooral van het dorp herinnerde was de saamhorigheid en gemeenschapszin onder de bewoners. Sinds pater Mertens begin jaren 60 van de vorige eeuw het dorp had verlaten, was er nog maar heel weinig verloren gegaan van zijn goede werk. Tha Loei was nog steeds een christelijke enclave in een land waarin 95% van de mensen het Boeddhisme

aanhingen. En de inwoners van Tha Loei waren nog steeds rechtschapen en godvruchtige gelovigen...

—

Uiteindelijk werd Pencak altijd weer uit zijn droom gerukt door het lawaai van de straat. En als hij dan weer ontwaakte, maalde er maar één vraag in zijn hoofd: Waarom? Waarom was hij ooit weggegaan uit zijn geboortedorp? Natuurlijk waren er tal van goede redenen: omdat er geen werk was, omdat er ook geen uitzicht op was, omdat er na twee slechte oogsten zelfs honger werd geleden. Natuurlijk, om een toekomst te hebben. Maar het was de ergste vergissing die Pencak ooit had gemaakt. Uiteindelijk was het met name Hernini, de naïeve romantische Hernini, die had willen verhuizen naar de grote stad, maar Pencak had uiteindelijk wel ingestemd...

En zo waren ze terecht gekomen in wat Pencak was gaan beschouwen als het afvoerputje van Thailand, het exemplarische Sodom en Gomorra uit de Bijbel. Phuket. Natuurlijk was het een logische bestemming geweest. Tenslotte groeide de toeristische industrie hier razendsnel. Hier lagen de mogelijkheden, de kansen. In die zin was het een logische keuze geweest en goed beschouwd had Pencak zich ook altijd goed kunnen bedruipen met zijn kruidenierswinkeltje. Maar uiteindelijk was het fout, fout, fout en Pencak had dat eigenlijk al vanaf de eerste dag geweten. Phuket herbergde alles wat Pencak verafschuwde: goddeloosheid, een losgeslagen moraal, materialisme, individualisme, geweld, criminaliteit, hoererie. Phuket was een berg stront die vanuit de hele wereld insecten van het laagste soort aantrok. Westerlingen, maar net zo goed Aziaten. Die afstotelijke mensen die overdag de stranden vervuilden en zich 's avonds bezatten waren goed beschouwd nog het minst erge. Het ergste waren die mensen die vooral kwamen voor de goedkope en snelle seks.

Pencak kon zich niet voorstellen dat er een oord op aarde was met een hogere bezettingsgraad per vierkante kilometer van bordelen. Het stikte er van. Pencak walgde van die gedegenereerde vrouwen die hun lichaam *-Gods Gift!* te grabbel gooiden ten behoeve van de vleselijke lusten van een perverseling.

Maar ook daar stopte het niet mee. Want de hoererie ging in Phuket verder veel verder. Pencak wist eigenlijk niet wat hij erger vond: de exploitatie van kleine meisjes en jongens in de seksindustrie, of de *she-males*, de jongens die zich borsten hadden laten aanmeten om meer in de smaak te vallen bij hun "klanten". Het vervulde Pencak met weerzin en verdriet. Jonge mannen, die zich zo voor hun leven toetakelden, hij moest er tegelijkertijd van huilen en kotsen...

Phuket was een monster. Een verschrikkelijk beest, dat al die verdorvenen onder zijn invloed had gekregen. Een monster dat talloze slachtoffers had geëist en zou blijven

eisen. Hoe vaak zag hij ze niet overal in de goot: de bedelaars, de verworpenen, het uitschot dat het niet hadden gered. Die de harde werkelijkheid niet aan konden. En uiteindelijk had Phuket ook het leven van Hernini geëist, wist Pencak. Want waar anders had het kunnen gebeuren dat zijn vrouw was besmet met de Ziekte van de Verdorvenen, dan hier in Phuket? Een vervuilde naald in het ziekenhuis bij een kleine medische ingreep was al voldoende geweest. En tenslotte was Pencak ook zelf een slachtoffer. Hij zat vast in een oord dat hij intens verafschuwde, maar ontbeerde tegelijkertijd de mogelijkheden om weg te gaan. Want waar moest hij heen? Zijn geboortedorp? Zijn familie was al lang gestorven... En hij had niet eens geld voor het vervoer er naar toe...

—

De volgende ochtend stond Pencak al vroeg weer op, meer uit gewoonte dan uit noodzaak, want zijn winkel zou vandaag dicht blijven. Het was tenslotte Eerste Kerstdag, één van de belangrijkste christelijke feestdagen in het jaar. Hij ontbeet in stilte, wederom na een lang en hartstochtelijk gebed, en veegde toen de vloer zijn winkeltje aan.

De hele ochtend had hij een onwerkelijk gevoel. In de voorgaande jaren was Eerste Kerstdag een feest geweest, waarin zijn vrouw voor de hoogmis een heerlijk ontbijt zou bereiden. Waarna hij het Kerstverhaal zou voorlezen uit de Bijbel, het liefst het evangelie van Lucas. Het was altijd een ochtend geweest van blijdschap en hoop. Maar niet nu. Pencak had een dof en wezenloos gevoel in zijn hoofd, alsof het geen feestdag was, maar een rouwdag. Om zijn slechte gemoed te verdrijven, pakte hij de Bijbel om een stuk te lezen. Maar het evangelie van Lucas, dat hem altijd zo had geboeid, had op de een of andere manier zijn glans verloren. Lusteloos bladerde Pencak door, tot hij in het boek "Openbaring" terecht kwam. Het was het Bijbelboek wat hij waarschijnlijk het minst van alle kende, maar nu fascineerde het hem opeens. "Vreest God en geeft hem eer, want de ure van zijn oordeel is gekomen", las hij. En even verderop: "Indien iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of in zijn hand ontvangt, die zal ook drinken van de wijn van Gods Gramschap." Ademloos las hij verder. Hoe konden zulke oude geschriften zo perfect van toepassing zijn op de huidige tijd? Op zijn situatie? Voor het eerst in maanden was Pencak weer ergens opgewonden over.

Het was een uur later toen hij eindelijk de Bijbel dichtsloeg. Het was al laat geworden en Pencak zag dat hij zich nog moest haasten om op tijd te zijn voor de hoogmis.

—

Pencak zat als een kaars rechtop in zijn bank en besepte dat zijn gedachten waren afgedwaald van de preek van de pastor. Hij bleef maar malen over de nieuwe inzichten die hij had opgedaan uit de Bijbel. Om zijn gedachten af te leiden keek hij

om zich heen. De kerk zat maar nauwelijks voller dan normaal. Het was triest om te zien hoe de christelijke kolonie van Phuket langzaam maar zeker verstierf. De pastor ratelde intussen maar door in zijn monotone stem. Hij las uit het Evangelie van Lucas, zijn favoriet, maar het deed hem nauwelijks iets. Hij richtte zijn aandacht weer op zijn eigen Bijbel, en las in het Oude Testament over Noach en de Ark. En opnieuw werd hij opgewonden over wat hij las...

—

Verschillende bekenden spraken Pencak na afloop van de dienst op het plein voor het kerkgebouw aan. Ze feliciteerden hem, zoals gebruikelijk was op de heuglijke viering van de Geboorte van Jezus Christus en probeerden een praatje met hem te maken ("Hoe gaat het? Je ziet er zo moe uit"). Afwezig, als in een waas, schudde Pencak handen en bromde de gebruikelijke gemeenplaatsen. Hij maakte zich zo snel mogelijk uit de voeten, zonder onbehoorlijk te zijn. Hij had andere dingen te doen. En zagen die mensen niet dat dit geen normaal Kerstfeest was? Dat er nu niets te vieren was? Dat dit niet het feest van Jezus was, maar een aankondiging van iets anders? Iets heel anders? Pencak liep in een snel tempo terug naar zijn huis. Dat sommige van de mensen hem bezorgd nakeken, merkte hij niet eens.

—

Thuis aangekomen sloot hij alle gordijnen en deuren. Toen hij zeker was dat hij alleen en veilig was opende hij opnieuw zijn Bijbel en begon te lezen. En hoe meer hij las, hoe scherper het beeld voor zijn ogen kwam. Het was alsof God zelf tot hem sprak. En de woorden die hij met hem deelde, waren de woorden waarop hij zolang had gewacht.

Hij zou worden verlost, en het Beest zou worden vernietigd, zoals Michaël en de andere engelen zo lang geleden ook al hadden gedaan. Eindelijk zou God afwerken met het verderfelijke goddeloze oord dat hem, en zoveel anderen, naar de ondergang had gesleurd. Een definitieve afrekening met de zonde, de zondaars, het beest. Een ultieme wassing...

—

Die nacht sliep Pencak niet meer. De opwinding maakte hem dat onmogelijk. Hoe kon hij slapen, nu hij het naderende einde voelde! Hij voelde zich dankbaar en intens opgelucht, dat zijn beproeving eindelijk ten einde liep. Tegen de ochtend stond hij op uit de keukenstoel waarop hij de hele nacht had gezeten. Hij waste zich en kleepte zich netjes aan in zijn zondagse pak. Nog één keer maakte hij zijn woning schoon en ruimde hij alles op. Toen verliet hij zijn huis en begon aan zijn wandeling naar het strand. Hij had de deur niet eens afgesloten.

Het was rustig in de straten. Mensen sliepen hun katers uit, in de armen van vrouwen of mannen die waarschijnlijk niet eens de hunne waren. Ook op het strand was het rustig. Pencak liep door tot in de branding en begon weer te bidden. God, laat uw oordeel nabij zijn. Verlos me uit mijn lijden. Reken af met het Beest en alle verdorvenen. Was ons.

Dat was wat hij bad, keer op keer. Inmiddels was het bijna middag geworden en hadden de eerste badgasten het strand alweer bevolkt. Pencak had niet gemerkt dat hij door sommigen van hun onderzoekend of verbaasd werd bekeken. Tenslotte was hij, stijf rechtop staand in de branding, gekleed in een pak en op zwartleren schoenen die door het zeewater werden geruïneerd, een opvallende verschijning. Maar hij werd door niemand lastig gevallen.

—

Pencak had geen idee hoe lang hij al had gebeden, toen hij merkte dat het water zich terug trok. Het hart klopte hem in de keel. Het ging gebeuren! Het ging echt gebeuren! Het Oordeel! De grote wassing! De Zondvloed! Pencak liep de zich onwerkelijk terugtrekkende zee bijna onbewust achterna. Tot hij opeens, heel licht, een geraas hoorde.

Dat was het moment dat hij zijn hoofd ophief en zijn ogen opende en de vloedgolf zag, een witte muur van water, zo hoog dat die alles zou verslinden dat in haar pad lag.

—

Pencak spreidde zijn armen en wachtte dankbaar af totdat hij zou worden verzwolgen...

| Aankomst

“Nee, niet nu”, dacht Henk geïrriteerd, toen een golf misselijkheid door hem heen trok. Niet de eerste van die dag, wist hij. Net als die toenemende druk die hij op zijn borst voelde. Verdomde bronchitis!

Hij klampte zich nog steviger vast aan de reling en zwaaide naar de mensen aan de kant. Het was druk, nog drukker dan hij al had verwacht. Hij zag dat het televisieteam zich al had geposteerd op één van de beste plaatsen van de kade. Het maakte hem alleen maar nog zenuwachtiger. Hij voelde het zweet prikken in zijn baard.

“Alles in orde? Nog wensen?”, vroeg Robert naast hem. Er was een duidelijke spanning in zijn stem te horen. Vanzelfsprekend. Het onthaal wat hen te wachten stond, was nauwelijks alledaags te noemen.

“Nee hoor”, zei Henk kortaf en hij probeerde moedig te glimlachen. Hij begon weer te wuiven en ervoer een rare tinteling die door zijn arm trok. Verontrust liet hij zijn arm zwaar zakken. Verwonderd bedacht hij dat hij al sinds zijn kindertijd soms last van bronchitis, maar dat de pijn zich nooit zo ver verspreidde.

Moeizaam hief hij zijn andere hand om te wuiven. Hij moest zich nog steviger vastgrijpen aan de reling om niet te wankelen bij een volgende vlaag van misselijkheid. “Verdømme!”, dacht hij woedend. Dit moest zijn grote moment worden. Zijn glorieuze aankomst in de haven van dit pittoreske stadje. Het onthaal door duizenden mensen. De burgemeester zelf zou hem begroeten. En nu dreigde alles in de war te worden gegooid.

“We meren aan”, zei iemand achter hem overbodig. Henk zag zelf ook wel hoe de touwen overboord werden gegooid en door mannen aan de kade werden vastgezet. Anderen waren al bezig met de loopplank.

“God, geef me kracht”, bad Henk terwijl hij zich bleef vasthouden aan de reling. De komende twee à drie uur moest hij op zijn best zijn. In zekere zin moest het zijn *finest hour* worden als acteur; nog nooit had hij immers zo’n groot publiek gehad. Zo’n makkelijk publiek ook, als je erover nadacht. Maar intussen voelde hij de pijn op zijn borst nog steeds toenemen. Zijn hart klopte als een bezetene en hij merkte dat hij te snel ademde.

“Voor de leeuwen!”, zei Robert terwijl hij zijn hand vastpakte. Henk moest ondanks alles glimlachen. Hoe vaak had hij al niet met Robert op de planken gestaan? En altijd had hij dit gezegd, vlak ze op gingen.

Hij liet zich gewillig door hem meevoeren. Henk was blij dat Robert niet voelde hoe klam zijn hand was doordat ze allebei handschoenen droegen. Niemand merkte

daarnaast hoe moeizaam hij liep. Niet zo heel gek eigenlijk; hij moest tenslotte ook een oude man spelen.

Voetje voor voetje bewogen ze zich over de loopplank. Henk probeerde rechtop te lopen en de constante pijn te verbijten. Hij probeerde zich voor de geest te blijven houden hoe zijn goede vriend Bram al die jaren deze rol had vervuld. Met een prachtige statige waardigheid, die hij had willen proberen te benaderen.

Maar de angst gierde intussen door zijn lijf. Ten eerste omdat hij voelde dat dit geen normale bronchitis meer was. Ten tweede omdat hij wist dat hij nu *the point of no return* was gepasseerd. Had hij misschien toch op de boot al eerder de alarmklok moeten luiden? Misschien was er nog iets te regelen geweest...

Maar nu was het te laat. Als om die wetenschap te onderstrepen kwam de burgemeester al op hem toelopen nog voor hij goed en wel de loopplank af was.

“Welkom, Sinterklaas. Welkom in Bergen op Zoom!” In een potsierlijk gebaar knielde hij en kuste de zegelring die over zijn handschoen heen zat.

Henk wist het antwoord te produceren wat men van hem verwachtte. Hoe blij hij was in Nederland te zijn aangekomen, en nog wel in deze prachtige stad. Door de steeds dichterbij bewegende microfoonhengel besepte Henk echter dat hij te zacht had gepraat. Vond je het gek, de pijn benam hem bijna zijn adem! Henk zag hoe de burgemeester hem ook enigszins bevreemd aankeek.

Robert, de Hoofd Piet, redde hem, door aan te kondigen dat het tijd was voor de rondrit door de stad. Hij gebaarde de Piet met de schimmel naderbij.

“God allemachtig, het paard”, dacht Henk wanhopig. Vanaf het moment dat hij was gevraagd voor de rol, had dit aspect hem het meest tegen gestaan. Hij hield niet van paarden. Maar nu leek de schimmel hem opeens een onoverkomelijk obstakel.

“Ik moet gaan zitten of liggen”, besepte hij opeens buiten adem, “Ik trek het niet!”

Maar tegelijkertijd was hij zich maar al te bewust van die camera's die op hem gericht waren en al die kinderen die vol verwachting een glimp van hem wilden opvangen.

Hij besepte dat hij het móest doen.

Moeizaam zette hij, nadat hij nog een kadootje van een klein meisje had ontvangen en over haar hoofd had gestreken, enkele stappen richting het paard. Hij leunde zwaar op Robert.

“Gaat het wel?”, siste Robert gealarmeerd.

“Misselijk”, wist Henk eruit te persen.

“Godverdomme”, was het antwoord van Robert, “Red je het?”

“Het moet”, was alles wat Henk kon zeggen.

Het paard rees hoog voor hem op. Moedeloos vroeg Henk zich af of schimmels altijd zo reusachtig waren. Tegelijkertijd ontging het hem niet dat verschillende Pieten om hem heen elkaar nerveus dingen toefluisterden. Ze starden hem besmuikt aan met wat een mix leek van bezorgdheid en ontzetting. Het maakte iets in Henk los. Nog

nooit had hij in het theater gefaald; in al die jaren had hij geen optreden gemist.

Vandaag zou niet de eerste keer zijn!

Strijdvaardig haalde hij enkele keren diep adem en probeerde alle malheur naast zich neer te leggen. Hij zette zijn linkervoet in de stijgbeugel en zette zijn andere voet, zoals geoefend, in de ingevouwen handen van één van de Pieten. Ingespannen hijgend zette hij kracht om zichzelf het paard op te hijsen. Hij merkte opeens hoe hevig hij over zijn hele lichaam zweette onder zijn jurken. Zijn gezicht en nek prikten, maar of dat ook kwam van het zweet of van alle naar hem gerichte blikken wist hij niet. Waarschijnlijk van beide. Henk besepte dat er momenteel niet alleen duizenden mensen op deze kade hem bekeken, maar ook nog eens miljoenen via de live televisie-uitzending. Het gaf hem net genoeg kracht om zijn rechterbeen over de rug van het paard te zwaaien. Even leek hij verstrikt te raken in zijn eigen jurken, maar één van de Pieten wist alles op zijn plaats te trekken. Krampachtig probeerde hij zichzelf op te richten. Ja, hij zat! Het moeilijkste deel van de middag zat erop. Een gevoel van opluchting maakte zich van hem meester; nu zou hij de rest ook wel halen! Hij probeerde zich te oriënteren, maar hetzelfde moment begon zijn omgeving te tolleren, alsof hij ingestapt was in een dolle draaimolen. De pijn op zijn borst trof hem opeens harder dan ooit en Henk merkte dat hij geen adem meer kon halen en dat zijn hart bonsde als een idioot. Met een schok begreep hij het: "Dit is geen bronchitis meer, dit is een hartaanval!".

Vaag zag hij al die kindergezichtjes die opgewonden zijn richting uit keken. Hoe zouden ze wel niet reageren als hij zou instorten? Henk had een voorgevoel en het maakte dat hij van pure afkeer zijn hele ontbijt wilde uitkotsen. Maar daar kreeg hij de tijd niet meer voor. De pijn bereikte een nieuw hoogtepunt en verlamde hem geheel. Zwarte vlekken dansten voor zijn ogen en namen snel toe in aantal en omvang. Net voor het geheel zwart voor hem werd, merkte hij hoe hij slap van de schimmel begon te glijden. Het laatste wat hij zag was de mijter die op de straatstenen viel.

|

| De Hondsdagen

Hoofdstuk 1

Corentin Wolf voelde meteen dat er iets helemaal mis was, toen hij uitstapte uit de koets en kasteel Herteloo in zich opnam. Het zag er verlaten uit en het verbaasde hem dat niemand hem opwachtte bij de deur, zelfs geen bediende. Had niemand hem over de lange oprijlaan zien aankomen? Maar de twee enorme openslaande deuren bleven dicht. Hij liet zijn blik langzaam over de grote donkere prachtig geornamenteerde ramen glijden. Het zag er niet alleen verlaten uit, besepte hij, het zag er ook uit alsof het kasteel al jaren onbewoond was. Zelfs in het schemerdonker van deze nog immer warme zomeravond, kon hij de afbladderende verf, de rottende kozijnen en de scheuren in de muur onderscheiden.

En toch moest in dit kasteel Wilhelm Karel Rudolf baron Van Wikhoven wonen. Hij herkende het van de eerste en enige keer dat hij hier eerder was geweest, als kind nog. Toen was het een avontuur geweest: op theevisite bij zijn roemruchte oom, het enige familielid van adel. Hij wist nog hoe hij vol bewondering door de hoge galerijen had gedwaald en naar de grote schilderijen en de enorme kroonluchters in de balzaal had gestaard. Popelend om er over op te scheppen tegenover zijn vriendjes.

Hoe anders was het nu. Nu was hij met de grootste tegenzin vertrokken: niet alleen omdat het zo'n beestachtig heet weer was, of omdat hij zijn oom al sinds zijn jeugd verafschuwde, maar vooral omdat hij over dit alles vanaf het begin een onheilspellend gevoel had gehad. Al sinds hij die brief had geopend.

Corentin draaide zich om en keek op naar de koetsier op de bok. In een afscheid tikte hij tegen zijn hoed. De koetsier knikte bijna dankbaar en gaf zijn paarden de teugels, alsof hij blij was dat hij kon gaan. Het verbaasde Corentin niet eens echt, hij wist dat de baron in de omgeving vrij slecht bekend stond. Terwijl de koets zich in beweging zetten, begon hij langzaam richting het kasteel te lopen, het grind knarsend onder zijn voeten. In de lucht hing een dikke verrottingsgeur, die uit het bos leek te komen die het kasteel omringde. Het droeg alleen maar bij aan het nare gevoel van verval dat Corentin van deze plek kreeg. Hevig zwetend in zijn veel te dikke nette kostuum, bedacht Corentin zich dat het wel leek alsof de Hondsdagen waren aangebroken; nu nog, in de tweede week van augustus van het jaar 1910 des Heren. Dat kon er ook nog wel bij...

“Meneer Wolf, deze kant, alstublieft”, hoorde hij een stem uitroepen. Hij keek om en zag een vrouw bij een dienstingang staan. Eén van de dienstmeiden, zag hij meteen, door haar witte schort en knipmuts op haar hoofd.

Eindelijk, dacht hij.

“Weest u snel alstublieft”, riep de dienstster, “De baron is stervende.”

—

Gedurende de haastige wandeling achter de dienstmeid aan door de verschillende vertrekken in het kasteel (de keuken, een lange gang, de centrale hal, de majestueuze trap naar boven) kon Corentin maar met moeite zijn gedachten ordenen. De baron was stervende! Hij had veel verwacht, maar niet dat zijn bezoek aan de man die hij in zijn leven maar twee keer had gezien (de tweede keer was bij de begrafenis van zijn beide ouders geweest) op zo'n ongelukkig tijdstip zou vallen. In het schemerduister was het nauwelijks te zien dat zich op de overloop meerdere mensen verzameld hadden. Nog een dienstmeid, een geüniformeerde man die waarschijnlijk ook tot de staf behoorde -de koetsier wellicht- en een arts. Zijn witte jas en stethoscoop lieten in ieder geval weinig reden voor twijfel.

“Meneer Wolf, is het?”, zei deze nadat die naar voren was gestapt en hem de hand drukte.

Corentin knikte kort, nog steeds overdonderd.

“Zilversmid is de naam. Het spijt me dat ik niet beter kan berichten, maar uw oom ligt op sterven”, ging de dokter door met spijt in zijn stem, “Er is niets dat ik nog kan doen. Ik had eerlijk gezegd niet gedacht dat hij het nog zo lang zou volhouden. Hij bleef maar om u vragen...”

“Waar is hij?”, vroeg Corentin.

Dokter Zilversmid keek om richting een gesloten deur, “In zijn slaapvertrekken. Alleen zijn rentmeester is bij hem.”

Corentin beseftte dat de tijd drong, “Breng me bij hem.”

De arts knikte en ging hem voor. Uiterst voorzichtig, alsof het minste gerucht de baron al zou kunnen doen bezwijken, drukte hij de deur open en ging het vertrek binnen. Corentin volgde snel.

Binnen was het donder en warm. Alleen aan weerszijden van het bed brandden twee gaslampen. Aan de rechterzijde van het bed richtte een man zich snel op die snel op hen toe kwam lopen. Hij wierp één snelle bijna angstige blik op Corentin en richtte zich toen fluisterend tot de arts: “De baron kan nu geen mensen ontvangen, hij is te zwak.”

“Maar François, hij heeft meerdere keren om hem gevraagd!”

“Nu niet!”, siste de man, die de rentmeester moest zijn. Hij leek zijn doodzieke werkgever te beschermen alsof het zijn eigen vader was.

Ze schrokken allemaal op door een schor gekras. Het was de baron zelf, een zielig hoopje mens in een veel te groot bed. Het enige dat Corentin kon verstaan was: “breng ... bij...”. Maar dat was genoeg. Vriendelijk maar beslist duwde hij de rentmeester opzij en stapte naar voren. Naast het bed knielde hij neer en meteen werd zijn arm vastgepakt door een rimpelige hand die vanonder de lakens vandaan schoot. De aanraking voelde koud en levenloos en Corentin moest zich bedwingen zich niet los te trekken.

“Je bent het, mijn ... enige neef”, klonk een hees gerasp. De man trok hem verder naar zich toe met een kracht die Corentin verbaasde. Hij herkende het ziekelijk bezwete gezicht van zijn oom maar ternauwernood. De jaren waren hem niet goedgezind geweest en hij zag er ouder uit dan de ruim zestig die hij telde. Maar alhoewel Corentin duidelijk zag hoe ziekte hem verteerde, was er nog immer iets over van die hautaine en arrogante blik in zijn ogen. Die kille blik, die hem als jongen al angst had ingejaagd.

“Kom dichterbij”, rochelde de baron.

Corentin moest zijn afschuw onderdrukken. De man werd omringd door een ziekelijke zurige zweetgeur. Maar hij deed zoals hem gevraagd werd.

“Ik moet je iets vertellen ... dat alleen voor jouw oren bestemd is”, piepte de baron bijna buiten adem. Hierna fluisterde hij iets dat Corentin niet kon verstaan. Hij bewoog zijn hoofd nog dichterbij. In zijn ooghoek zag hij hoe de rentmeester, François, aan de andere zijde van het bed was neergeknield. Hij staarde hen met een bezorgde, ronduit angstige blik aan.

“Het mag niet... aan hem toevallen”, bracht de baron tussen twee rochelende ademteugen door.

Corentin staarde verward naar de moeilijk ademhalende man. Wat wil hij proberen te vertellen? Hij zag dat de baron nog iets wilde zeggen en bewoog zijn oor tot vlak boven diens mond.

“Ze ... Ze hadden gelijk toen ze zeiden dat je altijd ... de mensen het dichtst bij je moet wantrouwen.” Het kostte de baron duidelijk enorme moeite de woorden uit te brengen. Corentin voelde hoe hij zijn laatste krachten inspande. De druk van de hand, die nog steeds zijn arm omklemde, nam toe, “Het is Het is mijn eigen bloed dat me heeft gedood.” Het leek alsof hij nog iets wilde zeggen, maar opeens schokte het lichaam van de baron. Hierna verslapte de greep op zijn arm. Verdwaasd beseftte Corentin dat zijn oom dood was.

“Nee”, kermde de rentmeester naast hem, die zich voorover wierp op het bed, “Nee...!”

Corentin werd zachtjes opzij gedrukt door de arts en keek afwezig toe hoe die de baron begon te onderzoeken. Het leek wel alsof hij geen deel uitmaakte van de hele

scène, alsof hij alleen toeschouwer was. In een toneelstuk dat, zo vreesde hij opeens, nog lang niet voorbij was.

—

Een halve dag later. Corentin werd gestoord uit zijn overpeinzingen doordat er op de deur werd geklopt. Hij beseftte dat hij niet wist hoe lang hij hier al zat, aan de kleine eettafel in het gastenverblijf.

“Binnen”, bromde hij, juist luid genoeg.

De deur werd langzaam geopend en dokter Zilversmid kwam binnen. In zijn blik las Corentin dat er iets was dat hem hevig verontrustte.

“Excuses dat ik u stoer, meneer Wolf. Maar ik heb belangrijk nieuws.”

Corentin wees hem lege stoel tegenover hem.

De arts ging zitten en zei, opkijkend: “In heb mijn onderzoek afgerond, meneer Wolf.”

Corentin knikte. Hij had de arts zelf opdracht gegeven de baron na diens dood grondig te onderzoeken en hem hierna persoonlijk over te informeren. De omstandigheden waarin de baron was gestorven waren verdacht geweest, net als de laatste raadselachtige woorden die hij had gesproken. Hij moest zekerheid hebben. En daarom had hij erop gestaan dat de arts hem zou onderzoeken, ondanks het feit dat zo’n beetje iedereen tegen was geweest. De dienstmeisjes hadden, geheel overstuurd, snikkend gesmeekt die arme baron met rust te laten. En al even indringend was het verzoek van de rentmeester geweest het te laten zoals het was. Waarom kon hij niet accepteren dat zijn oom een nare dood gestorven was? Maar Corentin moest het weten en nu hij de arts aankeek wist hij dat hij daar goed aan had gedaan.

“Het is vreselijk, meneer Wolf”, fluisterde de arts, alsof hij bang was dat ze werden afgeluisterd, “maar ik weet nu zeker dat de baron is vergiftigd!”

Hoofdstuk 2

“U bent er toch wel van op de hoogte dat u de enige wettelijke erfgenaam bent, als laatste familielid?”, zei de corpulente, hevig zwetende man die tegenover hem zat op een antieke fauteuil. Hij had zich voorgesteld als Brunswijk, de notaris van zijn oom. Hij was onverwacht komen opdagen, op de tweede ochtend na het overlijden van zijn oom. Het nieuws van diens overlijden had zich blijkbaar al als een lopend vuurtje verspreid.

Ze zaten in de salon, de ruimte waar Sally, de hoofdmeid, de man naar toe had geloosd. Corentin was nog niet eerder in de ruimte geweest, maar voelde zich er niet prettig. Het rook er muf en alles in de ruimte, de antieke weelderige meubels die

stoffig en vaal waren geworden en de schilderijen aan de muur waar barsten in zichtbaar waren, straalde maar één ding uit: vergane glorie. Het was er in ieder geval nog betrekkelijk koel, bedacht hij zich, hetgeen niet onprettig was gezien het aanhoudende beestachtige hete weer buiten.

“Om heel eerlijk te zijn, dat was ik niet”, zei Corentin naar waarheid. Hij had de baron niet meer gezien sinds die vreselijke dag dat hij als tienjarige jongen boven het vers gedolven graf van zijn beide ouders had gestaan. Hij had hem domweg vergeten, of verdrongen. Want ondanks het feit dat de baron zijn enige overgebleven familielid was, had hij geen vinger naar hem uitgestoken. Als Geerten Wolf, de zakenpartner van zijn overleden vader, hem niet liefdevol in diens gezin had opgenomen, was hij vast in een weeshuis beland, of erger nog: op straat.

Corentin kon zich nog maar al te goed de afschuw herinneren toen hij nog maar een week geleden de brief van de baron had geopend. En hoe die afschuw was gegroeid toen bleek dat zelfs in die brief geen spootje berouw of spijt te vinden. Alleen maar het zeer dwingende verzoek om de baron meteen op te zoeken. “Om zaken van levensbelang, ook het uwe”, zo had het in de brief gestaan.

Corentin had de brief vol walging willen verschuren en in het haardvuur willen gooien, al was het alleen al maar omdat die hem pijnlijk herinnerde aan het bestaan van zijn oom. Maar Maria, zijn jonge vrouw, had hem tegen gehouden. Maria, de dochter van Geerten Wolf, waar hij al van jongs af aan verliefd op was geweest. Maria, altijd de verstandigste van hun tweeën. Maar Corentin vroeg zich af of ze dat ook in dit geval was geweest.

“Dan is het goed dat ik heb vernomen dat de baron gestorven was”, ging Brunswijk door, “want als notaris is het mijn taak zijn testament te voltrekken.” De man haalde een opgerold document uit de binnenzak van zijn jasje tevoorschijn.

“Oh, en wie is de gelukkige aan wie hij dit alles overdoet?”, vroeg Corentin terwijl hij een weids gebaar met een arm maakte. Het kwam niet in hem op dat de baron hem in zijn testament had genoemd. Niet nadat die hem als kind in de steek had gelaten. En hij hoefde het kasteel ook niet. Hij vond het een verschrikkelijk nare en onprettige plek, alsof de geest van de baron er nog steeds rondwaarde. Op dit moment wilde hij niets liever dan naar huis gaan...

De notaris keek hem verbaasd aan: “Maar u bent de erfgenaam, meneer! Zo staat het in het testament. U erft alles!” Corentin kon hem alleen maar aanstaren.

—

Het was al avond toen Corentin zuchtend opstond vanuit de zware leren stoel in de werkkamer van de baron. Het gehele bureau voor hem lag vol met de papieren waar hij zich de hele middag in begraven had. De persoonlijke correspondentie van de

baron, zijn administratie, de logboeken die hij bijhield. Alles had hij doorgenomen. En hij was niets dichterbij gekomen bij de antwoorden waar hij zo wanhopig naar zocht. Waarom was de baron vermoord? Door wie? En wat was het motief geweest? Corentin kon zich levendig voorstellen dat de baron genoeg vijanden had gemaakt, maar wie zou de baron vermoorden als die er geen persoonlijk gewin mee in het verschiep had. En dat was onmogelijk, want hij was de enige die alle rijkdommen van de baron had geërfd.

Het mysterie liet Corentin niet los. *Het is mijn eigen bloed dat me heeft gedood.* Dat waren de laatste woorden van de baron geweest. Zijn eigen familie, dat moest hij hebben bedoeld. Maar hoe kon dat als Corentin de enig overgebleven familie was? Of had de dokter zich vergist en was de baron toch gewoon gestorven aan een beroerte? Nee, dat geloofde hij niet. En bovendien was dokter Zilvermid zeker van zijn zaak geweest: het had hem voldoende moeite gekost de arts ervan te overtuigen dat ze de moord voorlopig voor iedereen geheim moesten houden tot hij meer wist. Maar Corentin begon nu zelf te twifelen of hij daar wel verstandig aan deed. Want wat was hij wijzer geworden na zijn zoektocht tussen de papieren van de baron? Niets, niets anders dan dat de baron zijn bedienden en de pachters van zijn landerijen afkneep, ruzie had met zo'n beetje elke notabele in de omgeving en nog gieriger was dan Scrooge uit dat kerstverhaal van Dickens. Het verklaarde misschien de desolate staat van zijn landgoed en kasteel, maar zeker niet waarom iemand hem had vermoord. En het vreemdste van alles was dat de baron het had voorvoeld, wat kon die brief anders hebben betekend?

Corentin wreef vermoeid over zijn slapen. Misschien moest hij andersom proberen te redeneren, bedacht hij zich, terwijl hij richting de deur liep. Wie kòn de baron hebben vermoord?

Het was tijd maar eens met de bedienden te gaan praten.

—

François Desveoux zat te werken achter een kleine bureau, toen Corentin diens kamer binnen liep. De rentmeester stond abrupt op en stootte een houten beeldje om.

“Me-meneer, kom verder”, haperde de man terwijl hij onhandig het beeldje rechtop weer zette, “gaat u toch zitten...” Corentin had inmiddels begrepen dat hij Fransman van oorsprong was, en kon het duidelijk horen aan diens tongbal. Net als hij was het een vroege dertiger, alhoewel hij ouder leek door zijn ongezonde wasachtige gezicht en de zorgenrimpels op zijn hoofd. De man had blijkbaar een moeilijk leven gehad; een leven dat zeker niet makkelijker was geworden sinds de dood van zijn werkgever. Corentin glimlachte hem bemoedigend toe terwijl hij een stoel bijtrok. “Vertelt u eens, rentmeester, was de baron al lang ziek?”

Desveoux keek hem schichtig aan en voelde zich duidelijk niet op zijn gemak; “H-hoe bedoelt u?”

“Was er een lang ziekbed?”

Desvoeux slikte een paar keer voor hij begon te praten, “Nee, helemaal niet. De ochtend na de pachtersbijeenkomst drie dagen geleden kwam hij opeens zijn bed niet uit. Die avond was hij al, zoals u ook weet...” Desvoeux keek Corentin besmuikt aan, “...dood”.

Corentin bedacht zich dat dit perfect strookte met hetgeen Dokter Zilvermid hem had verteld, voor hij de arts naar huis had gestuurd, dat het zo’n twaalf uur duurde voor het gif leidde tot de dood.

“Die pachtersbijeenkomst”, vroeg hij, “dat was zeker geen vrolijk feestje?”

“Hoe bedoelt u?”

“De baron had toch tal van vijanden?”

Desvoeux bewoog zijn mond open en dicht als een vis op het droge, “Dat ... zou je zo kunnen zeggen. Het was in ieder geval geen prettig avond. Veel pachters van hem waren hem nog geld schuldig. De sfeer was op zijn minst ... grimmig.”

Corentin knikte terwijl hij koortsachtig nadacht. Elk van die pachters had dus iets in de wijn of zo kunnen doen. Niet alleen was het aantal verdachten opeens enorm gegroeid, ook was er nog steeds iets ongerijmds aan dit alles. Dagen vóór die bijeenkomst had baron van Wikhoven al die verontrustende brief aan hem verstuurd. Er schoot hem iets in.

“Is er iemand die hij beschouwt als zijn naaste familie?”, vroeg hij.

Deze vraag leek Desvoeux te verontrusten, “Wat bedoelt u?”

Corentin zuchtte, “Ach, het is iets dat de baron me heeft ingefluisterd voor hij stierf: dat zijn eigen bloed hem had gedood...”

“Maar hij ijldde, meneer”, zei Desvoeux meteen, “Mijn verontschuldiging dat ik het zo botweg zeg, maar hij was niet helder meer in zijn laatste uren: hij wist niet meer wat hij zei!”

Corentin keek Desvoeux ongelovig aan. Dat was heel anders dan de baron die hij in diens laatste momenten had ervaren. Hij besloot op een ander onderwerp over te stappen, “Heb je enig idee wie belang heeft bij zijn dood?”

Desvoeux leek geschokt door de vraag, “E-er waren duidelijk mensen die hem niet mochten, meneer. Haatten zelf, als ik zo vrij mag zijn. Genoeg zelfs. Maar of er iemand belang had bij zijn dood...”

Er viel een stilte voor de rentmeester vervolgde, “Nee, dat kan ik me niet voorstellen.”

Er viel weer een stilte, voor de rentmeester hieraan toevoegde: “Er is ook niets meer bij hem te halen, meneer.”

Corentin schrok op: “Hoe bedoel je?”

“De baron zat aan de grond, meneer. Heeft u dat al niet begrepen? Hij had enorme schulden. Geen cent meer in kas!”

Corentin staarde hem niet-begrijpend aan.

“Ik zal het u laten zien, meneer”, zei Desvoeux snel, terwijl hij opsprong.

Het volgende uur zat Corentin met de rentmeester gebogen over de kasboeken. Hij voelde zich misselijk toen hij uiteindelijk de rentmeester bedankte en naar buiten liep. Het besef smaakte bitter in zijn keel. De baron was zo arm als een kerkrat. Zijn oom had hem een oud lekkend kasteel en enorme schulden nagelaten.

—

“Ik snap er helemaal niets van, meneer...”, zei Sally, hem met grote ogen van ongeloof aanstarend. Corentin zat tegenover haar aan de verweerde keukentafel. Toen hij had gezegd dat hij haar wilde spreken, had ze hem benauwd aangekeken, maar dat was waarschijnlijk uit angst dat ze ontslagen zou worden. Of gewoon deed ze altijd zo als een meerdere haar aansprak. Hoe dan ook, het was Corentin al heel snel in het gesprek duidelijk geworden dat de dienstmeid de baron niet had vermoord. Daarvoor was ze gewoon een te eenvoudige en eerlijke vrouw. Net zoals de andere twee bedienden die hij eerder had gesproken; de andere dienstmeid en de koetsier en tuinman. Corentin had het gesprek allang afgebroken als ze niet, min of meer toevallig, op een ander onderwerp waren gekomen.

“Wat begrijp je niet?”, vroeg hij snel. Corentin had zojuist iets losgelaten over wat Desvoeux hem had verteld en hij hoopte dat zij hem iets nieuws kon vertellen.

“Baron van Wikhoven was stinkend rijk”, zei Sally verongelijkt, “dat is hij altijd geweest, dat weet ik zeker! Hij was alleen een enorme vr..., eh, nogal zuinig.” Ze kreeg een rood hoofd door de verspreking.

Corentin glimlachte gerustellend naar haar, terwijl haar woorden door zijn hoofd speelden. Het viel hem op dat iederéén meende dat Van Wikhoven rijk was en dat alleen de persoon die het moest weten, zijn rentmeester, daar anders over dacht.

“Heb je enig idee wat voor een rijkdommen het waren, Sally”, vroeg hij voorzichtig.

Sally hief haar handen op, “k weet niet. Geld denk ik, goud misschien. Papieren van waarde.” Corentin knikte: waardepapieren. Inderdaad ging het gerucht dat de baron zijn fortuin had belegd in aandelen. Tegelijkertijd wist hij van de notaris dat Van Wikhoven geen enkele rekening op een bank had. Daarvoor was hij veel te wantrouwend geweest.

“Heb je enig idee waar?”, vroeg Corentin.

Sally staarde hem aan en zei lange tijd niets. Toen stond ze op en wenkte ze hem. Ze ging hem voor richting de vestibule en van daaruit liep ze de werkkamer van de baron in. Daar draaide ze zich naar hem om.

“En?”, vroeg Corentin verbaasd.

Ze wees naar een schilderij aan de muur, direct achter het bureau. Corentin liep er naar toe. Een jachttafereeltje, niet bijzonders. Hij wilde de lijst inspecteren, toen hij opeens merkte dat deze los zat. Het schilderij zwaaide als een deur open en onthulde een in de muur ingemetselde kluis.

Corentin probeerde zijn plotselinge opwinding niet te laten blijken en draaide zich om naar Sally: "Dank je wel. Je kunt gaan."

Ze knikte en verdween stilletjes. Nog voor ze goed en wel de deur achter zich gesloten had, dook Corentin zich naar het bureau en begon in een lade te graven. Eerder die dag had hij in een handig verborgen nisje in het enorme bureau een raadselachtige sleutel gevonden. Nu wist hij opeens heel zeker waar die sleutel van was.

De sleutel was er nog. Hij draaide zich weer om naar de kluis en bewoog het beschermkapje voor het sleutelgat weg. Hij merkte dat zijn hand trilde toen hij de sleutel erin stopte.

Het paste. Hij draaide twee slagen, voor er iets klikte. Toen trok hij de hendel ongehinderd omlaag en zwaaide de zware deur bijna uit zichzelf open.

De kluis was leeg.

Hoofdstuk 3

Een week later. Corentin zat uitgestrekt achter het bureau van de oom die hij zelfs in zijn dood nog verafschuwde en masseerde zijn slapen. Iets dat hij wel vaker deed de laatste tijd. Sinds hij anderhalve week gelegen op het kasteel was aangekomen, was het ook alleen maar van kwaad naar erger gegaan. Zijn oom was onder dubieuze omstandigheden gestorven en had hem enorme schulden en een lege kas nagelaten.

Steeds vaker dacht hij eraan om gewoon alles achter te laten en naar huis te gaan, naar zijn vrouw Maria. Maar hij wist dat hij dat niet kon, zonder te weten waarom. Maar de situatie waarin hij was terechtgekomen was zo onwerkelijk dat het hem steeds dieper leek weg te zuigen de diepte in. Hij begreep zelfs zijn eigen daden nauwelijks meer. Waarom had hij nog nooit aangifte bij de politie gedaan van de moord op zijn oom? Morgen zou zijn oom al worden begraven en zouden zijn geheimen voor eeuwig in het graf verdwijnen. En waarom had hij Maria dat bericht gestuurd? Waarom had hij tegen haar niets vermeld over de aard van de dood van de baron of de erfenis en haar alleen maar laten weten dat de afwikkeling van de dood van zijn oom hem helaas meer tijd kostte dan verwacht en dat hij binnen een week thuis zou komen. En waarom had hij haar en zijn stiefouders eigenlijk niet uitgenodigd voor de begrafenis? Hij wist het niet. Het leek bijna wel alsof hij niet

meer goed kon nadenken in de verstikkende hitte waaronder iedereen nog steeds gebukt ging. Het waren de vreselijkste hondsdagen die Corentin ooit had meegemaakt.

Er werd op de deur geklopt. Hij gromde iets. Het was Ella, de andere dienstmeid. “Wil meneer de thee hier gebruiken?”, vroeg ze stijfjes.

Corentin verbaasde zich erover hoe snel de bedienden hem waren gaan zien als hun nieuwe meester. Alsof ze echt dachten dat hij zich hier wilde vestigen. Hij forceerde een glimlach: “Doe maar een grote kan water, ijskoud als het kan.”

De dienstmeid knikte en verliet snel de kamer. Corentin beseftte dat het een hard gelag zou worden om hun te vertellen dat ze ander werk moesten zoeken. Toch leek het niet anders te kunnen. Vanochtend had hij samen met de notaris en Desvoeux de financiële situatie besproken. Ze waren er het al snel over eens geweest dat die dermate zorgwekkend was dat het enige dat hij nog kon doen was alle landerijen verkopen en alle werknemers ontslaan. Alleen dan kon hij mogelijk het kasteel zelf houden; zonder dat er geld over was om het te herstellen, natuurlijk.

Corentin zuchtte diep. Dat hij de boel moest verkopen, dat was nog daar aan toe, maar dat hij de bedienden moest ontslaan stuitte hem tegen de borst. En de dood van de baron bleef hem dwars zitten. Hij kon het niet verkroppen dit alles achter te moeten laten zonder iets van de situatie te hebben kunnen doorgronden. Wie de baron had vermoord, wat er met zijn fortuin was gebeurd...

“Wat een troep”, kreunde hij in zichzelf. Ella kwam binnen met de kan water en hij schonk zichzelf in. Hierna sloeg hij het beduimelde boek weer open waar hij in was begonnen te lezen.

Hij had ze verstoep onderin een houten kist gevonden; de dagboeken van de baron. Blijkbaar was hij er al mee begonnen als tiener. En was hij er vijf jaar geleden weer mee gestopt. Tenminste, zo leek het, want vanaf die tijd waren er geen dagboeken meer te vinden.

Corentin had gehoopt in de dagboeken dan de aanwijzingen te vinden die hij nodig had en was er driftig in gaan lezen. Maar al snel was hij verzand in de langdradige verhalen die de baron aan het papier had toevertrouwd.

Hij nam een slok en begon weer te lezen. Hij was aanbeland bij de verhalen over de militaire academie die Van Wikhoven in Duitsland had doorlopen en al snel begon de inhoud van de verhalen hem tegen te staan. De hooghartigheid die uit al zijn woorden sprak, de ongevoeligheid voor andere mensen, zijn belachelijke opgeblazen woorden over het trotse Pruisische Rijk. Het maakte hem allemaal bijkans misselijk. Er werd wederom op de deur geklopt en Corentin keek op, benieuwd wie dat kon zijn.

“Binnen”, zei hij.

Het was rentmeester Desvoeux. De man had zich de laatste dagen behoorlijk herpakt en leek een ander mens in vergelijking tot het nerveuze wrak dat hij was vlak na de dood van de baron. Hij glimlachte Corentin vriendelijk toe.

“Goedemiddag, François. Ik ben zowaar blij dat je me stoort. Die dagboeken van de baron zijn zowaar geen prettig leesvoer.”

Desvoeux lachte begrijpend, “Tja, hij heeft nooit geprobeerd een aardig mens te zijn.”

“Het zit me nog steeds niet lekker”, zuchtte Corentin. Hij hoefde niet verder uit te wijden. Hij had de rentmeester inmiddels verteld over de stellige overtuiging van dokter Zilversmid dat de baron was vermoord.

“Laat het toch rusten, Corentin. Je weet hoeveel vijanden de baron had. Je komt er nooit achter. En misschien had dokter Zilversmid wel gewoon ongelijk en is hij gewoon een natuurlijke dood gestorven...”

Corentin keek Desvoeux lang aan: “Hoe graag ik dat wil geloven. Dan kan ik hier eindelijk weg. Terug naar mijn vrouw...”

Desvoeux knikte begrijpend, “Ik weet dat je het hier vreselijk vind. Daarom wilde ik ook met je praten. Ik wil je een voorstel doen.”

Corentin ging iets rechter op zitten. Desvoeux vatte dat op als een teken om te beginnen: “In de vijf jaar dat ik hier zit, ben ik van deze plek gaan houden, Corentin. Het kasteel, de bossen. Ik zou het vreselijk vinden als het verloren zou gaan...” Heel even had Corentin het gevoel dat de rentmeester hem op een besmukte manier aanviel, maar toen ging hij alweer door: “... ik weet dat jij dit alles ervaart als een last. En daarom wil ik je voorstellen om deze last van je over te nemen. Waarom laat je alles niet aan mij? Dit vervallen kasteel, de enorme schulden...”

Corentin voelde zich geheel overdonderd, “Waarom zou je dat willen? Wat ga je dan doen?”

Desvoeux glimlachte: “Ik zou het landgoed weer graag willen opbouwen in de oude luister. Ik zou de landerijen moeten verkopen, maar ik zou het kasteel met het personeel graag willen handhaven...”

“Dat lukt je niet!”, bracht Corentin uit.

“Vergeet niet dat ik al jaren de financiën van de baron verzorg. Als er iemand is die het kan, dan ben ik het.”

Corentin zakte achteruit in zijn stoel en liet het voorstel langzaam op hem inwerken.

—

Door het raam van de salon was de koets goed te zien, die al voor het kasteel stond te wachten. De paarden bewogen onrustig in het tuig. Corentin draaide zich om en zag dat Sally een traantje in haar oog moest wegpinken. Hij had hen zojuist op de hoogte gesteld van zijn afscheid en van het feit dat hij al zijn bezittingen had overgedragen aan François Desvoeux, vanaf nu hun nieuwe werkgever. Misschien

waren het wel teveel schokken in korte tijd geweest. Gisteren hadden ze immers nog de baron begraven.

“Nou, dan wordt het tijd om te gaan”, zei hij. Hij wilde zich omdraaien om zijn kleine tas met persoonlijke spullen te pakken, maar Ella was hem voor. Ze liep voor hem uit de salon uit, door de grote hal richting de voordeur en opende die voor hem. Corentin stapte de buitenlucht in. Ondanks het feit dat hij zich verheugd moest voelen, was hij in een bedrukte stemming. Diep in hem bleef een stemmetje maar vragen of het wel goed was wat hij deed. Liep hij niet weg van zijn problemen? Hij was geen stap dichterbij de moord op zijn oom gekomen, of het mysterie rond zijn fortuin en had diens zo onwelkome nalatenschap afgeschoven op een rentmeester die hij nauwelijks kende.

“Kunt u niet beter morgen vertrekken”, vroeg Sally achter hem. Ze staaarde naar de donkere wolken boven hen. Na ruim twee weken tropische hitte waren zich vandaag eindelijk wolken gaan samen trekken. Het weer was onbestendig en de broeierige hitte leek onweer te voorspellen. Er was koel weer op komst, zoveel was duidelijk. Het einde van de Hondsdagen was eindelijk in zicht.

“Nee, ik ga nu”, zei Corentin zacht. Al brak op dit moment de Armageddon los, dacht hij verbeter.

Hoofdstuk 4

Met een bonkende hoofdpijn had Corentin zich zo ver mogelijk in de hoek gedrukt van de kleine tafel in de gelagruimte van de herberg. Hij bevond zich in een soort alkoofje, maar dat was nog lang niet geïsoleerd genoeg naar zijn smaak. Al de dronkaards aan de bar verergerden zijn hoofdpijn alleen maar. Zijn koetsier goot zojuist zijn zoveelste pul met bier naar binnen en Corentin besepte dat hij vanavond geen meter meer vooruit zou komen.

Het onweer was veel sneller gekomen dan verwacht en de koetsier was al na enkele kilometers gestopt bij de herberg, niet van zins om nog verder te gaan, hoezeer Corentin ook had geprotesteerd. Er had niets anders op gezeten om in dit vreselijke oord de nacht door te brengen.

Corentin dook nog verder ineen en probeerde zich weer te concentreren op het boek dat voor hem lag. Hij had het meegenomen uit het kasteel, net als alle andere dagboeken en wist niet eens goed waarom. Het was een opwelling geweest, misschien in de ijdele hoop toch nog iets te begrijpen van zijn oom. Hij bladerde door de lange beschrijvingen van de Frans-Duitse oorlog waaraan de baron had deelgenomen. Zijn ellenlange lofredes op Bismarck en de enorme triomfen die zijn leger had geboekt op de zwakke Fransen van de al even zwakke keizer Napoleon III.

Over hoe Van Wikhoven als een overwinnaar Parijs was binnen gemarcheerd. Alles wasemde dezelfde misselijkmakende zelfgenoegzaamheid uit die Corentin zo verafschuwde van zijn oom. Hij had het dagboek al bijna weggelegd, toen zijn oog op een flard van een zin viel. Het duurde even voor hij de reikwijdte had begrepen van wat er stond. Maar toen was het voor hem heel duidelijk. Wilhelm Karel Rudolf baron Van Wikhoven had in Parijs omgang gehad met een vrouw.

—

“Zo, daar ben je”.

Corentin schrok op. Hij was zijn omgeving geheel vergeten en was geheel opgegaan in het dagboek. Nog terwijl hij opkeek zag hij de beelden voor zich op zijn netvlies. Baron van Wikhoven’s kortstondige romance met een Franse vrouw. Maar vooral hoe die vrouw, ongelooflijk maar waar, enkele jaren na de oorlog op een dag voor de poort had gestaan van kasteel Herteloo, dat de baron vlak na de oorlog had betrokken. In haar armen had ze een baby gedragen.

“In gedachten, zie ik?”

Nu pas zag Corentin wie hem had aangesproken en de adem stakte in zijn keel. Francois Desvoeux, de rentmeester, stond voor hem. Hij was diep gehuld onder een dikke, kletsnatte mantel, alsof hij dwars door de regen, op een paard hem achterna was gereden. Hij was alleen.

“Ik dacht al dat je niet ver was gekomen”.

“Wa-wat doe je hier?”, bracht Corentin uit.

Desvoeux glimlachte dun, “Ik merkte dat je iets hebt meegenomen dat je niet toebehoort.”

Corentin voelde een koude rilling langs zijn ruggengraat lopen. Hij speurde achter Desvoeux om hulp te zoeken bij zijn koetsier. Maar die lag ineengezakt op één van de banken tegen de muur zijn roes uit te slapen.

“Ik moet je iets vertellen, onder vier ogen”, zei Desvoeux.

Corentin keek hem niet-begrijpend aan, maar de rentmeester ging al tegenover hem zitten, nog steeds zonder zijn mantel af te doen. Hij wenkte een serveerster.

“Wijn”, blafte hij, zonder haar aan te kijken.

Corentin’s gedachten tuimelden nog steeds over elkaar heen. De Franse vrouw, het kind dat ze mee had genomen. Een bastaardje. Maar toch was het zijn kind, het enige kind dat hij zou krijgen. Zijn bloed. Het is mijn eigen bloed dat me heeft gedood, dat had de stervende baron hem toevertrouwd. En Desvoeux wist dat ook. Hij keek op naar de rentmeester en vroeg zich af of hij moest proberen te vluchten. “Baron van Wikhoven is altijd een kille harteloze man geweest”, zei Desvoeux, “Mijn moeder was kapot toen haar de deur werd gewezen. Maar dat niet alleen...”

De kan wijn werd gebracht, en de serveerster maakte zich snel uit de voeten, alsof ze aanvoelde dat ze niet gewenst was. “Blader dat dagboek eens door tot aan de datum 11 juni 1873”, droeg Desvoeux hem op. Corentin keek hem verward aan en deed toen wat er van hem gevraagd werd. Hij vond het en zijn ogen vlogen over de eerste regels. Hij voelde dat de haren in zijn nek overeind gingen staan. Van Wikhoven had haar niet alleen weggestuurd, maar ook mishandeld en op een verschrikkelijke manier vernederd.

Hij keek geschokt op en zag hoe Desvoeux de wijn in de twee boerse stenen mokken had geschonken. Hij reikte er Corentin er één aan.

“Ze is de klap nooit meer te boven gekomen en stierf toen ik nog een tiener was. Ik bleef alleen op de wereld over.”

Corentin beseftte met een schok hoeveel hun jonge levens op elkaar hadden geleken. Beiden waren ze door Van Wikhoven verstoten. Hij wilde het hem vertellen, maar wist niet hoe. Opeens had hij een heel droge mond en hij nam een ferme teug van de wijn, die heel bitter smaakte.

“Ik ben jaren later terug gekomen”, ging Desvoeux door, opeens met een raadselachtig glimlachje op zijn lippen, “En heb de baron ermee geconfronteerd dat ik zijn zoon was.”

“En toen?”, vroeg Corentin.

Desvoeux keek hem boos aan, “Hij zei dat hij me accepteerde en nam me in dienst. Maar hij bleef me afstandelijk behandelen, alsof ik niet meer was dan een bediende” –Desvoeux spooog de woorden haast uit– “En toen ik op een dag begreep dat hij me nooit als zijn zoon zou zien, begreep ik wat me te doen stond...”

Corentin begreep het en het leek alsof de wereld voor hem draaide. Desvoeux had zijn vader vermoord! Het verklaarde alles. Wat had de baron ook alweer gezegd? Niet alleen dat zijn eigen bloed hem had gedood, maar ook dat hij de mensen die het dichtst bij hem stonden had moeten wantrouwen. En het verklaarde waarom de rentmeester hem weg had willen houden bij de stervende baron. En waarom hij hierna zo zenuwachtig was, nog niet wetende of de baron hem aan Corentin verraden had. En opeens viel Corentin nog iets in.

“Zijn fortuin”, hijgde hij ademloos, “heb jij...?”

Desvoeux knikte, nu met een triomfantelijke glimlach op zijn gezicht, “En dat niet alleen, door jouw onvoorziene bemoeienis heb ik nu ook het kasteel in handen gekregen. Jammer alleen dat je die dagboeken in handen hebt gekregen, dat was mijn enige fout...” Corentin wist niet wat hij moest zeggen en keek dat Desvoeux opstond, “Maar nu heb ik ook dat laatste obstakel uit de weg geruimd.” Hij draaide zich om, alsof hij wilde weglopen.

“Wa-wacht”, bracht Corentin uit, “Waar ga je naar toe?” Hij beseftte opeens dat als Desvoeux nu zou weglopen en hij niet zou bestaan, hij alles had wat hij wilde.

Corentin had hem Herteloo en alles er om heen overgedaan. En niemand vermoedde hiernaast dat de baron was vermoord; op de dokter na, maar die zou zich ongetwijfels aan zijn beroepsgeheim houden. En tenslotte had niemand ook maar een vermoeden wie het fortuin van de baron had gestolen.

Corentin zag hoe Desvoeux richting de uitgang liep en voelde de woede in zich opkomen. Hier kon hij niet mee wegkomen! Hij moest die oplichter tegenhouden! Maar hij voelde zichzelf heel zwaar worden en alles werd een waas voor zijn ogen. De wijn, besepte hij opeens, hij had van de wijn gedronken! Had Desvoeux hem vergiftigd? Net zoals hij zijn vader had vergiftigd?

Hij probeerde om hulp te roepen, maar bracht nauwelijks meer uit dan een schor gerasp, voor hij voorover viel op de tafel. En terwijl de zwarte dansende vlekken voor zijn ogen steeds groter werden, besepte hij dat de baron gelijk had gehad in zijn brief (...zaken van levensbelang, ook de uwe). Dat, en dat hij Maria nooit meer zou zien...

| Ontwaken – deel 2

Het was vlak voor dageraad en Mazin merkte dat het absolute zwart van de nacht al langzaam plaats begon te maken voor het eerste licht. Hij keek uit over de kloof beneden hem. De ruig begroeide hellingen ademden een serene rust uit, alhoewel deze langzaam plaats zou gaan maken voor de nieuwe energie van de op handen zijnde dag. Dieren ontwaakten alweer uit hun slaap en planten leken zich alweer gretig naar het nieuwe licht te richten. Mazin ademde de heerlijke schone lucht diep in en beseftte dat hij van de ochtend hield: het was als de geboorte van een nieuw leven, nog onwetend van alles wat er om hem heen gebeerde, nog volledig vrij. De ochtend was het enige tijdstip op de dag dat er een gevoel van hoop leek te gonzen, alsof de nacht voor even de kwade herinneringen had gesmoord.

“Sjeik Mazin, u kunt beter terug gaan naar de auto’s, het gaat zo beginnen”, zei Anwar naast hem op onderdanige toon.

“Geen sprake van”, zei Mazin beslist, “Ik blijf hier.” Hij was niet voor niets de heuvels ingetrokken om de strijd tussen de Hezbollah en het Israëliësche leger van dichtbij mee te maken. Anwar, de leider van de groep strijders die zich al meer dan een week ophield in de heuvels rond Bent Jbail, knikte en verwijderde zich van hem. Wie durfde te tornen aan de wensen van sjeik Mazin, de nieuwe leider van Hezbollah? Het duizelde Mazin nog steeds als hij die werkelijkheid tot zich liet doordringen. Hij, die nog geen twee weken geleden met een volledig geheugenverlies was ontwaakt, bleek de hoogste leider te zijn geworden van Hezbollah, De partij van God. Eén van de partijen in een oorlog die elke dag, elk uur, verschrikkelijker werd. En een oorlog die ook bijna zijn leven had geëist, tenminste als die aanslag van de Mossad was geslaagd. Mazin lachte cynisch in het besef dat de Mossad het waarschijnlijk juist heel succesvol had gevonden; want waren immers niet de twee hoogste leiders, samen met een klein dozijn metgezellen, wel degelijk gedood? Alleen hij, derde in pikorde, had de aanslag op hun vliegtuig miraculeus overleefd en was meer dood dan levend uit zee gevist. En zo was hij, in de tijd dat hij in volledige verwarring was bijgekomen in een geheim ziekenhuis, uitgeroepen tot de hoogste leider van Hezbollah. Het had hem meer moeite gekost dan gedacht, om zich met die waarheid te verenigen.

Peinzend bracht hij de verrekiëker weer aan zijn ogen en speurde rond, zonder te weten waar hij naar zocht. Zijn blik bleef hangen op een konijn dat uit zijn hol kwam en doodgemoedereerd begon rond te dreutelen. *Berg je maar, dacht hij, straks breekt de hel los!*

—

Een nauwelijks te horen fluitsignaal bracht hem terug in de werkelijkheid. Het was Muhsin die had gefloten. De man maakte, met een woeste grijns op zijn gezicht, een kort afgemeten gebaar dat Mazin meteen begreep. Ze komen eraan! Hij meende de dierlijke moordzucht te voelen die de man uitstraalde. Mazin had begrepen dat Muhsin anderhalf jaar in een Israëliëse gevangenis had gezeten en onder meer had moeten verdragen dat hij, naakt op de grond liggend, werd ondergepist door de bewakers. Sindsdien, had men Mazin verteld, was Muhsin alleen nog gedreven door het voornemen zoveel mogelijk joden te doden. “Bukken, Tufayl”, siste Mazin naar een jongeman die schuin achter hem stond, terwijl hij zelf op zijn hurken ging zitten. Tufayl, die zoals hij was gekleed in een jelaba, het traditionele Arabische gewaad, gehoorzaamde gedwee. In zijn ogen zag hij niet de wraakzucht of de hongerige anticipatie van de strijd die hij nu bij zovelen zag, maar gewoon onversneden angst. *De enige die verstandig is, bedacht Mazin, hoe jong en naïef hij ook mag zijn. Wat kon je anders voelen dan angst in de stervende seconden voor de strijd, als je wist dat er veel mensen zouden gaan sneuvelen, misschien zelfs jijzelf?*

Hij had Tufayl bij een eerder bezoek aan de Hezbollah-strijders opgemerkt; een kind nog, een kwetsbare jongen die, nadat zijn hele familie door een bominslag om het leven was gekomen, min of meer door de Hezbollah was opgenomen. En hier was hem geen ander doel in het vooruitzicht gesteld dan eervol te sterven in de heilige strijd tegen de vijand. Mazin had zich zijn lot aangetrokken en hem benoemd tot assistent, zodat hij hem bij zich kon houden en kon proberen te beschermen. Mazin glimlachte gepijnigd toen hij terug dacht aan die eerste weken als Hezbollah-leider. Hij had enorme moeite gehad niet te laten blijken hoe hij was verscheurd door twijfel en verwarring. Twijfel, omdat hij soms niet wist hoe zich te gedragen006E zonder zijn geheugenverlies te verraden. Verwarring, over de werkwijze en doelstellingen van de Hezbollah. Juist daarom had hij, zeer tegen de zin van de belangrijkste andere leidinggevenden, besloten tot een rondgang langs de verschillende cellen van Hezbollah-strijders. Een “bezoek aan de werkvloer”, had iemand het eens cynisch genoemd. Maar Mazin was niet gegaan om de troepen te inspecteren of om strijders een hart onder de riem te steken. Nee, hij wilde zelf iets begrijpen van de wereld waarin hij verzeild was geraakt.

—

Mazin dacht iets te zien bewegen en toen hij zijn hoofd draaide zag hij het voor het eerst: de groep Israëliëse soldaten die door de kloof trok. De militairen bewogen langzaam en omzichtig, alsof ze het gevaar voelden. Maar vanuit hun posities konden ze onmogelijk de Hezbollah-strijders zien die zich aan beide zijden boven de

kloof hadden verschanst. Door een flauwe bocht in de kloof hadden ze ook nog geen zicht op de haastig opgeworpen versperring even verderop.

Het waren minstens twintig soldaten, zag Mazin nu. Ze zwoegden in hun zware bepakking en leken nauwelijks nog oog voor hun omgeving te hebben. Waarschijnlijk snakten ze ernaar hun kamp op te slaan en wat broodnodige rust te pakken. Het zou Mazin niet verbazen als het allemaal reservisten waren: leraren, kantoorklerken en huisvaders, die door hun regering onder de wapenen waren geroepen, hun familie in angstige onwetendheid achterlatend. En zo waren ze op deze vroege ochtend in een ander land en een vijandige omgeving beland. Ze zouden allemaal de dood vinden, daar was Mazin al van overtuigd. De gedachte stemde hem treurig.

—

De Israëliërs bewogen zich om de bocht in de kloof. Verscholen achter een rotsblok zag Mazin hoe de overduidelijk door mensenhanden opgeworpen versperring hevige beroering bracht. Er werd haastig overlegd. De spanning was voelbaar en leek de hele omgeving zwaarder te maken. Mazin voelde hoe de haartjes in zijn nek overeind gingen staan.

Toen weerklonk in de kloof een enkele stoot van de traditionele schaapherdershoorn die Anwar voor dit doel bij zich had. Dit was het teken waarop iedereen had gewacht en Mazin zag hoe elke Israëliër in het dal verstijfde, alsof iedereen meedeed aan een tableau vivant. En toen, precies op het moment dat de eerste stralen van de opkomende zon tot hen doordrongen, barstte het los. Het krakende geluid van gewerschoten vulde de kloof. Mazin zag in het halfschemer op vier, vijf verschillende plekken aan de overzijde korte flitsen oplichten. Verschillende Israëliërs gingen neer en onder de anderen ontstond paniek. In het steeds sterker wordende licht zag Mazin hoe de Israelische commandant met woeste gebaren de orde probeerde te bewaren en zijn soldaten richting de relatieve beschutting van een enigszins overhangende rots probeerde te dirigeren. Maar diverse soldaten trokken zich niets van hem aan en renden in volledige verwarring weg. Ze werden allemaal weggevaagd door de rondvliegende kogels.

“Bij de wil van Allah, we doden ze allemaal”, schreeuwde één van Anwar’s mannen bloeddorstig. Hij hield een Kalashnikov met bajonet voor zich uit en rende, door het dolle heen, het smalle steile paadje af dat de kloof in leidde, alsof hij de joden allemaal persoonlijk wilde doden. Maar hij kwam niet ver. Verschillende Israëliërs hadden zich inmiddels georganiseerd en begonnen het vuur te beantwoorden. De strijder werd geraakt in zijn borst en gillend stortte hij de berghelling af.

De slachting onderin de kloof duurde inmiddels onverminderd voort. Er lagen al minstens zeven of acht roerloze lichamen en in het spervuur werden er nog steeds Israelische soldaten geraakt. De meesten hadden zich klein gemaakt door zich

tussen de rotsen op de bodem te gooien, wanhopig proberend het vijandige vuur te beantwoorden. Maar ze hadden niet alleen meer te stellen met de verschillende schutters vanaf de rand van de kloof, maar ook met het groepje Hezbollah-strijders dat nu onstuitbaar vanuit de kloof zelf oprukte. Dit was een idee geweest van Mazin zelf: om een kleine groep de Israëliërs te laten volgen om hen bij de hinderlaag de aftocht onmogelijk te maken.

Tufayl was in het vuur van de strijd naar de rand van de kloof gekropen en bekeek gefascineerd het tafereel. Hij zat vlak naast Bassam, een man die ooit automonteur was geweest en die nu met een kil soort rust steeds weer opnieuw aanlegde met zijn Kalashnikov en schoot op de Israëliërs in het dal.

“Weg daar”, riep Mazin naar Tufayl toen hij zag dat verschillende kogels rondom de jongen afketsten op de rotsen. Niet denkend aan zijn eigen veiligheid rende Mazin gebukt naar hem toe en trok hem weg, juist op het moment dat Bassam diverse malen werd geraakt. Bassam’s geweer werd uit zijn handen gerukt, alsof het aan touwtjes zat en een fonteintje van bloed sprong op vanuit zijn achterhoofd. Hij slaakte nog een kreet en sloeg toen levenloos door de kracht van de kogels achterover. Mazin lag naar adem happend op de rotsbodem en voor hij er erg in had, werd hij vastgepakt door zijn eigen twee lijfwachten, die zich tot nu toe afzijdig hadden gehouden. “Nee, laat me”, riep hij, “maar neem de jongen mee.” Hij werd losgelaten, kroop overeind en rende gebukt naar voren. Toen hij zijn hoofd over de rand van de kloof stak, zag hij tot zijn verbazing dat de strijd al bijna gestreden was. Nog twee Israëliëse soldaten hielden met de moed der wanhoop stand, terwijl ze van alle zijden beschoten werden. Toen één soldaat schokkend van de kogelinslagen neerging, sprong de andere angstig overeind, zijn wapen weggooiend en wild wapperend met een witte lap. Er klonken nog enkele schoten, maar toen werd het stil en keerde de rust wonderwel terug in de kloof.

Eén van de Hezbollah-strijders in het dal liep tussen de lijken door naar voren en hield stil bij de Israëliëse soldaat. Deze zakte in overgave op zijn knieën en vouwde zijn handen achter zijn nek. Mazin meende te zien dat hij hysterisch hilde. De Hezbollah-strijder draaide zich om en riep iets naar zijn achtergebleven kompanen. Er werd iets teruggeroepen. Het leek bijna alsof er grappen werden uitgewisseld. Toen draaide de strijder zich weer om naar de Israëliër, hief zijn AK-47 en leegde zonder verdere plichtplegingen zijn hele magazijn in diens gezicht.

Mazin boog het hoofd en moest een vlaag van misselijkheid onderdrukken. Toen hij zijn gezicht weer hief, lag de Israëliër, net als al zijn landgenoten, roerloos op de grond. De Hezbollah-strijder stond triomfantelijk met één been op het lijk en schoot nog een laatste magazijn leeg; in vreugde nu, omdat de Israëliërs waren afgeslacht. En in dank, aan de almachtige Allah. Niet veel later stegen de overwinningskreten op vanuit de kloof.

Mazin werkte zich moeizaam overeind en liep weg. Hij had genoeg gezien, meer dan genoeg. Anwar, die glunderde van trots, onderschepte hem echter. De man was overduidelijk op zoek naar lofuitingen en complimenten.

“Zorg dat je je mannen binnen een half uur uit deze omgeving hebt”, zei Mazin, die het vertikte de man te feliciteren, “je weet op welke manier Israël deze actie zal vergelden.”

Anwar knikte driftig en wees lachend naar de hemel, “Ja, ja, de toorn van de Joodse God!”

Mazin knikte en glimlachte licht. Dit was hoe ze de bommenwerpers van de overmachtige Israëlische luchtmacht vaker hadden genoemd, die vaak onzichtbaar hun vernietiging over zuidelijk Libanon uitstortten.

“Je hebt goed werk geleverd”, zei Mazin moeilijk en hij probeerde zichzelf in te prenten dat hij dat van militair-strategisch oogpunt ook had gedaan. Maar in plaats ervan bleven de beelden van die Israëlische soldaat, die op zijn knieën zonder pardon was neer gemaaid voor zijn ogen zweven. Wie zou hij zijn geweest? En wie liet hij allemaal achter in verdriet en wanhoop?

Anwar knikte snel en putte zich uit in dankbaarheden. Achter hem dromden de mannen in triomf samen. Muhsin schoot zijn geweer in woeste extase leeg en Mazin meende dat hij riep: “Ik heb er tien gedood, tien...!”

Mazin voelde zich opeens weer misselijk worden, groette Anwar en zijn gezelschap voor een laatste keer en liet zich door zijn lijfwachten, die zich alweer aan weerszijden van hem hadden opgesteld, leiden naar zijn gepantserde auto. Toen hij instapte en ze wegreden merkte hij dat de ochtend inmiddels geheel was ingetreden.

>

| K.I.T.A.

Door de stampende muziek die de zaal vulde, was het levendige gesprek dat werd gevoerd door één van de t.A.T.u.'s en Mouth -die van MacNeal ja- maar moeilijk te volgen voor Sonja. Dat Mouth zijn bebaarde kop bijna in het oor van de sexy uitgedoste vrouw had begraven, was dus niet eens zo heel vreemd, bedacht ze licht geamuseerd. Of waren daar weer andere redenen voor? Vast wel... Wat wou je ook met zo'n oude geilaard? En iedereen wist tenslotte toch dat t.A.T.u. *fake* lesbo's waren... Sonja moest opnieuw glimlachen, maar nu om haar kromme redenatie. Dat de conversatie geheel aan haar voorbij ging, vond ze eerlijk gezegd niet eens zo erg. Ze had de indruk dat het niveau van de gespreksstof toch al niet al te hoog was en hiernaast had ze andere dingen aan haar hoofd. Zoals wat ze Mart zou toesnauwen als ze hem eindelijk gevonden had, bijvoorbeeld.

Verveeld keek ze langs de nogal massieve verschijning van Mouth de zaal in. Ze moest het toegeven: veel mensen hadden er toch wel werk van gemaakt. Deze *Eurovisie Songfestival Revival Party* had sommigen aangezet tot prachtige uitdossingen. Naast de vele vrouwen allerlei avondjurken en mannen in kostuums, die een gros van de deelnemers aan dit liedjesgala van de laatste vijftig jaar konden uitbeelden, waren er namelijk ook best veel bijzondere creaties. Zoals de drie travestieten die zich in stewardessen-outfit hadden gehezen. Helaas maakten ze hier lang niet zo veel mee los als de oorspronkelijke act, Sestre was het, als ze het goed had onthouden, destijds teweeg had gebracht. Ach, bedacht Sonja, het groepje kwam ook uit het één of andere achterlijke Balkan-land, hoe kon het ook anders? Een man met rouge op had daar waarschijnlijk al een hetze veroorzaakt.

Sonja keek verder. Naast minstens drie verschillende *Dana International's*, wat wilde je ook op zo'n gay-getint feestje als dit, herkende ze een Ruslana, de kinky Oekraïense, een Linda Wagenmaker, inclusief een geslaagde kopie van haar ruimvallende jurk en een Gerard Joling. Die had ook ooit meegedaan, herinnerde ze zich nog vaag... Joling zag er zo nep uit dat het haar niets zou verbazen als het hem echt zelf was. *De echte Geer, erkend party-crasher!*

Maar het grappigste was toch wel de vrouw in de hoek van de zaal. Ze was gekleed in traditioneel oosteuropese klederdracht, en had zelfs de kenmerkende trom. Sonja kon zich de beelden van de editie van 2005 nog goed voor de geest halen. Maar hoe heette die vrouw ook al weer? *Annika? Bonita?* Iets in die geest...

Opeens merkte Sonja dat iemand tegen haar praatte. Ze keek op en schrok licht van de in stemmig zwart geklede man die wel erg dicht voor haar stond.

“... je moet voorstellen!”, brulde hij haar met lichte consumptie toe. Hij had een glas witte wijn in de hand, die zo te zien niet zijn eerste was.

“Wat?”, schreeuwde ze terug.

De man leek een moment enigszins aangedaan, maar herpakte zich en riep: “Zoals ik al zei: ik vroeg me af wie je moet voorstellen”. De man bediende zichzelf van ruime armgebaren en meewarig zag Sonja hoe de witte wijn ruimhartig over de rand van het glas klotste.

“Annifrid natuurlijk!” Sonja voelde zich enigszins verontwaardigd, zoals ze zich de hele avond eigenlijk al voelde. Met haar oranje lange jurk en smaakvolle witte bloes met biesjes was het toch duidelijk dat ze één van de Abba meisjes was, van het jaar dat ze het beste festival-lied ooit ten gehore had gebracht. *Waterloo*.

De man boog zich verder naar voren, hij had haar blijkbaar niet verstaan. Sonja moest hem nog twee keer de naam toebrullen, toen hij het eindelijk snapte. Ik ben te oud voor dit soort feesten, dacht Sonja vermoeid. Ze had ook eigenlijk helemaal niet willen komen, als ze niet al eenmaal had afgesproken met Mart. Haar “over-attente” vriendje had echter pas een uur voor aanvang een berichtje naar haar mobiel gestuurd dat hij het niet ging halen en dat ze zelf maar naar het feest moest toe gaan; ze zouden elkaar daar dan wel ontmoeten. Sonja kon nog de irritatie door haar lijf voelen gieren als ze eraan dacht. In plaats van een gezellig avondje uit, moest meneer weer eens andere prioreiten stellen en voor zijn werk kiezen. En kon zij het weer lekker zelf uitzoeken. Sonja wist één ding zeker: Mart ging niet alleen die peperdure taxi-rit hiernaartoe betalen, hij ging ook zijn excuses aanbieden!

Sonja merkte dat de man haar nog steeds vragend aanstaarde, alsof hij iets van haar wilde. Ze zuchtte. “En wie stel jij voor?”, gilte ze oblikaat in zijn oor. Net toen de man enthousiast zijn verhaal begon, hij was Johnny Logan natuurlijk, zag Sonja haar vriendje lopen. Eindelijk, dacht ze, dat heeft dan anderhalf uur geduurd. Ruim anderhalf uur, verbeterde ze zichzelf toen ze op haar horloge keek. Mooi moment om ter tonele te verschijnen, bedacht ze geërgerd, juist nu ze het hier echt helemaal gehad had. En dan liet ze dat belachelijke kostuum dat Mart aan had maar even buiten beschouwing. Zo over de top! Het maakte haar irritatie alleen maar groter...

Niet langer in staat zich volgens de conversatie-etiquette te gedragen, maakte Sonja een vaag verontschuldiging gebaar en liet een verbouwereerde Johnny Logan achter zich. Zonder al; te veel subtiliteit wrong ze zich ruw tussen de aanwezigen door. Niet voor de eerste keer deze avond vroeg ze zich af of het nu echt zo druk en lawaaiig was, of dat ze echt te oud werd voor dit soort toestanden.

Sonja wist weer een glimp van Mart op te vangen. Hij bewoog zich langzaam door de meute en wierp hier en daar een blik op een bezoeker. Vrouwelijke bezoekers dan. Zat hij nu in een rol, of was hij openlijk aan het flirten? Het maakte Sonja alleen maar

woester. En dan dat potsierlijke pak, bij welke Goth-winkel had hij dat in hemelsnaam opgeduikeld?

Sonja zette nog een paar extra stappen, verontschuldigde zich bij voorbaat bij enkele staan-in-de-wegs voor ze ze opzij duwde en wist eindelijk haar hand te leggen op Mart's rug. Het leek wel of ze... schubben voelde onder zijn pak. Hoe uitgebreid was zijn vermomming eigenlijk?

Mart draaide zich naar haar om en keek haar vragend aan. Tenminste, voor zover dat mogelijk was onder zijn masker. Sonja had zijn idee om als *Lordi* verkleed te gaan, dat afzichtelijke goth-metal bandje dat dit jaar had gewonnen, meteen afgekeurd. Al was het maar omdat ze wist dat Mart, als fervent songfestival-hater, het eigenlijk alleen maar deed om een beetje te zieken.

"Lordi", beet ze hem toe, "ik heb nog even een appeltje met je te schillen."

Mart leek oprecht verbaasd en in ieder geval niet specifiek heel blij haar te zien. Sonja wilde hem al meetrekken richting de uitgang, toen een meisje in een tuttig pakje, waarschijnlijk verkleed als Sandra Kim, Mart om de hals vloog en nogal hysterisch riep; "Kita, hij heet Kita! *Ka le Té Aa!*", spelde ze, "De drummer! Lordi is de zanger van de band..."

"Ja, whatever, ga jij lekker even *jaime-la-vie-en*", beet Sonja haar nu echt boos toe. En ze trok Mart aan de arm. "Mee jij, wij moeten even praten. Weg van de drukte. Alleen."

Bij dat laatste woordje leek Mart het eindelijk te begrijpen en hij liet zich gewillig meevoeren.

—

Sonja ademde dankbaar de koude avondlucht in. Ze stonden op het pleintje voor de ingang. God, wat was ze blij dat ze de grootste herrie en de drukte achter zich hadden gelaten.

"We gaan naar huis", zei ze afgemeten, "Ik heb er genoeg van..."

Mart stond naast haar een beetje wezenloos het rondlopende publiek in zich op te nemen. Hijzelf leek ook veel bekijks te trekken, Sonja zag verschillende mensen naar hen wijzen en staren en voelde zich meteen ongemakkelijk. Voor zoiets afzichtelijks, dacht Sonja bitter. Ze bekeek Mart's outfit nog iets beter. Een purperrode pompoenenkop, met diepe zwarte gaten als ogen, een bek vol roofdiertanden, groteske klauwen, gehuld in een mantel van grijze dierenvacht onder barok vormgegeven ijzeren harnasdelen met vooral veel punten. Het deed haar een beetje denken aan die film die ze jaren geleden had gezien, met de huidige gouverneur van California in de hoofdrol; daar speelde ook zo'n buitenaards uitziend Man Beast in mee. Hoe heette het toch? Oh ja: Predator.

Walgelijk, besloot Sonja, maar je moest Mart één ding nageven, het zag er wel overtuigend uit. Het was dat ze wist welk kostuum hij had beloofd te dragen die avond, anders zou ze zelf haast gaan twifelen. “En kom eindelijk eens mee!”, snauwde ze, “en doe je masker nou eens af!”

Ze trok hem mee, weg van dit alles.

—

“Was je weer te druk op je werk, of had je stiekem gewoon geen zin om te gaan? Geef het maar toe!” Al lopend voer Sonja tegen hem uit, terwijl ze over straat wandelden richting zijn appartement. “Kon je wel, me daar ruim twee uur laten staan wachten?” Zoals gewoonlijk overdreef ze als ze haar beklag deed. “En wat liep je te lonken naar de dames!”

Ze waren inmiddels een wat stiller straatje ingelopen. Tot haar ergernis had Mart nog steeds niet het masker afgedaan en feitelijk nog geen zinnig woord uitgebracht. Wat was dat toch met mannen? “Nou, zeg eens iets”, beet ze hem toe. Strijdvaardig draaide ze haar hoofd naar hem om. Maar Mart zei niets.

“Nou, trek je bek eens open, Lordi!”, sneerde ze cynisch.

Nu draaide Mart eindelijk zijn hoofd naar haar toe en een laag stemgeluid bracht uit: “Ik Kita.”

Sonja keek hem bevreemd aan. Zat Mart haar nu voor de gek te houden? Een gek stemmetje te doen? En haar niet serieus te nemen?

“Màrt”, zei ze met een hoog verwijtend stemmetje, “Ik vind dit echt niet leuk meer hoor!”

Mart keek haar maar aan met dat gekke masker van hem. Hij gromde nog iets dat ze nauwelijks kon verstaan (“Vlees”, of zo) en al helemaal niet kon plaatsen. Sonja wist alleen maar dat ze het zat was. Ze stapte op hem toe en pakte met beide handen zijn donkerrode tronie vast.

“En doe nu dat stomme masker af!” Ze was nu echt boos en begon hard te trekken. Maar tot haar verbazing gaf het masker niets mee. Nog harder trok ze, terwijl ze verwonderd opmerkte hoe levensecht het masker was. Er waren zelfs details als aders, groeven en puisten. Pas toen ze in zijn ogen keek en alleen maar rood oplichtende puntjes in de donkere gaten kon onderscheiden, begon langzaam het besef bij haar door te sijpelen.

Hetzelfde moment wierp hij haar met een enorme kracht van zich af. Sonja kwam hard op haar achterste neer op de stoep en slaakte een gesmoorde kreet.

“Mart”, riep ze gekwetst, “ophouden nou!” Maar ergens wist ze al dat dit Mart helemaal niet was. Dat ze opeens in een vreselijke nachtmerrie verzeild was. Het ding, het monster, deed een stap op haar toe en torende ver boven haar uit. Hij

bracht weer iets uit, en nu wist Sonja wel dat ze het goed had verstaan. Meteen sloeg de doodsangst toe. Wat hij had gezegd was: "Vlees".

Dit kan niet. Hoe kan dit gebeuren?, bleef er door haar hoofd razen. Ze keek radeloos om zich heen en merkte nu pas dat het steegje waar ze zich in bevonden wel erg verlaten was. Wat had Mart ook alweer altijd gezegd? Nooit alleen vanuit de stad via dit steegje naar mijn huis lopen 's nachts? Maar hoe had hij, of iemand dan ook, kunnen bevroeden dat ze hier zou worden belaagd door een ... monster uit de hel...

Het ... ding ... boven haar lachte nu zachtjes in zichzelf. Een donker laagsonoor geluid, als van een roofdier die op het punt staat toe te slaan. Sonja probeerde zich wanhopig ruggelings op haar ellebogen naar achteren te bewegen, terwijl allerlei onzinnige beelden door haar hoofd vlogen. Zoals van die persconferentie, die Lordi na afloop van het songfestival had gegeven. Hun was de vraag gesteld wanneer ze nu eindelijk eens hun maskers zouden afzetten. Sonja herinnerde opeens heel goed wat het antwoord van Lordi was geweest: "Maskers?" Ze kroop nog sneller naar achteren. Maar op hetzelfde moment deed Lordi, of Kita, of hoe hij ook mocht heten, nog een stap naar voren. Een klauw greep haar vast en trok haar omhoog, tot haar hoofd op gelijke hoogte als het zijne was. Hij lachte zacht, merkte ze tot haar afgrijzen.

Een walgelijke tong bewoog zich tussen de opengesperde bek van het monster en gleed over haar gezicht, nat en warm. Sonja probeerde te gillen, maar het monster kneep haar keel dicht. Krankzinnig genoeg moest ze denken aan een liedje dat ze diezelfde avond nog, toen alles nog zo anders was, had gehoord: *There's nothing here but flesh and bone, there's nothing more, nothing more*. Opeens begreep Sonja hoe waar die woorden van George Michael waren. Niets, niets dan vlees en bot. En toen het monster zijn grote kaken opensperde om haar te verscheuren, wist ze dat dit het einde was. *There is nothing more, nothing more...*

| Ponderosa

De nieuwe dag drong zich ongewild aan hem op door de felle stralen zonlicht die langs de halfgeopende gordijnen recht op zijn gezicht vielen. Kreunend rolde Geer zich om en begroef zijn gezicht in het kussen. *Dit kan niet waar zijn*, dacht hij. Met één geopend oog keek hij naar de wekker op zijn nachtkastje en zag wat hij al vreesde. Het was al over negenen.

Grommend draaide hij zich om op zijn rug en bleef even op deze manier liggen, zijn handen in zijn ogen wrijvend. Hij voelde zich dof, zwaar en moe, nog slechter dan toen hij gisteravond was gaan slapen. *Hoe is het toch mogelijk?*, bedacht hij zich. Al sinds hij en zijn vrouw uit elkaar waren, sliep hij slecht, maar de laatste week was het wel heel bar. Het was nog daar aan toe dat hij soms heftige en broeierige dromen had, die volgens hem te maken hadden met zijn gefrustreerde gevoelens over hun scheiding, maar dat hij 's nachts niet meer kon uitrusten was toch wel het ergste. Hij merkte dat hij een stofje of iets dergelijks in zijn oog had gekregen dat behoorlijk irriteerde en trok een hoek van het laken op zich toe om ermee in zijn ogen te wrijven. *Fysieke ongemakken, niets dan ongemakken*, dacht hij verbitterd; *slapeloosheid, chronische rugpijn, brandende ogen, waar zou het ophouden?* Kreunend stapte hij uit het bed. Toen hij naar de badkamer wilde sjokken bleef één voet hinderlijk bekneeld zitten in een laken. Opeens woedend rukte hij zijn voet los, een woeste vloek uitend. Het textiel scheurde en Geer zette, boos op de wereld, koers naar de warme douche die zijn dag nog moest redden.

—

Even laten zat Geer aan de ontbijttafel in de keuken lusteloos op zijn brood te kauwen. De hoofdpijn was ondanks de twee paracetamolletjes nog niet gezakt. Hij wreef in zijn ogen en dacht weer aan de heftige dromen die hij had gehad. Nooit had hij iemand erover verteld, want ergens schaamde hij zich voor zijn dromen. Ze waren zo intens, zeker die van de laatste nachten, dat hij soms wel eens dacht dat het meer waren dan alleen maar dromen.

—

Vlak na zijn scheiding had hij wel eens gedroomd over die fatale nacht, toen Bette na een stevige ruzie haar spullen bij elkaar had gepakt en weg was gereden, naar wat later bleek om nooit meer terug te komen. Hoe het anders had kunnen lopen als hij haar in de hal had onderschept. Om haar te beletten weg te rennen. De beukende vuisten die op haar gezicht neerkwamen zouden het er wel uitslaan, die malle ideeën

van haar. Maar toen ze al op het tapijt was ingezakt was hij maar doorgedaan met haar te schoppen, te schoppen en te schoppen, tot het moment waarop hij weer uiteindelijk weer wakker werd, badend in het zweet en hijgend.

Lusteloos dronk Geer zijn melk. Hij besepte hoe erg hij het loeder haatte, waaraan hij twintig goede jaren had geschonken. God, wat zou hij haar graag eens een keer de waarheid zeggen, dat hooghartige wijf dat met haar dure advocaatje hem een alimentatieregeling had laten opleggen dat hem van elke cent beroofde. Wat zou hij graag haar op haar bek slaan, met de volgespoten lippen en haar strakgetrokken gebotoxte koppie kapot slaan.

Veel te hard liet Geer de melk weer neerkomen op tafel. De kop sneuvelde.

“Godverdomme”, zuchtte hij, terwijl hij zich traag omdraaide naar het aanrecht voor het vaatdoekje.

—

Nadat hij het ontbijt op had en de vieze vaat in de gootsteen had geveegd, samen bij de rest, begon Geer zoals wel vaker doelloos een beetje door het huis te dwalen. Al die lege kamers, al die ruimte, al die stilte. Sommige kamers roken al muf omdat ze te weinig gebruikt werden. Maar Geer was te koppig om de ramen eens open te zetten. *Laat de boel maar naar de verdoemenis gaan, dacht hij vaak, wat kan mij het ook barsten.*

Soms was hij te vinden in één van de oude kamers van de kinderen, goeddeels leeggeruimd, met hier en daar nog een meubelstuk dat ze nooit hadden meegenomen toen ze op kamers waren gegaan. Hij trok wat lades open en keek in kasten, terwijl hij aan hen dacht. Guido en Sophie, hij had ze al in geen maanden meer gezien. Tijdens een “zakelijke gezinsbespreking”, zoals Bette het had genoemd was hij door het lint gegaan, wat wou je ook met die hooghartige bitch. Sindsdien wilden ze niet meer met hem te maken hebben. Geer gooide de kastdeur weer dicht. Het zou wat, dan maar niet: die verwende kutkinderen hadden altijd alles van hem gehad, als ze nu zo naïef waren om hun oren alleen naar háár te laten hangen, dan zij het zo.

Geer liep weer de trap af en slofte naar de werkkamer van zijn vrouw op de begane grond. Haar atelier, waar ze knutselde en, tja... van die vrouwendingetjes deed. Het hield het vrouwtje van de straat had hij altijd gezegd, prima toch? Dat haar geneeskrachtige stenen, die brokjes *opaal*, *lapis lazuli* en *malachiet* of hoe het ook allemaal mochten heten, ook nog heel populair waren, dat was iets waar hij nooit veel aandacht aan had besteed. Het succes van zijn vrouw was aan hem voorbij gegaan.

Toch was Geer vaak in het atelier te vinden, om zijn handen te laten gaan over de lege kastplanken en wat te hangen in de fauteuils die ze nooit had laten ophalen...En

soms, heel soms, dacht hij aan het begin van hun relatie, toen hij vaak samen met haar in deze fauteuils had gehangen, zelfs nog vaker dan in hun woonkamer. Er hing zelfs nog iets van haar geur in deze ruimte...

Geer sjokte weer verder. Hij keek op zijn horloge. Het was half elf. Half elf, nog maar. Het had al avond kunnen zijn wat hem betrof, zo lamleendig voelde hij zich. Vroeger had hij zich na lange dagen werken 's avonds beter gevoeld, bedacht hij zich. Vroeger, toen hij nog een baan had, en had gesmacht naar meer vrije tijd en meer rust. Geer moest glimlachen in zichzelf. Inmiddels had meer dan genoeg gelegenheid tot rust en zeeën van tijd, maar hij voelde zich slechter dan ooit. Hoe alles toch anders was geworden dan hij ooit had gedacht...

—

Tijd om iets te doen, besepte hij, *voor ik hier nog ga zitten janken*. Hij moest het bed maar eens afhaken en dat gescheurde laken weggoeien, bedacht hij zich en hij probeerde zichzelf op te peppen. Met een iets kwiekere tred liep hij de trap op naar de slaapkamer. Hij opende de gordijnen en gooide de over de vloer verspreid liggende kleren op een stoel. Toen begon hij het beddengoed te verzamelen. *Niets te vroeg om eens te verschonen*, bedacht hij zich. Het voelde klam en vies aan. Toen merkte hij de bruine vegen pas op. Verbaasd bekeek hij het beter. Zo vies kon hij het toch niet maken? Hij veegde er een beetje af en zag, bijna tot zijn opluchting, dat het zand was, modder. Het was wel erg veel, zag hij. Als hij nou gisteren in de tuin had gewerkt of in het bos had gelopen, wist hij waar het vandaan kwam. Maar hij was geen man van de natuur en de tuin hield hij nog slechter bij dan het huis, niet zeg maar, dus dat kon het niet zijn. Bevreemd krabde hij in zijn stoppels van een paar dagen. Uiteindelijk haalde Geer zijn schouders op en nam het vuile goed mee naar het washok. Vandaag zou hij er niet achter komen, morgen misschien...

—

Die middag bracht Geer het grootste deel van de tijd door bij het taplokaal in de stad waar hij tegenwoordig wel vaker was. Hij hing aan de bar, dronk zijn biertjes en kankerde wat met de andere verstokte stamgasten over het vrouwendom in het algemeen.

Op een gegeven moment merkte hij dat hij de andere gasten begon te irriteren met zijn constante stroom gal. Dat gebeurde tegenwoordig steeds sneller, bedacht hij zich boos. Hij gooide genoeg geld op de bar en beende boos en miskend het taplokaal uit, om nog maar een andere te bezoeken dan.

Zoals altijd verplaatste hij zich in zijn donkerblauwe bestelbusje, een overblijfsel uit zijn werktijden. Het idee om met de fiets te gaan, aangeschoten of niet, kwam eenvoudigweg niet in hem op.

Toen hij die avond het éénpersoonsgerecht naar binnen had gewerkt en nog enigszins rozig van de alcohol achter de televisie neerstreek, moest hij onwillekeurig weer aan zijn vrouw denken. Over de ruzies die ze hier hadden gehad, eerst sissend, om de kinderen niet te wekken. Later, toen die weg waren, meestal schreeuwend. Och, wat had ze hem allemaal naar het hoofd gesmeten. Dat hij haar niet waardeerde, geen ruimte liet, zijn gevoelens niet kon uiten, al dat slappe gelul dat ze waarschijnlijk uit zo'n halflauw vrouwenblaadje had gehaald.

Maar de bom was pas echt gebarsten toen hij had gemerkt dat ze steeds inniger was gaan samenwerken met dat wijf van een vent die ook iets in de alternatieve geneeskunde deed. Wat, dat was hem alweer ontschoten. Reiki, of zoiets stompzinnigs... Ze had in al haar naïveteit gedacht dat hij het niet had gezien hoe ze met hem aanpakte. Dat ze vreemd ging, alas, maar juist dat mietje! Hij was laaiend geweest. En dat was de eerste keer geweest dat hij haar had geslagen. Het mooiste was nog dat ondanks dat, zijn vrouw was blijven ontkennen. Het maakte hem nog steeds woedend.

Gefrustreerd zapte Geer in een noodtempo langs de kanalen, overal niet langer dan een seconde blijven hangend. Even bleef hij kijken bij een nieuwsitem van de lokale tv over een vermist meisje. Men vreesde een misdrijf, zei de presentator plechtig boven een foto van het het wicht: blond haar en dikke tieten. *Net goed van die hoer*, dacht Geer nijdig voor hij verder zapte.

Weer volgde een snelle rondgang langs alle kanalen. Hij slaakte een vloek en wilde net alle nederlandse omroepen verwezen, toen hij eindelijk iets passends vond. Temptation Island heette het, een voorbeeld van de reality-troep van tegenwoordig. Hij zag hoe een jongen op een avondlijk strand doorzichtig werd verleid door een meisje. De dikke lippen, volle vormen en het geblondeerde haar van het meisje deden hem denken aan zijn eigen vrouw. Met groeiende ergernis keek hij toe hoe de jongen haar maar bleef afhouden, intussen murmelend over de trouw aan zijn vriendin.

“Neem haar dan toch”, riep Geer hem toe, “Wat kan jou het verdommen! Gebruik die fucking hoer toch gewoon, dat wil ze toch? Morgen gooi je haar gewoon weer aan de kant!”

Geer bleef tot het einde van het programma zitten en had er zelfs een tergend lang reclameblok voor over om te zien dat de jongen uiteindelijk zijn goede raad ter harte nam.

—

De volgende ochtend werd Geer weer wakker rond de klok van negenen. Niet weer, kreunde hij, terwijl hij de handen naar zijn hoofd bracht. Hij voelde zich geradbraakt, zoals vroeger in zijn goede jaren na een woest nachtje stappen. Om de één of

andere reden had hij spierpijn in zijn armen. Hij voelde zich nog slechter dan de voorgaande ochtenden.

Hij bedacht zich dat hij weer heftig had gedroomd, zoals de laatste tijd wat vaker. Zijn dromen waren een beetje afgedwaald van Bette en gingen nu over vrouwen als haar in het algemeen. Mooie goedgevormde vrouwen met tieten als een hooggebergte en ego's zo groot als de Stille Oceaan. Hij droomde niet, zoals je van middelbare leeftijd als hij misschien mocht verwachten -hij was tenslotte nog maar 44 jaar, bedacht hij zich- van seksuele avonturen. Nee, dat verafschuwde hij tegenwoordig. Sinds de breuk met Bette was hij vrouwen gaan haten als de vijand; zoals de Hutsi's de Tutu's zeg maar, of hoe die verdomde zwartjes ook heetten die elkaar daar in diep Afrika de kelen doorsneden. Vrouwen: die zelfingenomen, bandeloze, ontrouwe sloeries, ze konden wat hem betreft allemaal dood vallen.

Geer bedacht zich dat zijn dromen over die vrouwen desalniettemin pervers waren, maar dan op een andere manier. In zijn droom schold hij hen uit en deed hen pijn, hij ramde hun kostbare gezichtjes open om tenslotte net zo lang met een hard voorwerp op hen in te slaan tot ze stil bleven liggen. Dat was de boodschap die hij die vrouwen nog te melden had. *Dit is mijn straf aan jullie allemaal, omdat jullie me in de stront hebben laten zakken.* En alhoewel hij zich nu hier, in het bed, enigszins genereerde voor zijn gewelddadige hersenspinsels, was er in zijn achterhoofd het besef dat hij terwijl met zo'n vrouw bezig was, hij juist ontzettend genoot.

Hij kroop moeizaam overeind en ging overeind zitten. *Weer een dag*, dacht hij. *Weer eentje, wanneer houdt het op?* Hij speelde wat met zijn geslacht, maar sinds zijn breuk met Bette was er ook daar weinig eer meer te behalen. Het kopje was misschien zo vol met afschuw dat het zich ooit in de kut van die hoer had rondgedraaid, dat het zich nooit meer wilde laten zien. Geer grijsde om deze grove gedachte. Het was één van de weinige dingen die hem nog plezier schonken, was dat niet triest eigenlijk?

Zijn blik viel op de lakens en er ging opeens een rilling over zijn lijf. Alhoewel ze nieuw en schoon moesten zijn zaten er grote bruine vlekken op. En toen hij zijn handen bekeek zaten ook die onder de modder en het zand. Hij keek schichtig de kamer rond, alsof hij mogelijk werd bespied door mensen die een nare grap met hem hadden uitgehaald. Maar hij zag en hoorde niets, natuurlijk.

Toen zag hij de schoenen bij de half geopende deur. Vol met drek zaten ze, tot ze daar waren achtergelaten. Vanaf daar kon je een spoor volgen via een smerig overhemd, naar een spijkerbroek, T-shirt, sokken en ondergoed tot zijn bed. Hij ging nog rechter op zitten en merkte dat het hart in zijn keel klopte. Of iemand had dit alles precies zo neergelegd, of hij was vannacht door de drek gaan wandelen en had zich richting het bed van zijn vieze kleren ontdaan en was in bed gestort.

Geer wreef met zijn vieze handen in zijn ogen. *Wat gebeurt hier allemaal?*, dacht hij. Had hij gisteren ook geen smerige handen gehad? Er schoot hem opeens een idee te binnen. Iets dat kon verklaren wat met hem aan de hand was. Geer sprong opgewonden uit bed en trok snel wat kleren aan. Toen roffelde hij naar beneden. Vanaf de trap waren de moddersporen richting de keuken goed te volgen. Vanuit de keuken liepen ze naar buiten, de tuin in. Geer volgde ze. In de tuin kon hij geen spoor meer ontwaren, maar dat was ook niet meer nodig. Hij wist wat hij zocht. Jachtig begon hij te zoeken in de tuin, tussen de verwilderde bosschages en in het ongemaaide gazon, tot hij uiteindelijk achter het tuinschuurtje, in de schaduw onder de grote den, vond wat hij zocht. Vers zand. Zand waar onlangs in gegraven was. Het was een groot stuk, van misschien wel tien vierkante meter, dat hij blijkbaar helemaal omgespit had. Hij zag de schop tegen het schuurtje staan. Hij liep ernaartoe struikelde over een boomstronk of iets dergelijks en viel op de grond. Vloekend richtte hij zich weer op, zijn handen waren nog viezer dan ze al waren, merkte hij woedend op terwijl hij de laatste meters naar het schuurtje overbrugde. Hij pakte de schop op. Er zat een bloedvlek op het heft. Toen Geer in zijn hand keek zag hij de bloederige blaar zitten, precies op de goede plek. "Godverdomme", mompelde hij.

—

Na een lange hete douche zat hij aan de keukentafel met een kop sterke koffie om zijn gedachten op een rij te zetten. Hij *slaapwandelde*, dat was zijn conclusie. Hij had er wel eens van gehoord vroeger, zijn neefje scheen het vroeger wel eens te hebben gedaan. Misschien zat het wel in de familie. In ieder geval verklaarde het alles. De moddervlekken in zijn bed. Zijn ochtendlijke spierpijn en vooral zijn extreme vermoeidheid. Vond je het gek dat hij 's ochtends gebroken was, als hij 's nachts een beetje rondstruinde en zomaar hele stukken tuin begon om te spitten. Geer glimlachte in zijn koffie en voelde zich zowaar erg opgelucht. Hij besepte dat hij misschien toch meer onder deze toestand gebukt was gegaan dan gedacht en was dankbaar dat nu tenminste eindelijk uit was gekomen wat er aan de hand was.

—

Met hernieuwde moed begon Geer die ochtend aan het opruimen en schoonmaken van het huis. Hij voelde bijna alsof hij een nieuwe start maakte. Want voor het slaapwandelen kon hij hulp zoeken, natuurlijk. Of hij kon 's nachts zijn slaapkamer afsluiten. Hij wist zeker dat hij daar uit moet kunnen komen. Misschien was er nog wel hoop op een toekomst... op een nieuw leven... Zijn energie leek deze dag geen grenzen te hebben, zo leek het wel. Na alle kamers in het huis te hebben gedaan ging hij naar buiten. Hij ontdeed de oprit van het huis van de grootste troep en maakte zelfs de steen schoon waarop de naam stond van

het huis stond. *Ponderosa*. Weinig origineel, maar wel passend misschien, gezien de vele dennen in hun achtertuin en de ene hoge den bij het schuurtje.

Geer glimlachte licht toen hij dacht aan hoe ze dit huis hadden gekocht: hij en zijn vrouw, lang geleden. Vol met dromen en idealen. Hij was het geweest die de naam had bedacht, herinnerde hij zich, als tegenwicht voor alle rare ideeën waarmee zij was gekomen. Wat had ze ook alweer geopperd? Hij wist het weer: *Filoli*, wat volgens haar de echte naam was van de villa van de Carringtons of zo, uit de haar zo geadoreerde serie *Dynasty*. Wat een dwaze naam! Hij glimlachte, terwijl hij met de bezem terug naar het schuurtje liep. Voor het eerst in lange tijd kon hij weer iets van de genegenheid voor haar voelen.

In het schuurtje zette hij de bezem tegen een wand en begon bij de werkbank te rommelen, nog steeds vol met over elkaar heen tollende gedachten. Misschien moest hij eens niet zo koppig zijn, bedacht hij zich, en gewoon *Ponderosa* verkopen. Van het geld kon hij makkelijk zijn schulden afbetalen, de alimentatie voldoen en een appartementje in de stad huren. Werk zoeken, opnieuw beginnen. Dichterbij zijn kinderen zijn...

Bijna onwillekeurig had hij een kist onder de werkbank vandaan gehaald omdat het zo rommelig oogde. Toen hij zijn blik erover heen liet gaan geloofde hij eerst niet eens wat hij zag. Een aantal verfrommelde theedoeken, helemaal bruin geworden. Het vleesmes, dat hij al een tijdje miste, een hamer. Hij voelde rillingen over zijn lijf gaan en besepte meteen dat er iets helemaal mis was. Hij opende één van de theedoeken. Binnenin nog meer bruin spul, waarvan Geer nu echt onder ogen moest zien wat het was... bloed... Het mes vertoonde ook duidelijk bloedvlekken, de hamer ook, zag hij. Een beeld schoot door zijn hoofd en hij liet de kist van de schok uit zijn handen vallen. Het was een beeld uit de droom die hij die nacht had gehad. Hoe hij de vrouw met een hamer te lijf was gegaan. Keer op keer had toegeslagen, haar schedel had verbrijzeld. Deze hamer? Maar dat kon toch niet? Hij boog ineen en groef nog dieper in de kist. Onderin de kist vond hij een flesje chloroform. Hij wist niet eens dat hij het bezat... Een verschrikkelijke waarheid begon zich opeens voor Geer te openbaren.

—

Die avond zat Geer alleen in de keuken. Op de tafel had hij de kranten van de laatste dagen opengeslagen. De laatste week, las hij, waren er drie vrouwen vermist. Hij vond de drie stukjes en las ze allemaal. Stuk voor stuk waren ze 's avonds, meestal op weg naar huis, spoorloos verdwenen. Getuigenverklaringen gingen niet verder dan dat een donker busje was gesignaleerd.

Geer had alledrie de stukjes uitgeknipt en de foto's van de drie vrouwen naast elkaar gelegd. Hij hoefde ze maar te zien of hij werd weer misselijk. Alledrie waren ze goed

gevormd, achterin de dertig en hadden ze blond haar. De gezichten kwamen hem zelfs licht bekend voor.

De slaapwandeltheorie was opeens weer heel ver weg, bedacht hij zich verslagen, en daarmee leek ook ieder zicht op een toekomst te zijn weggeslagen. Kon het voorkomen, dacht hij verward, dat iemand blackouts krijgt, en 's nachts op pad gaat om vrouwen te vermoorden? Toch leek het erop. De verhitte beelden in zijn hoofd waren geen dromen geweest, maar wazige herinneringen, dat moest wel. De bloederige spullen in de schuur zeiden genoeg. Als niet zijn busje (donkere busje) waar hij ook al vlekken in zijn laadruimte had ontdekt.

Hoe ongelooflijk ook, het leek zo klaar als een klontje. Het enige dat ontbrak was de *smoking gun*, bedacht Geer zich mismoedig. Toen pas kwamen hem pas weer de omgewoelde grond en de moddervlekken voor ogen te staan. *Dat ik dat over het hoofd heb gezien!*, bedacht hij zich boos op zichzelf. Hij stond op en stormde de achterdeur door. Hij slipte bijna weg over een gladde tegel en moest onwillekeurig weer denken aan de wortel waarover hij gestruikeld was. Opeens begreep hij wat er echt was gebeurd en de waarheid sloeg hem als een mokerslag.

Hij bereikte het veldje achter het schuurtje onder de grote den; de *Pinus Ponderosa*, dacht hij verward. Het was inmiddels schemerig, maar zelfs in het schaarse licht zag Geer genoeg, meer dan genoeg. De stronk waarover hij was gestruikeld was helemaal geen stronk geweest. Natuurlijk niet. Waarover hij was gestruikeld en wat uit de vers omgewoelde aarde lag, was niets anders dan het uiteinde van een menselijke arm.

Geer werd op slag misselijk en zakte slap als een vaatdoek in elkaar.

—

Hoe lang het duurde voor hij opstond en zich weer terug sleepte naar zijn woning, kon hij zich later niet meer herinneren. Maar uiteindelijk begaf hij zich naar de keukentafel om bewegingloos, lamgeslagen, te blijven zitten. De slaap kon hij niet vatten, dat leek hem voor eeuwig uitgesloten. Het bleef maar door zijn hoofd malen: *ik ben een moordenaar, een moordenaar.*

Toen de politie de volgende ochtend, na diverse malen vergeefs te hebben aangebeld, zijn huis binnenstomde, vond die hem nog steeds zittend aan de keukentafel, met de krantenknipsels, het mes en de hamer nog om zich heen. Zijn armen lagen gestrekt op tafel, alsof ze al de hele avond wachtten om in de boeien te worden geslagen.

“Ik beken”, murmelde hij zacht.

| Scherven brengen geluk

De auto reed op hoge snelheid door de verlaten woestijn. Het was een klassieke Volvo 240. Maar dat was niet het meest opmerkelijke. Dat was dat er geen bestuurder in de auto zat. De enige inzittende was Marun en die zat vastgesnoerd op de achterbank. Machteloos moet hij toekijken hoe het ravijn voor hem opdoemde, precies in de richting waar de auto op af reed. Het woestijnlandschap zoefde langs hem voorbij, maar hij kon zijn blik niet afwenden van het ravijn, dat steeds groter werd voor zijn ogen.

“Niet weer!”, kreunde hij hardop, alhoewel hij wist dat niemand hem kon horen, “Niet opnieuw het ravijn in...”

Hij wist al precies wat er ging gebeuren. Nou hadden anderen in zijn situatie misschien ook een voorgevoel kunnen hebben. Tenslotte liet het rotsblok op het gaspedaal, de automaat in de drivestand en het touw dat het stuur recht hield, weinig ruimte over aan enige hoop dat de auto nog voortijdig zou stoppen of zou bijdraaien voor het onherroepelijk over de rand van de kloof zou gaan.

Maar Marun wist meer. Hij kende het onwerkelijke gevoel als de auto de vaste grond onder de wielen zou kwijtraken, was bekend met de misselijkmakende voorwaartse buiteling die zou volgen en wist maar al te goed hoe hard de allesverwoestende klap op de bodem van het ravijn zou aankomen.

Hij wist het, omdat hij het eerder had meegemaakt. Tientallen keren had meegemaakt zelfs. Keer op keer op keer. Zo vaak dat Marun ergens de tel was kwijt geraakt. Hij wist in ieder geval zeker dat het nooit zou wennen: die afschuwelijke dood die hem te wachten stond. Sterven wende nooit: elke keer was het weer even erg; of misschien wel erger, omdat je wist wat je te wachten stond. Het voelde als het vallen in een onmetelijk diep gat, als je wanhopige vingers de grip op de rand verliezen en je niets anders meer kon doen dan jezelf laten gaan.

Hij had het blijkbaar verdiend. Hij moest gestraft worden en sterven alleen was blijkbaar niet genoeg als boetedoening. Hij moest het steeds weer opnieuw... Een dodelijk *time-loop*.

—

Marun keek naast zich naar het snel voorbijtrekkende landschap, alsof hij nog zocht naar hulp. Maar natuurlijk wist hij dat die niet zou komen: op hem na was het uitgestorven en zo was het steeds geweest. Maar daar was het hem ook niet om te

doen: hij probeerde zich alleen zoveel mogelijk te onttrekken aan wat onvermijdelijk komen ging.

Daar was het al: de rand van de kloof. Even later was hij er al overheen. Hij herkende het magische moment dat de auto vrij kwam te hangen in de lucht, de wielen machteloos malend in het niets. Het moment van absolute vrijheid, voor de zwaartekracht zich zou laten gelden. Een moment later zette de auto de duikvlucht al in.

Als Marun niet vast zat in de veiligheidsriem, zou hij op dit moment naar voren zijn doorgeslingerd. Nu kon hij ongestoord door een groot deel van de lengte van de kloof kijken. De hoog oprijzende donkere rotswanden aan weerszijden, het zilveren kronkelende lint van de rivier op de bodem. Hij meende zelfs al de grijze kiezeloever te kunnen ontwaren, waar hij straks met zijn auto zou neerslaan.

De auto dook nog wat verder met de voorkant omlaag, wat de hele ervaring nog angstaanjagender maakte omdat hij zo'n goed zicht had op de bodem van de kloof. Desondanks bleef Marun naar buiten staren. Hij meende een dier te ontwaren die even verderop in de rivier dronk en richtte daar zijn aandacht op. Was het een woestijnvos? Een verwilderde hond?

Voor hij het met zekerheid kon vaststellen, draaide de auto enigszins in de lengteas naar rechts, zoals dat altijd gebeurde. Het rotsblok rolde van het gaspedaal en eindelijk kwam de tot op dit moment doorgierende motor tot rust.

Marun keek schuin omhoog door het linker zijraam en kon de hemel ontwaren. Onschuldig blauw als altijd, net als voor iedereen die op dit moment zijn blik op haar rustte. Iedereen zou hierna doorgaan met zijn bezigheid: het maaien van het gras, het lezen van een boek aan het strand, zonder ook maar te beseffen dat hij onder exact diezelfde hemel een vreselijke dood zou sterven. De gedachte trof Marun als zo ongelooflijk onrechtvaardig!

De auto bewoog weer wat terug naar links en hing nu weer haast recht in de lucht. De steen rolde wederom op het gaspedaal en wéér begon de motor te loeien, alsof het de bedoeling was eenmaal op de bodem van het ravijn gewoon de weg te vervolgen. De neus van de auto begon echter steeds meer te zakken, waardoor het steeds duidelijker werd dat er niets anders kon gebeuren dat de auto bijna recht in de grond zou inslaan. Marun hing zwaar in de veiligheidsriem. Het grondoppervlak kwam nu razendsnel dichterbij. Het moment was bijna daar.

“Lieve moeder Maria”, wist Marun nog uit te brengen, voor de neus van de auto zich in de grond boorde met een klap die Marun nog steeds niet zou kunnen beschrijven, hoe vaak hij het ook had meegemaakt. Als slaaf van de onverbiddelijke natuurkundige wetten werd Marun met met zo'n kracht naar voren geworpen dat de veiligheidsriem het begaf, altijd op dezelfde plek waar die riem al wat doorgesleten

was. Maar niet voordat de riem zo diep in zijn ingewanden had gedrukt dat het onherstelbare schade had aangebracht aan vitale organen.

Niet dat het wat uitmaakte, want dit was niet waar Marun aan zou sterven. Als een kogel die werd afgevuurd boorde hij zich met zijn hoofd door de voorruit en sloeg met een misselijkmakende klap tegen de bodem. Hij moest minimaal tien meter uit de auto zijn gelanceerd, maar kon dat onmogelijk nog controleren. Hij lag alleen maar te kronkelen van de alles beheersende pijn, plat op de kiezeloever en midden tussen de scherven van de voorruit. Zonder er enige controle over te hebben klauwden zijn machteloze handen diep tussen de kiezelstenen.

“Laat dit over zijn”, dacht Marun, voor de rode waas voor zijn ogen verdonkerde. Hij verwelkomde het naderende absolute duister. De plaats waar tenminste de pijn niet bestond.

—

Het licht schrijnde in zijn ogen. Hij werd op en neer geschud in zijn zittende positie en het duurde even voor hij besepte dat hij in een voortdenderende auto zat, stevig vastgesnoerd op de achterbank in een veiligheidsriem.

Een moment later drong het besef tot hem door.

“Nee, niet weer”, kreunde hij. Starend naar de voorbischietende cactussen en de op grotere afstand voorbijglijdende tafelvormige roodbruine bergen, vroeg hij zich af hoe lang zijn lijdensweg zou voortduren. Hij kon geen enkele reden verzinnen waarom dat niet eeuwig zou zijn...

Hij kreunde opnieuw en voelde opeens de woede in hem opborrelen. Woest wringend met zijn lichaam probeerde hij zich te bevrijden uit de veiligheidsriem. Hij rukte er met zijn handen aan met alle kracht die hij had. Zonder resultaat probeerden zijn vingers, waarvan hij niet zag dat die ergens vies van waren geworden, vat te krijgen op de sluiting. Maar die zat muurvast, alsof die moedwillig gesaboteerd was. En dat was waarschijnlijk ook zo.

“Godverdomme!”, vloekte hij woedend. Wat had hij gedaan dat hij dit verdiende? Wiens toorn had hij opgewekt? En wie of wat was in hemelsnaam zo machtig dat die de tijd zèlf naar zijn wil kon laten buigen? Maar hij wist het niet. Hij wist zelfs niet wie hij was geweest, of waar hij vandaan kwam. Alles voor deze voortrazende auto was een grote waas voor hem...

Krampachtig bleef hij proberen zich uit de riem te wurmen, tot de auto op volle snelheid het ravijn in schoot. Toen besepte hij dat het nutteloos was en dat hij alleen maar kon wachten op de klap. Slap hangend in zijn riem sloot hij zijn ogen en voelde de tranen branden in zijn ogen. Hoe lang kon hij dit nog aan voor hij gek werd?

Hij had nog geen antwoord op deze vraag geformuleerd toen de auto al met een afschuwelijk lawaai van ineengedrukt en brekend metaal de grond raakte en hij de

auto uitgeslingerd werd. De pijn leek nog erger dan de vorige keer en zijn klauwende vingers groeven wederom diep tussen de kiezels, voor hij eindelijk het bewustzijn verloor...

—

... om weer bij te komen in de verzengende hitte in een auto die op hoge snelheid door de woestijn reed.

“Kut”, gromde Marun en in het besef van wat wederom zou komen werd hij slap van misselijkheid. Hij merkte dat er iets uit zijn rechterhand glipte. Verbaasd boog hij zich voorover en zag op de bodem van de auto, onbereikbaar voor zijn grijpende handen een kiezelsteen liggen.

“Wat is dit?”, gromde hij terwijl hij zich terug liet zakken in de zitting en peinzend voort zich keek richting het razendsnel dichterbij komende ravijn. De gedachten tolden rond in zijn hoofd. Hoe kon dit? Hij had nooit eerder iets in zijn handen gehad? Was er dan iets veranderd? Was dit dan toch geen perfecte time-loop? Kon hij toch dingen veranderen? Had degene die hem in deze situatie had gebracht dan toch geen volledige controle? Het waren opwindende ideeën, die Marun de adem een moment ontnamen.

Op dat moment verloor de auto het contact met de grond verloor en met de auto leek het alsof ook zijn geest even een sprongetje maakte in het luchtledige; Airborne werd, zoals de bewoners van dit land zouden zeggen. Opeens had hij begrepen wat er gebeurd moest zijn en had zich er een plan gevormd in zijn hoofd. En terwijl de auto zijn fatale val voor de zoveelste keer inzette, was Marun doordrongen van wat hij moest doen als de auto eenmaal beneden in de grond zou inslaan.

Er was geen ruimte meer voor twijfel.

—

De auto reed op hoge snelheid door de verlaten woestijn. De enige inzittende was Marun en die zat machteloos vastgesnoerd op de achterbank.

Het plotselinge felle licht was even pijnlijk als het besef van de situatie dat weer tot hem doordrong. Hij was op weg naar zijn dood! Het duurde even voor Marun dit verwerkt had en toen bedacht hij zich dat er meer was. Voor de eerste keer! Opeens heel ongewonden opende zijn hand en de adem stakte in zijn keel. Er lag een glasscherf in zijn hand. Het was gelukt! Een scherf uit diezelfde voorruit als waardoor hij het ravijn alweer voor zich zag opdoemen. De scherf die hij had kunnen vastpakken in zijn laatste stervende seconden.

Hoe kon het zijn dat een zelfde ding zich twee keer in dezelfde tijd bevond? Alleen maar omdat hij het bij zijn dood had omklemd? Hoe kon het dat er dingen meeveranderden in de time-loop? Marun wist het niet en had ook geen tijd om zich

hiermee bezig te houden. Als een waanzinnige begon hij met het stuk glas te zagen in de riem.

“Kom op, kom op”, gromde hij verbeterd. De riem was van stevig materiaal, maar Marun was begonnen te snijden op de plaats waar de riem al slijtverschijnselen vertoonde en waar het altijd was gebroken. Tot zijn opwinding merkte hij dat het leek te werken en hij verhoogde zijn inspanningen.

Een moment keek hij op, om te zien dat het ravijn sneller naderde dan hij had gehoopt. Een laatste woeste haal, waarmee hij een diepe wond in zijn hand maakte en toen wierp hij zich met zijn hele gewicht naar voren.

Heel even leek het dat hij de riem niet genoeg had weten door te snijden, maar toen begaf die het toch. Marun viel onhandig voorover op de chauffeurszitting. In het besef dat elke seconde telde, zette hij meteen de automaat in neutraal en vervolgens rolde hij uit alle macht het rotsblok van het gaspedaal af. Eindelijk kantelde het rotsblok en viel het op het rempedaal. De auto schokte en begon te glijden. Marun voelde dat het ravijn heel dichtbij was en gooide met alle macht het stuur om. Het lukte, omdat het stuur maar losjes vastgebonden was, alsof degene die hem in deze situatie gebracht had (wie of wat het ook was) ervan overtuigd was geweest dat Marun nooit zover zou komen. Twee seconden die langer duurden dan ooit -alsof Marun ook zelf de tijd kon manipuleren als hij wilde- gingen voorbij. Toen stond de auto eindelijk stil.

Moeizaam trok Marun zich omhoog aan het stuur. Het enige wat hij zag was de enorme weidsheid van het ravijn. Het was bijna alsof de auto midden in het ravijn stilstond. Hij werkte zich verder overeind en zag nu hoe weinig het had gescheeld. De auto stond schuin achterwaarts op de uiterste rand van de kloof. Hij kon alleen maar wezenloos de diepte in staren, terwijl hij met zijn ene hand probeerde het bloeden van de andere hand te stelpen. Daar beneden liep de rivier, zo iel en onbeduidend vanaf hier, liggend in haar bed van kiezelstenen.

Opeens leek het wel alsof er geen zuurstof in de auto over was en Marun rukte aan het portier. Eindelijk sloeg het open en hij tuimelde naar buiten. Onhandig viel hij hard neer op de harde woestijnbodem, maar de vaste grond onder hem had nog nooit zo goed gevoeld. Hij probeerde zijn ademhaling te controleren. Hierna kroop hij langzaam overeind en keek om zich heen. De absolute leegte om hem heen overweldigde hem even. Het zou nog een hele onderneming worden bewoond gebied te bereiken, besepte hij zich. Maar hij leefde! De blijdschap nam bezit van zijn lijf als een sterke drug. Hij zou levend uit de woestijn terugkeren, daarvan was hij heilig overtuigd. Al was het maar om wraak te nemen op degene die hem dit aangedaan had...

—

Het liep al tegen de avond toen Marun besloot dat het tijd was om op weg te gaan. Hij had in de auto een verbanddoos aangetroffen en had zijn gekwetste hand verbonden. Ook had hij een deken gevonden en wat eten, wat hem zeer goed van pas zou komen op de zware tocht die in het verschiet lag.

Marun had de eerste stappen richting de al grotendeels achter de horizon verdwenen rode zon gezet, toen hij zich iets bedacht. Hij liep terug naar de auto en opende het achterportier. Toen bukte hij zich en bewoog zijn handen over de vloer van de auto. Het duurde niet lang voor hij had gevonden wat hij zocht. Hij omklemde het stevig in zijn vuist en zou het de gehele reis naar de bewoonde wereld niet meer loslaten. Zelfs toen hij uiteindelijk, meer dood dan levend, werd gevonden en hij naar een hulppost werd gebracht, kon men het niet uit zijn verkrampde vingers ontfutselen. Verbaasd vroegen de dokters zich af wat er nu zo bijzonder was aan die glasscherf.

|

| Het Beest II

Staan voor het dode lichaam van haar echtgenoot besepte Fariah Ciranto dat ook haar eigen leven voorbij was. Ze hijgde zwaar, was bezweet over haar hele lichaam en haar handen trilden. Gebiologeerd keek ze hoe de plas bloed rond het hoofd van haar man steeds groter werd. Bijna alsof het de eerste keer was dat ze bloed zag en dat was natuurlijk niet zo. Maar het was wèl de eerste keer dat ze het bloed van haar man zag, besepte ze grimmig. Eindelijk zag ze eens een keer zijn bloed vloeien, in plaats van andersom!

Hij is dood! De wanhoop welde weer in haar op en ze merkte nauwelijks dat ze de zware koperen vaas waarmee ze het hoofd van haar man had ingeslagen uit haar hand liet glijden. Het voorwerp kletterde luid op de tegelvloer. *Mijn God, wat heb ik gedaan? Mijn leven, ik heb mijn leven vergooid!* Ze probeerde wanhopig haar ademhaling weer onder controle te krijgen. Het lukte niet en ze zag sterren voor haar ogen. Duizelig zakte ze neer op haar knieën naast het lichaam van haar man. Het verdriet nam nu echt bezit van haar en ze begon heel zachtjes te huilen, als iemand die alle leed van de wereld op zich draagt, maar nauwelijks de fysieke kracht heeft daarover nog te treuren.

Als nu iemand binnen zou komen in hun kleine woonkamertje, bedacht ze met een gevoel van ironie, dan zou die ongetwijfeld denken dat zij treurde om de dood van haar man. Maar het tegendeel was waar: de dood van haar man deed haar niets, helemaal niet. Haar man was een ongelooflijk zwijn, een vreselijk varken. Nee, een beest, bedacht ze, dat was perfect op hem van toepassing. Iemand die zijn laagste driften botviert ten koste van alles en iedereen, en met name zijn eigen vrouw. Een beest dat iedereen dat in zijn pad staat verslindt. Nee, ze wist één ding heel zeker: door zijn dood was de wereld beter geworden.

Nee, ze treurde niet om haar man, maar om zichzelf. Want ze wist maar al te goed dat ze met zijn dood ook haar eigen doodsvonnis had getekend. Ze liet haar hoofd in haar schoot zakken en hilde zacht met lange uithalen...

—

Uiteindelijk wist Fariah de kracht te verzamelen op te staan. Ze bekeek het dode lichaam van haar man met betraande ogen. De plas bloed rond zijn hoofd was inmiddels potsierlijk groot. Dat een man zoveel bloed bevatte! Ter hoogte van zijn rechteroor zag ze de wond zitten, een gapend zwart- en roodgekleurd gat. Ze had

hem goed geraakt, besepte ze, heel goed. Misschien had al haar gram van de laatste jaren wel in die ultieme klap met die koperen vaas gezeten...

Ze bestudeerde het gezicht. Zelfs zijn doodsmasker vertoonde nog die brute grijns op de lippen die zij de laatste jaren zo had verafschuwd. Zijn ogen stonden wijd open, in een verbaasde blik, alsof hij nog steeds niet kon geloven dat zijn eigen hoer en sloofje hem fataal was geworden. Die ogen, daar was zij ooit verliefd op geweest, lang geleden, besepte ze. Herinneringen schoten opeens door haar hoofd, van lang geleden. Ze wist het nog zo goed. Op een zekere dag, ze was misschien zestien of zeventien geweest, had haar vader aangekondigd dat een verre neef, Rachid, hun huis zou bezoeken en uit haar en haar vier zussen een vrouw zou uitzoeken. Het was een geschikte huwelijkskandidaat, verzekerde haar vader haar: hij was alom gerespecteerd en een devoot moslim.

Ze wist nog hoe spannend ze het allemaal had gevonden, als het naïeve meisje dat ze toen was. De hele dag was ze bezig geweest zichzelf op te dirken. Tenslotte waren zij en haar zussen tegen de avond gepresenteerd aan Rachid, die was gezeten met haar vader en nog enkele ouderlingen. Ze was meteen voor hem gevallen. Die broeierige ogen, die de vijf meisjes nu één voor één nauwgezet keurden. Zijn fijne wimpers, de lichte kleur van de irissen, die ... mysterieuze blik. Haar adem had in haar keel gestokt en ze had geen woord kunnen uitbrengen toen Rachid haar had aangewezen.

Och, hoe gelukkig ze was geweest! De spanning en de drukte tijdens voorbereidingen voor het huwelijk, de prachtige en grootse bruiloft, haar eerste nacht met Rachid, het had wel een droom geleken ...! Als tienermeisje had ze zich geen beter lot kunnen voorstellen. Zonder een moment te twifelen had ze haar nieuwe man gevolgd naar zijn woonplaats Banda Atjeh, vol vertrouwen in de toekomst.

—

Ach, dacht Fariah, terwijl ze de tranen uit haar ogen wreef, wat wist ze toen nog van het echte leven? De echte wereld? Haar blik viel op de handen van haar man, die zelfs in zijn dood tot vuisten ineengeknepen waren. Zelfs in zijn dood leek hij nog van zins haar te lijf te gaan. Hoe vaak hadden die handen haar niet geslagen? Ze wist het niet...

Ze schrok op van een geluid van buiten, waardoor ze ineens weer bewust werd van de wereld om zich heen. Angstig schoot haar blik heen en weer door haar kleine woonkamer. Maar ze zag tot haar opluchting dat alle gordijnen nog dicht zaten en dat de deur nog op slot was. Ze was veilig, niemand zou haar betrappen, nu nog niet. Ze had nog even respijt.

Afwezig liep ze naar het kleine keukentje en waste langzaam en methodisch haar handen, die gedrenkt waren in bloed. Waar was het mis gegaan, dacht ze, waar was

de droom uiteengespat? Al na een paar maanden, bedacht ze. Want eigenlijk had Rachid, de man die ze aanbad als een heilige, zich al heel snel na hun huwelijk steeds meer ontpopt als de dronkaard, driftkikker en ongelooflijke bruid die hij eigenlijk was. Toch had het nog lang geduurd voor ze uiteindelijk was beginnen te begrijpen welke gedachten er ècht schuil gingen achter die broeierige blik in zijn ogen, die ze in het begin zo spannend had gevonden. Hij beschouwde haar als zijn bezit, waar hij alles mee kon doen. Zijn slavin en degene die zijn kinderen moest baren...

En exact daar was het ècht mis gegaan, bij haar beoogde rol als moeder. Want haar eerste kind werd dood geboren. De miskraam had Rachid razend gemaakt van verdriet en woede. En na de tweede miskraam en het vonnis van de dokters dat ze onvruchtbaar was geworden, was die woede nog veel duisterder en intenser geworden. En hij had zijn woede gericht op haar, de vrouw die hem in de schande stortte door niet voor nageslacht te zorgen.

Vanaf dat moment waren het slaan, de brute verkrachtingen en de mentale onderdrukking echt begonnen. Vier jaar lang, tot aan vandaag toe, had hij haar fysiek en mentaal proberen stuk te maken. En het was hem bijna gelukt... Want wat kon ze tegen hem uitrichten? Hij was zo veel sterker dan haar... Ze had kunnen weglopen, maar waarheen? Ze had niets. Haar familie zou haar niet hebben geaccepteerd als ze hen de schande toebreacht door haar echtgenoot te verlaten. Vrienden? Die had ze in al die jaren in Banda Atjeh nauwelijks gemaakt. Ze kon geen kant uit...

—

Fariah sjokte rusteloos door de kamer. Met een gevoel van verlies bekeek ze de spulletjes in de kamer, die ze zo nauwgezet had verzameld. In al die jaren was dat één van de weinige dingen die haar nog vreugde hadden gegeven: het gezellig inrichten van het huis, het creëren van een warm nest. Maar ze beseftte dat ze dit ook allemaal kwijt was. Dat ze hier zou blijven was immers uitgesloten. Hoe kon dat ook, nu ze haar man had vermoord?

Haar blik viel op de bank, waar het boek nog opengeslagen lag. Het was een tekstboek over verpleging. Hoezeer ze ook door haar man was onderdrukt, ze had altijd geprobeerd vooruit te komen. Ze had zichzelf goed leren lezen en ongeveer een jaar geleden was het idee opgekomen om in de verzorging te gaan werken, zodat ze vaker het huis, dat steeds meer op een gevangenis was begonnen te lijken, kon verlaten. Dat Rachid fel tegen het idee gekant was had haar er niet van weerhouden zich verder in haar mogelijkheden te verdiepen. En juist dit tekstboek, dat ze nu twee dagen had, was de reden geweest voor hun laatste fatale ruzie...

—

“Wat doe je?”, hoorde ze de stem van Rachid. Fariah schrok op uit haar boek, want ze had hem niet horen binnenkomen. “I-ik lees”, stamelde ze terwijl ze het boek haastig dichtsloeg. Waarom besloep Rachid haar de laatste tijd steeds?, bedacht ze zich.

Rachid stapte naderbij en ze kon de vieze geur van drank en tabak ruiken. Hij had weer eens gedronken. Hij rukte het boek uit haar handen en bekeek de voorkant. Hij las bijna als een kind, dacht ze licht verwonderd, hij prevelde de woorden die hij las zachtjes mee. Ze schrok op toen Rachid met een vinnige zwiep het boek op de hoek van de bank gooide. Hij keek haar woedend aan:

“Ik had je nog zo gezegd!”

Haar hart kromp ineen van angst. *Problemen, wist ze, grote problemen.*

“Waarom zou ik hele dagen thuis blijven?”, hoorde ze zichzelf als in een droom in rap tempo zeggen, “ik heb geen kinderen te verzorgen en het huishouden kan ik makkelijk aan...”

“Snap je het dan niet”, gromde Rachid en hij pakte haar bij de polsen en sleurde haar overeind. Ze snapte het wel, natuurlijk. Hij wilde niet dat ze ging werken omdat daarmee leek dat Rachid hen beiden niet kon onderhouden. Het zou ten koste gaan van zijn eer. *Zijn Heilige Eer!* Maar zijn eer kon haar zo langzaam niets meer schelen. Kon hij niet voor één keer aan haar denken?

“Ik wil het graag Rachid, en ik ga het doen ook”, zei ze. Ze kon nauwelijks geloven dat ze het lef had gehad dat te zeggen. Hetzelfde moment voelde ze hoe haar wang in lichterlaaie werd gezet toen Rachid haar met vlakke hand sloeg. Het beest was nu echt in hem ontwaakt...

“Rotwijf!”, brulde hij nu, “ik vervloek de dag dat ik je getrouwd bent, onwaardige hoer. Je dompelt me steeds weer in schande!”

Hij sloeg haar nu met zijn vuisten. Ze kwakte hard tegen een muur en hief haar armen op om de slagen af te slaan. Normaliter zou ze de slagenregen gelaten over zich heen laten komen, hopen dat het beest snel uitgeraasd was. Maar niet nu. Ze wist niet wat er anders was geworden, maar nu maakte elke slag haar woedender. En de woede gaf haar onvermoede krachten. Ze graaide om zich heen en vond de koperen vaas die ze een week geleden op de kasbah had gekocht. Ze wist nog hoe blij ze ermee was geweest, alsof ze dit moment had voorvoeld. Ze haalde er woest mee uit en trof Rachid tegen zijn romp. Hij wankelde achteruit, nauwelijks aangedaan door de slag en eerder verbaasd. Dit had hij nog nooit meegemaakt! Hij kneep zijn ogen ineen tot smalle spleetjes en ze besepte dat ze hem nu echt razend had gemaakt. Ze probeerde wanhopig weg te kruipen, maar haar man pakte haar ruw vast bij het haar en draaide haar naar zich toe. Ze keek hem woedend aan. Het leek wel alsof ze het Kwaad zelf in de ogen keek, maar toch slaagde ze er in haar blik niet af te wenden.

“Gaan we nog terugstribbelen ook, smerige hoer? Dat zal je berouwen!” En hij trok ruw een pluk haar los. Ondanks de intense pijn bleef ze hem aankijken en ze spooog hem vinnig in het gezicht. Met een van afschuw vertrokken gezicht liet Rachid haar los, en streek de fluim met een hand weg. Opnieuw leek hij eerder verbijsterd dan aangedaan.

“Ik maak je dood”, gromde hij toen. Het klonk als een mededeling en ze twijfelde er geen moment aan dat hij het meende. Ze probeerde in echte doodsangt van hem weg te komen toen ze bij toeval opnieuw de vaas beroerde. De vaas, dacht ze! Terwijl ze vanuit haar ooghoeken zag hoe Rachid haar besprong greep ze het ding stevig vast en haalde uit. Ze raakte hem vol op het gezicht met de voet van de vaas en ze hoorde hoe zijn neus brak. Meteen begon het bloed krachtig te stromen. Rachid deinsde terug en uitte enkele gesmoorde vloeken. Met een kracht en overtuiging die ze van zichzelf niet kende werkte ze zich half overeind en haalde opnieuw uit. Al haar woede en frustratie legde ze in die ene slag. Het leek wel alsof de tijd vertraagde en ze hoorde duidelijk het *woesj*-geluid dat werd veroorzaakt door de luchtverplaatsing. Nog voor Rachid wist wat er gebeurde raakte ze hem vol op de zijkant van het hoofd, net boven zijn oor. Zonder een kik te geven zakte haar echtgenoot in elkaar. Verwonderd bedacht ze dat het er inderdaad net zo uitzag als een omvallende zak aardappelen, precies zoals het cliché al zei. Er trok nog één keer een siddering door zijn lijf en toen verslaptte het. Het duurde even voordat ze besepte dat hij dood was, echt dood.

—

Fariah zakte ineem op de bank en begon wezenloos door het tekstboek te bladeren. De verzorging ingaan, ze had er zo'n zin in gehad. Maar nu was dat alles onmogelijk geworden. Wat moest ze doen? Zichzelf maar aangeven bij de politie? Wachten tot de politie haar zelf oppakte? Dan zou ze in het levenslang in het gevang belanden. Als ze al niet volgens wetten van de Shar'ia zou worden gestenigd. Vluchten? Ze kon alleen terug naar haar familie en zelfs dat was geen optie, want het leed geen twijfel dat haar familie haar zou uitstoten als ze zouden horen hoe ze haar man had vermoord.

Nee, haar toekomst leek uitzichtloos. Volstrekt uitzichtloos.

Langzaam stond ze op. Zonder precies te weten wat ze deed liep ze naar de deur en opende ze het slot. Ze stapte de drempel over. Even werd ze verblind door het felle ochtendlicht. Het beloofde een prachtige dag te worden. Voor de Christenen was het een feestdag, besepte ze, zij vierden de geboorte van hun Christus, voor de tweede dag alweer. Zij vierden nieuw leven, terwijl zij het einde van het hare betreurde.

In een soort waas begon ze richting het strand te lopen. Gedachten drongen zich in razend tempo op in haar geest en verdwenen weer. Tot ze werd opgeschrikt door

een raar geluid. Ze keek verbaasd op en hoorde het nu duidelijk. Een duister geraas alsof de hele wereld zich begon op te richten. Toen zag ze het water. De muur van water. Het kwam in een duizelingwekkend tempo op haar af, alles in haar pad meesleurend, auto's, bomen, mensen.

Het was zo onwerkelijk dat ze eerst niet geloofde wat ze zag. Het leek wel alsof de hele oceaan zich had omgekeerd om al het omringende land te verzwelgen, alsof de oceaan nog niet groot genoeg was.

Door de doodsangst kreeg ze haar zinnen terug. Ze keerde zich om op haar hielen en begon te rennen, te rennen voor haar reeds verloren gegane leven. Het lawaai werd nu snel luider en nu hoorde ze ook duidelijk het gegil. De kreten van mensen in doodsangst, afschuwelijke doodskreten vlak voordat ze werden verzvolgen en vermorzeld.

Ze bereikte haar huis en stormde naar binnen. Met twee treden tegelijk stormde ze de trap op naar de bovenverdieping. Ze was nog niet boven toen ze voelde hoe het water met een immense klap tegen het huis sloeg. Het gebouw kraakte in al haar voegen en even wist ze zeker dat het hele huis door het water zou worden verzvolgen.

Maar dat gebeurde niet. Ze bereikte veilig de bovenverdieping en klom via de ladder het dak op. Ze liep naar de rand en vanaf die plaats zag de vloedgolf aan zich voorbij trekken. Het huis bleek maar nauwelijks hoog genoeg te zijn om er boven uit te komen. Ademloos bekeek ze de onmetelijke kracht van het water, dat alles verwoestte op haar pad. Bijna alles, want dit robuuste stenen huis, waar Rachid altijd zo trots op was geweest, hield het. Ze voelde het kraken en schudden, maar ze wist opeens zeker dat die het zou houden.

Beneden haar was het water dwars door alle ramen en deuropeningen van de benedenverdieping geslagen om de hele huisraad kapot te slaan en mee te sleuren naar buiten. Even meende ze zelfs een restant te zien van haar mooie salontafel. Toen verstarde haar blik. Rachid! Zijn lijk was ook uit het huis weggesleurd door het water, en was nu blijven steken in de takken van een boom. Toen ze zijn lijf zag voelde ze nog steeds de angst die ze de afgelopen jaren steeds voor hem had gevoeld. Toen zag ze hoe de takken door de kracht van de vloedgolf braken en zijn lijk onder water werd meegesleurd tot het uit haar zicht was verdwenen.

Met geopende mond kon ze alleen maar ademloos blijven toekijken. Maar ondanks de aanblik van de gruwelijke ramp die zich voor haar ogen voltrok nestelde zich een idee in haar hoofd dat steeds verder naar boven kwam. Ze zullen het niet weten! Ze zullen het niet weten dat ik hem heb vermoord! Terwijl ze nog steeds wezenloos het voorbijrazende water aanschouwde besepte ze dat haar man, als dit allemaal voorbij was, zou worden bijgeteld één van de vele naamloze slachtoffers die deze ramp zou veroorzaken. Niemand zou beseffen hoe hij die hoofdwond echt had gekregen. En zij

zou gewoon één van die vele betreuenswaardige weduwes zijn die hun man hadden verloren en opnieuw hun levens moesten oppakken.

Fariah zakte op haar knieën en begon te huilen. Luid nu, met diepe uithalen. En ze hilde niet om al die levens die door die verschrikkelijke vloedgolf die om haar heen kolkte werden vernietigd. Nee, ze hilde om zichzelf. Om het besef dat ze nooit zou worden berecht als moordenaar. Om het besef dat ze definitief van haar man was verlost. Om de hoop op een betere toekomst die haar opeens overspoelde, zoals de vloedgolf nu Banda Atjeh overspoelde. Om, kortom, het besef dat ze haar leven terug had gewonnen...

|

| Ontwaken - deel 3

“Dan wordt het tijd te beginnen met de vergadering!”, kondigde sjeik Behruz Mazin aan tegen de genodigden. Zijn toon dulde geen tegenspraak en achter elkaar gingen de aanwezigen gedwee zitten, totdat alleen de sjeik zelf nog stond. De felle middagzon drong gefilterd door in de grote ruimte waarin ze zich bevonden. De zwoegende airconditioning was op de achtergrond duidelijk hoorbaar. Mazin bedacht hoe belachelijk veel stroom het vrat om de bovenste etage van het kantoorgebouw waarin ze zich bevonden op dit tijdstip van de dag koel te houden. Zo koel, dat hij blij was dat hij besloten had een overhemd met lange mouwen aan te trekken. Koelte werd geassocieerd met rijkdom, maar het cynische aan het feit dat de top van Hezbollah zich zo iets dacht te kunnen veroorloven, terwijl buiten hun volk bij wijze van spreken lag te creperen, ontging blijkbaar iedereen.

Mazin keek de ruimte rond. Normaal was dit de vergaderkamer van de directie van de Mehmalla Bank, één van de grootste banken van Libanon, die in handen was van Hezbollah. Het was niet eens de enige bank die Hezbollah bezat, wist hij: de organisatie had vanaf de oprichting altijd getracht zoveel mogelijk binnen te dringen in het maatschappelijke leven. Met banken, maar ook met ziekenhuizen en scholen bijvoorbeeld; de nieuwe strijders konden niet vroeg genoeg gerekruteerd worden. Hij liet zijn blik glijden over de aanwezigen, die allemaal gezeten waren rond de enorme vergadertafel die bijna de gehele ruimte vulde. Zijn blik viel op de inmiddels oud geworden Imad Mugniyah, waarschijnlijk de beruchtste Hezbollah-strijder ooit. Het gerucht ging dat hij in direct contact had gestaan met Bin Laden, voor die in 2003 was omgekomen. Naast hem zat Fouad Sayad, een “ster in opkomst”, iemand die zich had onderscheiden in de huidige oorlog met Israël. De man keek hem strijdvaardig aan. Mazin wist dat hij het meeste van hem te verduren zou krijgen. “Ik heb jullie bijeen geroepen om een bijzonder voorstel van mij te bespreken.”

Er klonk gemompel onder de ongeveer twintig aanwezigen. Mazin wist dat er al het nodige geroddeld was over de reden om de top van de Hezbollah in het grootste geheim samen te roepen. Iedereen was zeer benieuwd; al was het maar omdat het nogal risicovol was om iedereen bij elkaar te brengen. Als de Israëliërs lucht hadden gekregen van de ultra-geheime bijeenkomst hoefden ze maar één bombardement uit te voeren om de vijand te “onthoofden”. Dat het kantoor midden in de volkswijk Dahieh stond, zou voor Israël geen enkele belemmering zijn, zo was al gebleken. Er moest dus wel een goede reden zijn voor zijn uitnodiging.

Mazin ging zitten en merkte dat hij nerveus was. Zijn hart klopte sneller dan normaal en hij voelde het zweet prikken onder zijn oksels. Hij vermande zich: om zijn opzet te laten slagen, kon hij zich geen zwakheden veroorloven. Hij moest sterk zijn en zijn autoriteit laten gelden.

Mazin hief een hand op en meteen staakten de aanwezigen hun op gedempte toon gevoerde onderlinge gepraat. Pas na enkele seconden volledige stilte begon Mazin te praten: “Ik wil praten over vrede met Israël”, verklaarde hij op besliste toon. Hij keek streng de aanwezigen langs en zag in de ogen van de meesten verbazing. “Hoe bedoelt u, vrede?”, zei Sayad glimlachend, “Heeft Israël zonder mijn weten al onze gevangen broeders laten gaan? En zijn ze opeens verdwenen uit Libanon?” Mazin schudde zijn hoofd en meteen steeg er onrustig gemompel op. Hij hief een hand en de stilte keerde weer terug.

“Die stappen heeft Israël nog niet gemaakt, beste Fouad. Maar het zal wel degelijk gebeuren, als ik mijn plan kan uitvoeren.”

“En wat is dit plan?”, vroeg Moammed Issjif, een gematigde leider, op geïnteresseerde toon.

“Het plan is dat wij de eerste stap gaan doen”, zei Mazin ferm. Hij keek weer de tafel rond en verzekerde zich ervan iedereen een moment in de ogen te hebben gekeken. Hij merkte, niet voor de eerste keer, hoeveel gezag hij genoot onder de aanwezigen. Sjeik Behruz Mazin was niet hun tijdelijk omhooggevallen leider sinds de geslaagde aanslag op de twee hoogst geplaatsten in de hiërarchie. Nee, Mazin wist dat hij al jaren een zeer gerespecteerd leider was geweest, van wie iedereen had verwacht dat die nog eens de absolute macht zou krijgen, en wilde hier zoveel mogelijk voordeel uit putten.

“Het plan is dat ik met een volledig mandaat persoonlijk in contact treed met Ehud Olmert, de premier van Israël”, zei hij, “en hem zal overtuigen de vrede te bezegelen”.

Meteen brak, zoals Mazin al had verwacht, het rumoer los. De aanwezigen mompelden niet meer, ze begonnen verhit te praten. Sommigen stonden op en schreeuwden naar elkaar, maar geen van hen richtte zich tot Mazin zelf. Deze bleef roerloos met ineengevouwen handen voor zich op tafel zitten en liet ze begaan. Hij liet zijn gedachten afdwalen naar het begin van de week: toen hij voor het eerst thuis was gekomen.

Zijn huis stond in Tyrus, zo was gebleken. Waarschijnlijk was het wat luxer dan dat van een gemiddeld gezin, maar het stond wel in een volkswijk en niet in zo'n dure villabuurt. Mazin had de keuze die zijn vroegere ik -die man die hij was voordat hij zijn geheugen was kwijtgeraakt- wel kunnen waarderen. Gewoon onder het volk; het volk dat hij wilde, nee: moest dienen.

Hij had zich er aanvankelijk ongemakkelijk gevoeld, onwelkom zelfs. Wederom was hij ermee geconfronteerd hoe ingrijpend het was om alle persoonlijke herinneringen van voor de aanslag kwijt te zijn. Het probleem zat hem nog niet eens zozeer in sommige ogenschijnlijk simpele dingen in het dagelijkse leven en het sociale verkeer die onnodig moeizaam gingen door zijn geheugenverlies. Nog steeds wist immers niemand –uitgezonderd Rachida- waaraan hij leed en hij was als de dood dat iemand het te weten zou komen. Nee, het belangrijkste probleem was dat hij zich ook nog moest zien te verzoenen met het leven van iemand die hij niet kende. Hemzelf. Hoe langer hij het probeerde, hoe meer hij beseftte hoe ver hij af stond van de oude Behruz Mazin. Zijn oude “ik” had een leven geleid dat beheerst werd door één motief: wraak.

Mazin had zijn vrouw Rachida ingewijd in het geheim van zijn geheugenverlies en zij was een enorme steun voor hem geweest. Uit hun talloze gesprekken -“Je hebt nog nooit zoveel en zo serieus met me gepraat”- had hij begrepen hoe zijn leven al vanaf zijn vroegste jeugd was gedomineerd door oorlog en ellende. Hij was geboren in 1957 en was opgegroeid in een liefdeloos en straatarm gezin met een tirannieke vader aan het hoofd, een sjiïet. Zijn jeugd moest een worsteling zijn geweest en misschien was hij wel juist daardoor -uit persoonlijke frustraties en jaloezie op de rijke Christenen- al in het prilste begin betrokken geraakt bij de Libanese burgeroorlog. Hier had de wrok tegen de vijanden van de moslims, de Christelijke Libanezen en met name de Israëliërs, voor het eerst vorm gekregen.

Zijn haat was alleen maar sterker geworden toen begin jaren tachtig bijna heel zijn familie werd omgebracht door Israëlische soldaten. Rachida had gezegd dat zijn twee zussen voor hun dood meermalen verkracht en waren hun nog levende baby's achteloos in het brandende huis geworpen.

Vanaf dat moment stelde Mazin zijn hele leven in het teken van de strijd tegen Israël. Jarenlang had hij de logistiek geregeld van het uit Iran afkomstige wapentuig en hij was één van de drijvende krachten geweest achter de beschietingen met raketten op Israël. En hij had doorgestreden tot het moment dat hij, inmiddels één van de belangrijkste Hezbollah-leiders, door een aanslag bijna om het leven was gekomen en meer dood dan levend uit zee was gevist.

Mazin kon zich nog steeds geen goede voorstelling maken van zijn eigen levensgeschiedenis. Hij kon de voedingsbodem van de verbittering van zijn vroegere ik en zijn diepe wraakgevoelens ten opzichte van de Joden nog begrijpen. Maar de beweegredenen en zieleroerselen erachter ècht doorgronden, dat kon hij niet meer. Niet nu hij niet langer werd gekweld door knagende herinneringen van de verschrikkelijke dingen die in zijn leven waren voorgevallen. Niet nu hij geen frustraties, onvervulde verlangens en woede meer voelde. De dood van zijn zusters en zijn familie, die vele medestrijders die hem in de oorlogen ontvallen moesten zijn;

het zei hem evenveel als de huidige constante nieuwsberichten op tv. Vreselijk maar ver weg. In objectieve zin afschuwelijk, maar ze raakten hem nauwelijks persoonlijk. Mazin begreep hoezeer het juist het geheugen -alles wat zijn vroegere ik met zich meesleepte- was dat die enorme woede en wraakzucht in hem had gevoed. En hij begreep dat hij juist door de afwezigheid van die duistere wrok als drijvende kracht een heel ander mens was geworden. Hij werd niet langer geleefd door het verleden. Het verklaarde zijn miserabele en machteloze gevoelens bij die hinderlaag in Bent Jbail. Vroeger had hij het waarschijnlijk gerechtvaardigd gevonden als een ontwapende Israëliische soldaat die zichzelf had overgeven, brutaal werd neergeschoten door een Hezbollah-strijder. Maar hoe anders was het nu, nu hij niet langer was verblind door haat en had ingezien dat die soldaat net zo goed een huisvader was met een familie, met dromen en idealen.

—

Mazin keek de vergaderkamer rond en merkte dat de rust nog geenszins was teruggekeerd. Iedereen was nog druk met elkaar aan het debatteren. Hij bleef rustig in zijn stoel zitten en bedacht afwezig met een lichte glimlach op zijn gezicht dat hij ook wel een enorme omslag in denken van hen verwachtte.

—

Hij kon nog precies het moment terughalen waarop hij tot het inzicht was gekomen dat rechtstreeks had geleid tot deze vergadering. Hij had thuis in de slaapkamer bij het raam gestaan, dat uitkeek op de straat. Half verscholen achter de vitrage bekeek hij de spelende kinderen op straat. En wat hij daar zag gebeuren, had zijn hart verscheurd. Zo'n tien jongens, waaronder zijn twee zoons, hadden zich verkleed als strijders en liepen rond met nagemaakte geweren. Zijn oudste zoon Farid, een heel intelligent kind had hij gemerkt, liep als één van de oudsten met verhit hoofd de rest te commanderen. Toen een kleinere jongen niet meteen voldeed aan zijn eisen, wierp Farid hem woedend op de grond, zette een voet op zijn lijf en deed alsof hij een magazijn op hem leegde. “Je zult nooit de zoon van sjeik Mazin tarten, vuile Jood”, gilte hij. Zelfs vanaf de grote afstand waarop Mazin toekeek, had hij de ongeveerinsde woede in het gezicht van de jongen kunnen herkennen. Het was als een blik in de toekomst geweest. Hij had zich in afschuw afgewend en het definitieve besluit genomen zijn leven radicaal te veranderen.

—

“Maar geëerde sjeik Mazin”, riep Sayad, toen het rumoer iets verminderd was, “Hoe denkt u een bespreking met die hond van een Olmert te regelen? U wordt meteen door de Mossad ingerekend en geëxecuteerd!”

“Laat de praktische details maar aan mij, Sayad. Ik zal hem spreken, dat verzeker ik je!”

“Welke afspraken wilt u maken?”, vroeg iemand.

Mazin spreidde zijn handen, “Wat maar nodig is. De vrede is het enige wat telt; het einde van het geweld. En ik denk dat het alleen werkt als wij, Hezbollah, onze hand uitreiken naar Israël in verzoening.”

Sayad lachte spottend, “Met welk wisselgeld? Erkenning van de staat Israël? De inlevering van onze wapens?”

Mazin knikte, die vraag was te verwachten, “Als het moet beide.” Hij praatte door ondanks een toenemend tumult, “Al sinds Libanon onafhankelijk is geworden is dit land in beroering. Wat de reden ook was, de strijd tussen Christenen en Moslims, of later de inmenging van Palestijnen en Israëliërs. Ruim twintig jaar zijn wij als Hezbollah al in oorlog met Israël! Twintig jaar...”

“Net zolang tot we die honden vermorzeld hebben”, riep iemand wraakzuchtig. Mazin keek hem aan, “Je denkt alleen aan jezelf en laat jezelf verteren door wrok. Heb je ooit gedacht aan je volk? Wat heeft het ons gebracht? Ons ooit welvarende land is kapotgeschoten; hele generaties zijn met dood en verderf opgegroeid in oorlog. Het conflict is eindeloos! Ik heb mezelf deze vraag gesteld: is dit de wereld waarin we onze kinderen moeten laten opgroeien? Moeten we steeds doorgaan in die tredmolen van geweld, die vicieuze cirkel van daad en reactie, wraak en wederwraak? Ik denk het niet...”

“Geklets”, riep Sayad, om er vilein op te laten volgen; “Misschien heeft u wel meer dan wat gebroken ledematen opgelopen bij die aanslag, sjeik Mazin.”

Mazin sprong op en veinsde woede die niet geheel gespeeld was, “Sayad, ik laat me niet bespotten! Maar ik daag je uit om met een oplossing voor dit conflict te komen, anders dan net zo lang door te gaan tot de Joden van deze aardbodem geveegd zijn, wat nooit zal gebeuren, en dat weet jij ook...”

Sayad zocht happend naar woorden, maar kon niets uitbrengen.

“We moeten deze cirkel van geweld doorbreken”, ging Mazin vol vuur door, “En dat kan alleen door een onconventionele daad te stellen, door direct contact te zoeken met de Israëliërs en hen de hand te reiken.”

“Wat verwacht je van de Israëliërs?”, vroeg Issjif, één van de aanwezigen die rustig was gebleven.

Mazin knikte en zei afgemeten: “Terugtrekking uit Libanon, het respecteren van de grenzen en het bevrijden van de politieke gevangenen. De belofte dat wordt gewerkt aan een oplossing met de Palestijnen.”

“En in ruil daarvoor worden we weerloos!”, riep Sayad, “Ze zullen ons vermorzelen!”

“Nee, dat zullen ze niet!”, beet Mazin hem toe, “Israel snakt net als wij naar vrede. Ze mogen militair dan wel oppermachtig zijn, maar moreel zijn ze uitgeput. Olmert is een redelijke man; hij zal deze kans niet laten lopen!”

“En wij moeten een mandaat aan je geven, om alles waar Hezbollah voor staat op te geven?”

“Ja, dat wil ik”, knikte Mazin, “En ik geef daarmee niets op. Ik geef ons land, onze kinderen, de kans om te leven in een land zonder oorlog en geweld. In dit land is nog geen generatie opgegroeid zonder geweld. Dat moet veranderen!”

“Waanzin”, zei Mugnyah, die zijn slapen masseerde. Het was het eerste dat hij zei.

“Wat is het alternatief?”, zei Mazin, “Straks wederom een VN-vredesmacht, weer een halfbakken vredesakkoord, nog steeds dezelfde status quo?”

Het bleef stil.

“En daarom wil ik van jullie weten”, besloot Mazin terwijl hij verder over de tafel boog en iedereen persoonlijk aankeek, “krijg ik van jullie het mandaat?”

De stilte die viel was beklemmend.

>

| Een Venetiaanse zomer

Dit verhaal vormt een vervolg op het verhaal “Bloedzusters”, uit de bundel “Mijn Madonna, de eerste 24 verhalen. Dit verhaal is tevens een opmaat naar een ander verhaal uit de genoemde bundel, te weten: “Echte Schimmen”.

Venetië. Vanaf de eerste dagen dat ik was gearriveerd in deze stad, was ik door haar in vervoering geraakt. De drukke kanalen vol met veelkleurige gondels, de prachtige gebouwen en paleizen en vooral de talloze kerken. Ik kon geen genoeg krijgen van de majestueuze bouwwerken die deze godsvruchtige mensen hadden opgetrokken om Zijn naam te eren. Vooral de maagdelijk witte basiliek Santa Maria della Salute, groots neergeveld langs de Canale Grande, vervulde me elke keer als ik het bezocht weer met een enorme bewondering en vreugde.

Ik voelde me alsof ik thuis gekomen was.

Hoe anders had ik me gevoeld toen ik Moskou enkele maanden eerder had verlaten. Ik had me aangesloten bij een groep vluchtelingen die westwaarts trok het verwoeste Europa in. De hele reis had ik als een waas beleefd, zo vol was ik van de dramatische verwickelingen in Moskou. Intens bedroefd was ik om het lot van mijn zusters, die ik uiteindelijk in het licht van mijn Opdracht had moeten opofferen. In trok het mezelf aan dat zij zich uiteindelijk zo zwak hadden getoond. Ontelbare keren had ik me afgevraagd of ik zelf niet sterker had kunnen, of zelfs moeten zijn, om hen het juiste pad te wijzen. God had anders besloten.

Maar eenmaal aangekomen in Venetië was het alsof de lasten die ik te dragen had, lichter waren geworden. Het leek alsof ik werd opgetild door de energie en opwindning die door de stad gonsde. Nog maar enkele dagen eerder hadden de Nazi's gecapituleerd en was de oorlog in Europa eindelijk beëindigd. Iedereen was vol nieuwe hoop, maar was vooral vervuld van vreugde dat ze waren bevrijd van het juk van het fascisme van Mussolini, die nog geen week eerder was gestorven (en zijn geperverteerde Republiek van Salò met hem). Tenminste, zo hoorde ik van de vele opgetogen omstanders.

Deze vreugde en enorme energie, alsof er een dam van jaren was weggeslagen, werd alleen nog maar versterkt door het prachtige weer van de vroege zomer die juist in deze tijd intrad; vol met de heerlijke geuren en de gulle zon die alles in een prachtig helder licht deed baden en alles mooier liet schijnen dat het was. Ik liet me meevoeren in al die positieve energie en voelde me voor het eerst sinds tijden weer bijna gelukkig. Ik vergat zelfs bijna de zware taak die God me had gegeven. Maar dat

was maar van korte duur, want nog geen twee weken later riep de Heer God me alweer bij zich.

—

Het zal niet meer dan een voetnoot zijn geweest in de lokale kranten, die bol stonden van de opgewonden verslagen over de laatste wervelwind van gebeurtenissen die de orkaan van de oorlog met zich meevoerde. Wat was immers de ontvoering van een kind van een uit een -zojuist uit Albanië gevlucht- Italiaans gezin, in vergelijking met bijvoorbeeld de bestuurlijke chaos die in Italië heerste, of de verschrikkingen die men had aangetroffen in de Poolse gevangenkampen? Het was bijna alsof God het allemaal zo voor me had opgezet.

Ik zag hem voor het eerst in de haven van Venetië –de Stazione Maritima- toen hij werd door zijn moeder werd meegetrokken over de kade. De schamele bezittingen van het gezin werden megedragen door de vader van het kind, een opgeschoten puberjongen en een man die de grootvader kon zijn. Maar mijn aandacht ging alleen maar uit naar het kind. Zonder nog adem te kunnen ademen bleef mijn blik gevestigd op diens helder schijnende aura, waarvan het licht zo fel was dat het pijn aan mijn ogen deed. Ik kon mijn blik echter onmogelijk afwenden. Hoe kon ik ook? De opwinding klopte in mijn keel in het besef dat ik hem gevonden had.

—

Ik volgde ze natuurlijk en vond uit waar het gezin haar intrek nam. Tegelijkertijd regelde ik snel mijn eigen zaakjes en met het geld dat ik uit Moskou had meegenomen huurde ik een klein huis aan de Sestiere de Castello, niet al te ver van het San Marco plein.

Hierna begon ik te posten bij het hotel waar de familie verbleef. Diverse malen zag ik iemand van de familie het hotel in- en uitlopen. Ook het kind zelf zag ik een paar keer, altijd in het gezelschap van zijn moeder. Uit flarden van gesprekken die de moeder voerde leerde ik dat hij Emanuel heette, en dat hij zes jaar oud was. Eindeloos zocht ik naar het moment om het jongetje te kunnen ontvoeren en het kostte me enorm veel geduld. Maar uiteindelijk, na vele dagen wachten, kreeg ik mijn kans. De moeder hield op de stoep bij het hotel een praatje met een andere gast en stond toe dat het kind ging spelen op het plaatsje dat achter het hotel lag. Daar begon het rond te springen in de plassen van zo'n vroeg zomerbuitje dat nog wel eens wilde vallen in deze stad. Opgewonden besepte ik dat dit de kans was waar ik op had gewacht en ik stapte vanachter de paardenkar waarachter ik me vaak verschool het plein op. Het kind keek vragend naar me op en ik smolt van de onschuld in zijn blik, van de pure goedheid die het uitstraalde. Maar ik aarzelde niet. Ik pakte hem bij de hand en trok hem mee. Met een kalme stem praatte ik op het jongetje in en bleef ik herhalen dat ik hem meenam voor een logeerpartij.

Het hielp in zoverre dat het jongetje zich verbouwereerd liet meevoeren. Ongezien wist ik weg te glippen in een steegje en hierna volgde ik de route die ik al vele malen had geoefend richting mijn onderkomen. Het kind was ontdaan begonnen te huilen, maar ik trok nauwelijks aandacht in de drukke straatjes. Een haastige moeder met een huilkind, niets bijzonders.

Eindelijk in het huis aangekomen probeerde ik het kind tot rust te manen. Het jongetje was over zijn toeren natuurlijk, maar ik wist het uiteindelijk stil te krijgen met snoep en troostende woorden. Ik noemde mezelf tante Dinera, en zei hem dat zijn moeder hem een tijdje niet kon zien. Dat ik met haar had afgesproken om op hem zou passen en dat hij bij mij kon logeren. Uiteindelijk wist ik hem rustig te krijgen en tegen de avond viel hij in slaap in het nieuwe kinderbedje dat ik voor hem had gekocht.

De hele nacht waakte ik aan zijn zijde en bleef gefascineerd staren naar zijn rustige slapende gestalte. Ik twijfelde geen moment. Dit jongetje, Emanuel Ricci, zes jaar oud, was de nieuwe Messias. En mijn taak was het hem op te voeden en op te leiden voor zijn toekomstige taak. Het was niet meer dan logisch. In Moskou was ik er nog van overtuigd geweest dat de Messias te vroeg zou komen, maar nu, nu de oorlog eindelijk was afgelopen en niet alleen Italië maar geheel Europa nieuwe hoop gloorde, was het tijd voor Zijn komst. Was het tijd om zijn Rijk te vestigen.

—

Maar ach, wat bleek de taak die God me had gegeven, al snel een moeilijke te zijn. Emanuel bleef maar om zijn moeder vragen, huilde uren achtereen en kreeg soms onbedwingbare driftbuien. Het kostte me verschrikkelijk veel moeite om elke keer mijn kalmte te bewaren om hem dan weer te sussen en te troosten. Ik vroeg me diverse keren af of Maria ook zo'n moeilijk kind aan hem gehad. Alleen door mezelf voortdurend in te prenten dat dit schreeuwlelijkje de redder van de mensheid was, slaagde ik er in niet in woede te ontsteken.

Het waren moeilijke weken voor me en ik begon weer veel in de Bijbel te lezen. Ook ging ik steeds vaker naar de Kerk, iets wat ik in jaren niet meer gedaan had. Ik vond uiteindelijk de steun die ik zocht in pater Padovano, een Franciscaner monnik die als priester voorging in de Santa Maria dei Miracoli kerk. Ik biechtte veel bij hem en vroeg vergeving voor de getoonde zwakheid van mij, die had geleid tot de tragische dood van mijn zusters. En ik vroeg kracht voor de opvoeding van Emanuel. De rustige en zware stem van de pater gaf me de kracht om door te gaan.

—

Maar ik had nog geen weet van de beproevingen die God nog voor me in petto had. Want Emanuel bleef een moeilijk te hanteren kind. Ik merkte dat hij een beetje bang voor me was geworden en begon zelfs vluchtgedrag te vertonen. Op een dag was hij

er tot mijn schrik in geslaagd uit het raam te klimmen en kon ik hem nog maar net op tijd te pakken krijgen. Vanaf die tijd zat er niets anders op hem hele dagen op te sluiten in zijn kamer. Op straat gaan met hem durfde ik al helemaal niet meer, in de angst iemand van de Ricci's tegen te komen.

Ik raakte steeds meer gefrustreerd. In de avonden probeerde ik tot rust te komen door in mijn Bijbel te lezen, maar ik werd vaak verstoord door het gehuil van Emanuel. Ik las over de grote indruk die de piepjonge Jezus in zijn tijd al had gemaakt op Bijbelgeleerden en de priesters in de tempels en bedacht dat ik daar nog maar heel weinig van terugzag bij de nieuwe Messias. En langzaam begon het idee in me te groeien dat er iets in hem mis was.

Ik moest het met iemand bespreken en omdat ik in Venetië heel eenzellig was, bleef er maar één persoon over om mijn problemen te bespreken. Pater Padovano. In die maanden was er langzaam tussen ons een zekere genegenheid ontstaan, waarin ik hem nodig had als steun- en toeverlaat en hij mij leek te bewonderen om mijn godvrezendheid en mijn kracht.

Tijdens een biecht begon ik erover: "Pater Padovano, ik vraag u vergeving voor mijn ongeduld tegenover het kind, Emanuel."

"Van waar het ongeduld?", klonk zijn rustige basstem vanachter het rooster.

"Hij is onhandelbaar, is driftig en huilt zo veel. Het lijkt erop alsof hij zich verzet tegen wat hij eigenlijk is of moet zijn. Hij is niet zichzelf., alsof er iets in hem gevaren is..."

"Iets buiten hemzelf?", vroeg Padovano.

Ik veerde op bij de suggestie, "Misschien wel, vader." Het nieuwe idee zette zich meteen vast in mijn brein. Er viel een nadenkende stilte, tot de pater zei, "Misschien moet ik het kind zien."

Ik was meteen vervuld van vreugde om de suggestie. Een priester om de Messias weer op het goede spoor te krijgen, dat was de oplossing.

"Akkoord", zei ik bijna buiten adem.

—

Emanuel lag op zijn bedje toen we op een avond binnen traden. Ik opende de gordijnen om daglicht tot de kamer toe te laten. Padovano liep in zijn bruine pij naar het bed en ging naast het bed zitten. Het kind schrok wakker, sperde zijn ogen open en bewoog zich angstig van hem weg. Toen hij mij in het oog kreeg, zette hij het op een huilen. Woedend keek ik hem aan. Nòg geen enkele verbetering. Waarom herkende hij niet een man Gods? Waarom zag hij niet het zuivere geloof in de man? Het gehuil werkte op mijn zenuwen en als Padovano er niet was geweest had ik het kind weer afgeranseld, net zoals ik de afgelopen dagen al was begonnen te doen.

"Waarom huil je, mijn kind?", vroeg de pater.

Emanuel begon wat uit te slaan wat we geen van beiden verstonden en drukte zich nog verder tegen de bedplank. Hij kon niet voorkomen dat Padovano hem bij een arm vastpakte en zijn pyjamajasje opende.

“Hij is bont en blauw”, zei Padovano, terwijl hij mij aankeek, “is dat jouw schuld?”

“Nee”, zei ik zonder mijn blik af te wenden en ook zonder echt te liegen.

De priester keek me lang aan en knikte tenslotte, “Ik geloof je.” Hij liet de jongen los, die snikkend zijn armpje introk en in een foetushouding ging liggen. Na een tijd nadenkend te hebben gezeten op de bedrand stond hij op van het bed en liep naar me toe.

“Je hebt hem echt niet geslagen, Dinera?”, vroeg hij terwijl zijn hand op mijn bovenarm legde.

Verontwaardigd keek ik hem aan. Ergens in mij klonk een stemmetje dat ik moest vertellen dat het mijn hand was geweest die het kind had geslagen, hoezeer het ook de omstandigheden waren die me daartoe hadden gedwongen. Maar ik had de priester nodig.

“Geen twijfel, pater, je weet toch hoe ik ben?” Ik moet bekennen dat ik begon te snikken om de twijfel bij hem weg te nemen. Hij trok me tegen hem aan en liet me op zijn schouder uithuilen. Ik gehoorzaamde gedwee en bedacht dat deze priester misschien wel meer genegenheid voor me had als alleen een zielenherder voor een godsvruchtige parochiaan.

“Het is zo vreselijk”, ging ik snikkend door, “Die blauwe plekken en schaafwonden verschenen als uit het niets op zijn lichaam. Alsof... “ -Op dit moment vroeg ik me af of het wel goed was wat ik deed, of God mijn leugens wel zou goedkeuren, maar ik kon nu niet meer stoppen met mijn toneelstukje- “...Alsof het niet iets buiten hem was wat hem verwondde, maar iets erbinnen.”

Padovano pakte me vast bij de schouders en keek me geschrokken in de ogen, “Dat is vreselijk! Mijn God, Dinera wat heb je allemaal meegemaakt?”

“Ach, pater”, snikte ik.

“Noem me toch Amalfi”, zei hij met een van emotie verstikte stem en hij veegde de tranen van mijn wangen.

“Wat moet ik toch doen, Amalfi”, ging ik door, “Welke offer vraagt God van me?” Ik wist dat ik hem nu bijna overtuigd had. Hij liet me los en liep peinzend door de kamer. Zijn lippen bewogen zich, alsof hij in zichzelf nadacht. Tenslotte draaide hij zich weer opgewonden naar me toe en zei hij: “Dat moet het wel zijn! Ik heb hier vaker van gehoord. Het moet het werk van de duivel zelf zijn. Die is in hem gevaren!”

“Ja”, snikte ik met een triomfantelijk gevoel, “ja, dat moet het zijn!” En ik zakte, als slotstuk van mijn act, huilend ineem op de vloer. Wetend dat ik de priester voor me gewonnen had.

Een kleine week later kwam Padovano terug, gewapend met alles wat hij dacht nodig te hebben. Hij had al die dagen nodig gehad om zich voor te bereiden op datgene wat van hem verlangd werd.

Toen hij binnen kwam, sloot hij me in zijn armen, maar net iets te innig. Ik deed alsof ik niets merkte en vertelde snel over hoe de toestand van het kind verder verslechterd was. Voor we de kamer binnen traden legde ik mijn hand op zijn arm, “Schrik niet over wat je aantreft, Amalfi.”

“Dan moeten we nu handelen”, zei hij vastberaden. Hij liet zijn hand langs mijn wang glijden, “Je bent een ongelooflijk sterke vrouw, Dinera. We moeten doorzetten.” Wederom merkte ik hoezeer hij me bewonderde.

Toen we de kamer binnentraden, was het eerste dat we merkten de stank. Het kind lag verstrikt in de lakens op zijn bed. Een roodachtige vlek verried dat hij had overgegeven. Hij was bleek en leek ziek.

“Wat is hij mager geworden”, fluisterde Padovano. Terwijl hij toeliep op de jongen prevelde hij een gebied en stak hij een rozenkrans als een wapen voor zich uit. Ik bewoog me stilletjes naar de andere zijde van het bed. Vol walging keek ik naar het wezentje op het bed. Wat was er mis gegaan, vroeg ik me vertwijfeld af. Het kon toch niet aan mij gelegen hebben? Ik had de afgelopen weken meer gebeden dan ooit en God gesmeekt zijn zoon de kracht te geven de duivel in hem te overwinnen. Ik had alles geprobeerd om het tij te doen keren: had het kind niet meer gevoed, zodat het lichaam en de duivel in hem zou verzwakken. Ik had hem een drankje toegediend, waarvan ik het recept had gevonden in één van de weinige boeken die ik vanuit Moskou had meegenomen. Maar de kruiden - Vliegezwam en Marbos Odem - hadden de kwade geesten niet kunnen verdrijven en hadden de waanzin in hem alleen nog maar aangewakkerd.

Toen Padovano knielde naast het bed werd Emanuel wakker. Zijn opengesperde ogen waren rood en tolden rond. Hij stootte iets uit, woorden die we beiden niet verstonden. Ik merkte dat het gezichtje magerder was en daardoor ouder leek dan de zes jaar die hij was. De priester legde zijn enigszins trillende hand op het voorhoofd van de jongen en declameerde: “Satan, verwijder u uit dit lichaam in de naam van God Almachtig, de Heilige Geest en Jezus Christus.” Het kind probeerde onder de aanraking weg te komen en bewoog heftig met zijn hoofd heen en weer.

“Uit naam van Jezus Christus, verdwij!” riep Padovano. Juist op het moment dat hij zich weer naar het kind toe boog, deed deze een plotselinge uitval. Met zijn kleine klauwende armpjes wist hij de priester enkele malen te raken en het scheelde niet zo veel of het kind had hem gebeten. Padovano week naar achteren en staakte zijn

gebeden. Meteen kroop het kind zo ver mogelijk van hem weg naar de rand van het bed.

“Ga door”, beet ik Padovano fluisterend toe, “we moeten nu doorgaan.”

Hij keek me aan en leek zich te herpakken, alhoewel hij enigszins bleek om de neus was geworden. Hij ging naast de rand van het bed staan en begon de gebeden van de rozenkrans te bidden. Emanuel bleef onder de gebeden die door Padovano met steeds meer volume werden uitgesproken, kronkelen op het bed, alsof hij in pijn was. Maar nog steeds leek de duivel niet in hem te willen wijken.

Toen Padovano een heel rozenhoedje gebeden had, zoals het voorgeschreven was, bewoog hij zich van het bed om twee laatste attributen te pakken. Het waren een kelk en een ketting met hieraan een medaille. Een schapulier, besefte ik.

Gefascineerd keek ik toe hoe Padovano weer naar het bed liep en een psalm begon te bidden, zwaaiend met de ketting zijn hand boven het lichaam van Emanuel. Het kind ademde zwaar en zweette, alsof het zwaar ziek was. Ik kreeg een sprankje hoop, de duivel kreeg het moeilijk.

Pater Padovano wenkte me naderbij om de kelk vast te houden. Ik bewoog me voorzichtig naderbij en nam de kelk van hem over. Zonder op te houden met zijn gebeden en de schapulier nog steeds ophoudend, doopte Padovano zijn vrije hand in de kelk. Hij sprenkelde hierna het wijwater over het kind, dat niet merkbaar meer reageerde. Padovano herhaalde zijn handelingen enkele keren en bleef bidden, maar ik zag tot mijn bittere teleurstelling dat het kind nog slechts licht ademde. Ook waren zijn naar boven gerold, zodat ik alleen nog het wit ervan kon zien.

“Het kind is bewusteloos”, fluisterde ik.

Padovano keek me met holle ogen aan en knikte.

—

“We hebben gefaald!”

De opmerking bleef in de kamer zweven als een geest. We zaten tegenover elkaar in mijn bescheiden salon en konden niets anders dan zwijgen. Pater Padovano, die de woorden had uitgesproken, had het hoofd gebogen en hing zwaar met zijn ellebogen voorovergebogen op zijn knieën.

“We mogen niet ophouden”, fluisterde ik. Ook ik was teleurgesteld, maar ik was vastbesloten de duivel uit het kind te verdrijven.

“Nee, het is voorbij”, zuchtte Padovano.

Ik veerde op; “Hoezo voorbij?”

Padovano keek naar me op en voor het eerst herkende ik hem voor wie hij eigenlijk was: een slapping. Ik zag nu pas in dat dit de reden was waarom ik hem zo eenvoudig voor me gewonnen had en hem had gekneed in wat ik nodig had gehad.

“We hebben alles geprobeerd. Alle methoden gebruikt die voor het sacrament gebruikt kunnen worden. De handoplegging, de naam van Jezus, de gebeden, het wijwater...”

“We moeten het nog een keer proberen”, zei ik dringend.

“Nee”, zei Padovano op een besliste toon die ik niet van hem kende, “Nee, ik acht mezelf niet in staat het nog eens te proberen. Ik... Emanuel, die arme jongen... Ik twijfel...”, zijn stem brak en ik zag zijn ogen vochtig worden. Op dat moment trok er een kil gevoel langs mijn rug, hetzelfde gevoel dat ik had gehad toen mijn zusters de ceremonie met het Brood niet wilden volbrengen. Ik was op mezelf aangewezen, net als toen.

“Eruit”, beet ik Padovano woedend toe.

De priester keek me aan met een blik waarin voor het eerst angst was te lezen. Hij pakte schichtig zijn spullen bij elkaar en verliet mijn huis zonder om te kijken.

—

Ik aarzelde niet en besloot de uitdrijving de avond erna al uit te voeren. En ik zou niet falen! Ik had me voor het eerst in zes maanden gehuld in de toga uit mijn tijd in Moskou. De hele dag had ik gebeden om God te vragen om kracht. Ik was er klaar voor en wist dat God wilde dat ik dit zou doen. Dat ik geen gewijde priester was, deed niet meer terzake. Ik wist dat mijn geloof reiner en puurder was dan die slappeling van een Padovano en dat was wat telde.

De jongen lag te ijlen op het bed. De duivel had zijn lichaam veranderd in een uitgemergelde torso. Toen hij mij zag hief hij zijn armen alsof hij zich tegen me wilde verweren. Hij maakte hoge gillende geluidjes, maar ik begon onverstoorbaar met de ceremonie. De rozenkrans, schapulier, het wijwater, de Bijbel, ik gebruikte ze allemaal terwijl ik de passende gebeden uitsprak.

Maar tot mijn ergernis leek het kind nauwelijks te reageren op mijn uitdrijving. Toch bleef ik volharden. Nog luider las ik de gebeden, tot ik opeens merkte dat ik uitzinnig liep te schreeuwen. Ik moet bekennen dat ik ineen zakte en God om raad vroeg. Waarom laat u dit gebeuren? Waarom kan ik niet de Messias voor u opvoeden en scholen?

Als door God ingegeven viel mijn oog op de zweep die ik had meegenomen. Voor in het uiterste geval, had ik toen nog gedacht. Maar nu bedacht ik dat dit het enige was dat nog resteerde. Kalm stond ik op en nam de zweep in mijn handen. “Kat met negen staarten”, zo werd het ook wel genoemd. Hoe passend. Zei men niet ook soms dat de duivel evenzovele gepunte staarten had? Dan was deze oplossing onontkoombaar, besefte ik. De duivel moest met zijn eigen wapens bestreden worden. En met die gedachte draaide ik me om naar het bedje van Emanuel en hief mijn hand op voor de eerste slag.

—

Die ochtend werd ik wakker van gebonk op de deur. Ik hief me op van de tafel waaraan ik zittend moet zijn ingedommeld en wankelde overeind.

Het bleek pater Padovano te zijn. Hij had een bleek bezorgd gezicht en had twee metgezellen bij zich, twee vrome broers die ik wel eens in de kerk had gezien.

Visverkopers, als ik het goed had.

“We moeten het kind zien, het kind... Emanuel...”, stamelde de Padovano alsof hij buiten adem was.

“Waarom?”, vroeg ik ijzig. Ik walgde van deze zwakke onderkruiper en vroeg me af waarom ik me ooit met hem had ingelaten.

“Om hem te redden, hij moet...”

Ik lachte schamperend, “Hij had jullie moeten redden, en ons allemaal!”

Padovano keek me vreemd aan en zei toen: “Je bent gek. Laat ons er langs. Je houdt me niet tegen!”

Ik deed een stap opzij. Ik had niets te verbergen. Padovano beende boos langs me heen. De twee broers liepen me snel voorbij, alsof ze een beetje bang van me waren. De priester had me verraden besepte ik. Hij had onze geheime uitdrijving lopen rondbazuinen. Niet alleen was hij op het beslissende moment geknakt, net als mijn bloedzusters, hij had me nu ook een dolkstoot in de rug bezorgd. En hiermee was hij mijn grootste vijand geworden, besepte ik.

Met een bittere glimlacht volgde ik de mannen naar de kamer en liet hen ongehinderd naar binnen gaan. Ik volgde ze niet naar binnen en bleef in de hal staan. Van achter de halfopen deur hoorde ik de eerste kreten van afschuw.

Vervolgens hoorde ik het geluid van iemand die braakte. En daarna nog een keer.

Gekreun. Tenslotte wankelde Padovano met een krijtwit gezicht naar buiten, gevolgd door zijn twee kompanen.

“Jij, jij”, beet Padovano me met verwrongen gezicht toe, “jij beest!”

“Ik ben geslaagd waar jij hebt gefaald”, zei ik rustig.

“Wa-wat?”, hapte de priester naar adem.

“Ik heb de duivel uitgedreven, uiteindelijk. Maar de jongen was niet meer te redden.”

“Niet meer te redden?”, bemoeide één van de broers er zich mee, “je hebt hem afgeslacht!” Hij wees achter zich naar het met bloed doordrenkte bed, waarop de resten lagen van wat ooit de jongen Emanuel was geweest.

—

Twee maanden later bevond ik me in Parijs. Ik had Venetië schielijk moeten ontvluchten toen die verachtelijke Padovano aangifte tegen me had gedaan en de politie me wilde oppakken. Ik had geluk dat het, zo vlak na de oorlog, nog zo'n chaos was, anders was ik vast en zeker opgepakt. Maar God had anders beschikt. Ik

voelde dat hij nog niet klaar met me was. Hoe teleurstellend de hele geschiedenis in Venetië ook voor me was geweest, het had me uiteindelijk verder versterkt in de overtuiging dat God me nodig had in zijn alomvattende plannen.

De Messias zou komen, dat wist ik zeker. En nog steeds was ik voorbestemd in zijn komst een belangrijke rol te spelen. De weken na mijn aankomst in Parijs, waar ik elke dag uren tot God bad in de kapel van de zusterorde die me onderdak had geboden, was me duidelijk geworden wat Gods plannen waren. Geknield in mijn bankje keek ik op naar een gebrandschilderde voorstelling van Maria die Jezus op de arm hield, toen ik het opeens begreep. Ik moest de Messias zelf tot leven te wekken.

De enige weg waarop de Messias zou kunnen terugkeren naar deze wereld was deze. Ik was voorbestemd de moeder van de Messias te worden.

Nog diezelfde avond verliet ik het klooster en nam mijn intrek in een hotelkamer centraal in de binnenstad. Ik wist wat me te doen stond en maakte mezelf gezien in het nachtleven. Ik moest een geschikte man voor mezelf vinden.

Nog geen maand later ontmoette ik Willem d'Orville.

|

| Het huis

“Ik kan er gewoon niet bij dat je niet ongelooflijk boos bent!” Het was Dov Laski die dat zei, de norske bouwopzichter die sinds enkele dagen de nieuwe buurman was van Joel Dusek.

Joel, die tegenover hem aan zijn eettafel zat, zuchtte en maakte een klein armgebaar, “Ach...” Wat kon hij nog meer zeggen?

“Nou, ik had het wel geweten”, zei Dov verontwaardigd, “ik had mezelf verschanst in mijn huis, aan kettingen verankerd in beton, en ze hadden me met diamantboren moeten losmaken en met minstens tien man weg moeten slepen!”

“Dat heeft toch allemaal geen zin”, probeerde Joel.

“Je hebt toch wel gedemonstreerd neem ik aan?”, vroeg Dov nu op hoge toon.

Joel schudde zijn hoofd in ontkenning. Zijn buurman keek hem met verbaasde ogen aan: “Hoe, kan dat nu, iedereen demonstreerde toch, dat heb je toch wel gezien?”

Joel zuchtte. Natuurlijk had hij ze gezien, hoe had hij dat kunnen missen? Vanachter het woonkamerraam in zijn huis had hij ze zien passeren, leuzen scanderend en spandoeken ophoudend. Er stonden dingen op als “Sanur is van ons” en “Blijf van onze nederzetting af”. Staand in het halfduister van zijn woonkamer had hij gevoeld hoe grimmig de sfeer was. En hij had voorvoeld dat die sfeer waarschijnlijk verder zou verslechteren als de groep demonstranten eenmaal het plein bij de centrale poort van de nederzetting had bereikt. Hier zouden ze namelijk direct zicht hebben op de soldaten aan de andere kanten van de prikkeldraadhekken. Het leger dat alleen maar wachtte op het definitieve sein de nederzetting in te nemen en te ontruimen. Alhoewel hij er niet geweest was kon Joel zich de surreële situatie maar goed voorstellen: aan de ene kant de joden die menselijke ketens vormden, stenen verzamelden, woeste kreten slaakten en aan de andere kant hun eigen trotse Israelische leger.

Dov maakte een bijna onthutst gebaar, “Ongelooflijk zeg, ik praat hier tegen het makste schaap in heel Israël.”

“Ik wilde niet tegen mijn eigen soldaten vechten...”, zei Joel. De beelden die hij op alleen op tv had gezien flitsen weer voor zijn ogen. Hoe de soldaten uiteindelijk de poort hadden neergehaald en Sanur waren binnengekomen en hoe er natuurlijke hevige gevechten waren uitgebroken. Hoe had men het op tv ook al weer genoemd? Schermutselingen? Maar het was eerder een strijd geweest. Een strijd tegen de overdracht zoals die in vrijwel alle nederzettingen was uitgebroken. Alhoewel, strijd?

Hoe kon je vechten tegen je eigen mensen? Hoever moest de wereld dan zijn afgegleden? En toch was het gebeurd...

Dov hief zijn handen op in onbegrip. "Maar doet het je dan niks, dat je woonplaats, je woning, je hele leven is vernietigd, platgewalst door Israelische bulldozers", riep hij uit, "wetend dat straks de Arabieren de bodem zullen gaan vervuilen... Ons *Erez Israel!*"

Joel schudde met zijn hoofd, "Nee, zo is het niet. Mijn leven is niet kapot. En wat betreft onze woning... die is niet platgewalst."

Dov keek hem aan alsof hij door een wesp was gebeten, "Wat? Wil je zeggen dat je huis niet is gesloopt?"

Joel schudde langzaam zijn hoofd. In de wetenschap dat het veel moeite zou kosten het Dov duidelijk te maken wat hij had gedaan en vooral waarom, nam hij een flinke teug adem.

—

"Allah zij geprezen, ze zijn echt weg", bracht Moussa verbeten uit toen ze de heuvelkam hadden bereikt en de nederzetting eindelijk konden overzien.

Karim Hassan zag dat hij gelijk had. Van wat eens Sanur was geweest was nu niet veel meer over dan een enorme puinhoop. Hij moest toegeven dat de Joden hadden gedaan wat door hun was beloofd: ze hadden de nederzetting ontmanteld, en hoe! Tot zover het oog reikte zag hij alleen maar de ruïnes van gebouwen, die allemaal grondig gesloopt waren. Om de Joodse bewoning uit te wissen zou je kunnen zeggen. Of, bedacht Karim, om de Palestijnen absoluut niets bruikbaar over te laten. Hoe heette dat? *Tactiek van de verschroeide aarde?*

"Het eerste begin van de totale vernietiging van de Joodse staat! Moge Allah alle ongelovige honden verzengen en al hun nageslacht onvruchtbaar maken!" Het was Marwan die dat zei, met een strijdbare grijns op zijn gezicht.

"Kom, we gaan kijken", zei Karim die deed alsof hij dat niet gehoord had. Ze liepen de heuvel af de nederzetting in. Hij had een onwerkelijk gevoel toen ze de rand van het dorp bereikten, al was het maar omdat ze de eerste Palestijnen waren die de nederzetting betraden sinds de terugtrekking. Wat wil je ook, daarom waren ze midden in de nacht stiekem de blokkades van de Palestijnse Autoriteit geglipt. Het was echt waar, de joden hadden zich echt teruggetrokken, bedacht Karim zich en hij vond het ongelooflijk. In de bijna dertig jaar dat hij nu leefde, had hij nog nooit meegemaakt dat de joden zich uit zichzelf hadden teruggetrokken. En hij had ook niet verwacht dat het ooit zou gebeuren. Tot vandaag...

Hij liep met Moussa en Marwan langs enkele ruïnes. Wat een verspilling, dacht hij, dat hier ooit moderne luxueuze huizen moesten hebben gestaan. Zoveel anders dan die overbevolkte bouwvallen waarin hij was opgegroeid...

“Hé”, riep Moussa uit, “Kijk daar eens!” Karim volgde zijn wijzende armen begreep meteen wat hij bedoelde. Een huis! Totaal ongerept! Ze hadden het niet eerder gezien omdat het zicht erop was ontnomen door enkele bomen, maar het stond er echt.

“De Joodse honden hebben er één vergeten”, lachte Marwan vals.

“Dat lijkt me sterk”, zei Karim, “laten we gaan kijken.”

Met ferme tred liepen ze naar het huis toe, dat ongeschonden temidden van de ruïnes stond als een volledig ongerepte boom temidden van een geheel door een bosbrand verzengd bos. Dit was heel bijzonder, besepte Karim. Hij ging zonder het te beseffen steeds sneller lopen en liet zijn vrienden achter zich. Maar Karim merkte het nauwelijks, want zijn blik was gericht op het huis. Het was een stevig stenen bouwwerk met een mooie rustige vormgeving vond hij. Alsof het was gebouwd... voor de eeuwigheid. Hij vond het meteen mooi.

Karim merkte dat zijn vrienden achter hem waren gestopt en met elkaar overlegden.

“Pas op Karim, misschien is het wel een val!”

Hij hield in en keek om.

“Wat bedoel je?”, vroeg hij.

“Misschien hebben de Joodse honden wel een bom in dat huis verstoppt”, riep Marwan, “die afgaat zogauw jij de deur open doet.” Karim was nog niet eens op dat idee gekomen, maar hij wimpelde het meteen weer af.

“Natuurlijk niet! Blijf maar daar, ik zal wel kijken!”

“Kijk uit”, riep Moussa nog bezorgd terwijl Karim zich alweer omdraaide en de laatste twintig meter naar de voordeur aflegde. Nu pas zag hij dat er een briefje aan de deur bevestigd was. Verbaasd rukte hij het van de deur en vouwde het open. Op het papier stond een boodschap in drie talen: Hebreeuws, Arabisch en Engels.

Langzaam begon Karim te lezen.

—

“Ja, het huis staat er nog. Ik heb contacten bij de Likud en heb die gebruikt om ervoor te zorgen dat niemand aan het huis zou komen”, zei Joel.

“Maar waarom heb je dat gedaan?”, vroeg Dov. Toen kreeg hij blijkbaar een idee en hij boog zich met zijn forse, veel te dikke lichaam over de tafel om hem dieper in de ogen te kijken, “Je hebt toch geen booby-trap aangelegd he?”

Joel wuifde die suggestie nijdig weg, “Natuurlijk niet!”

“Maar wat dan wel?”, vroeg Dov duidelijk teleurgesteld.

Joel zuchtte. Waar moest hij beginnen? Hij kon vertellen dat hij al bijna dertig jaar, zolang hij leefde, in het huis woonde en het niet zou kunnen aanzien dat het huis zomaar werd gesloopt. Hij kon vertellen over zijn vader die het huis met zijn eigen handen had gebouwd in het begin van de zeventiger jaren. Hij kon proberen uit te

leggen over hoe zijn ouders hem altijd hadden ingeprent dat het belangrijk was om fatsoenlijk met elkaar om te gaan en geen haat te dragen tegen andere mensen, ook niet als ze tot een ander volk behoorden. Hij zou zelfs kunnen proberen uit te leggen hoe hij, als kleine jongen, met zijn ouders vaak genoeg op bezoek waren gegaan bij Palestijnse kennissen in Gaza-stad en dat hij, ondanks dat het al weer bijna twintig jaar geleden was dat de eerste intifada was begonnen, nog steeds probeerde zijn gevoelens ten opzichte van de Palestijnen niet te laten verwringen door haat en verbittering. Maar Joel voelde dat Dov hem niet zou begrijpen.

“Ik... vond het zonde het huis af te laten breken”, zuchtte Joel tenslotte machteloos.

“Je vond het zonde?”, riep Dov uit.

“Ja, ik heb het overgenomen van mijn ouders, toen die tien jaar geleden overleden. Het is ... familie-eigendom...”

“Oh, nou, dan is dit inderdaad een briljante vondst”, riep Dov smalend, “want straks is het nog steeds familie-eigendom, maar dan van de familie Ali, of van welke geitenneuker dan ook...” Dov was rood aangelopen van ergernis.

Joel maakte een machteloos gebaar. Hij overwoog te zeggen dat hij ermee zou kunnen leven als een Palestijns gezin zijn intrek zou nemen in het huis. Vroeger hadden er toch ook Palestijnse vrienden gelogeed? En had zijn vader immers niet altijd gezegd dat hij wilde dat zijn huis een veilige haven was voor wie er maar beschutting zocht? Wat was er mis mee dat nu iemand anders het huis zou gaan gebruiken?

“Ik vond het gewoon niet juist, om alles maar te slopen voor de voeten van de Palestijnen. Waarom slopen we huizen die in uitstekende staat verkeren?”

“Omdat we ons hebben moeten terug trekken uit Gaza, dankzij die huichelachtige Sharon”, riep Dov uit, “we kunnen toch niet toestaan dat de Arabieren zich ook nog onze bezittingen toeëigenen?”

“Ik zie niet in waarom...”, hield Joel vol.

Dov kreunde getergd en zeeg ineem op de tafel. Er viel een geladen stilte.

“Ik heb een boodschap bij het huis achtergelaten”, flapte Joel er tenslotte uit voor hij er erg aan had.

Dov keek op; “Je hebt ... wat?”

“Een boodschap”, zei Joel en hij besepte dat hij niet meer terug kon, “wacht, ik heb het hier!” Hij pakte een papier uit zijn borstzak en las hardop voor: “Dit huis werd voor het eerste bewoond door de Tjechische immigrant en vluchteling Tomas Dusek en zijn vrouw Leia Goldberg. Mogen ook andere vluchtelingen, wie dan ook, een veilig toevluchtsoord vinden in dit huis.”

—

De Palestijnse commandant keek Karim verbluft aan.

“Dat stond op dat briefje dat je bij dat huis hebt gevonden?”

Karim knikte.

“Ik begrijp het niet. Wat bedoelen ze?”

“Het huis is een gift van de joodse bewoner aan de Palestijnen.”

De commandant bromde, “Ja, ja, die ... Dusek inderdaad. Maar waarom?”

Karim haalde zijn schouders op. Hij snapte het zelf ook nog niet helemaal, maar het leek als een positief gebaar. Een geste, een geschenk van iemand die nog niet verbitterd was door de eeuwige tegenstellingen in het zogenaamde “Beloofde Land”. Ergens begreep Karim die Dusek wel. De oorlog moest toch ooit stoppen? Hoe moeilijk ook, want ook Karim had genoeg meegemaakt: Israelische bombardementen op woonwijken, Palestijnse huizen die worden gesloopt door Israelische bulldozers, kinderen die door Israelische sluipschutters worden gedood. Maar ondanks al dat en ondanks de abominabele omstandigheden waarin hij moest leven, wist Karim dat er alleen uitzicht was op betere tijden als er stappen vóóruit konden worden gezet. Als er doorbraken kwamen, als mensen eindelijk in staat waren over dingen heen te stappen.

“I-ik wil toestemming vragen om er met mijn gezin te gaan wonen”, bracht Karim snel uit.

De commandant keek verrast op; “Gaan wonen? In een joods huis?”

“Ja”, zei Karim beslist.

De commandant stond op vanachter het bureautje en liep op Karim toe.

“Is het hele huis geen één grote booby-trap?”, vroeg hij, terwijl hij Karim in de borst prikte.

“U bent al de zoveelste die dat vraagt, maar nee. Ik heb alles doorzocht.”

De commandant bromde nadenkend, “Ziektes, misschien hebben ze, hoe noem je dat...”

“Ziektekiemen”, opperde Karim.

“Juist. Misschien hebben ze ziektekiemen in het huis verspreid.”

“Ik heb niets gemerkt.”

De commandant hief vertwijfeld zijn armen op, “Maar er moet toch iets zijn, de Joden laten toch niet zomaar onbeheerd een huis achter?”

“Dat staat toch in dat briefje, zal ik het nog eens voorlezen?”, zei Karim, proberend zijn frustratie niet te laten blijken. De commandant maakte een geïrriteerde beweging met zijn arm, “Dat briefje, dat zal wel ja. Het verandert er niets aan dat ik het niet vertrouw. Dit is typisch zo’n sluwe jodentruc...”

“Mag ik er gaan wonen? Of als niet ik, dan toch iemand anders?”, vroeg Karim nog eens.

De commandant keek Karim aan, met een nijdig gezicht, “Nee, natuurlijk niet! De Autoriteit gaat alles hier opruimen en ontmantelen. Controleren of de joden niets

geks hebben achtergelaten. Maar hier wonen?” -De commandant keek Karim aan of hij gek was geworden- “Hier zullen nooit meer huizen staan!”

“Maar...”

“Ga terug naar je eigen huis, meneer Hassan!” De commandant knikte naar de soldaten die bij de ingang van de tent stonden, als teken dat het gesprek was afgelopen.

—

Dov Laski was woedend van zijn stoel gesprongen en naar de deur gelopen. Zijn ene hand lag al op de klink, de andere wees naar Joel. “Een goed huis! Ongelooflijk! Je bent gestoord, Dusek, naar mijn idee. Wat een schande! Laat ik je dit zeggen, en dit is een waarschuwing, vertel dit verhaal niet door in de buurt. Het zou wel eens heel slecht kunnen vallen...”

“Maar...”, begon Joel verontwaardigd.

“Ik zal niets verder vertellen, *my lips are sealed*”, ging Dov door, “maar ik wil er nooit meer iets over horen. Begrepen?”

Joel deed zijn mond open om iets te zeggen, maar kon niets uitbrengen. Een moment later sloeg de deur met een klap dicht en was Dov Laski verdwenen.

Joel zakte ineem op zijn stoel en begon zijn slapen te masseren. De wereld was gek geworden, of hij. Of misschien wel allebei, besloot hij.

—

Karim dacht dat de tranen in zijn ogen werden veroorzaakt door het vele stof dat opwoei, maar zeker wist hij het niet. Hij keek toe hoe het huis van die raadselachtige Dusek door enkele Palestijnse bulldozers werd gesloopt. Na nog geen tien minuten waren de trotse muren neergehaald.

“Het is beter zo”, zei Moussa naast hem zacht.

Marwan sloeg een arm om zijn schouder, “Je had toch ook niet echt willen wonen in een jodenhuis, Karim?”, zei hij met de bedoeling hem te troosten, “Je was door iedereen met de nek aangekeken. En terecht ook!”

Karim zuchtte en zei zacht “Ja, waarschijnlijk is het ook beter zo”. Maar zonder het uit te spreken dacht hij: *hoe gek moet de wereld zijn dat dit kan gebeuren?*

|

| Vlielanders' zelfportret

Het moest ooit een fabriekshal of loods zijn geweest, maar daar waar ooit machines of stellagekasten hadden gestaan, bevonden zich nu werktafels die bezaaid waren met verfpotten, kwasten, poetslappen en flessen met chemische middelen. Half verscholen in de schaduw stonden in een hoek enkele opgespannen doeken in verschillende groottes, terwijl in een andere hoek enkele afgeronde werken stonden. Middenin de ruimte stond de schilder in het daglicht dat door de grote dakramen binnenviel te werken. Derk Vlielanders zou waarschijnlijk ouder worden geschat dan hij was, gekleed in een besmeurde overall, met een kop warrig grijs haar, een bleek gezicht en wallen onder de ogen. Zijn blik was bijna grimmig terwijl hij enkele subtiele streken aanbracht aan het doek dat op de ezel voor hem stond.

Het schilderij leek zo goed als afgerond en verbeeldde een jongen, gestoken in de kenmerkende ogenschijnlijk te grote kleding die tegenwoordig in steden populair was. Op de kleurige sportjas stond het woord "Kani" te lezen. De jongen stond enigszins afgewend en leek je verstoord aan te kijken. Hij stond in een donkere rommelige steeg, waar de weinige stralen licht eerder indringers leken dan welkome vrienden. De levensechte blik in de ogen was indringend en tegelijk raadselachtig, alsof er meerdere emoties in schuil gingen.

Derke mompelde enkele onverstaanbare klanken tussen zijn opeengekleemde kaken, terwijl hij nog enkele kleine toefjes toevoegde. Tenslotte liet hij zijn hand stappen en deed enkele stappen terug. Bijna afwezig bewoog zijn vrije hand zich naar zijn hoofd om zijn kin te ondersteunen en staarde hij naar het schilderij.

"Shit", prevelde hij zacht, en toen luider: "Shit!"

In een plotse uitbarsting van woede gooide hij het palet met een vinnige beweging op de grond. De verf spatte over de betonvloer. Met gebalde vuisten sprong hij op een neer, bijna als een verongelikt kind dat zijn zin niet krijgt.

"Godverdomme! Gødverdomme!!"

—

"Maar ik begrijp het niet niet, Derk", zei zijn vrouw, vasthoudend zoals ze kon zijn, "Waarom denk je toch dat je gefaald hebt?"

Ze zaten aan de eettafel en Derk prakte lusteloos in het aardappelgerecht waar hij normaliter zo dol op was.

"Ik weet niet of ik het kan uitleggen, Margot. Het voelt gewoon..." Hij viel hulpeloos stil.

“Ik weet niet wat je wilt, Derk”, zei Margot tegen hem op de toon van een moeder tot een kind, “maar iedereen zal met me beamen dat het schilderij prachtig is. En dan bedoel ik ook ècht prachtig”. Het klonk alsof ze het meende.

“Ach ja, waarschijnlijk is het ook wel... redelijk”, gaf Derk moeizaam toe, “Maar het is ... net alsof het iets mist... Dat wat het schilderij echt iets bijzonders zou maken. Nu is het gewoon... een schilderij. Een ding, het leeft niet...”

Margot boog zich een beetje over tafel en ze wond zich klaarblijkelijk op, “Ik hou er niet van als je zo praat, Derk. Je weet verdomd goed dat je impresario onder de indruk zal zijn, net als iedereen!”

Derk wist dat ze gelijk had. Hij was inmiddels een schilder met een gevestigde reputatie en ook dit werk zou zonder enige twijfel goed worden ontvangen, zowel door de critici als door het publiek. En zonder twijfel zou het doek voor een goede prijs verkocht kunnen worden.

Maar dat was niet waar dit over ging. Derk Vlieland was nu al tien jaar bezig op een hyper-realistische manier te schilderen, na een weinig bijzondere carrière als abstracte schilder achter zich te hebben gelaten. Die beslissing, nu al weer tien jaar geleden, was nooit ingegeven uit een honger naar succes of erkenning, maar alleen uit de vurige wens het ultieme schilderij te maken. Het schilderij dat alle andere zou doen verbleken en meer zou zijn dan verf en linnen. Dat zou vibreren, leven... En hoe hard Derk de laatste jaren ook had gewerkt, en hoe overweldigend het succes ook was geweest, het was hem nog nooit gelukt.

“Misschien ben je overwerkt”, zei Margot mokkend, “Je hebt jezelf ook wel erg afgebeeld...” Derk knikte vermoeid. Hij had het ellendige voorgevoel dat hij nooit meer een schilderij zou kunnen maken.

—

Een ruime week later zat Derk moedeloos in de woonkamer in een kop thee te roeren, toen zijn vrouw binnenkwam. Zoals gewoonlijk leek het wel alsof er een wervelwind het huis was binnengedrongen. Hij hoorde de kenmerkende geluiden van de fiets die in de smalle gang werd gezet, er klonken voetstappen en klapten deuren. Even later hoorde hij haar zingende stem. Margot was altijd al één brok levenslust en energie geweest, als een soort contramal van hem zelf, de malende kunstenaar die neigt naar depressies en neerslachtigheid. Ze waren een perfect stel, had hij altijd tegen iedereen gezegd. Maar nu leek haar binnenkomst niet te leiden tot enige verandering in zijn stemming; hij voelde zich helemaal leeg en had al acht dagen lang geen kwast meer aangeraakt.

“Raad eens wat ik heb geregeld”, vroeg Margot terwijl ze de woonkamer binnenstapte. Ze had nog blosjes op de wangen en verward haar van de fietstocht.

Derk keek haar moeizaam aan, met opgetrokken wenkbrauwen. Hij had geen zin in raadspelletjes.

“Nou, doe niet zo nors”, verweet zijn vrouw hem op luchtige toon, “ik zal het wel zeggen hoor! We gaan op vakantie! Ik heb een heerlijke week geboekt in de Ardèche. Een hotelletje in Largentière. Prachtige omgeving, heerlijk klimaat, wat wil je nog meer?”

Derk keek haar perplex aan. Zijn vrouw had wel vaker van die plotselinge ingevingen en hij wist niet of hij er nu blij mee moest zijn of niet. Hij hield eigenlijk niet zo van plotselinge veranderingen.

“En vlakbij die plaats waar Vincent van Gogh een tijd heeft gezeten! Als dat niet inspirerend is...”, voegde zijn vrouw er aan toe, alsof ze hem de reis nog moest verkopen.

“Arles ligt in de Languedoc”, bromde Derk knorrig.

—

Staand voor hun bestemming moest Derk zijn vrouw nageven dat ze een goede hand had in in vakanties boeken, zo moest Derk nageven. Hun verblijfplaats voor een week bleek een prachtig charmant hotelletje te zijn midden in het middeleeuwse stadje. *Hotel Le Domaine De L'eau Vive*, heette het. Toen ze waren uitgestapt uit de taxi om hun verblijfplaats te bekijken, was hij aangenaam verrast.

Hij boog zich opzij en drukte een zoen op de wang van Margot.

“Het is prachtig.”

“Ik wist dat je het mooi zou vinden”, glunderde ze.

—

In de tweede nacht van hun verblijf begon Derk te vermoeden dat het hotel meer was dan alleen maar charmant. Al de eerste nacht had hij iets vreemds gemerkt, maar toen was hij zo vermoeid geweest van de eindeloze wandelingen door Largentière, dat hij er geen aandacht aan had besteed en al snel in slaap was gevallen. Maar nu voelde hij het over duidelijk. Er was een... aanwezigheid in dit hotel. Geen spoken of zo, daar had Derk nooit in geloofd, maar meer een soort energiestromen. Alsof het hotel op een kosmische bron stond, of zoiets. Het gaf Derk het gevoel dat hij kende als hij inspiratie had gekregen voor een nieuw schilderij; opwindend, vol anticipatie, de handen jeukend om aan de slag te gaan. Creatieve energie, zo kon je het noemen. Voor het eerst in weken begon Derk te geloven dat hij ooit opnieuw de kwast weer zou kunnen opnemen.

Niet in staat het te begrijpen viel Derk tenslotte in slaap en begon hij te dromen. Het was een warrige droom waarin alle beelden die voor zijn geestesoog verschenen nogal ongerijmd leken. Mensen, landschappen, een donkere kamer, een schilderij dat duidelijk nog niet afgerond was... Het leek allemaal geheel onsamenhangend...

Het was misschien iets wat je normaal ook zou kunnen dromen, maar toch leek dit allemaal heel anders. Alsof niet hij, maar iets of iemand anders die beelden in zijn hoofd had geprojecteerd...

Met een bonzend hart van opwinding werd Derk wakker. Het duurde tot de vroege ochtend voor hij weer de slaap kon vatten.

—

Aan het ontbijt vertelde Derk, met een licht gevoel in zijn hoofd door het gebrek aan slaap, over zijn nachtelijke dromen. Margot hoorde hem zoals gebruikelijk welwillend en liefdevol aan.

“Wat haal je toch allemaal in dat hoofd van je, schat”, glimlachte ze.

“Maar toch, ik lieg niet”, zei Derk op hoge toon.

“Tja, misschien zit er wel iets in het water hier”, lachte Margot luchtig, terwijl ze uit een karaf haar glas water bijvulde en proostte, “Vandaar de naam van dit hotel, nietwaar...”

Derk haalde verongelijkt zijn schouders op omdat ze zijn verhaal niet leek te geloven.

“Maar ik ben blij voor je”, vervolgde Margot, “dat je weer inspiratie begint te vinden. Ik had al gehoopt dat deze vakantie louterend voor je zou werken.”

Derk knikte. Dat was zeker waar, hij voelde een opwinding in zich branden die hij sinds lange tijd niet meer kende.

“Misschien heeft het er allemaal mee te maken dat er in dit hotel al eerder een schilder gelogeerd heeft”, zei Margot op een achteloze conversatie-toon terwijl ze een gekookt ei uitlepelde.

Derk schrok op, “Wat zeg je?”

Margot keek hem verbaasd aan, “Heb je dat nog niet eerder gezien? Daar aan de muur, die plaquette boven de bar.” Ze wees naar een plek achter Derk. Ze leek opeens iets te beseffen, “Ach wacht, je leest natuurlijk geen Frans...”

Derk keerde zich gehaast om, en nu zag hij het ook, een houtgravure in een sierlijke omlijsting. Onder het opschrift “Alain de Carnac (1895-1917)” zag hij een korte tekst staan.

“Wat...”, begon hij, maar Margot had hem al begrepen, en vertaalde voor hem: “Hier heeft gewoond en gewerkt de schilder Alain de Carnac. Hier is hij ook, veel te jong, gestorven.”

Om de één of andere reden klopte het hart Derk in de keel van opwinding.

“Oh, er staat nog een citaat bij”, vervolgde Margot, “blijkbaar van die schilder zelf: ‘Hier, op deze begeesterde plaats, zal ik mijn meesterwerk maken, als het mij gegeven is’”.

Derk liet de woorden op zich inwerken. *Zijn meesterwerk!* De Carnac was op zoek geweest naar hetzelfde als hij, besepte hij geïntrigeerd. Hij betwijfelde of de man het

had gered: hij was als je de gravure moest geloven slechts tweeëntwintig geworden en Derk was zijn naam nooit in een kunstgeschiedenis-boek tegengekomen.

Hij verloor zichzelf in gedachten, tot Margot bezorgd zei: “Wat ben je opeens... afgeleid. Gaat alles wel goed met je?” Derk draaide zich met tegenzin weer om en opgeruimd glimlachend zei hij: “Ja hoor, prima. Laten we snel het ontbijt afronden, dan kunnen we straks snel die Romeinse ruïnes bekijken die je wou zien.”

Maar eigenlijk waren zijn gedachten nu helemaal niet bij welke Romeinse ruïne dan ook. In zijn hoofd bleef de naam van die raadselachtige schilder maar rondzingen: *Alain de Carnac*.

—

Een klein half uur later zat Derk aan de bar in de knusse en traditioneel ingerichte lounge, nippend aan een Perrier en wachtend tot zijn vrouw zich op de hotelkamer had geprepareerd voor hun dagtochtje. Niet voor de eerste keer verbaasde hij zich erover hoe lang vrouwen daarover kunnen doen. In gedachten verzonken merkte hij een andere hotelgast die op de barkruk naast hem ging zitten pas op toen deze opeens tegen hem begon te praten.

“Opmerkelijk nietwaar, die geschiedenis van De Carnac?”

Derk keek verbaasd opzij. De man praatte Engels met een knauwend accent en leek net als hem rond de vijftig jaar oud te zijn. Hij had een jasje met een kleurig design aan en cowboylaarzen. Hij droeg zijn grijzende haar in een staart en had in één oor een oorbel.

“Ik heb je zien kijken”, vervolgde de man met een verontschuldigende glimlach, “en je reactie verbaasde me niet. Ik kom al vijftien jaar in dit hotel en er is inderdaad iets heel bijzonders aan...”

“W-wie bent u?”, vroeg Derk verbaasd.

“Benedict Lighthouse”, grijnsde de man terwijl hij een hand uitstak, “en u?”

Derk stelde zich voor en ze schudden elkaars hand. Hij wist even niet wat hij moest zeggen en hij was blij dat Lighthouse vervolgde: “Ik woon in Fort Worth, Texas. Maar ik kom hier jaarlijks voor een dosis inspiratie, wat tot nu toe altijd heeft gewerkt. Ik ben conceptual artist.”

Derk had geen idee wat dat was en wilde zichzelf ook niet voor gek zetten door ernaar te vragen. “Ik ben schilder”, zei hij daarom eenvoudig, “en inderdaad is er ... iets met dit hotel!”

Lighthouse knikte, “Bent u er al geweest?”, vroeg hij.

Er ging een lichte schok door Derk heen; “Waar?”

“Het atelier”, zei Lighthouse, enigszins verbaasd, “Het atelier van De Carnac, wist u dat niet? In zijn nagedachtenis hebben ze het sinds zijn dood ongemoeid gelaten.”

“Meent u dat?”, vroeg Derk, terwijl allerlei gedachten opeens door zijn hoofd tolden. Was dat wat hij die nacht in die droombeelden ook had gezien?

“Het is echt verbazingwekkend”, ging Lightheart door, “Echt iets voor de Fransen. Je kunt van alles van ze zeggen, maar ze weten hun grootheden tenminste te koesteren. En een grootheid was De Carnac zeker geworden, als hij niet zo vroeg gestorven was.”

“Waar is het?”, vroeg Derk gretig.

“Oh, op de eerste etage, tussen kamer 11 en 14. Je zou versted staan hoe het eruit ziet. Alsof De Carnac zojuist alles heeft neergegooid en even is gaan lunchen. Fascinerend!”

Derk keek hem met een dromerige blik aan.

“De Carnac schijnt in dat atelier te zijn gestorven, terwijl hij aan het schilderen was, bizar he?”, vervolgde de Amerikaan. “In het harnas gestorven”, mompelde Derk bijna onhoorbaar in het Nederlands. Hij werd onderbroken in zijn gedachten toen hij opeens achter zich hoorde: “Derk, ik ben klaar”.

Het was Margot, die op quasi-gekwetste toon vervolgde: “En zou je me niet even voorstellen aan deze alleraardigste heer?”

—

“Ik vind het nog steeds geen goed idee”, zei Margot met een verwijtende toon, toen ze die avond de straat inwandelden waaraan *Hotel Le Domaine De L'eau Vive* gelegen was. “Het is vast niet toegestaan dat je in onze kamer gaat schilderen, straks ruïneer je de tapijten nog met je gevelek!”

Derk hield de tas vol schilderspullen stevig onder zijn armen geklemd en zei, “Inspiratie heb je niet op afroep, schat. Misschien kan ik hier wel meer bereiken dan ik ooit thuis heb gekund.”

Margot knorde, een geluid dat Derk maar al te goed kende als ze het ergens niet mee eens was. Maar dat kon Derk weinig schelen.

—

Die nacht kwamen ze pas laat in bed. En alhoewel Margot vrijwel meteen in slaap viel, bleef Derk met een ontevreden, knagend gevoel klaarwakker. Ze hadden die avond uitgebreid gedineerd en Margot had kennis gemaakt met een “ontzettend leuk stel” uit Nederland. Na het diner hadden ze gevierd tot laat in de bar doorgebracht. Derk had onder de strenge ogen van zijn vrouw geen kans gezien om ertussenuit te knijpen en had zijn ongeduld moeten verbijten. En dat terwijl die hele avond er maar één gedachte door zijn hoofd gespoekt had. *Hoe zou het atelier van Alain De Carnac eruit zien?* Maar nog steeds wist hij het niet... Liggend in zijn bed voelde hij weer die vreemde creatieve energie maar nu voelde hij er ook een zekere ... angst voor. Alsof er tegelijkertijd iets onheilspellends en destructiefs in schuil ging. Wie had ook alweer

gezegd dat elke grote creatieve geest tegelijkertijd een neiging tot vernietigen had? Het leek ergens op deze situatie van toepassing, maar hij kon het niet meer plaatsen. Langzaam voelde hij zichzelf wegglijden en viel hij in slaap.

Vrijwel meteen begonnen de dromen weer. Weer al die onsamenhangende beelden die buiten hemzelf leken te komen, en weer die donkere kamer met die schildersezal. Hij schilderde nu zelf aan het onafgemaakte schilderij in die kamer en de kwast in zijn hand bewoog zich snel en gejaagd, alsof hij werden voortgedreven door die vreemde energiestromen. Toen opeens begon het beeld te tollen, vervagen en te kantelen voor alles zwart werd.

Hijgend en badend in het zweet werd Derk wakker en hij schoot overeind in bed. Zijn vrouw naast kreunde in haar slaap, maar werd niet wakker.

Opeens klaarwakker beseft Derk dat er hem in die droom opeens iets heel duidelijk was geworden. Dat hij het niet eerder had begrepen. Hij was in ieder geval heel dankbaar voor dat hij eerder die dag schilderspullen had gekocht.

Voorzichtig gleeed hij uit bed en trok wat kleren aan. Zonder lawaai te maken pakte hij de tas met spullen en sloop de kamer uit. Hij deed de deur voorzichtig achter zich in het slot. Op dit nachtelijke uur leek het hotel uitgestorven en Derk haastte zich ongehinderd door de gangen naar de trappen. Hij nam twee trappen naar beneden tot de eerste etage en liep vervolgens hier de gang in, zoekend naar kamer 11. Hij had geluk, want het duurde maar even voor hij deze gevonden had. Snel liep hij door. Hij passeerde een kale deur zonder nummertje en kwam toen bij nummer 14. Wat Lightheart had gezegd, klopte, beseft hij! Derk draaide zich om tot hij weer voor de kale deur stond.

Wat ben ik toch een kluns, dacht hij opeens, de kamer is natuurlijk op slot! Hoe kom ik ooit binnen? Meer uit wanhoop dan iets anders drukte hij de klink toch omlaag. Bijna uit zichzelf zwaaide de deur naar binnen open.

Derk voelde de opwinding door zijn lijf kloppen en stapte vol verwachting de kamer binnen. Het was inderdaad een atelier, alhoewel het er sober uitzag in het blauwige maanlicht dat door de ramen scheen. Er bevonden zich een smal bed aan het ene eind van de kamer en een kast en werktafel aan de andere zijde, dat was het wel zo'n beetje. Maar Derk's aandacht werd meteen getrokken door de schildersezal die midden in de kamer was opgesteld. Hij herkende het beeld meteen uit zijn dromen. Gefascineerd stapte hij dichterbij om het onaffe schilderij beter te bekijken. Het was een portret en de contouren waren zichtbaar van een knappe jongeman, met een ernstige, misschien wel gekwetste gelaatsuitdrukking. Derk zag nu pas de passpiegel die schuin achter de ezal stond opgesteld en beseft met een schok dat het een zelfportret moest zijn. Dit was Alain de Carnac zelf!

Derk probeerde de peinzende blik in de ogen van de jongeman te doorgronden en begreep dat ook Alain de Carnac moest hebben geprobeerd het ultieme schilderij te creëren. Hij was ten onder gegaan in zijn poging...

Er kwam hem heel helder voor ogen te staan wat hem te doen stond. De adrenaline pompte door zijn lijf en Derk betrapte zichzelf erop dat hij hijgde alsof hij een zware inspanning had geleverd. Met een licht onwerkelijk gevoel alsof alles in zijn leven slechts de aanloop was geweest van wat er nu moest gebeuren, alsof alles voorbestemd was, begon Derk snel met het maken van de voorbereidingen. Van de spullen uit zijn tas timmerde hij een frame en hierop spande hij het doek. Hierna haalde hij alle tubes verf die hij had gekocht en mengde hij de kleuren. Tenslotte haalde hij met een soort eerbied dat hem, als atheïst, vreemd was, het zelfportret van Alain de Carnac van de ezel en zette zijn eigen doek erop.

Met het hart bonzend in de keel pakte hij zijn kwast. Pas toen zijn blik weer op de spiegel viel besepte hij wat hij zou gaan schilderen. Hoe kon het ook anders?

Meteen ging hij aan het werk. Dat de kamer en het doek slechts werden belicht door het zwakke schijnsel van de maan, hinderde hem niet. Sterker nog; hij merkte het niet. Met snelle en zekere bewegingen zette hij de grote lijnen van het portret uit. Opnieuw had hij net als in de droom het gevoel alsof zijn kwast werd gedragen door die energie die hij eerder had gevoeld. Een soort autonome scheppende kracht die hem hielp...

Ademloos werkte Derk in een enorm tempo door. Tot zijn immense voldoening merkte hij dat hij iets in het schilderij leek te kunnen leggen wat hem nooit eerder was gelukt. Een vibratie, alsof hij uit de verf niet alleen een afbeelding van zichzelf trok, maar ook iets wezenlijkers. Iets zoals Rabbi Löw die in het zeventiende eeuwse Praag ooit een golem uit de klei had getrokken, dacht hij verward.

Maar terwijl de scheppende kracht hem voortdreef en steeds sterker leek te worden, merkte Derk dat zijn fysieke kracht afnam. Het zweet prikte in zijn ogen en hij begon te hijgen. En alhoewel hij zijn arm en kwast nog steeds moeiteloos voortbewoog over het doek, kon hij steeds moeilijker rechtop blijven staan.

Maar hij kon niet opgeven. Niet nu! Hij moest het werk van Alain Carnac afmaken. Maar hij was het niet alleen aan hem verschuldigd, maar vooral aan zichzelf, aan zijn eigen idealen en dromen. Als een bezetene werkte de schilder in het negentiende-eeuwse atelier van zijn vakbroeder door...

—

Toen Margot die ochtend wakker werd van het harde geklop op de deur wist ze al dat er iets verschrikkelijks mis was. Ze tastte om zich heen en merkte dat het bed naast haar leeg was.

“Nee”, fluisterde ze met een verschrikkelijk voorgevoel.

De kamerdeur vloog open en het licht werd aangeknipt. Margot schoot overeind en doordat ze verblind werd door het licht duurde het enkele seconden voor ze Lightheart herkende, die buitenissige kunstenaar die ze de vorige dag kort had gesproken. Achter hem herkende ze de eigenaar van het hotel, die nerveus in zijn handen wreef.

“Excuses dat we zo plotsklaps binnenvallen”, zei Lightheart op gejaagde toon, “Maar we moeten u iets laten zien!”

De blik in diens ogen verried dat het hem ernst was. Margot stond op en kleepte zich snel aan, probeerend zich niet te storen aan de aanwezigheid van de beide mannen.

“Kom mee”, zei Lightheart. Ze volgde de kunstenaar en de hoteleigenaar, die geheel uit zijn doen zachtjes in zichzelf praatte.

Ze gingen enkele trappen af en liepen een gang door tot ze uiteindelijk stilhielden bij een deur waar vreemd genoeg geen nummer op stond.

“Wat?”, vroeg Margot ongerust.

“We wilden graag dat je dit zou zien voor de politie kwam...”, fluisterde Lightheart en hij zwaaide hij als een portier de deur open. Margot stapte de kamer binnen met een vreselijk voorgevoel en een wild bonzend hart. Haar oog viel meteen op de schildersezels en de de roerloze vorm hiervoor. Het duurde een moment tot ze zag dat het haar man was, die gestrekt op de grond lag. Meteen wist ze dat hij dood was.

“Nee”, zei ze en ze liep naar hem toe.

“Dit is zoals we hem gevonden hebben”, lichtte Lightheart toe, die achter haar de kamer binnen liep, “Hij lijkt te zijn gestorven door een hartaanval of zoiets.”

“We weten niet hoe hij hier binnen is gekomen”, zei de hoteleigenaar achter hem in gehaast Frans, alsof hij bang was dat hij de schuld zou krijgen van het gebeurde, “we houden de deur hier altijd keurig op slot.”

Margot boog voor haar man op haar knieën en legde haar hand tegen zijn koude gezicht, “Derk toch”, fluisterde ze beduusd.

Lightheart achter haar zei zacht, “Kijk eens wat hij heeft geschilderd.” Margot volgde zijn wijzende vinger en zag het schilderij op de schildersezels. De adem stakte in haar keel. Op de ezels stond een zelfportret van haar man, volledig afgerond en inclusief zijn handtekening in de rechteronderhoek. Het was zo onuitsprekelijk mooi dat de tranen van ontroering haar meteen in de ogen sprongen.

“Het is prachtig”, wist ze met moeite uit te brengen. De twee mannen achter haar zeiden niet, maar ze begreep dat zij het roerend met haar eens waren.

“Ontzettend, het mooiste dat ik ooit het gezien”, vervolgde Margot. Ze verwonderde zich erover hoe het kon zijn dat het schilderij haar zo enorm raakte. Opeens wist ze het: “het lijkt wel of het ... leeft!”

|

| Sirius

“*Borguyjan*, zo moet het gaan heten.”

“Wat?”, hoorde ik mezelf vragen, niet zozeer omdat ik het niet verstaan had, maar meer omdat ik afgeleid was. Ik bekeek vanaf mijn veilige positie aan de bar de danscontest op het podium, even verderop. Er werd opzweepende Caribische muziek gedraaid en de zes jonge mannen op het podium moesten om beurten hun danskunsten vertonen met Conny, het exotische meisje uit het animatieteam waar zo wat iedereen jonger dan 50 jaar in dit hotel een oogje op had laten vallen.

“*Borguyjan*”, zei Bor nog een keer, “Onze namen en dan samen.”

Ik draaide mijn hoofd naar hem om en lachte, “Ja, met jouw naam als eerste en die van mij helemaal achteraan zeker!”

“Moet je nagaan hoe ik me voel”, zei Guy, die aan de andere kant naast Bor zat, “ik zit in de sandwich.”

Ik lachte en knipoogde gemaakt schalks, “Daar zijn goede vrienden voor!”

Mijn aandacht werd weer getrokken naar het podium. Conny trok net een man die ik inmiddels kende als Ward het podium op en begon bij wijze van dans tegen hem op te rijden. Maar Ward bracht het er zeker niet onaardig van af en dwong applaus af onder het publiek. Ik glimlachte. Ik mocht deze Amerikaan wel, sinds we eerder op de dag samen met hem op een duiktrip geweest. Toen we ons hadden willen inschrijven, had hij aangeboden mee te gaan, omdat je alleen als koppel kon aanmelden. Met zijn vieren waren we in een open sloep naar groep rotseilanden voor de kust van Isla Margarita gevaren, Los Frailes, waar we na een zeer korte instructie min of meer het diepe in waren gegooid. Als Ward niet mijn buddy was geweest, zoals dat in duiktermen heet, was ik waarschijnlijk al snel in paniek geraakt. Maar hij wist me tot rust te manen en had me langs enkele prachtige plekjes gevoerd. Ik bracht twee vingers in mijn mond en floot toen Ward met geheven armen het applaus ontving. Hij zag ons zitten en lachte.

“Ik vind het wel een leuk idee”, hoorde ik Guy zeggen.

“Wat is er mis met *Sirius*?”, vroeg ik, me weer bij het gesprek voegend. Ik moet toegeven dat ik het besturingssysteem dat we gedrieën hadden ontworpen nauwelijks kon voorstellen onder een andere naam.

“Niets”, zei Bor, “Maar daar is ook alles mee gezegd.”

Ik voelde me een beetje geïrriteerd worden, “Maar daar kom je nu mee, nu we zelfs al het logo ontwikkeld hebben.”

Bor maakte een afwerend gebaar, “Een vriendje van je op de uni heeft een krabbel op papier gezet, meer niet.”

“Een krabbel?”, bracht ik verontwaardigd uit. Ik boog me voorover en schoof mijn cocktail wat opzij, “Jij weet net zo goed als ik hoe lang we al aan dat ontwerp bezig zijn.”

“Een hond op een ster, knap hoor, ook zo letterlijk”, zei Bor bijna laatdunkend. Ik ontstak in woede; “Makkelijke kritiek, Bor, zeker voor iemand die nooit iets wezenlijks heeft bijgedragen!”

Bor schoot overeind alsof hij stroom had gekregen. Hij wilde uitbarsten, maar Guy kwam op tijd tussenbeide. Die goeie ouwe Guy, altijd de verstandigste, “Hoho, jongens, geen ruzie. We hebben nu vakantie! Ontspanning! Cocktails!” Ter illustratie hief hij zijn Pina Colada op, als om te proosten.

“Mooie vakantie ja”, snoof Bor. Hij schoof zijn kruk weg en beende woedend weg, na mij nog één keer vernietigend te hebben aangekeken. Ik moet toegeven dat ik me enigszins schuldig voelde.

“Goed gedaan, Jan”, sneerde Guy.

Ik hief mijn handen op, “Ja ja, ik ben te ver gegaan, vooruit. Ik bied hem straks wel mijn excuses aan. Maar eerst nog een rondje van mij!”

—

Het was al minstens een paar uur en minstens vier cocktails later, toen Ward op ons toe kwam lopen. Tot dat moment hadden Guy en ik vooral gesproken over de praktische aspecten aan de invoering van het nieuwe revolutionaire besturingssysteem, dat we op de markt wilden brengen. Het nieuwe Windows, zoals je wilt. Onze creatie vervulde me nog steeds van opwinding, omdat ik ervan overtuigd was dat het baanbrekend was en het digitale landschap voor de komende decennia zou gaan bepalen. En tot en met nu hadden we voor iedereen geheim gehouden, het moest een volledige verrassing worden.

Ik veerde op: “Hé Ward, kom erbij”, zei ik in het Engels.

Hij keek ons bevreemd aan. Ondanks mijn stevige kegel viel me op dat hij er heel anders uit zag dan normaal, hij droeg een bril en had ander haar.

“Ken ik jullie?”

Nu was het mijn beurt om verbaasd te zijn. Guy loste het raadsel op: “Jij moet zijn tweelingbroer zijn!”

“Shit ja”, riep ik uit, “Ward had daar al over verteld. Ben jij niet Paul?”

Hij knikte zonder al te veel enthousiasme.

“Drink een cocktailtje mee”, bood ik aan.

Hij knikte opnieuw voorzichtig, alsof hij nog niet zeker wist daar verstandig aan te doen.

“Waar is Ward?”, vroeg Guy.

Paul maakte een gebaar, “In onze kamer. Ik ben eruit geschopt door hem...” Hij glimlachte dun.

“Hoezo”, vroeg ik, terwijl ik hem zijn drankje gaf. Ik had begrepen dat de twee broers samen op vakantie waren.

Paul maakte een wegwerpgebaar, “Iets met zo’n meisje van de animatie.”

Ik lachte schalks, “Toch niet Conny?” Ik stootte Guy met mijn elleboog aan.

Paul bromde iets binnensmonds en nam een flinke slok van zijn cocktail. Ik meende te verstaan “het zijn allemaal hoeren”, wat me bevreedde.

“Vrolijke jongen”, fluisterde ik een beetje aangedaan tegen Guy. Uit mijn ooghoeken zag ik hoe Paul van boven zijn drankje met toegeknepen ogen zijn blik over de aanwezigen liet gaan. Het leek eerder alsof hij probeerde in te schatten wie zijn grootste vijand was, dan dat hij gewoon mensen zocht om een praatje mee te maken. Ik verbaasde me erover hoe anders hij was dan de open, spontane Ward.

“En ga jij nog duiken deze vakantie?”, vroeg ik om een gesprek op gang te zetten.

“Nee”, zei Paul kortaf, “ik heb andere dingen te doen.”

Ik voelde me een beetje boos worden, “O ja? Ben je een slachtoffer aan het kiezen om te vermoorden en te verkrachten? In die volgorde?” Ik hoopte hem met een lompe grap uit de tent te lokken, maar daar was hij duidelijk niet van gediend. Met koude ogen zette hij zijn halfvolle glas op de bar, gromde nog iets en maakte zich uit de voeten.

Ik keek Guy perplex aan, “Heb ik iets verkeerd gezegd?” Guy schudde afkeurend met zijn hoofd, “Jij ook altijd met je grote bek. Laten we maar naar de kamer teruggaan.”

Ik knikte en pas toen ik opstond merkte ik hoe aangeschoten ik was. Bij de uitgang schoot ik een Nederlander aan, die ik één keer bij het zwembad had gesproken, “Zeg eens, wat is het eerste dat je inschiet bij de naam *Borguyjan*?”

“Een Armeense mafia-baas?”

Ik maakte een handgebaar tegen Guy als in: *Zie je wel*.

We liepen, zo goed als we konden in onze beschonken toestand, richting onze hotelkamer. Het was gelukkig dichtbij. We hadden een ruime kamer direct aan het zwembad genomen met twee King-size bedden. Toen we de deur openden verwachtten we dat Bor daar inmiddels al lang en breed zou liggen te maffen. Maar toen het licht was ingeschakeld zagen we dat beide bedden onbeslagen waren. Het vogeltje Bor was gevlogen.

We realiseerden ons toen nog niet dat dit nog maar het begin zou zijn van al het onheil.

Want Bor keerde niet terug.

De volgende nacht werd er op de deur van onze hotelkamer gebonsd. Ik schoot wakker en zag op de reiswakker dat het drie uur was. Met een schok bedacht ik dat er pas een etmaal verstreken was sinds we nog onbezorgd cocktails hadden gedronken aan de bar. Toch leken de twee momenten gescheiden door een eeuwigheid, zoveel was er sindsdien gebeurd.

Ondanks het feit dat Guy en ik nog nauwelijks hadden geslapen, veerden we allebei meteen op, alsof we strak opgespannen poppetjes waren. Guy was toch nog sneller. Hij sprong uit bed en opende met een ruk de deur. Beiden hoopten we Bor te zien, natuurlijk, omdat onze zorgen dan eindelijk voorbij zouden zijn. Misschien zouden we over een paar dagen wel vrolijk lachen om het gebeurde, bedacht ik me, en ik voelde hoe de hoop me even oplichtte.

Maar het was Bor niet; het was Ward. Onze teleurstelling moest voor hem duidelijk merkbaar zijn.

"Goh, jullie zien er beroerd uit", zei hij meteen toen het licht was aangeknipt. Guy en ik konden alleen maar knikken. Wat konden we zeggen? We hadden ook een vreselijke dag achter de rug. Toen we Bor niet op onze kamer hadden aangetroffen, hadden we aanvankelijk tegen elkaar gezegd dat die waarschijnlijk gewoon naar een strandfeest of zo was gegaan, en uiteindelijk wel weer zou komen opdagen. Maar toen hij bij het ochtendgloren nog steeds niet was terug gekomen, waren we ons echt zorgen gaan maken.

Uiteindelijk hadden we vroeg in de ochtend melding gemaakt van de vermissing bij de balie van ons hotel. De hotelmanager was in eerste instantie niet echt onder de indruk geweest ("Die is vast gaan stappen in Porlamar en is bij deze of gene het bed in gedoken"), tot opeens een sleutelkaart van onze kamer die door iemand was gevonden op het parkeerterrein. Bor's sleutel.

Er was, zonder ruchtbaarheid aan de vermissing te geven, meteen een zoektocht in en rond het hotel begonnen, die echter niets had opgeleverd. Tenslotte was de politie er bij gehaald. We hadden opnieuw ons verhaal gedaan en de inspecteur, een man die Alves heette, had beloofd de zoektocht naar Bor uit te breiden, als wij wilden beloven in de tussentijd het hotel niet te verlaten. En zo waren we de rest van de dag onze hotelkamer niet meer uit geweest, niet bij machte om nog iets te doen en op van de zenuwen. Uiteindelijk waren we beide uitgeput in slaap gesukkeld.

"Jij ziet er anders ook niet fris uit", zei Guy. Hij had gelijk, Ward leek al bijna net zo vermoeid en aangedaan als wij.

"Dat klopt", zuchtte Ward terwijl hij de kamer binnen liep, "Maar wat een toestand ook met Bor!"

“Hoe weet jij van de vermissing?”, vroeg ik scherp terwijl ik me op mijn ellebogen optrok, “dat weet nog niemand.”

“Ja, we hebben nog niet eens het thuisfront geïnformeerd”, voegde Guy er aan toe op een toon die duidelijk maakte dat hij het met de beslissing om die nog in het ongewisse te laten niet eens was geweest.

Ward spreidde zijn handen, “Dat klopt ook, maar ik heb vandaag wat opgevangen bij de receptie.” Hij ging op het eerste bed zitten. Guy bleef staan, leunend tegen een muur.

“Heb jij gisteravond nog iets van Bor vernomen?”, vroeg ik. Nee, dacht ik meteen, die was natuurlijk veel te druk met het animatie-meisje. Ward gaf echter niet het antwoord dat ik had verwacht; “Ik vrees dat ik vermoed wat hem is overkomen!” Ik schoot meteen overeind, “Wat bedoel je?”

Paul draaide zich naar me toe en zei; “Bor is niet de enige die weg is. Paul ook, mijn tweelingbroer.”

“Wat?”, brak ik uit. “We hebben hem gisteravond nog gezien”, zei Guy schijnbaar tot verbazing van Ward, “Hij was een beetje vreemd.”

Ward knikte begrijpend en streek nadenkend met een hand over zijn kin. Tenslotte zei hij: “Er is geen tijd om jullie alles te vertellen over Paul, jongens, maar geloof me als ik zeg dat hij ... niet helemaal spoort. Hij heeft soms rare buien en waanideeën. Hij is pas een maand uit een kliniek en ik had juist gehoopt dat een vakantie rustgevend voor hem zou zijn.”

“Nou, zo leek het niet helemaal”, zei ik, “Maar wat heeft dat met Bor te maken?”

“Heb je ook iets verkeerd gezegd tegen hem?”, vroeg Ward aan me.

“Ik heb hem een drankje aangeboden”, zei ik snel, maar Guy vulde meteen aan: “En hij maakte een nogal lompe grap.”

Ward knikte, “Misschien precies genoeg als vonkje voor een kruitvat. Bij zijn buien is Paul heel wraakzuchtig.”

“Maar Bor was er toen niet eens meer bij”, bracht ik verontwaardigd uit terwijl ik dacht: *Straks krijg ik nog de schuld van dit alles ook!*

“Hij zal jullie vast eerder samen hebben gezien”, zei Ward bedachtzaam. Het leek alsof hem iets inschoot en hij haalde een papiertje uit zijn zak. Toen het uitgevouwen was, bleek het een kaartje van Isla Margarita te zijn.

“Dit vond ik vanochtend in mijn kamer, waarschijnlijk van Paul”, zei Ward, “zie je die aantekening?” Guy en ik bogen voorover. Een plaatsje juist ten noorden van Boca de Poza op het westelijke woestijnachtige schiereiland Macanao was omcirkeld. Er stond een tekeningetje bij wat leek op een hoofd die op de grond was geplaatst.

“Paul heeft me laatst verteld over een film die hij had gezien over de rituelen van de Navajo indianen. Je wilt niet weten hoe die hun vijanden straffen.”

Guy bracht een vinger omhoog; voor mij een inmiddels heel bekend gebaar, tenslotte was Guy vaak het slimste jongetje in de klas. Hij zat altijd vol met ideeën: “Ze graven ze ergens in de woestijn tot het hoofd in, om ze uit te laten drogen. Het schijnt een vreselijke dood te zijn...”

Ward knikte.

“Ho, wacht even”, bracht ik op hoge toon uit, “begrijp ik goed dat je denkt dat je broer Bor daar wil ingraven, als wraak voor een gewoon slechte grap?”

Ward keek me aan en zei, “Het is buiten proportie, maar niet voor Paul. En zijn huurauto is weg.”

Ik maakte een wegwerpgebaar en voelde me opeens misselijk, “Dit is belachelijk.”

Ward bleef me aankijken, “Niet als je Paul kent.”

Ik wendde mijn blik af. Er viel een geladen stilte die uiteindelijk gebroken werd door Guy, “Als de zaken er zo voor staan, dan moeten we inspecteur Alves meteen inlichten!”

“Nee”, hoorde ik Ward zeggen, “dat lijkt me niet verstandig.

Ik schoot overeind, “Nee? Wat wil je dan?”

Het duurde even voor Ward antwoord gaf, “Ik wil nu meteen samen met jullie er naar toe gaan.”

“Wàt?”, riep ik luid.

Ward sloeg zijn blik neer, “Je weet niet hoe het is. Het leek eindelijk beter te gaan met Paul. Als hij echt Bor heeft ontvoerd, wordt hem misschien wel poging tot doodslag ten laste gelegd.”

“En terecht!” Ik moet bekennen dat mijn volume nog steeds steeg.

Ward keek naar me op, “Is het dat? Uiteindelijk heeft Paul nog nooit iemand kwaad gedaan. Natuurlijk gaat hij Bor niet echt kwaad doen. Hij is alleen... tijdelijk in de war. Maar opgepakt worden, dat zou de nekslag zijn voor hem.”

Ik wilde weer tegen hem ingaan, maar Guy legde zijn hand op mijn schouder.

“Misschien heeft Ward gelijk”, zei hij.

—

Het was vroeg in de ochtend toen we na een rit van bijna drie uur aankwamen in het plaatsje Robiedal. We reden in Ward's huurauto, een comfortabele hatchback. Paul was, zo zei Ward, met zijn eigen huurauto weggereden, een Toyota terreinwagen, zoals er hier zoveel van reden.

“Wat nu?”, vroeg ik vanuit de passagiersstoel, terwijl we het dorp alweer uitreden.

“De woestijn in”, zei Ward, “hij zal een rustig plaatsje hebben uitgezocht”. Hij bekeek een wegenkaart en wees tenslotte een iel lijntje aan dat de binnenlanden in voerde, “Hier!”

Guy keek vanaf de achterbank mee en knikte instemmend, “Laten we maar doen!”

We begonnen weer te rijden. Ik kreeg de kaart voor me op schoot, maar werd er al snel geen wijs meer uit. Gelukkig bleek Ward over een goed richtinggevoel te beschikken. Bij elke splitsing koos hij snel en beslist. Onze omgeving bestond al snel alleen nog maar uit louter woestijn. Bij de briefing van onze reisorganisatie had ik al gehoord dat dit deel van Isla Margarita heel woestijnachtig was en vrijwel onbewoond, op enkele dorpen langs de kust na. We hadden zelfs nog een jeep-safari hier naar toe kunnen boeken, maar hadden dat graag aan ons voorbij laten gaan. *En nu zijn we toch hier*, bedacht ik cynisch.

Drie uur eerder waren we stilletjes, zonder dat iemand het had gezien, het hotel uit geslopen. Ward had uitgelegd dat het hotelpersoneel, op verzoek van inspecteur Alves, waarschijnlijk extra alert op ons zou zijn. Niemand hoefde te zien dat we onze afspraak schonden; dat zou toch alleen maar verdacht overkomen. *Wat zou het thuisfront denken als ze wisten waar we hier mee bezig waren*, bedacht ik me opeens. Ze zouden ons voor gek verklaren, waarschijnlijk.

Ik werd uit mijn gedachten gerukt toen Ward de auto stilzette, Ik keek om me heen. Er was niets. Geen teken van een Toyota, of wat voor een auto dan ook. Toch stapte Ward uit.

“Kom, Ward zal iets hebben gezien”, zei Guy, die zijn portier opende en de auto uit glipte.

Ik zuchtte en volgde zijn voorbeeld.

“Wat zie je?”, vroeg Guy aan Ward, die buiten speurend rond liep.

“We zijn dichtbij de ontknoping”, zei hij raadselachtig. Ik had nauwelijks tijd om me te verbazen aan die uitspraak, want hij liet er meteen op volgen, “Ik heb een goed idee. Kom, openen jullie twee de kofferbak eens...”

Guy liep meteen naar het achtereind van de auto, waar ik al stond, “Kom, Jan, werk eens een beetje mee”, zei hij. Ik vroeg me opeens af of hij eigenlijk wel echt de slimste van ons tweeën was, zonder te weten waarom ik dat dacht. Misschien omdat hij zo meeding in wat Ward wilde. Pas toen besepte ik dat ik Ward eigenlijk vanaf het moment dat hij onze hotelkamer was binnengestapt, niet had vertrouwd.

Maar dat besef kwam rijkelijk laat. Want toen Guy de kofferbak opende, keken we neer op het lichaam van onze vriend Bor. Hij was gebonden, had een prop in de mond, ademde zwaar en was bezweet over heel zijn lijf. Het duurde even voor hij ons herkende, maar in zijn ogen was mar één emotie te zien; angst. Onversneden doodsangst.

—

Het duurde seconden, misschien wel minuten, voor één van ons beide zijn ogen kon losrukken van Bor. Hij had flink gebloed uit een hoofdwond, waarvan het bloed de bekleding deels had doordrenkt. Ik had hem nog nooit zo bleek gezien. Ik besepte dat

ik helemaal nog geen kans had gehad om mijn excuses tegen hem te maken. Het maakte me opeens heel kwaad en ik draaide me in een ruk om.

Ward stond op vijf meter afstand met een pistool in zijn hand. De adem stakte in mijn keel. Daar stond hij, de man waarmee ik twee dagen geleden nog had gedoken, en hij hield me onder schot. Het moest niet gekker worden. Plotseling begreep ik dat hij degene was die Bor moest hebben overmeesterd en in de kofferbak had gelegd.

“En waar is Paul nu?”, wist ik met moeite uit te brengen, Ik merkte dat Guy probeerde de prop uit Bor’s mond te krijgen.

“Paul? Er is geen Paul! Nooit geweest ook!”, zei Ward.

“W-wat?”, haperde ik. Ik snapte er niets meer van.

“Guy!”, riep Ward.

Guy had Bor nog steeds niet weten te bevrijden van zijn mondprop en schrok op. Hij verstijfde toen hij het pistool in Ward’s hand zag. Bijna automatisch deed hij zijn handen omhoog, alsof hij teveel westerns had gezien als kind.

“Heel goed!”, sneerde Ward, “Doe jij ook maar fijn je whizkid-handjes de lucht in, Jan!”

Met tegenzin deed ik wat hij vroeg. Ik besepte dat we totaal aan hem waren uitgeleverd, zo hier midden in de woestijn. En opeens werd me duidelijker wat Ward van ons wilde. Van ons *whizkids*...

“In films is het gebruikelijk dat de slechterik aan het einde uitlegt hoe hij alles toch heeft klaar gespeeld”, zei Ward op conversatietoon, “Misschien moet ik dat ook maar eens doen. Uitleggen bijvoorbeeld hoe je als huurmoordenaar in een bomvol toeristenoord je drie doelwitten zo ver krijgt je gedwee te vergezellen de eenzame woestijn in. Met wat fijn acteerwerk dus! Of was mijn Paul te overdreven?”

“Oh, wat zijn we stom geweest”, siste Guy naast me. Hij was dus toch de slimste, want het duurde nog enkele momenten voor het tot mij doordrong. Ik zag het weer voor me; de barscène met Paul. Opeens besepte ik dat we Ward en Paul nooit samen hadden gezien. Jezus, een bril en een pot gel was genoeg geweest om ons om de tuin te leiden. En hoe moeilijk kon het geweest zijn Bor mee te lokken naar het parkeerterrein, hem een klap op zijn kop te geven en hem in de auto te gooien?

“Wil je Sirius? Je mag het hebben!”, brak ik uit, “Je mag alles hebben! Je hoeft er niet eens voor te betalen!”

“Betalen?”, lachte Ward, “Dat doet mijn opdrachtgever allang niet meer. Vroeger misschien, maar als je ziet in hoeveel rechtzaken Microsoft uiteindelijk verzeild is geraakt... Nee, dan is dit veel schoner!”

Ik moet toegeven dat ik Ward, of hoe hij ook echt heette, alleen maar met open mond kon aanstaren.

“En daarnaast”, voegde Ward achteloos toe, “hebben we jullie Sirius al lang. Er stonden tot voor kort alleen nog drie personen in de weg om dit ook echt te gaan implementeren in de Microsoft-technologie.”

“Nee”, kreunde Guy.

Ward hief zijn handen in verweer op, “Maar dat is allemaal van horen zeggen hoor, ik ben ook maar een eenvoudige huurmoordenaar...”

Ik begon nu echt te beseffen dat dit vreselijk verkeerd kon aflopen.

“Genoeg gekletst”, vervolgde Ward opgeruimd, “Als jullie nu zo vriendelijk willen zijn jullie vriend los te maken en dan met me mee te komen met die drie spades die in de kofferbak liggen? Het wordt tijd om te proberen of die methoden van de Navajo indianen echt werken.”

|

| De nieuwe Gachet

Dit verhaal is een vervolg op het verhaal "Het portret van Dokter Gachet" uit de bundel "Mijn Madonna, de eerste 24 verhalen". In dit verhaal voelt Paul Grotelaer zich *on top of the world*, als hij het schilderij "Het portret van Dokter Gachet" van Van Gogh weet te stelen. Waar hij zich het brein achter de hele diefstal waant, heeft hij echter niet door dat zijn kompanen Lyndie en George al een hele tijd tegen hem samenspannen. Lyndie heeft nota bene een geheime relatie met George. Aan het einde van het verhaal laten deze beiden Paul Grotelaer bedwelmd achter voor de politie, en gaan er zelf met het schilderij vandoor.

"Ik zeg je, die man was een geschenk uit de hemel", zei Luca, zijn woorden benadrukkend met vinnige handgebaren, "zomaar uit het niets bracht hij me op een fantastisch idee."

Lyndie keek vanuit haar bank naar hem op en zuchtte, "Maar Luca, je zat halfdronken in een café tegen iemand aan te lullen, het was gewoon borrelpraat!" George, die naast zijn vriendin zat, schraapte zijn keel, "Dus je zegt dat de eerste de beste kerel die je toevallig aan de bar tegenkomt, onze redding is?"

Luca knikte: "Ja, inderdaad. Hij had echt verstand van de kunstwereld. En hij heeft contacten..."

"Jezus, Contacten", zuchtte Lyndie, "Misschien moeten we wel meer dan iemand met contacten hebben om onszelf weer uit het slijk te trekken."

"Geld om maar iets te noemen", voegde George er wat mistroostig aan toe. Luca hief een hand op, om aan te geven dat hij de ernst van hun situatie zeker niet onderschatte. Ze waren nu al anderhalf jaar gedrieën als kunstdieven actief, maar hadden, naast een aantal kleine inbraken in onbeduidende musea, die tijd geen fatsoenlijke slag geslagen. Lyndie had wel eens gezegd dat hun zaakjes eigenlijk al eerder van de rails waren gaan lopen: toen ze door de opkoper van het schilderij *Het Portret van Dokter Gachet* waren bedrogen en geen cent hadden ontvangen. En toen hadden ze ook nog eens vernomen dat Paul Grotelaer, die ze de diefstal in de schoenen hadden willen schuiven, uit handen van de politie had weten te blijven en sindsdien was verdwenen.

"Ik weet het, maar luister eerst eens: het was echt een gelukkig toeval", zei Luca, en hij schoof een stoel bij en ging zitten, "Ik had hem eerst niet eens zien zitten, tot hij me een vuurtje vroeg en een opmerking maakte over mijn aansteker van het Van Gogh-museum." Luca liet het ding zien, alsof dat zijn verhaal kracht moest bij zetten, "Klein, zo heet-ie, zei hoe slecht hij veel collecties vond in musea. Dat belangrijke

werken ontbraken en dat vele andere niet relevant waren. Hij zei zelfs dat hij wist dat er veel vervalsingen hingen, zelfs in respectabele musea als het Rijks."

"Je hebt je mond toch niet voorbij gepraat?", vroeg George bezorgd.

Luca wuifde de suggestie weg, "Natuurlijk niet, waar zie je me voor aan! Als er iemand zich versprak, was Klein het, toen hij doorging over vervalsers en zo. Uit het niets kwam hij met een suggestie die me sindsdien niet meer heeft losgelaten."

"Wat", vroeg Lyndie nu toch opeens nieuwsgierig.

"Nou...", zei Luca en hij ging er eens goed voor zitten.

—

Het was twee dagen later toen Lyndie aanklopte bij een op het oog verlaten loods in het havengebied. Een deurbel was niet te vinden, noch iets anders wat erop kon wijzen dat het pand niet gewoon leeg stond. Ze wierp een blik op Luca en George en zag bijna tot haar opluchting op dat ook niet helemaal op hun gemak waren.

Onverwacht snel zwaaide de deur naar binnen open, om een man met lang zwart haar en een snor te onthullen. Hij tikte grijnzend op zijn zwarte cowboyhoed en zei: "Jullie zijn nog precies op tijd ook." Meteen draaide hij zich om en liep een donkere gang in. Lyndie volgde snel, met op haar schreden George en Luca. Dit moest dan Thiemo de Kater zijn, de man die ze zochten. Het prototype van de onaangepaste kunstenaarstype, dacht ze, diens zwaaiende lange zwartleren jas van achter opnemend.

De gang mondde uit in onverwacht grote ruimte. Het atelier baadde in het zonlicht en was met zorg ingericht. Een onverwacht heiligdom, verstopt in een oude havenloods. De hele ruimte stond vol met lege doeken, werkbanken, de onvermijdelijke schildersezels en natuurlijk met schilderijen, waarvan er een aantal aan de muren was opgehangen. Lyndie kon er niet direct een eenheid in ontdekken: allerlei stijlen leken aanwezig, van heel abstract tot figuratief en van heel expressief tot juist weer heel ingetogen.

"Onder de indruk?" Lyndie keek om en zag dat de kunstenaar inmiddels languit op een lage versleten bank was neergezakt. "Heel... bijzonder", zei ze voorzichtig. De kunstenaar begon te lachen: "Al had je gezegd dat je het vreselijk vond, het had mij niets uitgemaakt. Tenslotte is géén van de schilderijen van mezelf! Er zit hier geen De Kater tussen!"

Lyndie had moeite zichzelf een houding te geven en perste er een glimlach uit.

"Zit", zei De Kater uitnodigend, zijn hand wijzend naar een bank tegenover hem. Hij richtte zich tot George en Luca, "Jullie ook."

Ze deden wat hen opgedragen werd, terwijl hun gastheer hen nog steeds bemoedigend toegrijsde. Toen ze zich geïnstalleerd hadden, richtte deze zich

enigszins op uit zijn half liggende houding. Het moment was gekomen om tot zaken te komen.

“Goed”, begon hij, zich richtend tot Lyndie, “Laat ik beginnen te zeggen dat deze ontmoeting, die onze wederzijdse vriend Klein heeft geregeld, onder ons moet blijven, net als mijn naam. Mijn professie is gebaat bij geheimhouding.”

Lyndie knikte, “Maar natuurlijk, meneer De Kater, daar kunt u van op aan. Ook wij willen dat.”

“Zeg toch Thiemo, schat.” Weer die enorme grijns, waarvan niet duidelijk was of die nu ironisch of hartelijk was.

“We willen een voorstel met u bespreken”, zei George duidelijk ontevreden over het verloop van het gesprek.

“Dat spreekt toch voor zich, meneer Rentinga.”

Hij noemde zijn naam! Hoe kon hij dat weten? Lyndie probeerde haar verwarring niet te laten blijken en zei snel: “Ons is verteld van uw staat van dienst als vervalser, meneer De Kater. Wij hebben een nieuw klusje voor u.”

“Oh? Interessant!”, bromde deze met een opgetrokken wenkbrauw. Weer leek het even alsof hij meer wist.

“We willen dat u een vervalsing maakt van een schilderij van Van Gogh”, voegde Luca zich in het gesprek, “Het portret van Dokter Gachet, om precies te zijn.”

De Kater keek Luca aan met een blik die nu echt verbazing leek uit te stralen, “Wat een bijzonder verzoek! Je bedoelt de tweede versie, neem ik aan? Die in het Musée d’Orsay hangt?”

Luca schudde zijn hoofd; “Nee, ik bedoel de oorspronkelijke versie.”

De Kater knorde bijna geamuseerd: “Die is al tien jaar spoorloos! Begrijp ik nu goed dat jullie me vragen een kopie te maken van een verdwenen schilderij? Jullie zijn er toch wel van op de hoogte dat ik zogenaamd oorspronkelijke schilderijen maak en geen regelrechte kopieën.”

Lyndie knikte. Dat had Luca al gehoord van meneer Klein: De Kater was een meester in het imiteren van schilderstijlen van bekende kunstenaars, om die vervolgens onder hun naam wereldkundig te maken. Een koekoeksjong aan het oeuvre toevoegen, zo had Klein het volgens Luca genoemd. Er zouden al twee schilderijen van zijn hand in het MOMA in New York hangen, als je de verhalen moest geloven.

“Maar evengoed bent u een expert in het kopiëren van bestaande werken”, zei George, die verder naar voren schoof op de bank. De Kater voelde zich duidelijk gestreeld en schoof zijn handen in elkaar, alsof hij wilde gaan bidden, “Dat zal ik natuurlijk niet ontkennen. Maar ik ben wel benieuwd: waarom specifiek dát schilderij?”

Er viel even een stilte. Wat konden ze zeggen? Omdat ze dit schilderij al eens in handen hadden gehad? Dat ze wilden dat dit alsnog de klapper werd die het twee jaar geleden al had moeten worden? Of dat ze wraak wilden nemen op hun verraderlijke koper?

“Het is een zeer waardevol schilderij, dat al decennia verdwenen is”, zei Luca tenslotte, “en we weten welke verzamelaar het stuk in handen heeft!”

De Kater trok een wenkbrauw op: “Oh?”

“Denk je eens in: de situatie is perfect”, ging Luca onverstoord door, “wij kunnen straffeloos een kopie wereldkundig maken, want die verzamelaar zal zijn schilderij altijd geheim willen blijven houden! Niet dat hij niet *pissed* zal zijn, natuurlijk als blijkt dat hij niet meer het alleenrecht heeft op één van de meesterwerken van Van Gogh...” Luca grijsde, “We moeten alleen zorgen dat de kopie geloofwaardig genoeg is!”

Lyndie knikte instemmend: ze had het niet beter kunnen verwoorden. Het was niet de eerste keer dat hij zich bewees als waardevol lid van hun team.

De Kater zakte weer onderuit op zijn bank. Met een spiedende blik bekeek hij hen vanonder de rand van zijn hoed, alsof hij hun uitspraken op waarde probeerde te schatten. Tenslotte zei hij: “Oké, één van de bekendste Van Gogh’s. Jullie zetten niet laag in! Maar zijn jullie wel op de hoogte van mijn werkwijze?”

George schoof nog verder naar voren op zijn bank, “Dat zijn we. En dat is meteen de kracht van ons plan. Ik hoop dat u geen vlieg angst heeft?”

In De Kater’s blik zag Lyndie nu onversneden ontsteltenis.

“Waar wilt u me naar toe brengen in hemelsnaam?”

“Jekaterinenburg”, zei George bijna afwezig, alsof het om de hoek lag, “Rusland dus.” En zonder te letten op de ontstelde blik van de kunstenaar, begon hij uitgebreid de plannen uit de doeken te doen die ze gedrieën de voorgaande dagen hadden uitbroed.

—

Ze zaten met zijn vieren opgepropt in een ronkende taxi. Het was er warm en het stonk naar rook, vette etensgeuren en het zweet van de chauffeur. Lyndie probeerde haar walging te onderdrukken en staarde naar buiten. Grijsze woongebouwen schoven voorbij terwijl ze verder naar achteren de grauwe fabrieken hun rookpluimen zag uitbraken. Ze kon niet echt zeggen dat het weerzien met Jekaterinenburg haar veel deugd deed. Het was nog altijd die zelfde intens lelijke industriestad. De twee jaar die sinds haar vorige bezoek waren verstreken, hadden op het eerste oog nog niets veranderd aan de erfenis van een kleine eeuw communisme.

“Leuk, dat reizen, echt geweldig!”, gromde De Kater. Hij zweette onder zijn onafscheidelijke cowboyhoed. Al de hele trip had hij erover lopen zeuren hoe zeer hij reizen verafschuwde en hoe graag hij gewoon in zijn atelier was gebleven.

“Denk er maar aan waar je het voor doet”, glimlachte Luca fijntjes vanaf de rijdersstoel. Dat was een maar al te goed punt. De Kater zou vijftig procent toucheren van de opbrengsten. Lyndie zag een smalle glimlach bij de kunstenaar doorbreken.

Ze zouden nog dezelfde nacht toeslaan. Waarom ook niet? Ze hadden niet veel voorbereiding meer nodig. Tenslotte waren de paden reeds gebaad, twee jaar eerder. Ze hoopten alleen allemaal vurig dat Droebetskoj niets had veranderd aan zijn bewakingssysteem.

“Je krijgt een half uur de tijd, De Kater”, zei Lyndie, die naast George voorin de huurauto zat.

“Ik weet het, het wordt krap”, zei De Kater.

“Je hebt Luca toch voorbereid om je te helpen? Binnen die tijd móet het lukken, anders...” Ze keek De Kater intens aan. Die knikte langzaam: “Het gaat lukken, koest maar!” Maar hierna wendde hij zijn blik af om wat te rommelen in de weekendtas vol met instrumenten, die op zijn knieën lag.

—

De nacht was ingetreden, en de villa lag mooi uitgelicht tegen een heuvel temidden van één van de duurste wijken van de stad. Het was een kolossaal wit gebouw in een klassieke bouwstijl, dat ooit had toebehoort aan de plaatselijke partijbons. Maar nu behoorde het tot iemand van de nieuwe heersende klasse van het land: de kleine groep mensen die zich ten koste van de miljoenen schandalig verrijkt had na de val de Sovjet Unie. Het tekende de nieuwe machtsverhoudingen in dit land.

“Droebetskoj is zelf van huis”, bromde George, “op inspectietour in Siberië, maar zijn vrouw is er wel, met de bewakers natuurlijk.” Hij herhaalde wat ze allemaal al wisten.

“Niet meer dan twee, als het goed is”, zei Lyndie, “Onze Rus heeft iets te veel vertrouwen in zijn elektronische beveiligingssysteem.”

George keek haar grijnzend aan: “Een eitje.”

—

Hij kreeg gelijk. Een half uur later stonden ze in het enorme souterrain waar Droebetskoj zijn imposante kunstverzameling bij elkaar had gebracht. Gorge had zijn kunststukje weer volbracht. Lyndie liet haar zaklicht dwalen over de muren.

“Er zijn schilderijen bijgekomen”, fluisterde ze richting George, die knikte. Ze herkende onder meer een *Picasso* en een vroege *Mondriaan*. De Rus had niet stilgezeten de afgelopen jaren. Wat dat betreft dan, want aan het

beveiligingssysteem was niets veranderd. De kenmerkende hoogmoed voor lieden als Droebetskoj, dacht ze.

De Kater dwaalde intussen met open mond rond, als een kind in een snoepwinkel. “De Gachet”, hijgde hij tenslotte, terwijl hij op een schilderij toesnelde.

Lyndie herkende het kunstwerk ook meteen. De wat melancholieke blik van de dokter, die zwaar op zijn arm leunde. Die raadselachtige grimas. Het treurige bosje bloemen op de voorgrond. Ze voelde weer even de opwindning die ze had ervaren toen ze het schilderij twee jaar geleden hadden teruggevonden. Het gevoel dat ze hun opkoper toch nog een hak konden zetten, dat alles toch nog goed zou komen, dat al hun inspanningen toch niet voor niets waren geweest.

Maar dat was geweest voor ze hadden ontdekt dat het schilderij geheel verankerd was in de muur. Droebetskoj had geen halve maatregelen genomen en het schilderij zodanig ingemetseld, dat het diep verzonken in de muur lag. George had met meetinstrumenten ontdekt dat het houten frame met schroeven vast was gezet in het beton. Maar zelfs als dat niet zo was geweest, hadden ze met geen mogelijkheid het schilderij kunnen loswrikken zonder het ernstig te beschadigen.

Lyndie kon zich de frustratie nog goed herinneren. Zó ver waren ze gekomen, om er dan achter te komen dat ze het schilderij onmogelijk konden meenemen. Woedend was ze geweest en ze had tenslotte door George bijna moeten worden weggesleept. Lyndie voelde het bloed weer door het aderen kolken, maar ze wist zich te herpakken en fluisterde richting Luca: “Zet alles neer.” Strikt genomen hoefde ze niet eens te fluisteren. Er waren geen camera’s of microfoons in het souterrain en bewakers liet Droebetskoj niet toe in zijn heiligdom. Ze hadden het rijk voor zich alleen. Voorlopig.

Luca begon met het installeren van wat leek op een bouwlamp. Hij pakte een kleine accu aan een sloot het geheel aan. Een moment later baadde het schilderij in een helder wit licht.

“Prachtig, prachtig”, fluisterde De Kater die om het kunstwerk cirkelde als een vlieg om een lamp, de handen in bewondering bij de mond, “Nooit gedacht dat het in het echt zó mooi zou zijn.”

“Aan het werk, De Kater”, zei George, “er zijn al bijna tien minuten verstreken!” Het leek alsof De Kater werd weggerukt uit een mooie droom. Hij keek George verstoord aan en kwam toen bij positieven. “Weet je zeker dat we het niet mee kunnen nemen”, zei hij, bijna op een zeurende toon.

“Ja”, zei Lyndie wat harder dan ze bedoeld had, “Dan hadden we dat de vorige keer natuurlijk al gezien.”

De Kater knikte kort, begrijpend. Een moment later had hij zijn weekendtas open geritst en haalde hij de instrumenten voor de dag waarmee hij het kunstwerk zou doormeten, observeren en vastleggen.

Het was tijd om aan de slag te gaan.

—

Drie weken later. Lyndie en George zaten koffie te drinken in de keuken van haar kleine Amsterdamse appartementje. Ze bedacht zich dat ze beter iets anders had kunnen drinken, want zonder die koffie was ze al zenuwachtig genoeg. Ze zag hoe de trillende hand van George de kop neerzette op het formica tafeltje: ze was niet de enige.

“Nu gaat het erom spannen, George”, zei Lyndie. Haar vriend knikte. Vanavond zou de overdracht plaatsvinden van het schilderij; de nieuwe *Gachet*, zoals ze het schilderij noemden.

De laatste drie weken had De Kater overuren gedraaid in zijn atelier om het kunstwerk te schilderen. Een ingenieuze klus, die Lyndie had vervuld met bewondering voor het vakmanschap van de kunstenaar.

Het begon al bij het doek. Hiervoor hadden ze een onbeduidend schilderij gestolen, dat in dezelfde periode geschilderd was en exact de juiste afmetingen had. Nadat het doek met chemicaliën was schoongemaakt, was De Kater begonnen met het aanbrengen van een eerste schildering. Een landschapje, ongetwijfeld van de omgeving van Auvers. De Kater had in Jekaterinenburg ontdekt bij het doormeten van het doek dat deze schildering onder de toplaag verborgen zat. Alsof Van Gogh zelf het landschapje mislukt vond en er gewoon een nieuw schilderij over heen had geschilderd. Niet heel verwonderlijk, had De Kater gezegd: de Van Gogh uit zijn late periode was krap bij kas.

Vervolgens had De Kater een onderlaag aangebracht over de oorspronkelijke schildering en tenslotte was hij begonnen met het eigenlijke schilderij. Lyndie kon alleen maar bewonderend toekijken hoe omzichtig De Kater te werk ging met de speciaal voor deze klus geprepareerde verf. Ze had gedacht dat De Kater misschien wel een paar maanden volledig door de klus in beslag zou worden genomen, maar in nauwelijks twee weken had hij de klus geklaard.

En daarmee was het slotstuk van de operatie aangebroken.

“We moeten ons niet zoals de vorige keer laten bedriegen”, zei George nadenkend boven zijn dampende mok.

Lyndie knikte: “Ik vertrouw geen enkele opkoper meer. We nemen bij het eerste contact alleen foto’s mee van het schilderij, meer niet. Eerst moet die man maar eens bewijzen dat hij kan betalen.”

“Veertig miljoen euro”, fluisterde George zacht. Het was beduidend lager dan wat Droebetskoj hen destijds had beloofd te betalen, maar nog steeds meer dan genoeg. “Heb je die man nog kunnen natrekken?”, vroeg Lyndie. Luca had na hun Russische avontuur Klein nog een keer ontmoet en nota bene hij had een tip gegeven over een

mogelijke koper. Luca en George hadden het lijntje opgepakt en waren samen op pad gegaan en hadden uiteindelijk contact weten te leggen met de man, die Trelawney Mandel heette. “Een zakenman uit de Verenigde Staten, die rijk is geworden tijdens de IT-hausse”, zei George, “Ik heb diverse verwijzingen naar zijn fortuin weten te vinden, maar het is duidelijk dat Mandel een man is die zijn fortuin heeft weten te vergaren zonder ooit op de voorgrond te treden.”

“Typisch voor een kunstverzamelaar”, vond Lyndie glimlachend, “Dat zijn vaak van die geheimzinnige types.”

“Ik heb er een goed gevoel over”, zei George en hij pakte Lyndie’s hand, “Deze keer gaat het lukken, en als we het klaargespeeld hebben, kunnen we eindelijk stoppen en krijgen we eindelijk rust.”

“Ik hoop het, ik hoop het”, zuchtte Lyndie.

—

Het grote moment. Het was avond en het duister was al ingevallen. Het Alkmaarse bedrijventerrein, overdag nog zo vol activiteit, was nu uitgestorven. George, Lyndie en Luca stapten uit hun auto –een gestolen Toyota Corolla die George na vanavond het Noordhollands Kanaal in zou rijden- en liepen naar het leegstaande kantoorgebouw. Er brandde geen enkel licht. “We zijn mooi op tijd”, fluisterde Luca, die op zijn horloge tuurde.

Lyndie knikte. Het was ruim twee uur voor het tijdstip waarop ze hadden afgesproken met Mandel. Het zouden twee lange uren wachten worden, vreesde ze.

George gebruikte een sleutel om zich toegang tot het gebouw te verschaffen. Het plan was eenvoudig. Ze zouden elkaar in de hal ontmoeten. Zij zouden foto’s van het schilderij tonen en hierna zou Mandel met het geld over de brug moeten komen.

Geheel in biljetten van 500 euro, verdeeld over vier grote koffers, zoals was afgesproken. Pas als Lyndie, George en Luca helemaal tevreden waren, zouden ze het schilderij ophalen. De Kater, die enkele straten verderop in een eveneens gestolen auto op hun teken zou wachten, had die in bewaring. Na overdracht van het schilderij zouden ze gevierden in de Toyota weg rijden. Hier zou De Kater zijn helft van het geld krijgen, waarna die zou worden afgezet op een vooraf besproken locatie in Hoorn. Lyndie, George en Luca zouden nog diezelfde nacht doorrijden naar Zwitserland, waar ze het geld zouden storten bij een Zürichse bank. Hierna zouden Lyndie en George uitwijken naar Zuid-Afrika. Luca zou onderduiken bij vrienden in Hongarije.

—

Lyndie nam het plan in haar hoofd nog eens door terwijl ze gedrieën richting de centrale hal liepen. In het gebouw hing een beklemmende stilte en het was geheel donker en Lyndie had weinig zin om hier uren te moeten afwachten. Aan de andere

kant wist ze dat het nodig was. Alleen op deze manier konden ze zeker zijn dat ze niet voor verrassingen werden gesteld. Tenminste, dat hoopte ze.

Maar toen ze midden in de centrale hal stonden gebeurde er iets volstrekt onverwachts. Alle lichten gingen aan, en opeens baadden ze in het felle licht van de TL-balken in het hoge plafond. Ze verstarde.

“Wat krijgen we nou?”, bracht ze uit. Ze merkte bij zichzelf dat ze hijgde. Bij hun weten was het kantoorpand al maanden afgesloten van elektriciteit. Maar dat was niet wat haar vooral verontrustte. Dat het licht was ingeschakeld betekende namelijk ook dat er al mensen in het pand waren.

Ze draaide zich nerveus om en tuurde om zich heen. Toen bespeurde ze de twee mensen die vanuit een tegenoverliggende gang de lichtkring in stapten. De adem stakte in haar keel toen ze Thimeo de Kater herkende, de kunstenaar met wie was afgesproken dat die pas over anderhalf uur in Alkmaar zou zijn. De tweede man had een pistool hun kant op gericht. Maar verreweg het meest angstwekkende was dat ze ook hem kende. Het was...

“Meneer Klein”, hoorde ze Luca met een geschokte stem uitbrengen, “Wat... wat doet u hier?”

De man die Luca kende als meneer Klein lachte minzaam, “Ik had toch wel verwacht dat dàt toch al wel tot je was doorgedrongen. Je bent toch zo’n slimme jongen?”

Luca opende een aantal keren zijn mond, als een vis op het droge, maar wist niets uit te brengen.

Lyndie wist haar blik van de ongenode bezoekers los te rukken en keek vertwijfeld in de richting van George. Maar ook hij leek verbijsterd te zijn en kon alleen maar staren, als een konijn dat is gevangen in het licht van een aanstormende auto.

“Leuk je weer eens te zien, Lyndie, na al die jaren”, klonk opnieuw die stem die ze al ruim twee jaar niet meer had gehoord, “Ik heb een fles champagne bij me, we hebben weer wat te vieren toch? Maar deze keer is het niet van die goedkope cider.”

Luca keek verward naar zijn twee metgezellen en begreep dat er iets afschuwelijks aan de hand was. Hoe konden Lyndie en George die man kennen? Alleen hij had toch contact gehad met meneer Klein? Toen begon het hem opeens te dagen.

“Paul Grotelaer”, bracht hij bijna buiten adem uit, “Dat kan niet waar zijn...”

Grotelaer glimlachte, “Heel goed, Luca. Heel goed! Je vrienden hebben je natuurlijk over mij verteld. Dan begrijp je natuurlijk ook dat ik nog een kleine rekening te vereffenen heb met dat vrolijke stelletje!”

Lyndie kreeg het opeens heel koud. Ze moest weer denken aan hoe Paul achterin hun vluchtauto was ineengekrompen als gevolg van de verdovende middelen die ze in zijn champagne had gestopt. Hij was veranderd. Zijn gezicht leek... harder. Of was het alleen dat ringbaardje, dat hem anders maakte? Nee, het was meer. Maar

natuurlijk was alles anders. Toen was hij de overwonnene geweest, maar nu was hij degene die de touwtjes in handen had.

"Jullie plan verliep bijna perfect", zei Grotelaer, "alleen had je de dosis GHB wat te laag ingeschat." Hij schudde afkeurend zijn hoofd, "Jullie weten toch hoe belangrijk details zijn? Ik kan niet zeggen dat ik er rouwig om was toen ik vernam hoe jullie door je eigen opkoper zijn bedonderd. Je verdiende loon." Opeens was er onversneden woede op zijn gezicht af te lezen. "Paul, luister...", probeerde George met opgeheven armen.

"Zwijg, insect!", barstte Grotelaer woedend uit, "Zeg geen woord meer!" Hij richtte zich weer op Lyndie: "Weet je nog hoe je het de vorige keer erover had dat ik op Gachet leek? De wannabe die zich omringde door schilders? 'De man die iets wilde zijn dat hij niet was?' Zo zei je het toch? Ik heb daar nog vaak aan gedacht de laatste jaren. Vind je het niet ironisch dat ik nu alsnog de Gachet voor je ogen weg steel?" "Alsjeblieft...", smeekte Lyndie.

"Hou je mond. Ik voel niets meer voor je dan haat. Ik ben niet meer de Paul Grotelaer die ik was, Lyndie, bedenk dat goed. Ik laat me niet meer bedotten. Net als deze *Gachet* ..." -Grotelaer wees op het pakketje dat de grijnzende De Kater onder zijn arm droeg- "...ben ik niet dezelfde. Vernieuwd. Is het niet grappig, Lyndie, hoe sterk die parallel tussen mij en de dokter opnieuw blijkt te zijn?"

Lyndie wist niet wat ze moest zeggen. Het besef dat hun operatie opnieuw op het punt van mislukken stond, was nog steeds niet geheel tot haar doorgedrongen.

"Jullie pasten perfect in mijn plannetje", ging Grotelaer door, als een trein die niet meer was af te remmen, "Jullie waren immers de enigen die wisten waar het origineel was. Ik hoefde Luca alleen maar wat te triggeren om jullie te koppelen aan Thiemo. Om alsnog te krijgen wat van mij is."

Lyndie hoorde Grotelaer half verdoofd aan. Hoe hadden ze zo dom kunnen zijn blind te varen op die zogenaamde meneer Klein, die zowel de koper als de vervalser had aangedragen. Ze hadden gedacht dat het geluk hen nu eens had toegelachen, toen Luca hem "toevallig" was tegengekomen. Ze hadden hem zelfs een half miljoen euro toegezegd als beloning. Hoe naïef ze waren geweest.

"En jij", riep George wijzend naar De Kater, "jij zat vanaf het begin in het complot? Leugenachtige rat!"

De Kater grijnsde alleen maar en Lyndie moest weer denken hoe de man de naam van George had geweten. Waarom had ze daar toen niet meer aandacht aan geschonken?

Lyndie werd uit haar over elkaar heen tollende gedachten gerukt door een verwrongen schreeuw. Het was George, zag ze in een flits, die buiten zinnen Grotelaer aanvloog.

Hij kreeg geen enkele kans. Zonder blikken of blozen loste Grotelaer een schot en George ging neer alsof die was geraakt door een aanstormende rugby'er.

"Nee", riep Lyndie vertwijfeld en ze viel op haar knieën voor George. Die keek haar met wijd opengesperde ogen aan, waarin Lyndie allerlei emoties las: angst, spijt, woede. Toen ging er een schok door zijn lichaam en een moment later verstarde zijn blik.

Hij was dood.

"Nee", riep Lyndie nog eens, en ze keek vol wraakgevoelens op naar Grotelaer.

"Je verdiende loon", zei Paul echter, ogenschijnlijk in het geheel niet aangedaan,

"Dan had je me maar niet moeten bedriegen."

"We zullen je vinden en George wreken!", klonk de verwrongen stem van Luca.

Grotelaer lachte, "Natuurlijk zul je dat proberen. Maar ik ben inmiddels heel bedreven in me schuilhouden." En met deze woorden keek hij opgeruimd naar De Kater,

"Zullen we?"

De Kater grijnsde zijn bekende grijns, "Tada, sukkels." De man had hen vanaf het begin beschimpt, besepte Lyndie. Ze zakte ineen bij het lijk en keek een laatste keer op om te zien hoe De Kater en Grotelaer de ruimte verlieten. Paul draaide zich voor hij de deuropening doorstapte nog een laatste keer om.

"Weet je hoe ik me nu voel?", vroeg Grotelaer met een grote grijns, zijn pistool als een wijsvinger opstekend.

Lyndie was te murw om antwoord te geven.

"*On top of the world. Zo voel ik me: On top of the world!*"

|

| Ontwaken - deel 4

Het was al diep in de nacht toen ze hun eindbestemming eindelijk in zicht kregen. Niet meer dan wat zwakke lichtjes verrieden in de uitgestrekte en grotendeels onbewoonde woestijn de locatie van de boerderij van de man op wie hij zijn hoop had gevestigd. Sjeik Behruz tuurde door het beduimelde portierraam het duister in en voelde zich opgelucht dat ze er bijna waren.

"Daar is het", zei hij tegen Tufayl naast hem. De jongeman knikte kort en stuurde de auto geconcentreerd over het verraderlijke rotsweggetje. Nog steeds wist Mazin niet of hij er verstandig aan had gedaan zijn beschermeling mee te nemen op deze gevaarlijke en ongewisse missie. Aan de andere kant had Tufayl erop gestaan hem te vergezellen en wist Mazin ook dat hij de enige was die hij echt kon vertrouwen. De rotsweg kronkelde het dal in en hun reisdoel lag nu recht voor hem. Mazin wist wat ze zouden aantreffen: geen lieflijke boerderij uit een prentenboek, maar het goed bewaakte omheinde complex dat paste bij de machtigste man van Israël.

Bijna een etmaal lang waren ze al aan het rijden; een helletocht door een land dat al decennia lang werd verscheurd door etnische en religieuze conflicten. De gevolgen daarvan had Mazin overal gezien. De kapot gebombardeerde huizen in Tyrus en Beiroet. Het niemandsland van de gedemilitariseerde zone. De eindeloze versperringen en controles bij de grens van Israël, die ze hadden weten te passeren met valse paspoorten. De vele wegversperringen in Israël zelf. De uitlopers van de bizarre Israëliëse 'veiligheidsmuur' op de Westoever. Het land was bezaaid met de soms nog verse littekens die het al ruim een halve eeuw durende conflict met zich mee had gebracht. Mazin was blij geweest toen ze uiteindelijk de rust en leegte van de Negev-woestijn waren ingereden, weg van al die mensen en die chaos die ze hadden geschapen.

"Ik ben trots op je, Tufyal", zei Mazin en hij draaide zijn hoofd naar hem om, "Je moet wel kapot zijn, na al die uren rijden." Hij glimlachte en raakte kort de schouder van de jongeman aan.

Tufayl beantwoordde kort de glimlach maar hij liet zijn aandacht geen moment verslappen. De jongen had zich blijkbaar heilig voorgenomen zijn mentor te brengen waar hij wilde en niets zou hem daarbij in de weg staan.

"We zijn bijna op onze bestemming", zei Mazin geruststellend.

—

Het afscheid van Rachida was onverwacht moeilijk geweest. Zijn vrouw was van al zijn plannen op de hoogte en zij was de enige die wist van zijn geheugenverlies. In de slaapkamer drukte ze zich dicht tegen hem aan en liet haar tranen in zijn overhemd druppelen. Minutenlang stonden ze alleen maar zo, elkaar stevig vastklemmend.

"Weet je wat het gekke is?", snotterde Rachel tenslotte, "Ik heb nooit echt van je gehouden. Ik zag je alleen maar als de man die me door mijn vader was toegewezen. Je was niet wreed tegen me, maar wel ongeïnteresseerd. Alsof iets je ervan weerhield liefde te geven. Maar hoe anders dat is geworden sinds je... ongeluk."

Mazin kon niet anders dan haar troostend in zijn armen te wiegen. Hoe kon hij onder woorden brengen dat hij, sinds hij haar voor het eerst had gezien in het ziekenhuis, van haar was begonnen te houden? Van die sterke en liefhebbende vrouw die ze was, achter die façade van sociale conventies waar vrouwen zich aan hadden te confirmeren.

"Ik kan je proberen tegen te houden, maar dat lukt toch niet", fluisterde Rachida. "Ik kom terug, als God het wil", zei Mazin.

Met een blik verwrongen van verdriet en spijt keek ze hem diep in de ogen. In haar blik las Mazin dat ze hem niet durfde te geloven.

—

Ze waren op honderd meter van de toegang tot het complex genaderd, toen de auto opeens gevangen werd in een fel licht. Tufayl schrok en had moeite de auto op de weg te houden.

"Gewoon doorrijden", zei Mazin afgemeten met een hand voor zijn ogen. Het licht, waarschijnlijk een zoeklicht zijn vanaf de poort, bleef op hen schijnen, maar het doorrijden werd hen niet belemmerd.

"Stoppen", zei Mazin. In het felle licht zag hij een aantal silhouetten op hen toekomen. Vijf of zes soldaten. Hij herkende de vormen van de halfautomatische wapens op hun rug.

"Laat mij het woord doen", zei Mazin, die merkte hoe nerveus hijzelf was. Maar toen de eerste figuren de auto hadden bereikt, had hij zichzelf alweer geheel onder controle. Hij drukte op de knop waarmee het portierraam omlaag ging.

"Dit is verboden terrein", zei de soldaat die de auto in keek, "U mag blij zijn dat u niet onder vuur bent genomen."

Mazin wist meteen dat hij met een officier te maken had. Hij keek de man strak aan en zei: "Ik kom hier om Ehud Olmert te spreken."

"Meneer Olmert verwacht niemand!"

"Wel als u hem zegt dat sjeik Behruz Mazin hem wil spreken." Dat de officier schrok verbaasde Mazin niet. Zijn naam stond immers hoog in de lijst van meest gezochte terroristen van Israël.

"O-onmogelijk. U-u?", haperde de officier, even van zijn stuk gebracht.

"Kijk dan nog maar eens goed", zei Mazin, "En breng dan meteen Olmert van mijn komst op de hoogte."

De officier staaarde hem besluiteloos aan. Misschien besepte hij, dacht Mazin wrang, dat als hij Mazin hier ter plekke zou neerschieten, hij waarschijnlijk rijkelijk zou worden beloond door Israël. Tenslotte had je niet elke dag de kans om de hoogste leider van de Hezbollah te elimineren...

Eindelijk draaide de officier zich om, pakte zijn portofoon, en begon in het apparaat te blaffen. Tegelijkertijd gaf hij met enkele drukke armgebaren zijn ondergeschikten te kennen afstand te houden tot de auto.

Mazin keek Tufayl aan en zag duidelijk de angst op het gezicht van de jongen. Hij was bleek en de wallen onder zijn rode ogen verrieden dat hij uitgeput was.

"Hou vertrouwen" zei Mazin glimlachend. Maar ondertussen moest hij zich inspannen om niet zijn eigen angst te tonen. Hij probeerde zich Rachida en de kinderen, zijn geliefden, voor de geest te halen.

—

Farid, zijn oudste zoon, was degene geweest die hem uiteindelijk onbewust het laatste zetje had gegeven om tot deze missie te besluiten. Mazin had niet aan kunnen zien hoe hij -een zo veelbelovende en heldere jongen- al zo leek aangetast door de hele oorlog. Hij had de gedachte niet kunnen verdragen dat zijn zoon ook een uitzichtloze toekomst beschoren leek in een gewelddadige verzetsbeweging. Op de avond voor zijn afscheid had hij zijn zoon bij zich geroepen. Niet eens zozeer omdat hij verwachtte nooit meer thuis te komen, hield hij zichzelf voor, maar vooral om hem een paar lessen bij te brengen.

"Ik wil dat je goed voor je broertje en zusje zorgt als ik weg ben, Farid", was hij begonnen. De jongen knikte driftig. "Zorg dat jullie goed je best doen op school, dat is heel belangrijk!"

Meer instemmend geknik.

"En ik wil dat je dit goed begrijpt: Farid. Probeer niet als je vader te zijn. Doe me niet na. Er ligt geen glorie in oorlog. Ik ben niet trots op mijn rol daarin. Als jij me wilt tevreden stellen, moet je anders worden. Jezelf ontwikkelen, verder komen! Leren hoe je in vrede kunt samenleven. Buiten Hezbollah. Begrijp je dat?" Farid keek Mazin een beetje schichtig aan, alsof hij niet wist wat hij hiervan moest denken. Mazin zuchtte. Hij legde een hand op zijn schouder: "Oorlog is geen spelletje, Farid. Ik weet

dat je graag vandaag al mee zou willen vechten, maar dat wil ik niet! Je hebt een toekomst voor je, laat die niet vervliegen!"

Farid knikte langzaam, tot er tranen in zijn ogen verschenen. Misschien was de boodschap ook te moeilijk voor hem, bedacht Mazin. Hij nam zijn zoon in zijn armen. Farid keek snotterend naar hem omhoog:

"Je komt toch wel terug, papa?"

—

Ze bevonden zich in een vrijwel lege kamer, op een tafel en een aantal stoelen na. Aan de ene kant zat Mazin, die probeerde ondanks de situatie zijn waardigheid te behouden. Zijn handen waren achter zijn rug geboid en vastgemaakt aan de spijlen van de stoel. Het was verre van de situatie waarin hij gehoopt had zich te bevinden. Aan de andere kant zaten de officier en een andere militair.

Ze waren uit de auto gehaald en door gewapende soldaten naar een bijgebouwtje geleid. Daar waren ze in een kelderruimte grondig gefouilleerd. Dat Mazin zelf ruw werd behandeld toen hij zich geheel had uitgekleded was nog te verdragen, maar de weinig zachtzinnige aanpak van Tufayl verontwaardigde hem. "Breng me naar Olmert", riep hij, "Ik heb een vredesvoorstel bij me". Maar de soldaten deden alsof ze het niet hoorden.

Uiteindelijk hadden ze zich weer mogen aankleden, waarna Tufayl werd weggevoerd. "Hij blijft bij mij", riep Mazin machteloos, maar niemand luisterde. Nog éénmaal had Tufayl omgekeken, angstig en kwetsbaar. En toen was hij weg. "Wat is de werkelijk reden van uw bezoek?", vroeg de voor Mazin nog onbekende officier tegenover hem, waarschijnlijk de hoogst geplaatste in de kamer. Hij had het harde gezicht van de man die al zijn hele leven in het leger had gediend.

Mazin zuchtte, "Zoals ik al eerder zei: om Ehud Olmert te spreken. Dat is heel belangrijk!"

Mazin had allang verteld over zijn missie. Het mandaat dat hij uiteindelijk had losgekregen bij Hezbollah, de verregaande concessies die hij wilde doen voor vrede, de historische kans die Olmert zou worden geboden. Maar men leek niet in het minst onder de indruk.

"Wij maken wel uit wat belangrijk is", baste dezelfde officier, "U praat over mandaten en historische kansen. Maar dit is sprookjesland niet! Wie zegt dat u geen aanslag wilt plegen? Wie zegt dat u bent wie u zegt te zijn?"

Als op afroep stapte een soldaat met een verhit gezicht de kamer binnen.

"Majoor Roth", zei hij toen hij een stapeltje papieren aan de hoogste officier overhandigde. Hij boog zich verder naar hem toe en fluisterde iets in zijn oor. De majoor knikte, wuifde de soldaat weg en nam de papieren snel door. Toen hij opkeek, meende Mazin een fleempje onbegrip te ontwaren in diens harde gezicht.

"U lijkt inderdaad de man te zijn voor wie u zich uitgeeft. En in uw auto zijn geen explosieven aangetroffen."

"Geloof u me nu?" Mazin probeerde autoriteit in zijn stem te leggen, "Ik weet dat Olmert dit weekend hier is. Wilt u nu zo vriendelijk zijn hem op de hoogte te brengen van mijn bezoek?"

Enkele seconden bleef de majoor stil, maar toen begon hij smalend te glimlachen, "Denkt u echt dat wij u zoiets zouden toestaan? U bent één van de meest gezochte terroristen van het land!"

"Ik kan de vrede brengen die Israël zo nodig heeft. Ik heb een mandaat!"

"U? Ik denk dat u buiten zinnen bent. Hezbollah die de wapens neerlegt? Absurd! Nooit van mijn leven!"

"U weet heel goed welke macht ik heb!", zei Mazin scherp.

Roth lachte vilein, "Weet je wat ik denk? Ik denk dat u iets heeft opgelopen bij onze laatste aanslag op u! U heeft waanideeën. Wie zegt dat u nog enige macht over heeft binnen Hezbollah?"

Mazin probeerde rustig te blijven: "Laat me met Olmert praten, hij zal mijn aanbod begrijpen!"

"U toelaten bij onze premier? Ondenkbaar! Wat heeft u in uw hoofd gehaald hier naar toe te gaan?"

Mazin vond het ongelooflijk hoe achteloos Roth zijn voorstel weg wuifde. Hij haalde enkele malen diep adem voor hij zei: "Dat heb ik u gezegd! Informeer Olmert meteen van mijn aanwezigheid. Nu!" Hij hoefde zijn boosheid niet te spelen.

De majoor stond op en even dacht Mazin dat Roth nu echt het commando zou geven Olmert te halen en hem uit zijn boeien te bevrijden. Maar in plaats daarvan werd hij door Roth hard in het gezicht geslagen. Een ring aan diens vinger trok een lange snee over zijn wang. Maar het was niet de pijn die Mazin overrompelde. Dat was het plotselinge besef dat hij zijn plan niet zou kunnen verwezenlijken en dat hij hier niet meer levend uit zou komen.

In zijn ontzetting hoorde hij de bevelen die majoor Roth doorgaf aan zijn ondergeschikten maar half, "Breng hem weg en laat hem streng bewaken. Ik informeer de premier hoogstpersoonlijk dat we Mazin te pakken hebben. Zulk goed nieuws komt als geroepen in deze donkere tijden. Laten we God danken dat hij onze grootste vijand zich zo gemakkelijk aan ons heeft uitgeleverd."

—

Hij bewoog zijn hoofd omhoog en keek naar de blauwe hemel boven hem. Dezelfde blauwe hemel als op dit moment de zorgeloze bezoekers van het strand, dat niet eens zo ver weg moest zijn, zagen. Dezelfde hemel als ook zijn vrouw Rachida zou kunnen zien, als ze op dit moment door het raam naar buiten keek. Hoe kon iemand

van hen vermoeden in welke uitzichtloze situatie hij zich bevond, hier staand op de binnenplaats van een militaire gevangenis in Tel Aviv?

Hij volgde een groep meeuwen, die zich lui liet meevoeren door de luchtstromen. Misschien wel de enige wezens die ècht vrij zijn in dit land, bedacht hij wrang. Want de mensen in dit land -niet alleen hij, maar ook de Israëliische soldaten die zich voor hem in een rij aan het opstellen waren- waren verre van vrij. Allen zaten ze vast binnen de dwingende verbanden van deze waanzinnige samenleving en haar bloedige geschiedenis.

Vermoeid leunde hij met zijn rug tegen de ruwe muur en hij bekeek afwezig hoe de soldaten, na enkele bevelen van een officier, hun geweren voor een laatste keer controleerden, doorlaadden en tenslotte losjes voor zich hielden met de loop naar de grond gericht. Mazin probeerde wanhopig niet te denken aan de verwoestende kracht van de kogels.

Een soldaat liep op hem toe en met een bijna verontschuldigende blik in de ogen bracht hij een zwarte stoffen zak omhoog. Mazin knikte de jongeman bemoedigend toe en volgde met intense blik hoe de soldaat de zak over zijn hoofd schoof. Een laatste glimp van diens uniform en toen was alles donker. Hij probeerde niet in paniek te raken en haalde enkele keren diep adem.

Een kleine drie maanden: zo lang had dus zijn leven geduurd, bedacht hij, zijn nieuwe leven in ieder geval. Mazin sloot zijn ogen en liet die tijd aan zijn geestesoog voorbijgaan, terwijl hij zich met al zijn kracht tegen de muur drukte, alsof hij er doorheen zou kunnen verdwijnen. Ergens hoorde hij stemmen, maar hij verstond het niet en hij kon ook niet zien wat er gebeurde. Hij hoefde het ook niet te zien. Hij probeerde zich het gezicht van Rachida voor zijn geest te halen, de vrouw van wie hij hield. Hoe erg zou ze lijden? Hij dacht aan Farid en probeerde zichzelf ervan te overtuigen dat het met hem goed zou komen. Dat hij zijn vaders woorden zou onthouden. Maar waarom zou Farid niet worden vergiftigd met wraakgevoelens als hij eenmaal hoorde hoe zijn vader door de Israëliërs was geëxecuteerd?

Deze gedachten maakten Mazin vreselijk somber. Alles was voor niets geweest, alles was verloren... Net als Tufayl... Hij had gesmeekt om hem tenminste te laten gaan, maar zijn verhoorders hadden hem aangestaard alsof hij gek was geworden. Het besef schrijnde in hem als een krachtig gif. Zijn plannen waren in duigen gevallen: geen bespreking met Olmert, geen kans op een ontluikende vrede, geen einde aan de waanzin. Mazin besepte met pijn in zijn hart dat zijn dood waarschijnlijk betekende dat Sayad de nieuwe leider van Hezbollah zou worden. De meest rabiate jodenhater van hen allemaal. Hoe cynisch was dat? Een luide stem doorbrak zijn gedachten. Hij verstond het deze keer; "Aanleggen". Hij stelde zich voor hoe de soldaten de geweren hieven. Nog maar enkele seconden voor de kogels hem

zouden doorboren. Mazin kneep wanhopig zijn ogen dicht en vroeg zich vertwijfeld af waar het mis was gegaan. Toen scheurde het gekraak van de schoten de lucht open.

|

| Het Hol van Azazel

“Daar loopt ze weer”, zei Mabel turend langs de vitrage tegen haar buurvrouw die aan de salontafel haar kopje thee dronk. Ze hoefde niet uit te leggen wie ze bedoelde, want ze hadden het net nog uitgebreid over haar gehad. Angelique, de buurvrouw van tegenover, die zojuist in een energieke pas langs liep.

“Kijk eens hoe ze daar rondparadeert, alsof de koningin zelf is”, bromde Mabel. Ze keek het object van haar belangstelling afgunstig na. Angelique zag er zoals altijd uit om “door een ringetje te halen”, zoals Mabel vaak zei. Ze had een keurig en toch vlot zomerjurkje aan, droeg elegante bijkleurende pumps en had het haar zoals altijd onberispelijk opgestoken. Mabel hoefde het niet te zien om te weten dat ook op haar make-up niets zou zijn aan te merken; geraffineerd en smaakvol.

“Zou ze juist terugkomen van school?”, vroeg Sophie.

“Daar is een goeie kans op”, antwoordde Mabel, terwijl ze de vitrage losliet en naar haar toeliep, “druk in de weer met de lieve kindertjes, als altijd.” Wederom hoefde ze zich niet nader te verklaren. Het nogal actieve vrijwilligersleven van Angelique, niet alleen als voorleesmoeder, maar ook in de plaatselijke bibliotheek bij de volleybalvereniging en in de wijkraad, was reeds uitgebreid besproken in de salon, waar de buurvrouwen elke ochtend om stipt tien uur hun thee dronken.

“Waar haalt ze haar energie vandaan?”, zuchtte Sophie.

“Die bespaart ze natuurlijk weer ergens anders, met zo’n man...”, lachte Mabel vilein. Sophie lachte mee, tenslotte wisten ze beiden wat voor een echtgenoot ze had.

“Kom, schat, nog een laatste kopje?”, bood Mabel aan.

Sophie weigerde niet. Dat deed ze nooit.

Daar liep hij, Angelique’s echtgenoot, Frank Haarman, zag Mabel boven de rozenperken die ze in de voortuin aan het bijsnoeien was. Het was een nogal onzinnige bezigheid, wist ze eigenlijk ook zelf, maar op dit tijdstip van de dag was ze graag op een plaats waar ze goed kon volgen wat er allemaal gebeurde in de straat. Zoals het thuiskomen van de moegewerkte echtgenoten.

Hij stapte nogal traag uit zijn auto, alsof hij een zware dag had gehad, merkte ze. Nog steeds had hij die afgeragde Peugeot 105, een schande voor de straat, had Mabel altijd gezegd. *zoals die man die er in rijdt*, voegde ze er voor zichzelf aan toe. Waarschijnlijk verdiende die man gewoon te weinig om iets beters te veroorloven. Tenslotte had ze gehoord dat hij maar een simpel baantje had bij een ziekenhuis. Mabel zag achter haar rozen dat hij naar de kofferbak sjokte en deze opende. Het slordig in zijn broek gestoken overhemd hing nogal ruim om zijn nogal magere lijf.

Een “bag of bones”, zouden de Engelsen zo iets noemen. Wederom viel het Mabel wat een lelijke man hij was: Hij had een smal en benig gezicht dat ook nog eens vol zat met puisten en onregelmatigheden. Met een zekere walging dacht Mabel terug aan die keer dat ze hem had gezien toen hij gekleed is was in alleen een korte broek. Ze was oprecht geschrokken. Met zijn bleke en schrale gestalte en ingevallen hoofd zag hij er bijna uit zoals mensen in het concentratiekamp er uit moesten hebben gezien.

En dat was dan getrouwd met Koningin Angelique! Mabel had wel eens tegen Sophie gezegd dat het voor haar het grootste mysterie ooit was: waarom Angelique in hemelsnaam verkoos om met een spook als Frank samen te leven. En net zoals Mabel alles wilde weten wat er gebeurde, snakte ze ernaar ook dit geheim te ontrafelen...

Frank haalde een koelbox en een kleine aktentas uit de kofferbak, sloot deze weer, en liep naar het huis. Allebei de attributen nam hij elke dag mee naar zijn werk en weer terug, wist Mabel, daar had ze op gelet. Frank had zelfs twee koelboxen wist ze, die hij afwisselend leek mee te nemen, een blauwe en een groene. Alsof zijn vrouw elke dag voor hem een superdeluxe lunch-pakket voor hem klaar maakte, had ze tegen Sophie gezegd. Dàt verklaarde dan waarom Frank nog steeds Angelique niet aan de kant had gezet, hadden ze meermalen cynisch gegrapt.

Frank, die nog steeds niet merkte dat hij in de gaten werd gehouden, opende de deur en ging het huis binnen. Mabel boog zich weer naar haar rozenperk en had er heel veel voor over om te kunnen zien welke scènes zich nu daar binnen zouden afspelen.

Die avond nuttigden ze de eenvoudige maaltijd die Mabel had bereid in stilte. Haar man en ze hadden elkaar eigenlijk nog maar weinig te zeggen. Hans had het de laatste tijd heel erg druk met zijn handelsonderneming, iets waar Mabel het niet kon opbrengen enige belangstelling voor te veinzen. Tegelijkertijd had Hans geen idee wat haar bezighield en Mabel dacht ook niet dat hij haar roddels of haar vermoedens over de burens aan de overkant interessant zou vinden. En dus zwegen ze.

Later op de avond, toen Hans zich met een glas cognac en een sigaar had verborgen achter zijn krant, merkte Mabel, toen ze een blik naar buiten wierp, dat er wederom licht kwam uit het kelderraampje van de Haarman's. De laatste tijd gebeurde dat bijna elke avond. Wat gebeurde daar?, vroeg Mabel zich niet voor de eerste keer af. Wat moesten Frank en Angelique daar toch? Natuurlijk had ze haar ideetjes. Misschien speelden ze hier wel hun perverse seksspelletjes, had ze bedacht. Misschien was Frank wel, achter dat sleetse uiterlijk, een seksbeest dat meer met Angelique deed dan zij ooit voor mogelijk had gehouden. Dat zou een

verklaring kunnen vormen voor wat dat curieuze stel bij elkaar hield. Mabel moest toegeven dat het idee haar opwond, maar wat wou je: haar seksleven met Hans was al eeuwen zo dood als een pier.

Er vormde zich opeens een idee in het hoofd van. Ze zou op onderzoek kunnen uitgaan! Ze zou zelf kunnen uitvinden wat voor onoirbaars daar allemaal in die kelder gebeurde. Al was het maar dat ze even snel een blik wierp door het raampje. Meteen verwierp ze het idee weer; ze was toch immers een keurige husivrouw uit de gegoede klasse. Wat een schande het zou zijn gesnapt te worden! Maar toch verdween het idee niet helemaal uit haar hoofd.

De volgende ochtend kwam Sophie samen met Hilde, haar schoonzus, op de thee. De gebruikelijke koetjes en kalfjes kwamen over tafel en als vanzelf kwam het gesprek uiteindelijk weer op Frank en Angelique. Natuurlijk was het Mabel die het onderwerp aandroeg, tenslotte was met name zij degene die er bijna door geobsedeerd was. De buitenissige relatie tussen Frank en Angelique was voor haar echter niet alleen een dankbaar roddel-item, maar nog veel meer een schijnbare ongerijmdheid die haar stóórde.

Ergens was ze jaloers op die populaire, vlotte, altijd zo energiek ogende vrouw, dat moest ze stiekem toegeven. Maar tegelijkertijd haatte ze haar omdat ze alles leek te hebben wat zij níet had en toch alles leek te vergooien door bij die vreselijke vent in huis te wonen. Het klopte gewoon niet, en daar kon Mabel niet tegen. Mabel hield van orde en regelmaat. Mooie mensen trouwden met mooie mensen, dat was dat. Zo hoorde dat, En mensen met slechte baantjes die in roestige brikken rondreden, hoorden niet in deze keurige wijk. Hier hoorden keurige mensen te wonen, die zeker niet hele avonden in vochtige kelders doorbrachten!

“Misschien slaat die Frank haar wel, dat ze daarom niet weg durft”, opperde Mabel een invalshoek die niet geheel nieuw meer was.

“Het zou kunnen”, zei Hilde en ze boog zich naar voren over tafel, “via via heb ik van horen zeggen dat hij bij het ziekenhuis als een rare snuiter te boek staat. Een zonderling.”

“Oh?”, zei Mabel gretig, “weet jij wat voor een werk hij daar dan doet?”

Hilde wuifde met een slap handje. “Kind, dat wil je niet weten. Het laagste van het laagste, de schoonmaakdienst. Het schijnt zelfs dat hij het bio-afval afhandelt!”

“Wat is bio-afval?”, vroeg Sophie dommig, zoals ze soms kon zijn.

“Uitgesneden gezwellen, afgezaagde ledematen, dat soort dingen”, zei Hilde meteen, blijkbaar trots dat ze dit wist.

Mabel hield met moeite het koekje binnen dat ze net aan het eten was, “Hè, gatver, wat walgelijk! En daar woon ik dan tegenover... Ik dacht dat dit een nette wijk was...”

Hilde schudde meewarig het hoofd.

Mabel nam snel een kop thee en moest onbewust denken aan de koelbox die Frank elke dag met zich meesleepte. Een kóelbox, in godnaam! Ergens klopte er iets niet, dat wist ze zeker.

De hele verdere ochtend bleef het hele geval door haar hoofd spelen. Zelfs bij een herhaling van *As the World Turns* kon ze haar hoofd er niet goed bijhouden. Toen ze in de vroege middag wat met het koperwerk op de vensterbank aan het rommelen was, zag ze haar weer. Angelique stapte met ferme tred het huis uit, vol zelfvertrouwen en energie. Ze straalde een soort vitaliteit uit die Mabel intrigeerde. Hoe kon het toch? Ze stapte dichterbij het raam en zag hoe Angelique een fiets uit de schuur haalde, opstapte en wegreed. In het voorbijgaan keek ze opzij en heel even dacht Mabel dat ze haar gezien had; ze kreeg zelfs kippenvel op haar armen. Maar meteen stelde ze zichzelf gerust dat dat haast niet kon: tenslotte was het donker hierbinnen en haar woonkamerraam ging grotendeels schuil achter vitrage. Terwijl Mabel naar de keuken liep kwam de gedachte in haar op dat het huis nu leeg was. Frank was nog tot in de vroege avond op zijn werk en Angelique zou ook minstens een paar uur weg blijven. Als ze wilde rondkijken moest ze het nú doen! Mabel keek rond in haar huis. Het was er verlaten en donker. Tot vanavond als haar man thuiskwam had ze niets meer te doen dan wat dagelijkse dingen. Ze had eigenlijk wel behoefte aan een verzetje. Iets om de sleur te verbreken. En tenslotte bràndde ze nog steeds van nieuwsgierigheid.

“Ach wat, ik doe het gewoon”, zei Mabel hardop. En met een hart dat opeens wat sneller klopte door dit besluit stapte ze naar de slaapkamer om andere schoenen aan te doen.

Het kelderraampje bleek te zijn voorzien van matglas en Mabel zuchtte van teleurstelling. Op haar hoede was ze de straat overgestoken en de oprit van het huis van de Haarman's opgelopen, zichzelf inprentend dat ze vooral normaal moest doen. Mocht iemand haar zien, dan zou ze zeggen dat ze een verkeerd bezorgde brief kwam posten. Haar plan was geweest door het kelderraam te gluren wat er daarbinnen te zien was en weer op haar schreden terug te keren. Maar nu bleek er nog niets te zien...

Ze bleef besluiteloos staan. Wat nu? Ze kon gewoon terug gaan, maar dan? Dan wist ze nog niets. Dan kon ze de rest van de dag weer thuis zitten kniezen. In de wetenschap dat ze nu in ieder geval vanaf grotendeels beschut was achter een struik, zakte ze op hielen en probeerde de sluiting. Het raampje viel meteen naar binnen open en kwam met een klap neer. Opgeschrikt keek Mabel om zich heen of iemand iets gehoord had, maar dat leek niet het geval. Ze probeerde naar binnen te kijken, maar het was donker en ze kon nauwelijks iets onderscheiden. Toen zag ze

iets dat er uit zag als... een schrijn of zo. Een tafel in ieder geval met attributen als kaarsen en beelden. Ze zag een ster-achtig symbool dat ze meende te herkennen als een pentagram. Iets religieus? Een gedenkplaats voor een verloren geliefde? Haar nieuwsgierigheid werd steeds groter en Mabel kon zich niet meer bedwingen. Ze moest zien wat er daar binnen was. Het leek niet al te moeilijk door het open raam binnen te dringen en wat voor een kwaad kon het als ze even een kijkje nam? Erin en eruit, tenslotte had ze nog een paar uur het rijk voor zich alleen.

Mabel stak voorzichtig haar benen door het raam en bewoog zich naar binnen. Haar spartelende benen zochten naar houvast. Als er hier niet iets van een tafel of zo stond dan hield het op, nam ze zichzelf voor. Dan zou ze gewoon nu weer weggaan. Op dat moment vonden haar benen steun. Met het hart kloppend in de keel bewoog Mabel zich verder naar binnen. Ze besepte met een schok, die haar hart nog sneller liet kloppen, dat ze nu echt aan het inbreken was. Maar er was nu geen weg meer terug. Ze kroop nog verder naar voren en kon nu haar hele gewicht op haar voeten laten rusten. Hetzelfde moment hoorde ze een luide krak en viel de vaste grond onder haar weg. Met een korte gil viel ze en kwam hard op haar achterste neer. Vol met adrenaline sprong Mabel meteen overeind. Ze had inderdaad op een tafel gestaan, merkte ze nu, maar het iele opklaptafeltje was bezweken onder haar gewicht en pardoes doormidden gebroken. Opgelucht dat ze zich tenminste niet geblesseerd had, klopte Mabel het stof van haar kleren en keek rond. De adem stakte in meteen haar keel. Het ding waarvan zij had gedacht dat het een religieuze schrijn was, was eigenlijk iets heel anders. Het was een altaar. Maar het waren nog niet eens de grote kaarsen, de bossen met wierook of de spiegel in de weelderig versierde houten lijst die haar schrik aanjoegen. Dat waren de grote uitgehouwen duivelskop boven de spiegel en de twee mensenschedels die ervoor lagen wèl. Satanisme, was het eerste wat door haar hoofd schoot, duivelsaanbidders. Zie je wel! Ze wist wel dat er iets niet pluis was!

Een deel van haar wilde meteen op de schreden omdraaien om te vluchten, maar nog immer was haar nieuwsgierigheid niet gestild. Hongerig keek ze de ruimte door. De muren waren overal behangen met dikke rode gordijnen en de deur die naar de trap moest leiden was beschilderd met een druk aandoend motief van langs een boom omhoog kronkelende slangen. Ze liep op het altaar toe, of wat het ook was, en sloeg het boek dicht dat op de tafel open lag. "Our Lady of Endor Coven Anthology", stond in krullende gouden letters groot op de voorkant. Ze sloeg een willekeurige bladzijde over en vond een middeleeuws aandoende afbeelding van een bok die door een woeste man uiteen werd gereten. Huiverend sloeg ze het boek dicht en keek om zich heen. Tegenover het altaar stond een stretcher tegen de muur. De lichte bekleding vertoonde meerdere vlekken. Mabel stapte dichterbij. Dat was toch

geen...? Maar dat was het wel: ze had vroeger een korte tijd in de wijkverpleging gewerkt en herkende geronnen bloed als ze het zag.

Pas op dit moment merkte ze dat het stonk. Een zurige en weeïge lucht, als het interieur van een vieze koelkast. De stank leek wel van een bepaalde plaats te komen. Mabel keek speurend om zich heen en toen ze het zag stakte de adem in de keel.

De groene koelbox, met het deksel er los op. Met een bonzend hart liep ze er naar toe. Nu moest ze het weten: wat sleepte Frank elke dag met zich mee? Met een voet stootte ze het deksel, zelf zoveel mogelijk afstand houdend van het ding. Toen boog ze zich voorover en stakte de adem in haar keel. Wat ze zag, leek wel op slachtafval. Grote lappen rood vlees waar hier en daar enkele witte botten uitstaken. Meteen moest ze weer denken aan wat Hilde had verteld over Frank's werk. Bij het bio-afval. Ze kreeg spontaan kippenvel.

Op dat moment hoorde ze boven zich hard een deur dichtvallen. In de schrik maakte ze een sprongetje en slaakte ze een korte gil. Direct hierna sloeg de paniek bij haar toe. Er was iemand in het huis! Misschien was Angelique wel vroeg thuisgekomen! Wat als ze haar hier zou vinden? Met afgrijzen bedacht ze dat de schande om als inbreker betrapt te worden wel het minste was. Deze kelder gaven haar de kriebels, God wist wat Angelique met haar zou doen.

Haastig draaide zich om en haar ogen schoten heen en weer. Ze had een opstapje nodig om weer door het raampje te kunnen klimmen. In een hoek stonden twee vrij lage fauteuils en ze pakte er één vast. Toen ze het probeerde weg te slepen, merkte ze dat de fauteuil een stuk zwaarder was dan ze dacht. Wanhopig probeerde ze het ding te verplaatsen over de tegelvloer, wat naar haar smaak veel te veel lawaai maakte. Intussen waren haar oren gespitst. Hoorde ze daar gebons? Liep daar iemand de trap af naar beneden? Ze verhevigde haar inspanningen en eindelijk stond de stoel onder het raam. Zonder nog te dralen stapte ze op de zitting en boog zich naar het raampje. Op dit moment hoorde ze achter zich: "Zo, wat fijn dat ik ù hier mag treffen!" De stem droop van een hartelijkheid, die zo overdreven was, dat die wel gespeeld móest zijn. Mabel hoefde zich niet om te draaien om te weten dat dit Angelique was. Ze liet zich slap zakken en draaide zich langzaam om. Het hart bonsde in haar keel. Waar ben ik nu in verzeild?, dacht ze wanhopig.

"Dag", bracht ze uit met dichtgeknepen stem. Ze zag Angelique staan in de deuropening, stralend als altijd. Ze leek niet in het minst van haar stuk te zijn gevraagt.

"Hai, Mabel Boersma is het toch, van de overkant? Wat leuk om elkaar eens te spreken."

Mabel glimlachte dun en klom van de stoel. Een sprankje hoop bloeide in haar op dat ze hier toch zonder problemen zou weggkomen. Angelique stapte op haar toe.

“Dus u heeft al rondgekeken? Wat vindt u dat ik van de ruimte heb gemaakt?”, vroeg ze.

Mabel haalde haar schouders op. Wat kon ze zeggen? “‘Het Hol van Azazel’, noem ik het”, ging Angelique door, op een toon alsof ze een doodnormale rondleiding gaf, “Ik bedoel de duivel natuurlijk: Satan, Lucifer; wat je maar wilt.” De glimlach op haar gezonde appelwangen bezorgde Mabel kippenvel en ze zette onbewust een stap terug.

Angelique legde liefdevol een hand op het stretchbed, en liet haar handen over het met bloed besmeurde laken glijden.

“Maar heel weinig mensen weten dat Azazel als één van de eersten de kracht erkende van het menselijke vlees. Niet voor niets verorberde hij de bok die eigenlijk onder onder de hoede had moeten staan van God.”

Mabel had nu geen idee meer waar die vrouw het over had, maar ze wist alleen zeker dat ze nu heel graag weg wilde. Wat als ik heel hard begin te gillen?, bedacht ze. Zal iemand op straat dat dan horen? Maar ze wist zelf hoe uitgestorven het er was op een doordeweekse dag.

“De levensenergie, de id, van een mens overnemen, te verinnerlijken; dat kan door zijn vlees te eten”, ging Angelique met twinkelende ogen door, terwijl ze steeds een stapje dichterbij deed, “en wie kan hem dat kwalijk nemen, tenslotte deed God het zelf ook.” Ze keek peinzend omhoog alsof ze een citaat zocht en inderdaad kwam dat ook: “‘Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage’, Johannes 6, 54.” Ze keek Mabel bijna trots aan, alsof ze een rekensom had opgelost. Mabel’s blik schoot weer naar de open koelbox en opeens snapte ze het.

“E-et je het... de ... stukken mensenvlees die Frank voor je meeneemt uit het ziekenhuis?”

Angelique maakte een wegwerpgebaar met haar hand, “Ach, het is een slap aftreksel, dat weet ik, maar je moet toch leven hè? Helaas dient levend vlees zich maar weinig aan...” Na die woorden keek Angelique haar broeierig onder haar half geopende oogleden aan.

Ik moet haar aan de praat houden, bedacht Mabel paniekerig.

“I-is dat de manier waarop je altijd zo ... vol energie blijft”, vroeg ze. Mabel besepte dat het de vraag is waar ze zich al tijdens het hoofd over brak, maar opeens hoefde ze het eigenlijk niet meer te weten.

“Juist”, antwoordde Angelique desondanks met een stralend gezicht.

“Ma-maar”, ging Mabel snel door, “waarom die stretcher ... en die bloedvlekken?”

Angelique lachte breed, “Ach, Frank, die lieverd, die zwakke sukkelaar... Als ik maar zijn vrouwtje wil blijven, laat hij me ook zijn bloed drinken. En tja, dan mors je wel

soms een beetje...” Ze hield een vlakke hand voor haar mond, als een opgelaten meisje dat een windje heeft laten gaan.

Mijn God, waar ben ik beland?, dacht Mabel kreunend. Nu ze eenmaal wist wat Angelique met Frank samenbond, hoopte ze in de grond van haar hart dat ze het nooit te weten was gekomen. Wat verlangde ze opeens weer naar haar saaie bestaan met Hans, thee met Sophie en een Amerikaanse soap op tv.

“Heel... bijzonder allemaal”, wist ze met dunne stem uit te brengen, “maar nu moet ik toch echt gaan. De ... aardappelen staan op...” Wat klonk dat ongelooflijk stom, dacht Mabel meteen. Angelique spreidde verontwaardigd haar armen en stapte nog dichter op haar toe, “Maar waarom? Blijf toch even, tenslotte heb ik niet elke dag bezoekers in het Hol. Mabel deinsde nog verder terug en viel bijna achterover in de fauteuil die ze tegen het raam had geschoven. Even keek ze achteruit en meteen beseftte dat ze dat niet had moeten doen. Angelique had haar in een hoek gedreven, zoals een roofdier dat zou doen en zij had een moment haar dekking laten vallen. Ze probeerde zich nog weer om te draaien, maar op hetzelfde moment voelde het alsof een zak cement op haar was beland. Ze viel hard achterover in de stoel, klapte zo hard met haar hoofd tegen de leuning dat ze sterretjes zag en had opeens geen adem meer. Toen voelde ze de hete adem van Angelique in haar gezicht.

“Een beetje taai, uitgedroogd en verzuurd”, hijgde die verhit, “maar o zo lekker....” Mabel probeerde wanhopig te ontsnappen, maar kon geen kant op. Haar keel werd dichtgeknepen en ze kon niet gillen of zelfs maar ademhalen. Toen sloeg Angelique toe en zette haar tanden in haar wang. Dit is het einde, dacht Mabel, toen ze voelde hoe haar weefsel uiteen werd gereten. Het verbaasde haar hoe makkelijk haar gezicht open scheurde. En net als een dier dat in de greep is van een meedogenloos roofdier is, gaf ze haar doodsstrijd op, en liet zich verorberen, tot ze uiteindelijk dankbaar wegzakte in een diepe inktzwarte leegte.

|

| Poort 2

Michael kwam liggend op een kille stenen vloer langzaam bij bewustzijn. Maar heel moeizaam kwamen zijn gedachten op gang. Zijn eerste ingeving was niet eens “waar ben ik?”, maar een veel wanhopiger “toch niet weer?”. Zijn ledematen voelden alsof ze geen deel uitmaakten van zijn lichaam. Slechts met zeer veel moeite slaagde hij erin ze te controleren en overeind te komen in een zithouding. Hij bevond zich in een lege gang, alhoewel hij in het schemerduister niet kon kijken hoe lang de gang aan beide kanten doorliep.

Michael rilde in de strak om zijn lijf zittende rode bodysuit die hij aan had. Hij kromp ineen en met zijn hoofd op zijn knieën probeerde hij zijn zinnen bij elkaar te krijgen. Was het echt waar? Was hij opnieuw in deze nachtmerrie beland? Waarom? Er bouwde zich een weerzin in zijn lijf op die leek op een heftige misselijkheid. *God, laat deze beker aan me voorbijgaan*, dacht hij, nu dicht bij de wanhoop. Maar natuurlijk was er geen God die aan zijn smeekbede gehoor zou geven. Tenminste, geen eigentijdse “God”. Roerloos bleef hij zitten, in angstige afwachting.

Het gebeurde toch nog onverwacht. Opeens werd alles om hem heen in een helder licht gezet en klonk er een bulderende stem.

“Sterveling, zoek de juiste uitgang, of sterf!”

Michael stond wankelend op, zijn oren nog gonzend van het lawaai. Het licht deed pijn aan zijn ogen. Hij begon te lopen, onwillekeurig een richting kiezend. Wat maakte het ook uit? Hij wist dat alle gangen hier toch op elkaar leken: overal dezelfde kale steensoort die zowel de vloer, het plafond als de muren vormde. Nee, hij moest gewoon in beweging blijven, daar ging het om. Hij wist dat hij zich in een doolhof bevond en dat elke gang de goede kon zijn.

Hij strompelde de gangen door en ging zonder na te denken over op zijn inmiddels vaste tactiek, bij elke splitsing rechts aanhouden. Dit was de enige manier om een mogelijke uitgang te vinden, zo wist hij.

Meneer Morta, klonk opeens een stem in zijn hoofd, *ik wil u erop wijzen dat u de verkeerde kant op gaat*.

Nee, hij weer! Hij kon die man die hem met die geaffecteerde, overdreven hoffelijke stem toesprak inmiddels wel schieten. Hij wilde hem toeschreeuwen dat hij zijn kop moest houden, maar natuurlijk was dit slechts éénrichtingsverkeer. Hij kon alleen toegesproken worden...

Wilt u zo vriendelijk zijn bij de volgende kruising linksaf te slaan en dan twee keer rechtsaf?

Nee, dacht Michael, *dat wil ik niet!* Maar toch begon hij de instructies op te volgen, zonder zelf precies te weten waarom. Misschien was ergens onbewust zijn overlevingsdrang sterker toch sterker dan hij had vermoed. In een traag joggingtempo begon hij door de gangen te rennen.

Die stem weer: *Kunt u de volgende gang linksaf slaan, meneer Morta? Het is de verkeerde route, dus draai na een meter of 50 weer om. Maar we moeten het een beetje geloofwaardig houden, hè?*

Dat samenzweerderige toontje! Walchelijk! Michael gromde terwijl hij de afslag nam. Waarom deed hij nog mee aan dit stomme spelletje? Want meer dan dat was het niet. Om zijn leven te behouden? Maar wat had dat leven voor een zin, als hij steeds weer opnieuw gedwongen werd door een doolhofje te rennen?

Steeds bozer wordend draaide hij een hoek om en liep hiermee bijna tegen iemand op. Verschrikt deinsde hij achteruit en viel hard op de grond. Hij zag dat de ander ook op de grond was gevallen. Het was een gezette man van in de vijftig, die verbazingwekkend snel weer overeind kwam. *De adrenaline...*

“Sorry”, zei hij terwijl hij het stof van zijn gele bodysuit. De man was bezweet en maakte een jachtige en verwarde indruk. Hij had geen idee waar hij in verzeild was geraakt, wist Michael. Hij kwam langzaam in de benen.

“W-weet je waar de uitgang is?”

“Zou ik dan hier zijn?”

De man moest hier over nadenken, “laten we dan samen gaan zoeken.”

“Je weet niet dat dit een wedstrijd is hè?”

De man keek hem verbaasd aan.

“Slechts één van ons kan winnen en overleven. En we zijn met z’n vijven... rood, geel, blauw, groen en wit.”

“Jezus”, riep de man uit, “waar ben ik in verzeild geraakt?”

Michael vroeg zich af of hij het moest vertellen. De stem in zijn hoofd verzocht met steeds meer nadruk en volume weer door te gaan. Hij zuchtte.

“Een spelletje, niet meer dan een spelletje...”

Michael kon zien dat de man hem niet geloofde.

“Hoe ben je gepakt?”

De man keek hem verstoord aan, “I-ik, eh, had een flotiel gestolen en ...”

Michael schudde afkeurend zijn hoofd. Zelfs simpele dieven werden door de elite al voor dit soort kleine vergrijpen opgeofferd...”

“Luister”, zei Michael, “we gaan elk een andere kant op. Zo hebben we allebei even veel kans de uitgang te vinden. Maar... maak je keuze tussen de poorten weloverwogen.”

“W-wat...”, haperde de man verward. Maar Michael draaide zich alweer om en begon weer te draven. Hij probeerde zijn geweten te sussen. Hij gaf de man toch een eerlijke kans? Maar aan de andere kant, zou hij ook instructies krijgen, zoals hij? Hij dacht het niet. Hij wist het eigenlijk wel zeker. Michael had het spel nu al vier keer op rij gewonnen, dat kon echt geen toeval zijn. Maar: wat kon hij er aan doen dat de wereld slecht was en dat een valsspeler juist hem had uitgekozen?

Hè, hè, eindelijk je onverwachte rendezvous kunnen afbreken?, klonk de stem weer in zijn hoofd opmerkelijk geïrriteerd, *we moeten opschieten, wit is al ver gevorderd. Ga twee keer rechts, dan één keer rechtdoor en dan twee keer links.*

Michael knikte onbewust en begon wat sneller te lopen. Gedwee legde hij de route af die hem werd voorgedraaid. Hij begon net te hijgen van de inspanning toen hij de grote hal bereikte. Het eindpunt en de uitgang. De dood of het leven... De hal met hierin drie poorten, waarvan er twee naar de dood leidden en slechts één naar de verlossing. Michael kende het inmiddels maar al te goed. Midden in de ruimte bleef hij staan. Hij keek omhoog, maar kon geen plafond onderscheiden. De muren waren net zoals het doolhof kaal. Toch moesten er door het hele doolhof heen camera's zijn geplaatst. De elite moest natuurlijk het spel te allen tijde goed kunnen volgen. De elite! Michael moest op hen spugen. Hij had ooit als kind “The Time Machine” van H.G. Wells gelezen, maar hij had nooit kunnen bevroeden dat het ooit echt zou gebeuren, de splitsing van de mensheid in Eloi en Morlocks. En toch was dat gebeurd, min of meer. De aarde werd geregeerd door een *happy few*, de elite, de moderne goden, terwijl het gepeupel klein werd gehouden. En als je het waagde uit de band te springen of ook maar het kleinste vergrijp durfde te begaan, wachtte je eenvoudigweg de dood. Of werd je geofferd in een stompzinnig spelletje als dit, simpelweg om het Eloi-volkje te vermaken.

Ik gebied u haast te maken, meneer Morta, wit nadert nu echt snel. U moet poort 3 hebben. Gun meneer Trodfeser nog een overwinning!

Trodfeser, zo heette zijn geheime weldoener. Michael kon het niet laten te glimlachen.

Plotseling hoorde hij het geluid van voetstappen en toen hij omkeek kwam net wit binnenlopen. Het was een jongeman van begin twintig met halflang blond haar. Hij kwam naar hem toegelopen, met een angstige en opgejaagde blik in de ogen.

“Is dit het einde van het doolhof?”, vroeg de jongen.

Michael antwoordde bevestigend, terwijl hij de jongen beter bekeek. Hij had een sympathieke uitstraling, vond hij. Een goeie jongen, nog aan het begin van zijn leven, niet iemand die je een gewisse dood (*Nou ja, een kans van twee op drie*) zou wensen.

“Laat me raden, slechts één van de poorten is de goeie uitgang? En we weten geen van beide welke dat is...”

“Inderdaad”, loog Michael. Hij beseftte dat hij eigenlijk niet wist waarom hij niet de waarheid vertelde. Blijkbaar was er ergens diep in hem iets dat toch graag zijn eigen hachie wilde redden. Waarom? Om nog een zesde keer in dit idiote spel te mogen meedoen? Om nog een keer de Eloï te plezieren? En dan: hoe vele keren zouden er volgen. Hoe lang kon hij meedraaien in deze krankzinnige komedie voor hij uiteindelijk toch zou sterven als hij voor één keer niet won? Wat had het voor zin? “Shit”, beet de jongen tussen zijn tanden door, terwijl hij besluiteloos om zijn as draaide.

Meneer Morta, wilt u zo vriendelijk zijn uw gesprekje te beëindigen en eens voort te maken?

Leek het maar zo, of hoorde hij een trilling van spanning in de stem? Irritatie misschien? Begon Trodfeser zich op te winden? Of was het een zweem angst? Michael merkte dat hij het wel geestig vond. *Zweet jij maar eens, klootzak!* Hij vroeg zich af wat er voor hem allemaal op het spel stond? Misschien verwedden ze wel enorme geldbedragen om welke deelnemer het eerst bij de goede poort zou zijn? Misschien kon Michael hem een arm man maken door hier te verliezen... Misschien kon hij hem een MorLock maken...

Dat idee gaf de doorslag, de kans dat hij zijn kweller misschien wel kon meesleuren in zijn eigen onheil... “Neem poort 3”, zei Michael op besliste toon.

In de ogen van de jongen zag hij verwarring en onbegrip.

“Ma.. maar. Hoe...”

“Geen vragen, maar doen!” Michael keek hem indringend aan. Eindelijk begon het tot de jongen door te dringen. Hij draaide zich om naar poort 3 en begon ernaar toe te lopen, nog zonder iets te zeggen, alleen maar in zichzelf mompelend. Hij liep alsof hij elk moment het ergste verwachtte. Toch ging hij steeds sneller lopen, alsof hij steeds meer overtuigd werd van zijn gelijk. Van Michael's gelijk.

Wat doe je? Wat heb je tegen hem gezegd? Trodfeser klonk nu niet meer ingehouden en vormelijk als altijd, maar woedend en verbijsterd. Michael glimlachte. Hij wandelde naar een andere poort, terwijl hij zag dat de jongen poort 3 had bereikt. *Wat doe je? Poort 3 zei ik toch, poort 3!!!* De uitzinnige toon verried dat het spel misschien wel om meer ging dan Michael ooit had gedacht. Zijn glimlach werd breder.

“Ik denk dat ik deze keer maar eens voor poort 2 ga”, zei hij hardop, tegen niemand in het bijzonder. Voor het eerst sinds lange tijd voelde hij zich ergens volledig zeker over. Hij zag uit zijn ooghoeken de jongen poort 3 binnenstappen. Op hetzelfde moment stapte ook hij door de poort, richting de peilloze duisternis er achter. Maar toch wist hij zeker wat hij er zou vinden. Het einde...

| Het koolmeesje

“Onder het condoleren moest ik me echt soms inhouden om niet in een lachbui te raken.”

Marzia keek me verontwaardigd aan, “Hoe kun je dat nou zeggen? Het was ook jouw oma hoor, die overleden is!”

“Zo bedoelde ik het niet”, haastte ik mezelf te zeggen. Ik werkte me omhoog van de bank waar ik een half uur eerder, toen we eenmaal weer bij haar huis waren, met zoveel aplomb in had laten vallen. Ik zocht oogcontact: “Natuurlijk vind ik het ook erg van oma, alleen... tja... wat sommige mensen zèiden.”

“Wat bedoel je?” Harder dan had gehoeven mikte ze twee suikerklonten in haar koffie.

“Nou, neem bijvoorbeeld oom Herman. Toen hij zei dat Fien nu waarschijnlijk vanuit de hemel ons kon zien...”

“Een mooie gedachte, toch?”, zei Marzia glimlachend, alsof ze voor haar geest haalde hoe oma, comfortabel gezeten op haar wolk, op ons nietige mensjes neerkeek.

“En dan tante Betty, die tegen je zei dat ze het mooi vond dat Fien nu eindelijk weer was herenigd met haar man.”

Marzia keek me aan, “Waar wil je eigenlijk naar toe? Dat is toch ook zo?”

Ik begon me op te winden over het feit dat ze mijn punt miste en boog nog wat verder naar voren, “Als je bedoelt dat ze al ruim twintig jaar weduwe was, ja dat klopt ja. Maar dan dat ... dwaze gepraat over de hemel, over het terugkeren naar God's schoot of zoiets. Over het herenigd worden met je gestorven geliefden. Ik bedoel, wat een...”

“Bullshit, ja, ik weet dat je dat wilt zeggen”, onderbrak Marzia me.

“Vind jij het dan niet?”, vroeg ik.

“Ik vind niets”, antwoordde Marzia, die blijkbaar ook een beetje geagiteerd begon te raken, “Ik wéét alleen dat jij altijd al mijn eigenwijze broertje bent geweest, Elias. En dat je student bent. Econometrie, ook nog eens!”

“Wat is daar mis mee?”, barstte ik uit, heftiger dan ik wilde. Een ingesleten gewoonte.

“Niets”, zei Marzia, opeens wat afwezig. Ze keek naar iets achter me. Geïrriteerd dat ik geen antwoord kreeg, draaide ik me om. Ik zag meteen wat de aandacht van mijn zus had opgeëist. Het was een vogeltje, dat voor het raam zat. Keer op keer probeerde het vanaf een struik in het kleine achtertuintje door het raam te vliegen, om steeds met een hoorbare tik tegen de ruit te slaan. Ik begon me net af te vragen

of het hier eeuwig mee door zou gaan, toen het opeens weg fladderde. Ik wist niet eens wat voor een vogeltje het was, ik wist alleen vrij zeker dat dit beestje met zijn verstoorde richtingsgevoel het niet zo lang zou maken.

“Een koolmeesje”, zei Marzia afwezig.

Ik draaide me weer naar haar om. Ze staaarde nog naar het raam, maar ik was nog niet klaar met ons gesprek: “Je bedoelt natuurlijk dat ik altijd alles denk beter te weten? Dat ik als man van de wetenschap, zoiets niet kàn begrijpen?”

Het leek alsof Marzia door mijn woorden uit een betovering werd gehaald. Ze schamperde: “Puh, een man...?”

Ik voelde me een beetje boos worden; “Maar zus, nu even serieus. Dat gedoe daar geloof jij toch ook niet in? Toen tante Betty dat zei, moest ik denken aan wat onze ouders vroeger vertelden over Sinterklaas. Dààrom moest ik bijna lachen. Ik herinnerde me die verhalen over de stoomboot vol pakjes, die vanuit Spanje kwam aanvaren. Over dat de Sint door de schoonsteen naar binnen zou komen om onze schoenen te vullen. Fabeltjes!”

Marzia knikte.

“Sinterklaas, daar groei je uit. Waarom dan niet uit dit fabeltje? Heb je ooit beseft hoe onvolwassen dat hele concept van de hemel eigenlijk is? Hoe stellen mensen zich dat eigenlijk voor? Een mooie fijne plaats, maar wat is dat? Een lushof met druivenranken voor iedereen?” Ik voelde mezelf op stoom komen en ging er nog eens goed voor zitten, “Ik moest denken aan een scène uit *The Matrix*. Die film gaat erover dat de machines de mensen tot slaaf hebben gemaakt: ze worden geteeld als gewas en worden onder controle gehouden door ze te laten denken dat ze ergens anders zijn: in een kunstmatige wereld. In die bewuste scène zegt Agent Smith tegen Neo dat de mensen aanvankelijk een ideale wereld voorgeschoteld kregen: vol geluk en met alles wat hun hartje begeerde. Een totale mislukking: heel veel mensen weigerden het programma. Volgens Smith: *Entire crops were lost.*” -ik moest onwillekeurig even glimlachen om deze memorabele zin- “Het werkte pas tot mensen in een wereld kwamen die meer op ons leven nu lijkt: waarin naast geluk ook ongeluk bestaat.”

“Niet mijn film”, bromde Marzia, die haar interesse leek te verliezen, “Waar wil je naar toe?”

“Dat het hele concept *hemel* nergens op slaat. Als de hemel inderdaad de perfecte plek is; zonder pijn en ongemak en verdriet, dan zou volgens mij de meeste mensen binnen de kortste tijd hierop uitgekeken raken. Het is leuk om één dag op een sofa te liggen en alleen maar druiven te eten, maar dan is de lol er wel af. Hetgeen wat mensen drijft is toch juist dat alles niet perfect is, dat ze iets kunnen begeren of nastreven? Iets opbouwen? Wat hou je over als je dat weghaalt? Niets! Als er zoiets

bestaat als een hemel, dan waren de mensen allang uitgebroken en hadden ze God afgezet!”

Marzia moest glimlachen om mijn woorden; “Je maakt het belachelijk. Weet je wel hoeveel mensen in de wereld iets geloven? Miljarden! Die kunnen het toch niet allemaal mis hebben?”

“Waarom niet?” Ik zette mijn koffiemok op haar tafel; “Je zegt dat er miljarden mensen geloven hè? Weet je wel hoeveel mensen er in de hemel zouden moeten zijn! Men heeft het proberen uit te rekenen. Ik las het laatst in de krant: ruim honderd miljard mensen die ooit op aarde geleefd hebben. Lekker druk dus! Zelfs als de klootzakken worden afgevoerd naar de hel, dan is het er nu echt rammetje vol. Het zou me niet verbazen als Sint Petrus binnenkort de poorten sluit. Misschien heeft-ie wel voor de gelegenheid zijn haar laten blonderen, als Wilders.”

“Nu maak je het weer belachelijk”, zei Marzia, “Dat is wel heel makkelijk.”

“Het hele concept is ook belachelijk!”, herhaalde ik mezelf, “Heb je je ooit afgevraagd of dieren ook naar de hemel gaan? En zo nee, waarom niet? Waar heeft onze almachtige God dan de grens gelegd? Heeft die tijdens de evolutie op een gegeven moment een grens getrokken? Vanaf deze genensamenstelling mogen sommige van de primaten naar binnen? En de rest moet maar verrekken? Dat is toch ook onzin?”

“Ja maar, dan haal je dingen door elkaar. Mensen die in God geloven, geloven in de schepping, niet in de evolutie.”

“Ik mag toch hopen dat je daar niet bijhoort”, zei ik op scherpe toon, “De evolutie-theorie is inmiddels algemeen aanvaard, daar kun je je ogen niet voor sluiten.”

Inderdaad sloot Marzia een moment haar ogen. Ze leek naar een antwoord te zoeken. Uiteindelijk zei ze, “Luister. Ook ik betwijfel dat er een hemel bestaat, tenminste zoals jij hem voorspiegelt. En ja, ook ik heb moeite met bepaalde dingen, zoals het beeld van God als een bebaarde man in een jurk op een wolk, of zoiets. Maar het geloof is toch meer? Het is juist toch heel waardevol dat mensen in iets geloven. Het geeft ze kracht en... en ondersteuning! Ik kan het ook heel inspirerend vinden... Daarom ga ik nog steeds soms naar de kerk!”

“Eens”, zei ik, “als mensen er steun in vinden, wie ben ik dan om het bekritisieren? Dat het allemaal *bullshit* is, dat doet er dan nog niet eens zoveel toe. Wij vonden vroeger als kind Sinterklaas toch ook geweldig?”

Marzia glimlachte, “Maar in Sinterklaas geloof jij niet meer...”

“... en in God ook niet meer”, liet ik erop volgen.

Mijn zus keek me aan alsof ze een beetje teleurgesteld in me was, “Dan wordt je leven toch wel heel kaal! Je gelooft toch wel ergens in? Er moet toch iets zijn?”

“Het nieuwe eigentijdse geloof, het *letsime!*”, bracht ik heftig uit, “Daar heb ik zo de pest aan, dat is zo makkelijk! Dat is voor luie mensen, die niet willen nadenken. Waarom moet er iets zijn? Alleen omdat wij dat vinden? Dat vind ik *bullocks.*”

Marzia was overduidelijk niet gelukkig met wat ik zei: “Door het bestaan van God te ontkennen doe je al de gelovigen op de wereld tekort.”

“Helemaal niet! Want ik heb toch gelijk? En voor de echte gelovigen maakt het ook helemaal niet uit!”

“Hoezo?”

“Nou, heb je wel eens bedacht dat er voor hen eigenlijk niet eens meer een God hoeft te bestaan? Als mensen er maar in geloven dat ze er steun uit kunnen halen, zoals je zei, of als ze er een baken aan hebben, dan is het al goed. God, de ultieme Placebo!”

“Jezus, wat leren ze je daar eigenlijk op de unief?”, bracht Marzia uit. Zo stond op en verzamelde de koffiemokken.

“Nog iets anders te drinken?”, vroeg ze opgeruimd, “Want ergens heb ik het idee dat je nog niet helemaal klaar bent...”

Ik had het gevoel dat ze het gesprek voor even beëindigde omdat het haar teveel begon te benauwen. Ze wilde wat lucht.

“Een biertje, dan maar?”

Marzia knikte en liep naar de keuken. Ik liet mijn blik over de spullen in haar woonkamer glijden en probeerde me in haar te verplaatsen. Hoe dacht zij nu over deze zaken? Ik had begrepen dat ze wel geloofde dat er iets moest zijn en dat ze het soms wel “inspirerend” vond om naar de kerk te gaan. Het idee dat er niets was, leek haar te benauwen. Was dat de reden dat ze haar geloof niet zo heel erg leek te hebben doordacht? Omdat ze bang was waar ze op uit zou komen? En zou dit niet hetgeen zijn wat met heel veel mensen gebeuren? Zoals tante Betty, die het echt had gemeend, toen ze ons had willen opbeuren met de opmerking dat oma weer samen was met haar man?

Een zacht getik onderbrak mijn gedachten en toen ik opkeek zag ik hoe overduidelijk hetzelfde vogeltje wederom herhaaldelijk probeerde de kamer binnen te komen.

Toch verbazend dat dit vogeltje niet door had dat die niet door die ruit heen kon. Of was het gewoon te dom om dat te beseffen? Had het het benul van de goudvis, die met elke nieuwe ronde in de viskom denkt: “Goh, wat een interessante omgeving” ?

Marzia kwam de kamer weer in met twee flesjes bier. Ze had er wat broodjes bij gesmeerd. Met hetzelfde kinderlijke sprongetje als vroeger landde ze in de bank. Ze merkte dat ik me naar het raam gedraaid had en vroeg: “Dat vogeltje weer?”

“Yep”, zei ik, terwijl ik mijn biertje oppakte, “nog steeds de weg kwijt.”

“Wat sneu. Gek eigenlijk, het beestje zit er al twee dagen. Precies zo lang oma dood is.”

Ik wist niet waar die opmerking op sloeg en beet maar in een broodje.

“Ik heb nog eens nagedacht over wat je allemaal zei”, begon Marzia, “maar misschien bekijk je het hele geloof, en God, gewoon vanuit een veel te rationele

invalshoek. Zo ben je altijd geweest. Het is niet voor niets dat je econometrie studeert! Je wilt alles objectief kunnen opmeten, vastleggen.”

“Goed”, besloot ik, “misschien was het ook flauw om over alleen de hemel en zo te beginnen. Maar dit is echt niet de enige reden waarom ik me zo vaak verbaas dat zoveel mensen een geloof kunnen aanhangen dat zo duidelijk ondoordacht is.”

“Kom dan eens met een beter voorbeeld”, daagde Marzia me uit.

“Nou, bijvoorbeeld dat er leven is na de dood. Mensen willen blijkbaar geloven dat er iets meer moet zijn, dat het niet zomaar allemaal ophoudt. Continuïteit. Eeuwigheid.” Marzia knikte, “Dat lijkt me inderdaad één van de kernpunten van het geloof.”

“Weet je hoe de eeuwigheid normaliter wordt verbeeld? Een slang die zijn eigen staart opeet en hiermee een cirkel vormt.”

Marzia knikte, “Ik ken het symbool. Ik heb wel eens zo’n kettinkje gehad...”

“Nou, in dat symbool ligt al de interne tegenspraak verborgen. Hoe kan het dat men aan de ene kant niet kan accepteren dat er een einde is, terwijl men tegelijkertijd wèl vindt dat er een begin is.”

“Een begin?”

“Je geboorte. Jullie gelovigen vinden toch allemaal dat je dan als mens begint aan je reis, of zo?”

“Nou ja... Hindoes niet, die geloven in reïncarnatie.”

“Wat me nog een veel plausibeler theorie lijkt, alhoewel nog steeds bullocks. Maar we hadden het eigenlijk over de Christenen; je moet toch met me eens zijn dat in een abstracte notie van eeuwigheid er niet zoiets kan zijn als een begin? Ik begrijp wel waarom mensen het geloven, het willen geloven, omdat men de dood niet kan accepteren, maar het is zo doorzichtig!”

Marzia wist niets te zeggen.

“Als eeuwigheid een vorm had, dan was die rond, en niet recht. Neem de mandala, het wiel van de tijd. De eeuwige beweging, ook weer rond. Snap je wat ik bedoel? Het niet geloven in een eind, sluit de mogelijkheid een begin ook uit. En vice versa. Dat bedoel ik met ondoordacht.”

Marzia glimlachte, “Waarom studeer je geen filosofie?”

Ik lachte, “Wist je nog niet dat ik dat als tweede studie volg?”

Marzia boog zich voorover en legde een zorgzame hand op mijn been, “Nu snap ik het, je bent gewoon overwerkt. Daarom raaskal je zo!”

Maar ik was niet bereid haar zo makkelijk te laten ontsnappen, “Ben je het dan met me oneens?”

Marzia nam bedachtzaam een slok bier. Het duurde enkele momenten voor ze begon te praten: “Misschien heb je wel gelijk, maar eerlijk gezegd weet ik het niet.”

“Dat is te makkelijk”, riep ik, want ik wilde dat ze zou komen met tegenargumenten.

“Nee, dat is het nu juist niet”, zei Marzia, “Ik denk dat ik kan accepteren dat er dingen zijn die ik niet begrijp. Alles wat je vandaag hebt gezegd, het is best doordacht, maar het getuigt ook van...” –ze zocht een woord- “...hoogmoed.”

“Hoezo?” Ik had deze classificatie niet zien aankomen.

“Er is nog zoveel dat we niet snappen. Jij denkt het misschien allemaal uitgeplozen te hebben, maar wat weet jij nou eigenlijk?”

Ik nam nog een slok van mijn bier en zweeg. Ze was nog niet klaar.

“Ik geloof in iets, ja. Het zal in jouw ogen wel ondoordacht zijn, maar misschien heet het daarom ook wel geloven. Het is wat mijn pastor altijd zegt: *Geloven in het mysterie van het leven*. Je kunt het niet doorgronden en je buigt je hoofd voor iets dat groter dan je is.”

“Waarom zou ik mijn hoofd buigen?”

“Uit nederigheid. Omdat we toch filosofisch bezig zijn, was het niet Socrates die iets zei dat mensen pas veel weten op het moment dat ze beseffen dat ze eigenlijk nog helemaal niets weten?”

Ik keek haar verbaasd aan, “Weet je zeker dat jij niet degene bent die filosofie studeert?”

Marzia glimlachte, “Ik ben maar een eenvoudige psychologe. Maar ik weet wel dat je niet alles met rationaliteit kunt tegemoet treden. Sommige dingen bevinden zich in een ander... domein. Ben je het niet met me eens dat er daarvoor teveel onverklaarbare dingen zijn?”

“Je bedoelt iets als geestverschijningen, of de graancirkels of zo?”, zei ik, “Ook dat is te verklaren, dat moet. Vroeger dacht men toch ook dat Jupiter bliksems afwierp vanuit zijn strijddak? Tegenwoordig weten we dat het een elektrische ontlading is.”

Marzia wuifde deze suggestie weg, “Dat bedoel ik toch helemaal niet. God, in al je intelligentie kun je soms zo dom zijn!”

Ik moest me inhouden om niet verontwaardigd tegen haar uit te vallen. Marzia vervolgde: “De vorige zomer lag ik na een fietstocht met mijn vriend in een weiland uit te blazen. We lagen naast elkaar op onze rug. Ik zag de wolken boven me wegdrijven, het wuiven van het lange gras, de bloeiende krokussen, de schoonheid ervan. Dat alles kan toch niet het gevolg zijn van... alleen wat wetenschappelijke formules? Een aantal natuurkundige wetten? Dat vind ik hoogmoed, dat je denkt dat je alles om je heen kunt vatten in modellen of zo, dat je alles zou kunnen bevatten en berekenen.”

Het duurde even om haar antwoord op me te laten inwerken. Overduidelijk had ze de dingen toch beter doordacht dan ik aanvankelijk had gedacht.

Toen ik de tik hoorde, wist ik meteen wat het was. Ik keek om en zag hoe het vogeltje terug was gekomen, en opnieuw, met de moed van de onwetenden, probeerde binnen te komen.

“Dat vogeltje”, klonk Marzia’s stem terwijl ik op de één of andere manier gebiologeerd naar het raam bleef staren, “Ik wilde er eerst niet met je over beginnen, omdat ik dacht dat je me zou uitlachen, maar ik doe het nu toch. Heb je er nooit bij stil gestaan dat oma tot enkele jaren geleden een volière hield? En dat ze voorop dol was op koolmeesjes?”

Ik draaide mijn hoofd naar haar om in ongeloof, “Wat wil je zeggen, bedoel je dat...” Ik vond de gedachte bijna te absurd om uit te spreken. Toch bleef juist die gedachte enkele momenten zwaar tussen ons inhangen.

Het was Marzia die uiteindelijk de stilte verbrak: “Nee, ik bedoel niet dat oma is gereïncarneerd in een koolmees. Of dat ze hier een hand heeft gehad en misschien nog wel wat tegen mij -of ons- wil meegeven, of zo. Nee, dat wil ik niet meteen zeggen. Het kan van alles zijn, of misschien is het wel allemaal stom toeval. Ik wéét het gewoon niet. Maar het geeft óók iets aan over het mysterie van het leven.”

Ik draaide mijn hoofd weer terug naar het raam. Het vogeltje vloog nog twee keer, steeds vanaf een andere tak op de struik, tegen het raam, voor het zich van ons afkeerde en zich, met snellere vleugelbewegingen dan ik kon waarnemen, op een windvlaag liet wegvoeren. Tot mijn verbazing merkte ik aan mezelf dat er iets was wat me weerhield om uit te roepen dat de suggestie van Marzia belachelijk was. Of om haar zelfs maar uit te lachen.

Het was uiteindelijk wederom Marzia die de stilte doorbrak: “Kijk nou, het loopt al tegen vijven”. Ze sprong energiek uit de bank. Ik begreep wat ze wilde zeggen. Genoeg gepraat. Terug naar de orde van de dag. Ze kreeg vanavond nog bezoek, eters. Het huishouden riep.

Ik stond ook op en kuste haar op de wang in een afscheid. Ik nodigde haar uit om binnenkort bij mij thuis langs te komen. Zij nam het aanbod aan. In de deuropening, vlak voor ze de deur dicht deed zei ze, “Ik zal dat kettinkje met die slang wel eens voor je opzoeken. Misschien is het wel wat voor jou.”

In het zachte licht van de vroege avond liep ik de straat in. Ergens voelde ik me een klein beetje beschaamd, door de manier waarop ik mezelf in een lange monoloog had gestort en Marzia me toch een beetje had terecht gezet. Tegelijk verbaasde ik me erover hoezeer ze me met haar “ik weet het niet” de mond had weten te snoeren. Om over dat gekke koolmeesje nog maar te zwijgen.

Eenmaal wachtend bij de bushalte viel mijn blik op een boom aan de overkant van de straat. De ondergaande zon zette alles in een rode gloed en een boom wierp een grillige schaduw tot op het bushokje. Ik zag een vogeltje -misschien wel een koolmeesje- vaardig van de ene tak naar de andere springen. Even meende ik een eekhoorn te zien, die via de stam omhoog klom. Verder weg schitterde een vijver in onveranderlijk veranderende patronen. Ik kreeg het idee dat er zich in dit alles een waarheid aan me openbaarde, die me eerder altijd ontgaan moest zijn. En dat besef

verwarde me, omdat ik bang was voor de consequenties. En dat alles door wat Marzia had gezegd. Het leek wel alsof ze alles in mijn studentenkamer overhoop had gegooid.

De piepende remmen van een bus brachten me terug bij de zinnen. Dankbaar dat ik alle gedachten uit mijn hoofd kon zetten, stapte ik in. Even later sloten de deuren zich en reden we weg.

|

| De Gouden Rivier

Er was eens een eenzame en neerslachtige jongen in een rokerig en druk café in Parijs. Zo zou de eerste zin van dit verhaal kunnen luiden, als het niet zo clichématig was. En als dit een sprookje zou zijn geweest.

Maar dat was het helaas geenszins; tenminste niet als je het mij, daar en op dat moment, had gevraagd. Ik zat mokkend aan een tafeltje in de hoek te sippen aan een glaasje wijn en vond mijn leven helemaal geen sprookje. In tegendeel; ik voelde me terneergeslagen en zelfs gedesillusioneerd. Nog geen drie weken geleden was ik, net achttien geworden, vanuit Nederland naar Parijs gereisd en had alles achter me gelaten. Met een hoofd vol illusies en wensen, maar met een al bijna lege beurs. Ik wilde hier, in deze inspirerende omgeving, net als zovelen voor me, op zoek gaan naar mijn muze. Ik had gedroomd me als dichter te laten meevoeren op de *Gouden Rivier*, zoals ik het voor mezelf noemde, die constante stroom van creatieve energie die hier moest vloeien. Maar die bleek niet te bestaan, of was voor mij verborgen gebleken. In plaats daarvan ondervond ik dat achter de façades van grootse avenues en imposante paleizen een kille en harde stad schuil ging. Ik betrapte mezelf erop dat ik elke dag al druk genoeg was met alleen maar te proberen mijn hoofd boven water te houden. En terwijl ik huurschulden begon op te bouwen en mijn spaarrekening langzaam zag vervliegen, was er één ding dat geheel afwezig bleef: inspiratie.

Geen sprookje dus, eerder een nachtmerrie. Ik moet toegeven dat ik zelfs een smadelijke terugkeer naar het grijze vlakke Nederland overwoog.

—

Maar dat was voordat ik háár vond, die mysterieuze en fascinerende vrouw. Of nou ja, eigenlijk vond zij mij. Daar, in dat drukke café in Montmartre, stond ze opeens voor mijn tafeltje en sprak ze me aan.

“Daar ben je! Ik heb je heel wat te vertellen”, waren haar eerste woorden.

Ik keek dof naar haar op. Ze droeg een dun zomerjurkje, dat haar vrouwelijke vormen eerder accentueerde dan bedekte en had een opvallend ovaalvormig gezicht met een stel prachtige groene ogen, omkroond door een weelderige bos roodbruine krullen. Haar verschijning deed me voelen alsof het café, deze stad, de hele wereld er even niet meer toe deden. *Een vlinder in de buik*, zou de amateur-dichter die ik juist niet wilde zijn, dat noemen.

“Ik wil dat je het begrijpt, je moet het begrijpen”, zei die raadselachtige vrouw, terwijl ze op het stoeltje tegenover me gleeed en mijn beide handen met de hare vastpakte. Ik hapte naar adem, zoekend naar woorden, terwijl ik in haar ogen iets zocht dat verried dat ze misschien een grapje met me uithaalde. Maar ze keek me alleen maar strak en doodserieus aan. Mijn blik schoot naar de bar, op zoek naar mensen die misschien wel besmuikt lachten. Niemand leek zich echter om ons te bekommeren. “W-wie ben je?”, vroeg ik haperend in het Frans waarmee ze mij had toegesproken. “Je kent me niet?”, vroeg ze zacht.

“Nee”, antwoordde ik, steeds verwarder, mijn geheugen afgravend of ik haar niet toch ergens eerder had gezien. Maar ik wist zeker van niet, deze vrouw zou ik me zeker herinneren!

“Dan is dit het...”, fluisterde de vrouw zo zacht dat ik haar nauwelijks kon verstaan. Ze klonk opeens terneergeslagen.

“Wat bedoel je?”, vroeg ik verward.

“Het is beter zo”, zei ze droevig, “tenslotte hebben we geen toekomst samen... Tenminste, niet dezelfde... We gaan beide nu eenmaal een andere kant op”. Met één hand streek ze langs mijn wang, een teder gebaar dat mijn adem deed stokken, maar me nog meer in verwarring bracht. Ze zuchtte.

“Je moet begrijpen...” Ze viel stil, op zoek naar woorden, “Je dromen van de gouden rivier, Luc. Dit is net zoiets.” Ik was verbijsterd, ze wist niet alleen mijn naam, maar kende ook de dromen die ik nog nooit met iemand had gedeeld. Zij leek mijn reactie echter niet op te merken en vervolgde met nadruk: “Onthou dit, dat niets de rivier tegenhoudt. Het enige dat we kunnen doen is ons laten meevoeren. Ik zou willen dat ik langer tegen de stroom zou kunnen inzwemmen, maar... ik kan het niet...” Ik had geen idee waar ze het over had.

“De tijd, die verdoemde tijd”, zuchtte de vrouw, “ik zal het gevecht nooit winnen...” Ze boog zich naar voren en drukte een warme kus op mijn mond. Ik was zo verbouwereerd dat ik niet eens kon bewegen. Toen stond ze op. “Ik moet gaan”. Bruusk, alsof ze zich uit mijn betovering moest losrukken, draaide ze zich om en liep van me weg richting de uitgang. Na enkele meters draaide ze zich in de loop om en voegde me toe: “Onthou me en dat mijn naam Moneta is.”

Toen glipte ze weg achter andere café-gasten. Mijn hart bonsde in mijn keel en gedachten schoten door mijn hoofd. Pas na enkele seconden stond ik op om achter haar aan te gaan. Ik drukte me langs enkele mensen en sprong de drempel over, de straat op. Mijn ogen moesten zich enkele seconden aanpassen aan het gebrek aan licht in de steeg, die op dit avondlijke uur geheel verlaten was. Ik zag haar van me weglopen, zonder zich te haasten.

“M-Moneta”, haperde ik.

Maar ze keek niet om. In plaats daarvan zag ik haar gestalte vervagen. Ze werd letterlijk doorzichtig. Ik kon het zwakke licht van een raam door haar heen zien. Ik deed nog enkele stappen in haar richting voor ze geheel vervaagd was. In rook was opgegaan, luidt het cliché dat ik daarom liever niet gebruik. Maar zo was het wel. Ze was weg, alsof ze er nooit geweest was.

Moneta.

—

De dagen die volgden kon ik aan niets anders dan háár denken. Wie was ze? Was ze echt geweest, of slechts een zinsbegoocheling, een droom? Ik had me nog nooit zo verward en onzeker gevoeld.

Ik zocht naar haar, natuurlijk. Ik deed niets anders meer. Maar mijn zoektocht was zinloos: overal vroeg ik naar haar en niemand wist iets. Ik was wanhopig en voelde me bijna ziek die dagen; koortsig. Er brandde iets in mij dat ik niet kende. Was het verliefdheid? *Liefde is een vreemde ziekte*, een flard van een songtekst die me opeens te binnen schoot. Raar, hoe alle clichés opeens waarheid leken te zijn...

—

Op één van deze dagen slenterde ik langs de Seine, nog steeds malend in mijn hoofd. In mijn gedachten was er maar één constante; zij. Ze kon me niet loslaten. Ik keek uit over de rivier. Het water stroomde traag langs me, een eeuwige beweging. *Aan de oevers van de tijd*, alweer zo'n songtekst die opeens in me opkwam en die toepasselijk leek.

En toen opeens stond ze voor me, ogenschijnlijk uit het niets. Ze had andere kleren aan; een zwarte broek met een donkere blouse, het haar nu gebonden in een staart. Maar ze zag er nog steeds oogverblindend uit.

“Moneta”, zei ik ademloos.

Ze stortte zich in mijn armen en onze monden vonden elkaar.

“Ik heb je zo gemist”, zei Moneta terwijl ze mijn hoofd in haar handen nam. We zoenden weer. De sensaties van haar lijf tegen me aan en haar warme tong in mijn mond, overweldigden me. Het vuur in me laaide heviger op dan ooit.

“Laten we vrijen”, kreunde ze in mijn oor, terwijl ze zich nog dichter tegen me aandrukte.

Ik kon alleen maar knikken.

—

Ik nam haar mee naar de avondse woonboot aan de oever van de Seine, die ik samen met vier anderen huurde. In mijn kleine vochtige kamertje sliepen we met elkaar. In de liefdesdaad werden we één en leek het alsof dat altijd al zo was

geweest en altijd zo zou blijven. Verstrengeld met haar besefte ik dat ik nog nooit zo gelukkig was geweest en haar nooit meer kwijt wilde raken.

Toen we uiteindelijk vermoeid naast elkaar op het bed lagen, legde ze haar hand op mijn borst en zuchtte: “Dit was nog beter dan de eerste keer...”

Ik was verbaasd en wilde iets zeggen, maar ze legde een vinger op mijn mond. Toen klom ze schrijlings op me. Tot mijn verbazing was mijn hartstocht nauwelijks gestild.

—

“Weet je wel hoe symbolisch dit eigenlijk is”, zei Moneta. We lagen op onze zij naar elkaar toe, elkaar stevig vasthoudend, alsof we bang waren dat we uit elkaar zouden drijven.

“Wat?”

“Deze boot. Hij ligt stil, temidden van de eindeloze stroming die onophoudelijk probeert hem met zich mee te slepen”.

“Nou, hij ligt goed vast aan de kade...”, begon ik, voor ik begreep dat ze dat helemaal niet bedoelde. Het had iets te maken met wat ze in het café had gezegd, maar wat precies...? Het was allemaal nog heel onduidelijk voor me.

“Vertel iets over je leven”, nodigde Moneta me uit, voor ik kon informeren naar haar gedrag in het café. Ik gehoorzaamde, deels omdat ik haar niets wou weigeren, deels omdat ik heel graag wilde vertellen wie ik was en wat me naar Parijs had gedreven. En zo vertelde ik, in een lange stroom woorden. Ik herinner me nog dat Moneta op een bepaald moment vroeg of ik verwachtte mijn muze te vinden en zo ja, of dit werkelijk de dichter in me zou losmaken. Ik weet nog dat ze moest glimlachen op mijn antwoord.

En toen moet ik in slaap zijn gevallen.

—

Toen ik wakker werd zweette ik hevig. Het was warm in mijn kamertje en fel zonlicht drong door de dikke gordijnen. Met de ogen nog half gesloten tastte ik om me heen in mijn bed. Maar het was leeg. De plek waar ze gelegen had zag er onbeslagen uit, er was zelfs geen indruk in de matras te zien.

Ik kreunde in het besef dat ze weg was. Moneta, ze was me weer ontvlogen, als een zinsbegoocheling. Ik begon me voor het eerst af te vragen of ik waanzinnig aan het worden was.

—

Ik had gedacht dat ik haar nooit meer zou zien, maar gelukkig had mijn voorgevoel het verkeerd. Ik zag haar terug, ruim twee weken later, op een drukke kunstmarkt in Montmartre. Ik verkocht daar prullerig houtsnijwerk om aan wat geld te komen. Vanachter mijn kraam bekeek ik ongeïnteresseerd de eindeloze rijen toeristenvolk,

toen zij opeens voor me langs liep. Ze had deze keer weer een jurk aan en droeg het haar weer los, net als de eerste keer. Eén moment gleed haar blik langs de mijne, maar ze gaf geen enkele blijk van herkenning. Net als al die andere toeristen inspecteerde ze in een rare mengeling van desinteresse en nieuwsgierigheid de koopwaar. Waarom herkende ze me niet? Ik was niet bij machte me te bewegen of zelfs maar adem te halen. Ze was al bijna verdwenen in de mensenmassa's, toen ik eindelijk in beweging kwam. Ik schoot tussen de kramen door en moest me langs een groep Japanners werken en een stel Duitsers werken, voor ik mijn hand op haar schouder kon leggen.

“Moneta”, hijgde ik. Wat was dat toch, dat ik altijd buiten adem was in haar aanwezigheid? Ze draaide zich verschrikt om en keek me niet begripend aan.

“Wat wilt u van me?”

“Moneta”, hijgde ik opnieuw, “ik ben het, Luc.”

Ze leek me opnieuw niet te snappen en ik trok haar met me mee, een steegje in. Misschien hoorde ze me niet goed in het lawaai. Enigszins onwillig volgde ze me. Ik drukte haar een portiek in en boog me dicht naar haar toe: “Kom, Moneta. Je kent me toch wel?” Ik voelde me tegelijkertijd gekwetst door haar koele reactie en zielsgelukkig om weer bij haar te zijn, “Waar was je toch gebleven?”

Ze keek me onderzoekend aan en maakte nog steeds een wat opgejaagde indruk, alsof ze was overvallen door dit alles.

Ik wilde weer wat zeggen, maar ze legde een vinger op mijn mond.

“Breng me naar een rustiger plek”, fluisterde ze.

Ik knikte en voerde haar met me mee. Ik koos voor de uitgestorven en smalle straatjes die ik inmiddels zo goed kende. Uiteindelijk bereikten we mijn woonboot. Ze gaf wederom geen blijk van herkenning, maar leek blij te zijn de rivier te zien en prees me met mijn woning. “Heel passend”, zoiets zei ze. Wat kon ik zeggen? Even verderop verrezen de typische spitsen van de Notre Dame en aan de andere kant kon je Île Saint Louise zien liggen, ik klaagde niet.

We gingen naar mijn benauwde kamer en zetten ons neer op het bed. Ik moest denken aan de vorige keer dat we hier waren geweest en moest blozen. Gelukkig had ze het niet opgemerkt, want haar nieuwsgierige blik was afgedwaald. Toen ze mij weer aankeek had ze een vragende blik in de ogen. Ik besepte het belang van het moment en nam haar hand in de mijne.

“Moneta”, zei ik, “verlaat me nooit weer, ik hou van je!” En ik drukte haar hand tegen mijn mond. “Je meent het echt”, zei ze verwonderd, bijna geamuseerd. Ik voelde me gekrenkt. Nam ze me nu in de maling? Ze ging met haar hand langs mijn hoofd en streek mijn wang, “Ach jongen, wat gaat er toch allemaal gebeuren tussen ons?”

Wat bedoelde ze toch? Als we samen waren leek het soms wel alsof ze een andere taal sprak. Ik schoof dichterbij en keek in haar ogen, ik moest het weten: “Hou je ook

van mij?” Het moest even kwetsbaar klinken als ik me voelde. Als ze “nee” zou zeggen zou mijn wereld ineenstorten.

“Misschien wel”, fluisterde ze, “maar daar is het te vroeg voor...”

“Maar...”, begon ik, maar ze onderbrak me door haar vinger op mijn lippen te leggen, het begon een gewoonte te worden, “En zelfs als dat zo is... Het kan nooit wat worden tussen ons”, zei ze droevig, “De tijd zou ons in de weg zitten en ons verschillende richtingen uitdrijven.”

“Nee”, zei ik, “Nee. We kunnen alles overwinnen! Ook de tijd!” Ach, wat was ik onwetend, zelfs de hartstocht die me verteerde kan nauwelijks een verweer zijn voor mijn onnozelheid. Dat ik het zelfs toen niet begreep!

Ik kon me niet langer bedwingen en zoende haar heftig. Ze deinsde even terug, maar toen beantwoordde ze de zoen. Ze liet zich achterovervallen op het bed en ik gleeed bovenop haar. Opeens leek het alsof alle bezwaren en twijfels weg waren. Toen ik haar van haar kleren bevrijdde huiverde ze, alsof dit onze eerste keer was. Maar ik had haar lichaam al eerder geproefd!

Het verbaasde me niet dat toen ik wakker werd, ze verdwenen was. Alsof ik de liefde had bedreven met een schim. Een diepe triestheid maakte zich in me los en met gesloten ogen masseerde ik mijn slapen. Moneta! Nog sterker had ik het gevoel dat ze me voorgoed ontglipt was. Ik moest weer denken aan wat ze had gezegd, zoiets als: *De tijd zit ons in de weg en drijft ons verschillende richtingen uit.* Had de tijd ons nu toch overwonnen? Ik snapte het niet...

—

Een aantal dagen later zat ik moedeloos op het dak van de woonboot in de brandende zon te staren over de Seine. Ik voelde me leeg en dacht alleen maar aan Moneta. In mijn hoofd tolden de herinneringen rond: de mysteries die haar omgaven, haar uitspraken over de rivier en over de tijd, volgens Moneta eveneens een eeuwige stroom. Ik voelde hoe dicht ik bij de ontrafeling van haar geheim was.

Mijn blik gleeed weg en viel op twee blikjes die hulpeloze in de Seine dreven. De ene werd meegesleurd in een tegenstroming die waarschijnlijk werd veroorzaakt door een ondiepte. De andere bewoog zich stroomafwaarts. Ze bewogen zich naar elkaar toe en even was er contact. Toen gingen ze weer uiteen, het ene blikje zeewaarts, zoals het hoort, het andere koppig de andere kant op, totdat het verdween in een kolk en niet meer boven kwam.

Als een donderslag bij heldere hemel, om nog eens een cliché te gebruiken, begreep ik het. Waarom onze eerste ontmoeting tegelijk een afscheid was en ons afscheid zich voltrok als een eerste ontmoeting. Eindelijk begreep ik dat ik haar net zo goed nooit terug zou zien als zij mij en belangrijker: ik besepte dat dat heel wat anders was... Moneta, een gevangene van de tijd ...

“Nee”, fluisterde ik zacht en terwijl tranen achter mijn ogen brandden keek ik het blikje na dat mee werd gevoerd door de rivier, totdat het uiteindelijk uit mijn zicht verdween, alsof het er nooit geweest was.

—

Het duurde nog heel lang voor ik opstond en naar mijn kamer sjokte. Ik keek naar mijn kleine bureautje en de onberispelijke stapel papier die daar lag, nog steeds onberoerd, als een symbool van mijn onvervulde dichtersambities. Het herinnerde me aan de reden van mijn verblijf in Parijs; de zoektocht naar mijn muze. Was het dwaasheid geweest? Ik moest weer denken aan Moneta. Wat had ze ook alweer gezegd die eerste keer in het café, toen ze definitief afscheid van me had genomen? Onthou me! Was dat een laatste boodschap van haar geweest? Ze had geweten van mijn ambities. Had ze gewild dat ik mijn romance met haar zou opschrijven? Maar waarom? Misschien had ze beoogd om op die manier de tijd, die verdoemde tijd, te verslaan. Als haar lot zou worden opgetekend zou ze immers in zekere zin ook kunnen voortleven in de toekomst. Dan zou ze niet in de vergetelheid raken. Dan zou ze herinnerd worden...

Draaiërig geworden van alle gedachten die me bestookten zette ik me neer op mijn bureaustoel. Mijn oog viel weer op het lege papier voor me en opeens besepte ik wat mijn taak moest zijn. Vastberaden pakte ik de pen op, nam een vel van de stapel en begon te schrijven. En terwijl de woorden zich aaneenregen maakte verwondering zich van me meester, want er gebeurde iets dat me hier nog niet overkomen was. Eindelijk besepte ik dat ik toch gevonden had wat ik al die tijd had gezocht in Parijs.

“In rivers, the water that you touch is the last of what has passed and the first of that which comes; so with present time.”

| Leonardo da Vinci

“Time is a sort of river of passing events, and strong is its current; no sooner is a thing brought to sight than it is swept by and another takes its place, and this too will be swept away.”

| Marcus Aurelius

